

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave		3
1	Algemeen	7
1.1	Inleiding	7
1.2	Corona	7
1.3	Saldo	11
1.4	Bestemming resultaat	15
1.5	Over te hevelen budgetten van 2020 naar 2021	17
2	Programma's	19
2.1	Programma burger, bestuur en ondersteuning	19
2.2	Programma veiligheid	27
2.3	Programma verkeer, vervoer en waterstaat	33
2.4	Programma economie	36
2.5	Programma onderwijs	40
2.6	Programma sport, cultuur en recreatie	44
2.7	Programma sociaal domein	49
2.8	Programma volksgezondheid en milieu	63
2.9	Programma volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	69
2.10	Overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	77
3	Paragrafen	81
3.1	Inleiding	81
3.2	Lokale heffingen	82
3.3	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	86
3.4	Onderhoud kapitaalgoederen	97
3.5	Financiering	101
3.6	Bedrijfsvoering	105
3.7	Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden	110
3.8	Grondbeleid	120
3.9	Duurzaamheid	124
4	Overzicht baten en lasten in de jaarrekening	127
4.1	Recapitulatiestaat	127
4.2	Incidentele baten en lasten en structurele reservemutaties	129
4.3	Beloning gemeentelijke topambtenaren	131
5	Balans en toelichting	133
5.1	Grondslagen	133
5.2	Balans per 31 december 2020	138
5.3	Toelichting op de balans	140
5.4	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	152
	Single Information Single Audit (SISA)	153
6	Controleverklaring	161
7	Overzicht bijlagen	162

Aanleiding

De belangrijkste functie van de jaarstukken is het afleggen van verantwoording door het college van burgemeester en wethouders over de realisatie van het voorgenomen beleid in 2020 en de middelen die daarvoor zijn ingezet.

Het uitgangspunt voor deze jaarstukken is de begroting 2020, die is bijgesteld bij de voorjaarsnota en bij de najaarsnota. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Deze jaarstukken voldoen aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Leeswijzer

Het eerste deel van deze jaarstukken is het jaarverslag, het tweede deel is de jaarrekening. Het jaarverslag begint in hoofdstuk 1 met een algemeen beeld over het verslagjaar 2020 en de verzoeken tot overheveling van budgetten naar 2021. In hoofdstuk 2 legt het college verantwoording af over de realisatie van het voorgenomen beleid binnen de 9 programma's. In paragraaf 2.10 legt het college verantwoording af over de algemene dekkingsmiddelen. De acht paragrafen vormen samen hoofdstuk 3.

In de programmaverantwoording is, net als voorgaande jaren, de toelichting op afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en realisatie opgenomen.

Het tweede deel van deze jaarstukken, de jaarrekening, begint in hoofdstuk 4 met de recapitulatie van de gerealiseerde baten en lasten binnen de 9 programma's en de algemene dekkingsmiddelen en de opsomming van de incidentele baten en lasten. In hoofdstuk 5, Balans en toelichting, wordt de financiële positie van de gemeente toegelicht en worden de waarderingsgrondslagen van de balans vermeld. Aansluitend op de balans volgt De Single information, Single audit (SiSa). In hoofdstuk 6 is de controleverklaring van de accountant bijgevoegd. Tot slot treft u diverse bijlagen aan.

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Bij het opstellen van de begroting was het onvoorzienbaar dat het jaar 2020 volledig in het teken zou staan van een wereldwijde pandemie, die alle financiële voorspellingen al snel achterhaald zou maken. Bij het opstellen van de begroting, in september 2019, was onze primaire zorg nog de verbetering van de financiële positie van de gemeente De Bilt en de lastige bezuinigingen die daarvoor nodig waren. In 2020 moesten we omschakelen en lag onze primaire verantwoordelijkheid bij het overeind houden van bedrijven en verenigingen en het te hulp schieten van inwoners in nood.

Wij mogen trots zijn op de creativiteit van onze inwoners en ondernemers, de wendbaarheid van onze organisatie en de inventiviteit van onze medewerkers. Er is snel ingespeeld op de nieuwe anderhalve meter samenleving: de horeca kreeg ruimte om de terrassen uit te breiden en schakelden over op service aan huis, de openingstijden van supermarkten werden verruimd en ondernemers ontvingen uitstel van betaling. Onze maatschappelijke partners zagen kansen om hun aanbod digitaal voort te zetten en subsidievoorwaarden werden aangepast. In de loop van het jaar volgde een reeks van ondersteunende maatregelen, boven op de maatregelen van het Rijk, uitgevoerd door onze ambtenaren en de regionale sociale dienst. Zowel de samenleving als onze eigen medewerkers lieten zien dat zij zich snel aan de gewijzigde omstandigheden konden aanpassen.

Onze mensen zijn tot het uiterste gegaan om in deze bijzondere tijden naast de extra crisistaken te blijven werken aan het realiseren van de ambities van raad en college. Wij hebben daarin geen pas op de plaats gemaakt: niet in beleid, en niet in financiële sturing. Het werken op afstand vroeg aanpassingen, maar maakte ook in korte tijd vernieuwende vormen van samenwerken mogelijk. De grote opgaven van deze tijd, wonen en klimaat, zijn daardoor als speerpunten overeind gebleven. Ook zijn we in 2020 met kadernota en zomerbrief blijven sturen op onze financiën en is ondanks uitblijvende compensatie vanuit het Rijk de gemeentelijke schuldpositie tegen de stroom in afgebouwd. Dit alles zonder lastenstijging; onze inwoners betalen niet via de gemeentelijke belastingen de rekening.

De noodzakelijke extra inzet en het soms onder hoge spanning moeten functioneren eiste wel zijn tol. Ook onze mensen zaten plotseling thuis, moesten naast hun werk zorgen voor het onderwijs van hun kinderen en kregen soms ook te maken met ziekte of verlies. Dit alles heeft zijn weerslag gehad op de organisatie, getuige het hoge ziekteverzuim. Uiteindelijk hebben de effecten van de coronapandemie er helaas toe geleid dat niet alle taken zijn uitgevoerd of dat er vertraging is ontstaan. Dit noodzakelijke uitstel flatteert het beeld van een fors voordelig saldo.

Het positief resultaat wordt verder voornamelijk veroorzaakt door de tussentijdse winstneming op een aantal grondexploitaties en het feit dat de kosten binnen het Sociaal Domein als gevolg van de coronacrisis achterblijven bij de verwachting in de najaarsnota. Dit betekent niet dat er minder zorg nodig was; onder invloed van de pandemie is niet acute zorg vaak uitgesteld. We houden dan ook rekening met een boeg golf effect.

1.2 Corona

Het coronavirus heeft een grote invloed op iedereen in De Bilt: inwoners, onderwijs, sportverenigingen, maatschappelijke verenigingen, ondernemers, detailhandel, horeca, verzorgingshuizen enzovoort.

Ook voor de gemeentelijke organisatie heeft het afgelopen jaar grotendeels in het licht gestaan van het coronavirus en alle gevolgen daarvan. Gezamenlijk is gekeken om de maatschappelijke gevolgen te

minimaliseren en daar waar mogelijk initiatieven te stimuleren. Daarnaast is van de ene op de andere dag overgestapt op zo veel mogelijk thuiswerken. Daar was een snelle omschakeling in de organisatie voor nodig, met investeringen om thuiswerken optimaal te faciliteren. De gemeentelijke dienstverlening heeft grotendeels doorgang kunnen vinden.

Naarmate de crisis voortduurt wordt de impact op ons dagelijks leven steeds groter, sociaal, maatschappelijk en economisch. 2020 is een jaar van aanpassen geweest, waarbij opviel dat steeds minder werd gefocust op wat niet meer kan en meer op dat wat wel kan. We zijn gewend geraakt aan thuiswerken met als voordeel minder reisbewegingen. Mensen werden steeds creatiever en hielpen elkaar met als toenemende cohesie in de wijk als gevolg. De horeca en andere bedrijven hebben hun businessmodel aangepast, gezinnen die met hulp uit hun omgeving in staat bleken overeind te blijven, digitale ontmoetingen, digitaal onderwijs. De voorbeelden zijn legio. We zien een samenleving die zich heeft aangepast en veerkracht heeft getoond.

Tegelijkertijd zien we dat de langdurige lockdown grote economische, maatschappelijke en sociale gevolgen heeft. Vanuit het Rijk en de gemeente is ingezet om de maatregelen en de gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken. Voorbeelden zijn de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL), Tijdelijke Ondersteuning Vaste Lasten (TONK), doorbetaling aan contractuele uitvoerders (zoals leerlingenvervoer), uitstel van betalingen, het niet terugvorderen van subsidies voor activiteiten die niet zijn uitgevoerd, huurcompensatie, ruimte bieden voor grotere terrassen en nog vele andere maatregelen.

In deze bijzondere tijd zijn regelingen op doelmatige wijze aangepast. Er is snel en doortastend opgetreden waarbij in enkele gevallen achteraf de rechtmatigheid met een aanvullend besluit door het college is bekrachtigd. Voorbeeld hiervan is subsidieverstrekking aan maatschappelijke instanties.

Impact van corona op de uitvoering van beleid in 2020

Per programma wordt aangegeven wat de impact was in 2020.

Programma Burger, bestuur en ondersteuning

Zowel de raad, het college als de ambtelijke organisatie moesten van de ene op de andere dag overschakelen van een fysieke naar digitale werkomgeving. Veel kosten voor noodzakelijke aanpassingen konden worden opgevangen door inzet van eigen personeel en het wegvallen van andere kosten die fysieke vergaderingen met zich meebrengen.

Ook voor het continueren van de dienstverlening aan onze inwoners zijn aanpassingen gedaan, zoals veiligheidsmaatregelen en aangepaste openingstijden.

Programma Veiligheid

Veiligheidsmaatregelen, toezicht en handhaving hebben voor een groot deel in het teken gestaan van coronapandemie. Dit heeft veel extra kosten met zich meegebracht. Ook is een groot tal evenementen niet doorgegaan waardoor de legesinkomsten achterbleven.

Programma Economie

Vanaf de start van de lockdown is meer ingezet op het bedrijvenloket om ondernemers wegwijs te maken in de financiële ondersteuningsregelingen en om uitleg te geven over de corona veiligheidsmaatregelen. Er zijn meerdere tijdelijke regelingen gemaakt om ondernemers toch nog enige ruimte te geven om te ondernemen. Daarnaast is de opbrengst toeristenbelasting vrijwel weggevallen.

Programma Onderwijs

Scholen en kinderopvanglocaties zijn tijdelijk gesloten waarbij een uitzondering is gemaakt voor kinderen van ouders met een kwetsbaar beroep en kwetsbare kinderen. Het sluiten van de scholen had veel impact. Onderwijs is grotendeels online gegeven, ook het taalaanbod voor volwassenen. Vanuit leerplicht werd zoveel als mogelijk via beeldbellen contact onderhouden met school, ouders en met leerlingen waarover een verzuimmelding was gedaan of waarover preventieve zorgvragen waren gesteld. De GGD jeugdgezondheidszorg is ingezet voor leerplichtonthefingen, bijvoorbeeld in geval van een gezinslid met een hoog 'corona-risico' waardoor ouders hun kinderen niet naar school lieten gaan.

Programma Sport, cultuur en recreatie

Met sportaanbieders is voortdurend en met veel inzet en creativiteit gekeken naar mogelijkheden om sporten veilig mogelijk te blijven maken ten tijde van corona. Buitenactiviteiten voor jeugd zijn grotendeels gecontinueerd. Verenigingen hadden moeite om leden te binden en liepen inkomsten mis. Verenigingen hebben mede dankzij de landelijke steunmaatregelen het hoofd boven water kunnen houden.

Ook een groot deel van het cultuuraanbod is stil komen te liggen. Met diverse maatregelen hebben wij het cultuurveld een extra vangnet bovenop voorliggende voorzieningen geboden. Daarnaast lag de focus bij subsidiepartners minder op de verdere uitwerking van doelstellingen, indicatoren en prestatieafspraken in het kader van de herijking van het subsidiebeleid.

Recreatief gezien was het een goed jaar. Door de coronamaatregelen hebben veel mensen de eigen omgeving en de mogelijkheden voor buitenrecreatie in de regio ontdekt. Daarnaast heeft de mooie zomer ervoor gezorgd dat velen in Nederland op vakantie gingen en de recreatiegebieden in onze gemeente goed hebben gevonden.

Programma Sociaal Domein

De geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid, veiligheid en ontwikkeling van onze inwoners zijn met de coronapandemie en de langdurige lockdown onze eerste prioriteit geweest.

Er is ingezet op continuering van zorg, met inachtneming van de RIVM richtlijnen.

Daarbij is veel flexibiliteit gevraagd van onze sociale partners. Een aantal zaken hun inkomsten wegvallen en zijn daarin gecompenseerd. Organisaties bleken ook over veel creativiteit te beschikken en konden ondanks alle maatregelen toch hun doelgroep bereiken. Weer andere organisaties kregen er juist extra werk bij, zoals de GGD regio Utrecht en de RDWI, vanwege het uitvoeren van de landelijke compensatieregelingen. De coronapandemie heeft duidelijk impact gehad op de hoeveelheid zorg die is geleverd.

Programma Volksgezondheid en Milieu

Tijdens de lockdowns zijn veel inwoners gaan opruimen. Dit betekende meer grof vuil om op te halen door ons afvalinzamelingsbedrijf en grote drukte op de milieustraat. Omdat daar ook maar beperkt bezoekers konden worden toegelaten ontstonden er lange rijen voor de poort. Met verkeersregelaars en extra inzet van medewerkers hebben we dit in goede banen weten te leiden. Het thuiswerken van inwoners zorgde daarnaast voor meer huisvuilaanbod en hogere kosten voor inzameling en verwerking.

Algemene dekkingsmiddelen en overhead

In 2020 zijn via de algemene uitkering vergoedingen ontvangen van het Rijk voor coronagerelateerde kosten. Deze steunpakketten zijn op maat ingezet, daar waar de nood het hoogst was. Middelen zijn zowel ingezet ter ondersteuning van ondernemers en instellingen als voor fysieke maatregelen in onze eigen gebouwen en voor inzet op coronagerelateerde communicatie aan onze inwoners en ondernemers.

Onderstaande tabel geeft de coronagerelateerde financiële effecten weer:

	Lasten	Baten
Burger, Bestuur en Ondersteuning		
- (telefonische) bereikbaarheid gemeentehuis	43.000	
- voorbereiding verkiezingen	17.000	
Veiligheid		
- crowdmanagement	89.911	
- particulier toezicht Oud en Nieuw	4.193	
- minder leges (evenementen) vergunningen		-10.000
Economie		
- toeristenbelasting		-52.000
Onderwijs		
- voorschoolse voorziening peuters	9.762	
Sport, cultuur en recreatie		
- vergoeding wegvallen neveninkomsten lokale culturele instellingen	28.183	
- compensatie sportverenigingen en verhuurders	46.228	
Sociaal Domein		
- eigen bijdragen CAK		-10.000
- begeleide participatie/ WSW (Biga)	53.000	
- mondkapjes	800	
- vergoeding wegvallen neveninkomsten lokale culturele instellingen	35.565	
- Noodopvang kinderen van ouders met een vitaal beroep	61.508	
- Tozo	9.800.000	9.800.000
Volksgesondheid en Milieu		
- afvalinzameling	160.000	
- reserve corona		160.000
Algemene dekkingsmiddelen/ Overhead		
- fysieke inrichting werkplekken	4.500	
- aanpassingen gemeentehuis/ desinfectiemiddelen	5.000	
- communicatie (extra berichtgevingen)	66.000	
- gebouwenbeheer	50.000	
- steunpakketten via Algemene Uitkering		1.099.988
	10.474.650	10.987.988

Wij stellen voor om de niet bestede middelen voor corona 2020 ad € 513.338 via resultaatsbestemming toe te voegen aan de reserve corona.

1.3 Saldo

Resultaat

Het boekjaar sluit met een saldo van € 4.051.665 na storting en onttrekking van de reserves.

	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Totale lasten	102.947.080	115.796.262	109.863.516
Totale baten	103.277.868	113.199.132	112.516.185
Totaal voor reservemutaties	330.788	2597.130	2.652.669
Storting in reserves	523.165	4.292.914	4.292.914
Onttrekking uit reserves	518.802	5.914.635	5.701.731
Totaal na reservemutaties	326.425	- 975.409	4.061.486

Het resultaat wijkt € 5,04 miljoen positief af van de begroting na wijzigingen. Het resultaat inclusief reservemutaties is het gevolg van een aantal salderingen. In grote lijnen wordt het resultaat verklaard door onderstaande positieve saldi:

1	sociaal domein	€ 1,39 mln.
2	grondexploitatie	€ 1,82 mln.
3	BCF riolering (voordeel bij volksgezondheid)	€ 0,60 mln.
4	BCF riolering (nadeel bij Algemene dekkingsmiddelen)	-/- € 0,60 mln.
5	algemene uitkering	€ 0,55 mln.
6	bedrijfsvoering	€ 0,31 mln.
7	ICT en informatievoorziening	€ 0,33 mln.
8	omgevingswet	€ 0,31 mln.
9	Bovenformatieven en frictie	€ 0,28 mln.
10	woonruimte zaken	€ 0,19 mln.
11	BTW suppleties	€ 0,17 mln.
12	onderwijshuisvesting	€ 0,15 mln.
13	duurzaamheid	€ 0,15 mln.
14	gladheidsbestrijding	€ 0,12 mln.
15	Verkeersregelinstantaties	€ 0,11 mln.
16	onderwijsachterstandenbeleid	€ 0,10 mln.
17	milieubeleid	€ 0,10 mln.
18	onvoorzien	€ 0,10 mln.
19	overig	<u>€ 0,03 mln.</u>
	Saldo	€ 6,25 mln.

Daar staan in grote lijnen de onderstaande negatieve saldi tegenover:

1	Storting voorziening dubieuze debiteuren	-/- € 0,33 mln.
2	afvalverwijdering	-/- € 0,30 mln.
3	mutatie reserve riolering	-/- € 0,23 mln.
4	sportaccommodaties	-/- € 0,21 mln.
5	begraafplaatsen en crematoria	<u>-/- € 0,13 mln.</u>
	Saldo	-/- € 1,21 mln.
	TOTAAL	€ 5,04 mln.

Voordelen:

Sociaal Domein

De kosten binnen het sociaal domein zijn fors lager uitgevallen dan de verwachting was. Door corona is de vraag naar zorg juist achtergebleven in plaats van toegenomen. Het grootste gedeelte van het voordeel van €1,39 miljoen euro wordt veroorzaakt doordat: bij inkomensregelingen sprake was van een fors hogere gebundelde uitkering en lagere kosten bijzondere bijstand, bij wijkteams minder bedrijfsvoeringskosten zijn gemaakt bij het eerstelijnsloket jeugdhulp, bij begeleide participatie een nadeel op de sociale werkvoorziening is ontstaan, bij arbeidsparticipatie minder re-integratieprojecten zijn geweest en de vertraging op een aantal woonvoorzieningen is ontstaan en bij maatwerkdienstverlening 18- minder verwijzingen in de jeugdzorg zijn geweest.

Grondexploitaties

Conform de BBV voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) dient de gemeente over 2020 tussentijdse winst te nemen op de projecten De Melkweg, Larenstein, Van Everdingen en de Holsblokkenweg van € 1,5 mln. Daarnaast is de verwachting dat de verliezen op de grondexploitaties Werkschuit en Centrumplan met circa € 0,3 mln. zullen afnemen.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeer- dering	Vermin- dering	Winst- uitname	Boekwaarde 31-12-2020
Bedrijvenpark Larenstein	2.811.504	175.421	1.111.454	-2.111	1.873.360
Centrumgebied Bilthoven	8.789.169	1.480.816	702.349		9.567.636
Melkweg	-2.294.332	1.490.275	349.893	782.507	-371.443
Boslaan 32 (Van Everdingen)	248.098	18.866	1.433.884	704.321	-462.599
Sperwerlaan (Akoteh)	91.322	17.365	0	0	108.687
Beatrixlaan 1 (De Werkschuit)	625.063	57.708	0	0	682.771
Aeolusweg 14 (Hummeloord)	3.494	32.444	0	0	35.938
Holsblokkenweg	0	49.787	226.230	61.810	-114.633
TOTAAL ONDERHANDEN WERK	10.274.318	3.322.682	3.823.810	1.546.527	11.319.717

BCF riolering

Door lagere investeringen resulteert een lagere toerekening van het BTW compensatiefonds in de algemene dekkingsmiddelen. Dit veroorzaakt een voordeel (€0,6 mln.) op het onderdeel riolering, maar een nadeel (€0,6 mln) op de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene Uitkering

De begrote algemene uitkering is gebaseerd op de meicirculaire 2020, waarbij ook is geanticipeerd op het eerste corona compensatiepakket. De inkomsten uit de algemene uitkering zijn gebaseerd op de decembercirculaire 2020. Het verschil van € 0,55 mln. wordt met name verklaard door de corona compensatiepakketten twee en drie.

Bedrijfsvoering

Op bedrijfsvoering is een voordeel ontstaan van € 0,31 mln. doordat er meer detacheringsofbrensten zijn gerealiseerd op eigen personeel dan begroot. Daarnaast is er ook minder ingehuurd voor het programma fundamenteel op orde door de inzet van eigen personeel.

ICT en informatievoorziening

Doordat er strak is gestuurd op de ICT contracten, zijn de kosten voor ICT lager uitgevallen.

Implementatie Omgevingswet

Het uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet in het voorjaar van 2020 van 2021 naar 2022 heeft geleid tot een herschikking van de werkzaamheden: een deel is verschoven van 2020 naar 2021. Daardoor is een groot deel van de middelen € 0,31 mln. nog niet uitgegeven.

Bovenformatieven en frictie

De kosten van mensen in bovenformatieve dienst zijn lager uitgevallen. Doordat personeel elders, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als buiten de gemeentelijke organisatie, werk hebben gevonden.

Woonruimte zaken

In 2020 zijn eerder verstrekte startersleningen, conform voorschriften BBV, overgebracht naar de balans. Dit levert voor 2020 een éénmalig voordeel op. Nog niet alle onderzoeken in het kader van de woonvisie zijn uitgevoerd, omdat de woonvisie vooruit is geschoven in het kader van het participatietraject. Totale onderschrijding van € 0,19 mln.

BTW suppleties

In 2020 is een aantal suppletie-aanvragen alsnog door de belastingdienst toegekend, verminderd met een aantal naheffingen.

Onderwijshuisvesting

De positieve afwijking van € 0,15 mln. wordt verklaard doordat de Regenboogschool in 2020 is opgeleverd. De financiële afronding van dit project vindt plaats in 2021. Tevens is een voordeel op de huurinkomsten gerealiseerd als gevolg van de tijdelijke huisvesting in het Lichtruim.

Duurzaamheid

Het voordeel wordt voornamelijk verklaard doordat het participatietraject in het kader van de bijdrage van de gemeente De Bilt aan de Regionale Energiestrategie (RES) is verstraagd. Het traject is begin 2020 gestart. Als gevolg van de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus hebben wij het participatietraject na de zomer van 2020 pas weer opgepakt en dat traject loopt door in 2021.

Gladheidsbestrijding

Door de zachte winter is een voordeel ontstaan van € 0,12 mln.

Verkeersregelinstallaties

De vervanging van de verkeerslichten Biltse Rading/ kruising Blauwkapelseweg is in 2020 niet mogelijk geweest. Dit verklaart het voordeel van € 0,11 mln.

Onderwijsachterstandenbeleid

Door de wetswijziging voor- en vroegschoolse (VVE) educatie per 1 augustus 2020, heeft de gemeente een voordeel gerealiseerd van € 0,10 mln. De hogere rijksbijdrage VVE gold voor het gehele jaar, echter onze VVE-aanbieder is, conform wet, gestart in augustus. De uitgaven voor inzet kindplaatsen VVE 2020 zijn weliswaar hoger dan in 2019, maar niet zoveel als de stijging van de inkomsten.

Milieubeleid

De ODRU heeft in 2020 om verschillende redenen niet alle taken volledig uitgevoerd. Dat heeft een voordeel van € 0,10 mln. veroorzaakt.

Onvoorzien

In 2020 is het bedrag voor onvoorzien niet ingezet.

Nadelen:

Voorziening dubieuze debiteuren

Er dient een storting in de voorziening dubieuze debiteuren te worden uitgevoerd. Dat komt voornamelijk door de veroudering van onze vorderingen, onder andere door de getroffen (corona) betalingsregelingen.

Afvalverwijdering

De afvalverwerkings- en stortkosten zijn, als gevolg van een groter aanbod, in 2020 veel hoger dan begroot. Totaal nadeel van € 0,39 mln.

Mutatie reserve riolering

De kosten voor riolering zijn dit jaar achtergebleven, onder andere door lagere investeringen dan begroot, waardoor de begrote onttrekking uit de reserve vrijwel niet nodig is. Daardoor ontstaat een nadeel van € 0,23 mln.

Sportaccommodaties

Het nadeel van € 0,21mln. wordt veroorzaakt door hogere onderhoudskosten Sporthal De Bilt, lagere huurinkomsten gymzalen door corona en hogere kosten door inhuur op een vacature. Daarnaast moest een deel van de ontvangen SPUK uitkering nog worden teruggestort.

Begraafplaatsen en crematoria

Het aantal begrafenissen neemt nog sneller af dan verwacht. Daarnaast wordt steeds meer afstand gedaan van grafrechten. Daardoor nemen de baten verder af dan voorzien. Dat verklaart grotendeels het nadeel van € 0,13 mln.

Bovenstaande ontwikkelingen zijn nader toegelicht in hoofdstuk 2 onder de verschillende programma's.

1.4 Bestemming resultaat

Na vaststelling van het financiële resultaat van de jaarrekening wordt een besluit genomen over de bestemming van dat resultaat, door toevoeging of onttrekking aan reserves. Wij stellen voor om het resultaat als volgt te bestemmen:

Over te hevelen budgetten (resttaken 2020)	€ 804.889
Storten in nieuw te creëren reserve invoering omgevingswet	€ 309.000
Storten in de reserve grondexploitaties	€ 822.187
Storten in de reserve Sociaal Domein	€ 762.413
Storten in de reserve Corona	€ 513.338
Storten in de nieuw te creëren reserve personele knelpunten	€ 750.000
Storten in de algemene reserve	<u>€ 99.659</u>
	€ 4.061.486

Resttaken

In de volgende paragraaf stellen wij voor om een aantal restantbudgetten uit 2020 over te hevelen naar 2021, zodat de beoogde doelen alsnog kunnen worden gerealiseerd. Bij het raadsbesluit inzake de Jaarrekening 2020 wordt voorgesteld deze budgetten beschikbaar te stellen voor het begrotingsjaar 2021.

Reserve invoering omgevingswet

Uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet van 2021 naar 2022 heeft geleid tot het verschuiven van een deel van de werkzaamheden van 2020 naar 2021. Wij hebben uw raad hierover op 26 juni 2020 [Mededelingenblad 2020/26] geïnformeerd, en aangekondigd dat we bij u een verzoek zullen doen bij de jaarrekening om, in het licht van deze verschuiving, het in 2020 niet bestede budget over te hevelen naar 2021. Het gaat om een bedrag van €309.000. Om goed zicht te houden op het beschikbare budget voor de invoering en omdat de invoeringsdatum van de wet nog altijd onzeker is, stellen wij voor de restant middelen van 2020 in een nieuw te creëren reserve te storten.

Toevoegen aan reserve Grondexploitaties

Het college stelt voor om een deel (€ 822.187) van de tussentijdse winst op de bouwgronden (Larenstein, Melkweg, Van Everdingen en de Holsblokkenweg) te gebruiken om de reserve grondexploitaties aan te vullen. De huidige risicoanalyse laat zien dat dit het benodigde bedrag is om de risico's binnen de bouwgronden in exploitatie af te dekken. De storting brengt de reserve in totaal op € 1.500.000.

Toevoegen aan reserve Sociaal Domein

In 2020 is de zorgvraag, hoogstwaarschijnlijk als gevolg van corona, achtergebleven bij de verwachtingen. De indruk is dat de zorgbehoefte onverminderd groot is. We verwachten dan ook een boeggolf effect. Om deze reden wordt voorgesteld om het voor 2020 beschikbare budget gereserveerd te houden en we stellen daarom voor om de reserve sociaal domein met € 522.413 aan te vullen tot € 1.085.000 (gelijk aan de onderbesteding over 2020). Omdat als gevolg van de uitstel van de zorg de verwachting is dat de boeggolf mogelijk zwaardere zorg zal vragen wordt voorgesteld om naast bovengenoemd bedrag € 240.000 extra te beschikbaar te stellen in de reserve.

Toevoegen aan reserve 'Corona'

In 2020 zijn vooral de acute problemen die het effect waren van de coronacrisis opgepakt. Van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen is nog niet alles besteed. Het voorstel is om het restant ad € 513.338 van de coronamiddelen, zoals opgenomen in paragraaf 1.2 te storten in de reserve corona. Samen met de middelen van het Rijk in 2021 voor corona biedt dit restant voldoende dekking voor het aan uw gepresenteerde "crisis en herstelplan corona".

Reserve organisatorische knelpunten

De coronacrisis heeft invloed gehad op de organisatie. Momenteel kampen wij met een hoog ziekteverzuim. Uitval van medewerkers in een kleine organisatie geeft direct druk bij collega's. Zeker bij langdurig verzuim is het overnemen van werkzaamheden door collega's niet mogelijk. Daarnaast constateren we dat het in de huidige arbeidsmarkt zeer lastig is om vacatures ingevuld te krijgen en blijven vacatures langer open staan.

De dienstverlening naar inwoners, ondernemers, de ondersteuning van college en raad, de bedrijfsvoering en de vraag naar samenwerking in de regio komt hiermee ernstig in het gedrang. Het gaat hierbij om uitval op veel plekken in de organisatie waar het niet mogelijk is het werk niet uit te voeren. Denk hierbij aan functies als leerplicht, vergunningverlening omgevingsrecht, sociaal domein, APV, teamcontrollers. Dit achten wij niet aanvaardbaar. De begroting kent geen budget voor inhuur derden cq een flexbudget. Dit betekent dat noodzakelijke inhuur binnen de financiële kaders van de ruimte van het salarisbudget gevonden moet worden. Door de samenloop van het hoge ziekteverzuim, het relatief grote verloop en diverse niet vervulbare vacatures is dat niet meer mogelijk.

Met het oog hierop wordt voorgesteld om een eenmalige financiële impuls te geven vanuit het jaarrekeningresultaat 2020 en € 750.000 toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve 'organisatorische knelpunten'.

Met deze eenmalige injectie kan op jaarbasis ca 6 á 7 fte met inhuur ingevuld worden. Een injectie van € 750.000 is substantieel. Echter dit staat ten opzichte van een uitval als gevolg van ziekteverzuim van circa 22 fte (10% van de formatie) en circa tien vacatures die lastig tot niet vervulbaar zijn.

Met deze eenmalige injectie worden niet alle personele knelpunten opgelost. Ook in de eerste helft van 2022 zal uit deze reserve inzet worden gepleegd.

Algemene reserve

We stellen voor om het restant van het resultaat in de algemene reserve te storten.

Reserves en voorzieningen

De reserves en voorzieningen komen er na bovenstaande voorgestelde reservemutaties als volgt uit te zien:

	1-1-2020	31-12-2020	Na bestemming
Eigen vermogen	19.697.532*	20.370.921**	23.568.828***
Voorzieningen	2.527.920	1.398.419	1.398.419
Totaal reserves en voorzieningen	22.225.452	21.769.340	24.967.247

* na bestemming resultaat 2019

** het eigen vermogen is reserves inclusief het gerealiseerde resultaat, zie balans

*** het eigen vermogen is reserves inclusief het gerealiseerde resultaat minus de over te hevelen budgetten

In bijlage 1 vindt u een toelichting van de mutaties op de reserves en voorzieningen.

Financiële positie

Financiële kengetallen	2017	2018	2019	2020	Biltse norm
Netto schuldquote	91,7%	97,2%	74,0%	73,7%	100%
Netto schuldquote minus verstrekte leningen	85,0%	87,5%	73,7%	73,6%	90%
Solvabiliteitsratio	16,4%	16,5%	18,1%	20,1%	20%
Grondexploitatie (Voorraadquote)	9,0%	8,4%	2,8%	4,0%	8%
Structurele exploitatieruimte	-1,7%	0,6%	1,9%	3,6%	2%
Belastingdruk	128,2%	125,2%	133,3%	127,8%	-
Woonlasten meerpersoonshuishouden met eigen woning*	926	913	964	954	-
Vaste schuld per inwoner	1.834	1.641	1.903	1.681	-
Totale schuld per inwoner**	2.158	2.326	2.115	1.968	-
Inkomsten per inwoner	2.156	2.238	2.689	2.726	-
Uitgaven per inwoner	2.180	2.204	2.642	2.632	-
Weerstandvermogen	1,10	1,16	1,49	1,58	1
Weerstandscapaciteit (x € mln.)	24,50	24,26	31,51	29,36	-
Risicoprofiel (x € mln.)	22,40	20,86	21,1	18,54	-

* woonlasten volgens de coelogids 2020

** vaste schulden, vlottende schulden en overlopende passiva

Een uitgebreide toelichting op de kengetallen kunt u vinden onder de paragraaf weerstandsvermogen.

Verbonden partijen

Het totaal van het aan de gemeenschappelijke regelingen betaalde bedrag in 2020 is € 21,190 miljoen.

Een uitsplitsing van dit bedrag vindt u in paragraaf 4.6 Verbonden partijen.

1.5 Over te hevelen budgetten van 2020 naar 2021

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Verkeers Regel Installaties

€ 100.000

Dit betreft vervanging van de verkeerslichten Biltse Rading. Dit hangt samen met uitvoering van het VCP De Bilt. Aangezien bestemmingsplan Asserweg niet in werking is getreden in 2020, is ook aanpassing van kruispunt Biltse Rading/Blauwkapelseweg incl. vervanging verkeerslichten uitgesteld.

Verkeersvoorzieningen

€ 25.000

Dit betreft de aanleg van de directe fietsverbinding tussen Melkweg en Noorderkroon via de Weegschaal. Door extra overleg met belanghebbenden was de uitvoering niet meer mogelijk in 2020. Om de verbinding te realiseren moet het bedrag worden overgeheveld.

Programma sport, cultuur en recreatie

Cultuur

€ 37.611

Op basis van een eerste inschatting is in 2020 een budget van €160.000 geraamd ten behoeve van subsidies in verband met coronaschade bij de sociaal-maatschappelijke instellingen in De Bilt.

Veel instellingen ontvangen ook een vaste subsidie die door de gemeente werd doorbetaald en hebben een beroep kunnen doen op voorliggende voorzieningen vanuit het Rijk (Tozo, NOW e.d.).

In de praktijk is gebleken dat de oorspronkelijke raming realistisch is maar dat de kosten zich wat later voordoen dan in eerste aanleg is voorzien.

Instellingen beginnen de tekorten ten gevolge van COVID in 2021 echter meer en meer te voelen in de eigen begroting waardoor risico's voor de continuïteit ontstaan.

De verwachting is dat hierdoor een grotere subsidievraag zal ontstaan in 2021 en dat ondersteuning nodig blijft. Om deze reden is het wenselijk om een deel van het restant van de coronamiddelen van 2020 over te hevelen naar 2021.

Openbaar Groen

€ 48.555

In 2020 hebben wij een onderzoek uitgevoerd naar onze buitendienst. Daarvoor had u voor 2020 een extra budget van 90.000 beschikbaar gesteld. De onderzoekskosten bedroegen 41.445, er resteert derhalve 48.555. Wij stellen voor dit bedrag over te hevelen naar 2021 en toe te voegen aan het voor dit jaar beschikbaar gestelde budget voor de verdere uitwerking van de onderzoeksresultaten en de implementatie in de organisatie.

Programma sociaal domein

WMO Woningaanpassingen

€ 115.000

Bij de Najaarsnota is een eenmalig budget aangevraagd voor 2 woningaanpassingen. De werkzaamheden zijn nog niet afgerond. Het overhevelen van het restant budget ad € 115.000 is noodzakelijk.

Pilot veranderopgave inburgering vrouwelijke nareizigers en gezinsmigranten

€ 53.000

Via de septembercirculaire hebben we middelen ontvangen die worden ingezet voor de pilot veranderopgave inburgering van het rijk onder andere voor de uitvoering van het project We Match, waarvan de afrekening eerst in 2021 plaatsvindt. Daarnaast is een deel van de bijdrage bestemd voor de verlenging van het project als gevolg van de Corona-crisis te bekostigen. Duidelijkheid over de inzet van dit budget volgt na de afronding van het project in het eerste helft van 2021. Gevraagd wordt om deze rijksbijdrage over te hevelen naar 2021.

Wet invoering inburgering

€ 85.253

Via de septembercirculaire 2020 hebben we voor de implementatie een budget ontvangen. De wet is uitgesteld naar 2022. De voorbereidende werkzaamheden zijn uitgesteld naar 2021. Gevraagd wordt om het budget naar 2021 over te hevelen.

Corona meerkosten Zorgaanbieders WMO en Jeugdhulp

€ 131.696

Via de mei- en septembercirculaire 2020 hebben we voor de meerkosten Zorgaanbieders WMO en Jeugdhulp een budget van totaal € 131.696 ontvangen. De regeling loopt tm 31 december 2020. De

financiële afwikkeling vindt plaats na 31 maart 2021. Het is daarom noodzakelijk om het budget over te hevelen naar 2021.

Brede aanpak dak- en thuislozen **€ 17.628**

Via de meicirculaire is aangekondigd dat wij net als onze regiogemeenten via een decentralisatie uitkering € 17.628 ontvangen in 2020 en in 2021 € 32.051. De gemeente Utrecht ontvangt voor dit doel € 22,4 mln. Zij hebben voor dit bedrag een subsidieaanvraag gedaan namens de U-16 gemeenten. De aanpak dakloosheid (Living Lab, Eerst een (t)huis) is en wordt besproken in U16 verband. Vanuit de U16 is dan ook het verzoek gekomen de incidentele middelen beschikbaar te houden voor de extra inzet en capaciteit van de mensen uit de regio (beleid, wonen en wmo). Het verzoek is om € 17.628 over te hevelen naar 2021.

Extra middelen gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand **€ 31.146**

In de decembercirculaire van 2020 hebben we, ter compensatie corona, extra middelen voor gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand ontvangen, gelet op de voorziene toename van schulden- en armoedeproblematiek. Wij verzoeken u dit bedrag over te hevelen naar 2021 zodat het beschikbaar is voor dit doeleinde.

Programma Volksgezondheid en Milieu

Afvalinzameling **€ 40.000**

Ten aanzien van vergoedingen voor inzameling, sortering en verwerking van verpakkingsafval heeft het Ministerie van Financiën een landelijke uitspraak gedaan dat deze vergoedingen met terugwerkende kracht (2015 t/m 2019) door de gemeenten dienen te worden belast met btw. Over de naheffing zal boeterente betaald moeten worden, dit komt voor de gemeente De Bilt uit op ongeveer € 40.000. Hiervoor is er bij de najaarsnota dit bedrag beschikbaar gesteld. De naheffing is echter nog niet in 2020 ontvangen.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Woonruimtezenaken **€ 22.000**

Voor divers onderzoek rondom de totstandkoming van de nieuwe woonvisie hadden we een budget gereserveerd. De woonvisie is doorgeschoven naar 2021, daarom stellen wij voor om het restant van dat budget eveneens door te schuiven.

Woonwagens **€ 30.000**

In 2018 heeft de minister van BZK een beleidskader voor gemeentelijk woonwagengebeleid vastgesteld. Gemeenten moeten volgens dit beleidskader het aantal woonwagengestandplaatsen in lijn brengen met de (lokale) behoefte. De gemeenten moeten in beeld brengen hoe groot de behoefte aan standplaatsen in hun gemeente is. Vooruitlopend op de evaluatie was er reeds melding gemaakt van een behoefte aan middelen en bijbehorende voorzieningen. Hiervoor is er door uw raad in 2020 een bedrag van € 30.000 ter beschikking gesteld. 1 woonwagen zal moeten worden gerenoveerd en een ander worden gesloopt. Deze werkzaamheden zullen echter pas in 2021 worden uitgevoerd, waardoor wij u verzoeken om het bedrag over te hevelen naar 2021.

Geo informatie **€ 23.000**

De implementatie van de BRO, basisregistratie ondergrond, hadden we vorig jaar willen uitvoeren. Helaas heeft dit wat vertraging opgelopen. Inmiddels zijn we nu wel gestart met deze werkzaamheden. Sweco heeft inmiddels hiervoor opdracht gekregen. Wij zullen deze 23K hieraan uitgeven.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Archief **€ 45.000**

In 2020 zijn we met behulp van een externe adviseur gestart met het wegwerken van de achterstanden bij het archief. Hiervoor is bij de Voorjaarsnota 2020 budget beschikbaar gesteld. De uitvoering van het plan is niet afgerond in 2020 en loopt door in 2021.

2 Programma's

2.1 Programma burger, bestuur en ondersteuning

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Dit programma gaat over de relatie tussen burgers, politiek en bestuur en hoe het gemeentebestuur hier vorm en inhoud aan geeft.

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

2a Gewenste maatschappelijke effecten

1. Waardering van de inwoners voor het woon- en leefklimaat in de gemeente.
2. Tevredenheid van de inwoners over de gemeenteraad (verder: de raad).
3. Tevredenheid van de inwoners over het college van burgemeester en wethouders (verder: het college).
4. Betrokkenheid van de inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van instellingen bij de beleidsontwikkeling en planvorming voor hun eigen woon- c.q. vestigingsomgeving.
5. Vermindering van administratieve lasten van gemeentelijke regelgeving voor burgers, bedrijven en instellingen.
6. Tevredenheid van de inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van instellingen over de gemeentelijke dienstverlening.
7. Tevredenheid van de inwoners over de gemeentelijke informatievoorziening.

2b Operationele doelstellingen

1. De samenwerking tussen raad, college en gemeentelijke organisatie is resultaatgericht.
2. De gemeentelijke besluiten hebben een breed draagvlak.
3. Het politieke debat is inhoudelijk, waarbij het gaat om bereidheid, speelruimte en respect voor ieders inbreng.
4. Raad, college, samenleving en ambtelijke organisatie zoeken samen naar nieuwe wegen om de lokale democratie levendiger te maken.
5. Raad, college en gemeentelijke organisatie bevorderen actief burgerschap en burgerparticipatie in het kader van gebiedsgericht werken.
6. De positie van de gemeente De Bilt binnen de regio wordt gewaarborgd door bestuurlijke samenwerking binnen U10-verband en andere gemeenschappelijke regelingen of samenwerkingsverbanden.
7. De gemeente draagt als krachtige lokale overheid bij aan de oplossing van maatschappelijke problemen.
8. De gemeentelijke organisatie ondersteunt en faciliteert de inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van instellingen en daagt hen uit om te participeren bij de oplossing van maatschappelijke problemen.
9. De gemeente geeft, waar mogelijk en passend, ruimte aan belanghebbenden en belangstellenden om te participeren in projecten en beleidstrajecten, waarbij duidelijk is wat hun rol en mate van inbreng is.
10. De gemeentelijke organisatie, bedrijfsprocessen en informatievoorziening zijn, met het oog op de ontwikkelingen in de samenleving en technologie, flexibel ingericht ten behoeve van een optimale afhandeling van de vraag van inwoners, ondernemers en instellingen.
11. De dienstverlening van de gemeente is betrouwbaar, laagdrempelig en duidelijk, zodat de inwoner, ondernemer en instelling weet wat hij/zij kan verwachten.

12. Inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van instellingen voelen zich welkom in het gemeentehuis. Zij kunnen de gemeentelijke dienstverlening zoveel mogelijk tijd- en plaats-onafhankelijk afnemen, met als uitgangspunt: 'Digitaal eerst, face-to-face waar nodig en altijd persoonlijk'.
13. Standaard producten en diensten worden geleverd tegen een vast tarief met een korte doorlooptijd en zijn van een betrouwbare kwaliteit.
14. De inwoner, ondernemer en instelling kan diensten en producten afnemen via verschillende kanalen en ontvangt onafhankelijk van het kanaal dezelfde antwoorden.
15. De inwoner, ondernemer en instelling kan met zijn/haar vragen terecht bij een klantcontactcentrum waar circa 80 procent van de vragen direct wordt beantwoord.
16. De toegankelijkheid en kwaliteit van de informatie via de gemeentelijke website, sociale media, het Gemeentenieuws en het raadsinformatiesysteem zijn gewaarborgd.

2c Effect indicatoren

Effectindicator	2017	2018	2019	2020
1 Opkomst bij verkiezing gemeenteraad	N.v.t.	65,92%	N.v.t.	N.v.t.
2 Rapportcijfer van inwoners voor gemeentebestuur	6,6	N.v.t.	5,9	N.v.t.
3 Percentage inwoners dat zich goed vertegenwoordigd voelt door gemeenteraad	23%	N.v.t.	18%	N.v.t.
4 Percentage inwoners dat vertrouwen heeft in college van B&W	38%	N.v.t.	32%	N.v.t.
5 Percentage inwoners dat voldoende invloed heeft op wat gemeente doet	17%	N.v.t.	15%	N.v.t.
6 Rapportcijfer van inwoners voor de wijze waarop zij betrokken worden bij het maken van beleid en plannen en bij projecten	N.v.t.	5,4	5,7	N.v.t.
7 Rapportcijfer inwoners voor woon en leefklimaat	7,8	N.v.t.	7,8	N.v.t.
8 Percentage inwoners dat zich betrokken voelt bij de eigen buurt	52%	N.v.t.	55%	N.v.t.
9 Rapportcijfer inwoners voor gemeentelijke informatievoorziening	6,8	N.v.t.	6,4	N.v.t.
10 Rapportcijfer inwoners voor gemeentelijke website	7,1	N.v.t.	6,9	N.v.t.
11 Rapportcijfer inwoners voor algemene gemeentelijke dienstverlening	7,0	N.v.t.	6,7	N.v.t.
12 Rapportcijfer klanttevredenheid over balie dienstverlening	8,2	N.v.t.	8,3	N.v.t.
13 Rapportcijfer klanttevredenheid over telefonische dienstverlening	7,5	N.v.t.	7,6	N.v.t.
14 Rapportcijfer klanttevredenheid over digitale dienstverlening	7,0	N.v.t.	7,1	N.v.t.

Bron voor indicatoren 2 t/m 13: tweejaarlijkse GemeenteBeleidsMonitor / Klanttevredenheidsonderzoek

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

3a Activiteiten

1. Bestuur

Algemeen

Het jaar 2020 kenmerkte zich als het jaar van de pandemie waarin de raad, het college en de ambtelijke organisatie van de ene dag op de andere moest overschakelen van fysiek naar digitaal werken. De crisisorganisatie en het thuiswerken hebben in sterke mate een stempel gedrukt op de werkomstandigheden.

Niettemin is het gelukt om het merendeel van de werkzaamheden conform de planning en het raadsprogramma uit te voeren. In de planning & controlcyclus zijn we er bovendien in geslaagd om voor de uitwerking van de kaders voor de begroting 2021 een Zomerbrief uit te brengen en behandelen. Op 1 mei 2020 trad de heer R. van Netten aan als nieuwe gemeentesecretaris.

Digitale vergaderingen van de raad

Sinds april 2020 vergadert de gemeenteraad digitaal, mogelijk gemaakt door de 'Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming provincies, gemeenten, waterschappen en openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba'. Met specifieke software hosten voorzitter en griffier de vergadering vanuit de Mathildezaal in het gemeentehuis, de raadsleden loggen in vanuit huis, of een andere locatie. In de voorbereiding op het digitaal werken vervulde de griffie een coördinerende functie. De werkzaamheden, zoals de organisatie van de digitale vergaderingen, het schrijven van tijdelijke spelregels bij het Reglement van orde en het instrueren van alle betrokkenen, zijn intern uitgevoerd. Ook de techniek is verzorgd door eigen personeel met gebruik van eigen apparatuur. Extra kosten zijn zodoende beperkt gebleven. De aanschafkosten van benodigde vergaderlicenties (€18,- per maand) en het koppelen van een eigen encoder voor het live uitzenden van de vergaderingen zijn te overzien en zijn grotendeels gedekt uit weggevallen uitgaven die fysieke raadsvergaderingen met zich meebrengen.

Het eerste halfjaar van 2020 is per vergadering bijgestuurd. Facilitair voor de live-uitzending en kwaliteit van beeld en geluid maar ook procedureel. Met het aantal digitale vergaderingen stijgt ook de routine van de raad. Ook de leveranciers van het raadsinformatiesysteem en de vergadersoftware ontgroeien de kinderziektes, ontstaan door de explosief toegenomen vraag naar hun producten. Het digitale werken staat stevig op de rails.

Digitaal vergaderen vergt veel extra focus en energie maar het blijkt een werkbaar alternatief voor de fysieke bijeenkomsten en meest belangrijk: op deze wijze kan besluitvorming doorgang vinden.

Rechtspositie politieke ambtsdragers

Op 1 januari 2019 is het nieuwe 'Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers' van kracht geworden. Bijgevolg is een aantal vergoedingen dwingend voorgeschreven verhoogd. Daarnaast is de gemeente op grond van het nieuwe rechtspositiebesluit verplicht aan raads- en commissieleden een ICT-device van de gemeente aan te bieden. Slechts 23 raads- en commissieleden maakten hiervan gebruik, anderen zagen daar vanaf.

Rekenkamercommissie

Geen opmerkingen.

Inrichting raadszaal

Een investering in de raadszaal is in de Begroting aangekondigd vanwege verouderde ICT- en audiovoorzieningen en meubilair. De kosten zijn in de Begroting 2020 als PM-post opgenomen, maar in 2020 nog niet gemaakt.

Aanbesteding accountant

Het contract met de huidige accountant liep met de controle van de jaarrekening 2019 af. In 2019 heeft de raad een nieuw contract afgesloten voor accountantsdiensten. In de Begroting is aangegeven dat rekening moet worden gehouden met hogere tarieven. Dit is gebleken: op grond van de autonome prijsontwikkeling is het tarief gestegen van €50.000,- per jaar naar €68.000,- ex btw per jaar.

Bestuurlijke samenwerking

In het kader van de regionale opgaven in het ruimtelijk-economisch en milieudomein hebben wij in het netwerk U10 vervolg gegeven aan het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) en de Regionale Energie Strategie (RES). Wij hebben daarbij voortgebouwd op het Position Paper voor het Ruimtelijk-Economisch Programma U10. In de raadsvergadering op 25 juni 2020 gaf de raad instemming aan het Ontwerp-RES met bijbehorend Concept-Bod en aan de Contour voor het REP.

Participatie en Wijkgericht werken

In april 2019 heeft de gemeenteraad de 'Nota Participatiebeleid - Samenwerken in De Bilt' vastgesteld. Nog in 2019 zetten wij een aantal stappen in de uitvoering en deze lopen in 2020 door. In dit verband noemen wij de inzet van flitspeilingen, het digitale burgerpanel, het evalueren van participatietrajecten en het binnen de gemeentelijke organisatie vergroten van het participatie-bewustzijn. Daarmee willen we kansen voor participatie eerder signaleren en tot duidelijkere afspraken met betrokkenen komen over participatie.

Participatie is het afgelopen jaar vanwege de coronapandemie vooral online geïntensiveerd. Naast de eerder ingevoerde flitspeilingen en enquêtes is een panel van ruim 800 inwoners: het 'burgerpanel' sinds 2020 actief en tweemaal ingezet. Wij halen daarmee op uiteenlopende beleidsterreinen waardevolle informatie op die bijdraagt aan nieuw beleid. Flitspeilingen worden sinds 2020 steeds vaker via een Quick Response (QR) code toegankelijk gemaakt zodat men nog laagdrempeliger via een smartphone aan een flitspeiling kan deelnemen.

Met het wegvallen van mogelijkheden voor fysieke bijeenkomsten is de ambtelijke organisatie overgeschakeld op online bijeenkomsten. Daartoe hebben onder meer onze gebiedsmakelaars en projectleiders zich snel diverse tools en werkwijzen eigen gemaakt om dergelijke bijeenkomsten te begeleiden. Ook initiatiefnemers zijn hier het afgelopen jaar toe overgeschakeld. Andere applicaties worden aanvullend gebruikt om de virtuele bijeenkomsten aantrekkelijk te maken. Vaak ontstaat na een online sessie een uitgebreid vraag- en antwoordoverzicht omdat zaken door bijvoorbeeld het gebruik van chatfuncties beter in kaart kunnen worden gebracht.

Wij hebben bewonersnetwerken, initiatieven en activiteiten in de verschillende wijken en dorpen ondersteund en zo een bijdrage geleverd aan de sociale cohesie en leefbaarheid van straten, wijken en dorpen. In 2020 is minder uitgegeven dan geraamd omdat, vanwege de coronamaatregelen, minder bewonersactiviteiten, initiatieven en bijeenkomsten zijn georganiseerd. Veel van dergelijke activiteiten zijn uitgesteld of hebben online plaatsgevonden.

Ook is in 2020 een nieuw online participatieplatform gestart om, ook na de coronapandemie, bewoners nog beter te betrekken bij de eigen omgeving, initiatieven en bestuurlijke kwesties.

Het participatietraject rond de ontwikkeling van het Nobelkwartier is geëvalueerd, met name ten aanzien van de participatiebeleving door belanghebbenden. Daarbij zijn verbeter- en ontwikkelpunten in relatie tot de verwachtingen bij belanghebbenden in beeld gebracht die wij zullen benutten voor volgende participatietrajecten.

I-overheid

In 2020 is, onder invloed van de COVID-19 pandemie, een aantal wettelijke veranderingen met majeure invloed op de digitale informatievoorziening vertraagd. Deze vertraging hebben wij benut door de samenwerking op het gebied van het optimaliseren en harmoniseren van ons applicatielandschap te versterken. Met deze samenwerking creëren wij meer ruimte om onze dienstverlening aan inwoners en bedrijven te verbeteren, doordat wij kennis en beheer met elkaar delen. Wij acteren daarmee nog meer dan voorheen als één overheid.

Met het uitgangspunt 'werken als één overheid' heeft de VNG in 2020 De Digitale Agenda Gemeenten 2024 vastgesteld. Dit is de opvolger van de eerste gemeentebrede Digitale Agenda (2015-2020) en geeft invulling aan het gemeentelijk antwoord op het thema informatiesamenleving. Aan de hand van de rol van

de gemeente in de digitale transitie van de samenleving werken wij aan een agenda met drie doelstellingen:

1. mogelijk maken;
2. kansen benutten en
3. duiden en reflecteren.

In deze agenda is meer dan voorheen oog voor het creëren van gelijke kansen voor iedereen door inclusieve dienstverlening.

In september 2020 is onze website gecertificeerd als digitaal toegankelijk. Wij voldoen hiermee aan het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid.

2. Dienstverlening

Een goede digitale dienstverlening is in Coronatijd extra belangrijk gebleken. We hebben in 2020 verder gewerkt aan verbetering en uitbreiding van de digitale mogelijkheden conform onze visie 'Koersen op (digitale) dienstverlening'. Een aantal klantprocessen hebben wij versneld gedigitaliseerd. Dit zorgt voor meer gemak voor onze inwoners en een efficiëntere werkwijze van de gemeentelijke organisatie.

Begin 2020 zijn de openingstijden van de balies burgerzaken verminderd. Deze wijziging is het gevolg van een bezuiniging uit de eerder vastgestelde begroting. In 2020 was het gemeentehuis door corona gedurende een aantal weken alleen in de ochtend open voor inwoners en bezoekers. Onze medewerkers van het klantcontactcentrum hebben op afstand de inwoners te woord gestaan.

In 2020 hebben wij voorbereidingen getroffen voor dienstverlening via Mijn Overheid. Vanaf begin 2021 werken wij aan een uitbreiding van de dienstverlening via Mijn Overheid.

Verkiezingen

Er zijn in 2020 geen verkiezingen georganiseerd.

3. Beheer overige gebouwen en gronden

Gemeentelijke gebouwen

De lijn van afstoten van niet strategisch bezit is in 2020 voortgezet, waarbij er in dit kalenderjaar een viertal objecten notarieel zijn geleverd.

Te weten;

- De woning Koningin. Wilhelminalaan 1 in Maartensdijk
- De woning en pand met maatschappelijke functie Burg. De Witthstraat 2/2a in De Bilt
- Het pand met maatschappelijke functie Groenekanseweg 21 in Groenekan
- De woning Professor Dr. Asserweg 8 in De Bilt.

Deze leveringen hebben een opbrengst gebracht van 1,2 miljoen euro en een verkleining van het aantal panden in gemeentelijk bezit, hierdoor is ook de hoeveelheid te onderhouden panden kleiner geworden

Tegenover de baten staan er wel kosten zoals taxatie, sanering van de grond en inzet van het personeel de leveringen tot stand te laten komen.

In 2020 is een MJOP gemaakt en vervolgens is er begonnen met een inhaalslag van het uitvoeren van achterstallig onderhoud zoals schilderwerk, houtrot en diverse daklekkages etc. o.a. bij de begraafplaats, dorpshuizen en Jagtlust/administratiekantoor.

Door het MJOP jaarlijks aan te passen, de niet strategische gebouwen te verkopen en bij de strategische gebouwen het achterstallige onderhoud uit te voeren is de verwachting dat binnen enkele jaren de strategische gebouwen in een goede conditie zullen verkeren, ook zal bij de renovaties van deze gebouwen het CO2 neutraal maken meegenomen worden.

Een aandachtspunt is de monumenten. Dit zijn drie kerktorens, het voormalig Raadhuis in Maartensdijk en het duivenhuisje in De Bilt. Hiervoor zijn in 2020 voorbereidingen gedaan door mogelijke verkoop en renovatie van dit niet-strategisch vastgoed te onderzoeken.

We zijn in 2020 gestart met het uitzoeken van goede software waarmee we efficiënter kunnen werken en meer overzicht krijgen in de individuele gebouwen. Door capaciteitsgebrek is dit niet afgerond. Het voorstel is het krediet over te hevelen naar 2021.

Verduurzaming en toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen

In het kader van bezuinigingen is voor 2020 geen budget voor duurzaamheid beschikbaar gesteld. Daardoor hebben in 2020 geen gemeentelijk vastgoed kunnen verduurzamen. Voor 2021 is € 100.000 voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed beschikbaar. Een voorstel voor besteding van deze middelen is opgenomen in het MJOP.

3b Prestatie indicatoren

Prestatie indicator		2017	2018	2019	2020
1	Aantal bezwaarschriften:	90	101	70	60
	• percentage ontvankelijk	90%	100%	95%	95%
	• percentage gegrond	10%	16%	10%	7%
2	Aantal klachten	15	14	14	13
	• percentage ontvankelijk	95%	100%	100%	100%
	• percentage gegrond	62%	79%	75%	70%
3	Afhandeling klachten	100%	93%	100%	100%
	• binnen 6 weken	85%	72%	90%	95%
	• binnen 10 weken	15%	21%	10%	5%

NB: in de kolommen 2017 en 2018 zijn de werkelijke cijfers opgenomen; de kolommen **2019 en 2020 betreffen prognoses**

3c Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

In onderstaand overzicht is aangegeven hoe verbonden partijen en samenwerkingsverbanden een bijdrage hebben geleverd aan de beleidsdoelstellingen van dit programma.

In de paragraaf Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden wordt nadere informatie over de betreffende partij gegeven.

Verbonden partijen	Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen	Risico's
Vereniging Nederlandse Gemeenten	<ul style="list-style-type: none">Het individueel bijstaan van haar leden bij het vervullen van de gemeentelijke bestuurstaken;Het collectief behartigen van de belangen van de gemeenten bij andere overheden;Het collectief optreden namens de gemeentelijke werkgevers.	Geen
Provinciale afdeling VNG	<ul style="list-style-type: none">Het collectief behartigen van de belangen van de gemeenten op provinciale schaal;Het bieden van een platform en netwerk voor gemeentebestuurders.	Geen
Platform Middelgrote Gemeenten	<ul style="list-style-type: none">Het bieden van een platform en netwerk voor gemeentebestuurders.	Geen

4 KADERSTELLENDENOTA'S

Nota/plan

- Reglement van orde voor de vergadering en andere werkzaamheden van de raad De Bilt 2018;
- Gedragcode integriteit volksvertegenwoordigers De Bilt 2018;
- Gedragcode integriteit bestuurders De Bilt 2018;
- Strategische Agenda De Bilt 2030;
- Position Paper gemeente De Bilt voor Ruimtelijk-Economisch Programma U10;
- Coalitieakkoord 2018-2022 - Samen bouwen aan een topklimaat;
- GemeenteBeleidsMonitor De Bilt 2017;
- Klanttevredenheidsonderzoek gemeentelijke dienstverlening 2017;
- Nota Participatiebeleid – Samenwerken in De Bilt (2019);
- Nota Koersen op (digitale) dienstverlening - Visie en Meerjarenprogramma 2019-2022;
- Nota grondbeleid 2019 (te behandelen in najaar 2019).

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Burger, Bestuur en Ondersteuning		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Bestuur	2.364.770	2.359.501	2.362.217
	Burgerzaken	650.314	650.314	736.893
	Beheer overige gebouwen en gronden	1.757.033	1.836.087	1.653.848
Totaal lasten		4.772.117	4.845.902	4.752.958
Baten	Bestuur		0	94.139
	Burgerzaken	436.739	436.739	443.188
	Beheer overige gebouwen en gronden	1.470.499	1.497.050	1.500.227
Totaal baten		1.907.238	1.933.789	2.037.553
Totaal Saldo van Baten en lasten		2.864.879	2.864.879	2.912.113
Lasten	Mutaties reserves		261.742	261.742
Onttrekking aan reserves			261.742	261.742
Saldo na bestemming reserves		6.679.355	3.173.855	2.977.147

Totaal afwijking Programma Burger, Bestuur en Ondersteuning **197 V**

Afwijking Salarislasten **16 N**

Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Afwijking Gemeentelijke gebouwen **74 V**

Toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Overige afwijking Programma Burger, Bestuur en Ondersteuning **139 V**

Afwijking Bestuur **163 V**

Gemeenteraad en Griffie **49 V**

Er is sprake van een structurele onderbesteding op het totale budget van gemeenteraad en griffie d.w.z. er wordt structureel meer begroot dan wordt besteed. Zoals besloten in de raad wordt vanaf 2021 € 20.000 (structureel) ingezet ter dekking van extra salarislasten c.q. urenuitbreiding van de griffie. In 2020 is de onderbesteding groter dan andere jaren vanwege minder activiteiten en fysieke bijeenkomsten in relatie tot corona. Het gaat om een kleine post dienstreisvergoeding (griffie) en een flinke afwijking op de vergoedingen en de overige kosten (post gemeenteraad).

College van burgemeester en wethouders **45 V**

Betreft een aanvullende storting voor het APPA pensioen voor (voormalig) wethouders wegens een haat in het opgebouwde kapitaal en een vrijval van de wachtgeldvoorziening.

Wijkgericht Werken **79 V**

In 2020 is veel minder uitgegeven dan verwacht omdat, door de beperkende maatregelen in verband met Corona, minder bewonersactiviteiten, initiatieven en bijeenkomsten zijn georganiseerd. Veel van deze activiteiten zijn uitgesteld of online georganiseerd.

Overige afwijkingen **10 N**

Afwijking Burgerzaken **6 N**

Burgerzaken **6 N**

Op huwelijken is er aan nadeel van € 12k vanwege een lager aantal huwelijken dan was begroot. Op andere plaatsen zijn er bescheiden voordelen geboekt.

Afwijking Beheer overige Gebouwen en Gronden

18 N

Overige gebouwen en gronden

18 N

Dit betreft iets hogere beheerskosten en iets hogere opbrengst uit pachten.

2.2 Programma veiligheid

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma Veiligheid heeft als doel een zodanig beleid te voeren dat de inwoners van gemeente De Bilt veilig zijn en zich veilig voelen. De zorg voor veiligheid is een kerntaak van de gemeentelijke overheid. Deze kerntaak kan niet zonder een integrale aanpak. De gemeente kan de objectieve en subjectieve veiligheid alleen verbeteren met betrokkenheid en inzicht van anderen, waaronder de inwoners zelf en natuurlijk vele ketenpartners zoals politie, brandweer, Openbaar Ministerie, woningbouwcorporatie(s), GGDrU en de zorgpartners. Bij de aanpak van de veiligheidsthema's wordt op alle onderdelen van de veiligheidsketen actie ondernomen. De veiligheidsketen bestaat uit pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg.

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

2a Gewenste maatschappelijke effecten

1. Mensen voelen zich veilig. Uit de Burgerpeiling De Bilt 2019 blijkt dat gemiddelde score voor veiligheid in de gemeente 7,8 is. 92% van de bevolking voelt zich veilig. De veiligheid wordt hoger dan gemiddeld beoordeeld in Hollandsche Rading (8,1) en Groenekan (8,0) door de zeer beperkte overlast van anderen en een hoge veiligheidsbeleving. .
2. Het versterken van de leefbaarheid en veiligheid in de gemeente De Bilt. In het Integraal Veiligheidsplan 2018-2022 hebben wij als doel gesteld onze regierol op het lokaal veiligheidsbeleid te versterken. Om dit goed te kunnen realiseren hebben we een Uitvoeringsprogramma Veiligheid 2018 (UVP 2018) opgesteld. Met deze plannen zorgen we voor een goede afstemming met lokale veiligheidspartners, stellen we beleidskaders en maken we de gemeente veiliger.
3. Het creëren van bewustwording. Bewoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen hebben een eigen verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid, maar moeten bij complexe veiligheidsissues kunnen rekenen op de overheid. We willen meer 'awareness' bij inwoners, bedrijven en collega's creëren waar het gaat om waarnemen en interpreteren van signalen die duiden op misstanden. Daarnaast streven we naar meer duidelijkheid voor mensen die meldingen doen en meer inzicht in de wijze waarop de opvolging en afhandeling van deze meldingen plaatsvindt. Wij realiseren ons dat een verhoogde aandacht voor signalering en melden negatieve effecten kan hebben op het veiligheidsgevoel; wij behouden aandacht voor de spanning tussen objectieve veiligheid en subjectieve veiligheid.
4. Rust bewaren en waarborgen bij sociale en fysieke incidenten/gebeurtenissen die mogelijk impact hebben op de veiligheidsbeleving en de Openbare Orde en Veiligheid in onze gemeente.

2b Operationele doelstellingen

1. Rampenbestrijding en crisisbeheersing: het doel van de Veiligheidsregio Utrecht is het beschermen van burgers tegen risico's (preventief) en het bieden van efficiënte en kwalitatief hoogwaardige brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en crisisbeheersing (repressief). Daarnaast is het doel van de VRU het realiseren van een gelijkwaardig kwaliteitsniveau van crisisbeheersing in alle Utrechtse gemeenten. Voor De Bilt gaat het om het coördineren, ondersteunen en versterken van de gemeentelijke processen.
2. Sinds oktober 2017 werken wij met het Integraal Veiligheidsplan 2018-2022 (IVP 2018-2022) waarin speerpunten benoemd worden. Op basis van het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma (UVP) vanuit het Integraal Veiligheidsplan, wordt concreet uitvoering gegeven aan het veiligheidsbeleid in de gemeente. Focus en prioriteit ligt hierbij op de 'high impact crimes' zoals woninginbraak en geweld maar ook jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit en ondermijning.
3. Naast de in het IVP 2019-2022 genoemde prioriteiten zetten wij ook nadrukkelijk in op thema's als: nazorg ex-gedetineerden, persoonsgerichte aanpak (PGA) en tegenstellingen in de

samenleving (o.a. polarisatie en radicalisering). Ten aanzien van deze thema's vragen de maatschappij en het Rijk onze attentie en is veel (extra) gemeentelijke inzet nodig.

4. Door toezicht en handhaving bij evenementen en activiteiten wordt de veiligheid van bezoekers op feesten, markten, evenementen, kermis etc. bevorderd. Door handhaving kan er aan onveilige situaties een einde worden gemaakt.
5. Daarnaast voldoen wij als gemeente aan de wettelijke zorgplicht voor gevonden dieren.

2c Effect indicatoren

Effect indicator	2017	2018	2019	2020
2 Harde kern jongeren	nb	nb	nb	Nb
4 Gewelddsmisdrijven	2,8	nb	nb	2,7
6 Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	3,1	nb	nb	5,3
8 Percentage bevolking dat zich veilig voelt in de eigen buurt	90%	*	nb	92%

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

3a Activiteiten

1. Aanpak Georganiseerde Ondernijnde Criminaliteit

In 2020 zijn er op veel verschillende onderdelen stappen gezet in het tegengaan van ondermijning. Met name de verdere uitbouw van de samenwerking met ketenpartners en de verdere inbedding van bestuursrechtelijke maatregelen stond hierin centraal. In 2020 is een ondermijningscasus met het RIEC en een tweetal buurgemeenten opgepakt en uitgevoerd in samenwerking met onder meer ODRU, VRU, Douane, Belastingdienst en Stedin. In samenwerking met Bureau RVS is in 2020 aandacht geweest voor de thema's buitengebied en digitale criminaliteit.

In 2020 zijn de gemeentelijke beleidsregels Art 13b Opiumwet vastgesteld en is er een aantal waarschuwingen gegeven voor overtredingen van deze wet. Ook voor het in de APV opgenomen verbod van drugshandel op straat en het niet mogen vervoeren van inbrekerswerktuigen is een aantal lasten onder dwangsom opgelegd aan individuen die verdovende middelen verhandelden of inbrekerswerktuigen vervoerden binnen onze gemeente. Ook is op basis van de wet aanpak woonoverlast een gedragsaanwijzing gegeven door de burgemeester om een doorbraak te forceren in een langlopende overlastkwesitie.

2. Veiligheidshuis

Er is in 2020 een zestal Top X casussen bij het veiligheidshuis geagendeerd.

3. Toezicht en Handhaving

Het werk van onze boa's en de afdeling veiligheid heeft in 2020 voor een zeer groot deel in het teken van de handhaving van de coronamaatregelen gestaan. Dit is in nauwe afstemming met de politie, jeugd- en jongerenwerk en de BES-gemeenten opgepakt en heeft tot een positieve en constructieve samenwerking geleid.

Het digitaal werken door onze boa's is in 2020 geïmplementeerd. Door middel van mobiele devices en mobiele printers kunnen de boa's efficiënter met de beschikbare tijd omgaan. Het professioneel afhandelen, uitschrijven, registreren en analyseren maakt dat trends en ontwikkelingen sneller opgemerkt kunnen worden zodat er eerder bijgestuurd kan worden.

Naast corona hebben onze BOA's, net als veel collega's uit de organisatie, in 2020 een grote inzet geleverd tijdens de boerenprotestacties en de jaarwisseling. Tijdens de jaarwisseling is er gebruik gemaakt van particuliere toezichthouders om beter te kunnen monitoren en signaleren. Dit is succesvol geweest en heeft mede bijgedragen aan een relatief rustige jaarwisseling.

4. Burgernet, WhatsApp-buurtpreventie en Waaks

In 2019 is in samenwerking met de politie een wijkschouw georganiseerd waarin er uitgebreid aandacht is geweest voor woning- en autoinbraken. De tips en aanbevelingen van deze schouw zijn gedeeld met de verschillende whatsapp buurtpreventiegroepen in de gemeente.

In december 2020 telde burgernet 4222 deelnemers in de gemeente. Er waren in 2020 6 succesvolle burgernetacties.

5. Digitaal Opkoopregister

Gezien andere prioriteiten is hier geen verder vervolg aan gegeven.

6. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Het streven van de VRU om door te groeien naar een kostenefficiënte en effectieve hulpverleningsorganisatie is in 2020 verder vormgegeven. Het jaar 2020 heeft met name in het teken gestaan van het coronavirus.

Daarnaast heeft 2020 in het teken gestaan van het verder opstellen van het Strategisch Programma Drieslag. Het programma betreft de samenwerking tussen de veiligheidsregio's Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Utrecht op diverse onderdelen.

7. Lokale veiligheid en Koppeling PGA/Sociaal Domein

Bij het meldpunt Personen met Verward Gedrag (PmVG) is een groot aantal meldingen binnengekomen en zijn interventies gedaan bij mensen die de grip op hun leven dreigen te verliezen.

Deze toename komt enerzijds door het trainen en instrueren van collega's, ketenpartners en inwoners, anderzijds heeft de coronacrisis op sociaal vlak grote impact en helaas tot toenemende caseload geleid.

Het betreft veelal jongeren en jong volwassenen. Veel ambulante begeleiding wordt in afstemming met de gemeente door sociaal team geboden. Hiermee is ook in 2020 persoonlijk leed en een veelheid aan (verder) escalerende casussen voorkomen.

Het aantal huisbezoeken en vooral de daarmee gepaard gaande tijdsbesteding is toegenomen. Vanwege meer afstemming met ketenpartners en vanwege het feit dat het bij huisbezoeken in coronatijd complexer en tijdrovender is om de juiste beoordeling te maken.

Er is een fors aantal concrete gevallen van overlast opgelost en andere interventies gepleegd. Ook gevallen waar nog aan gewerkt wordt. Als uiterste middel is ook de de wet aanpak woonoverlast toegepast. Hiermee is bijgedragen aan het tegengaan van grensoverschrijdende overlast.

In 2020 is een PGA-x softwarepakket aangeschaft. Dit pakket biedt de tools om efficiënter te kunnen werken en de caseload beter te kunnen monitoren, dit alles conform de actuele privacyregelgeving. De implementatie van PGA-x heeft grote inzet gevraagd en is bijna afgerond.

In alle genoemde onderwerpen is privacy en informatieveiligheid en -zorgvuldigheid van groot belang. Er is doorlopend inzet geweest op het op de juiste manier omgaan met deze data.

8. Radicalisering

Samen met bureau RVS is de regionale expert-pool radicalisering met de veiligheidshuizen doorontwikkeld. Tevens is er in 2020 gewerkt aan het verbeteren van de expertise bij de partners door aanbieden en organiseren van kennisbijeenkomsten en trainingen. Dit maakt kwalitatief hoogwaardige en eenduidige aanpak van radicalisering mogelijk. Radicalisering is breder opgepakt. Zo is er aandacht voor links-, rechts, anti-overheids en andere vormen van radicalisering die in 2020 de revue passeerden.

In 2020 is er vervolg gegeven aan een aantal lokale radicaliseringscasussen uit 2019. Dit zijn veelal casussen die een lange adem vergen.

9. Methodiek "De Voorkant"

De uitrol van methodiek de Voorkant heeft in 2020 verder vorm gekregen. Noodgedwongen heeft dit in Q2, Q3 en Q4 een compleet andere invulling gekregen vanwege de coronacrisis. Zo heeft de sluiting van W4 gemaakt dat er door jongerenwerk meer 'op straat' gewerkt is.

Er zijn in 2020 circa vier groepen in de publieke ruimte in beeld gebracht die 'aandacht' hebben gevraagd. Daarnaast zijn er in 2020 circa vijf groepen/groepjes in beeld waar contact mee is maar geen corrigerende inzet gevraagd wordt.

Tegen één groep die grensoverschrijdende overlast en criminaliteit pleegde is succesvol repressief strafrechtelijk opgetreden.

De monitoring wordt hoofdzakelijk door jongerenwerk gedaan. Dit gebeurt in nauwe afstemming met gemeente (boa's) en politie.

Hollandsche Rading, Groenekan en Westbroek:

Geen groepen zichtbaar en vraagt geen duurzame actie. Wel wordt er op incidenten geacteerd.

Coronagerelateerde werkzaamheden en Boerenprotesten

Op gebied van veiligheid is 2020 goed verlopen. De grote inzet die doorlopend geleverd is op decoronamaatregelen en het boerenprotest (extra complex ten tijde van de GRIP4- en de COVID-maatregelen) heeft bij programma veiligheid geleid tot een financiële overschrijding.

Corona maakte dat 2020 een jaar werd van continu herprioriteren, het was een onrustig en hectisch jaar waarbij (voorgenomen) werkzaamheden doorlopend onder druk stonden. Deze druk op de gemeentelijke organisatie werd nog versterkt door de trend dat wij steeds meer gemeentelijk moeten instappen waar de politie door gebrek aan voldoende capaciteit noodgedwongen een terugtrekkende beweging moet laten zien.

3b Prestatie indicatoren

Prestatie indicator	2017	2018	2019	2020
1 Diefstal uit/vanaf personenauto (aantal per 1000 inwoners)	5,2	4,5	4,3	4,3
2 Diefstal van fiets (aantal per 1000 inwoners)	3,4	3,5	2,3	3,5
3 Diefstal uit woning (aantal per 1000 inwoners)	3,3	3,3	2,5	2,8
4 Winkeldiefstal (aantal per 1000 inwoners)	1,1	1,0	1,1	0,9
5 Verwijzingen Halt (jongeren van 12-17 per 10.000 inwoners)	104	97	146	146

3c Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Een deel van de beleidsdoelstellingen van dit programma wordt gerealiseerd door samenwerking met andere partijen, volgens de begrotingsvoorschriften (BBV) Verbonden partijen genoemd. Naast de paragraaf Verbonden partijen waar de bestuurlijke en financiële belangen worden vermeld, worden onderstaand de beleidsmatige bijdragen (door de verbonden partijen) aan de gemeentelijke doelstelling en de daarmee samenhangende risico's vermeld.

Verbonden partijen	Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen	Risico's
Halt Regio Utrecht	Halt levert een bijdrage aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit. Daarnaast is Halt actief op het gebied van advisering, voorlichting en de ontwikkeling en uitvoering van preventieprojecten.	Geen
Veiligheidsregio Utrecht	Het doel van de Veiligheidsregio Utrecht is het beschermen van burgers tegen risico's (preventief) en het bieden van efficiënte en kwalitatief hoogwaardige brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en crisisbeheersing (repressief). Daarnaast is het doel van de VRU het realiseren van een gelijkwaardig kwaliteitsniveau van crisisbeheersing in alle Utrechtse gemeenten.	Laag De VRU heeft in november 2016 besloten geen VRU-posten in eigendom te zullen overnemen. Dit betekent dat alle VRU-posten eigendom blijven van de gemeenten. Gezamenlijk met de VRU zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop de gemeente deze locaties ter beschikking stelt en de kosten voor verdeling van onderhoud en gebruik. De posten worden aangepast of vernieuwd om aan de huidige eisen te voldoen. Deze VRU-posten worden binnen de gemeentelijke eigendommen verbijzonderd, dit is een ontvlechting die de nodige investeringen met zich mee brengt. Het is momenteel niet duidelijk wat de exacte financiële consequenties zullen zijn voor de gemeente.
Bureau Regionale Veiligheidsstrategie	Bureau RVS versterkt de uitvoering van de Regionale Veiligheidsstrategie, door gemeenten en alle andere veiligheidspartners te inspireren en ondersteunen bij diverse veiligheidsprojecten. Voorbeelden hiervan zijn de aanpak van overlastgevend hanggroepen en woninginbraak. Het doel van deze inspanningen is om de subjectieve- en objectieve veiligheid in de regio en in De Bilt te vergroten.	Geen

4 KADERSTELLENDENOTA'S

Nota/plan

- Integraal Veiligheidsplan 2018-2022
- Gemeente Beleidsmonitor 2017
- Programmabegroting 2019 VRU
- Regionaal Crisisplan 2018-2020 VRU
- Nota Integrale Handhaving 2015-2019

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Veiligheid				
		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Crisisbeheersing en brandweer	2.928.369	2.927.408	2.926.303
	Openbare orde en veiligheid	952.410	1.045.410	1.124.168
Totaal lasten		3.880.779	3.972.818	4.050.470
Baten	Crisisbeheersing en brandweer		0	12.326
	Openbare orde en veiligheid	33.100	23.100	21.771
Totaal baten		33.100	23.100	34.097
Totaal Exploitatie		3.847.679	3.949.718	4.016.374
Saldo na bestemming reserves		3.847.679	3.949.718	4.016.374

Totaal afwijking Programma Veiligheid **67 N**

Afwijking Salarislasten **23 N**
Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Afwijking Gemeentelijke gebouwen **20 N**
Toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Overige afwijking Programma Veiligheid **24 N**

Afwijking Crisisbeheersing en brandweer **12 N**
Overige afwijkingen **12 N**

Afwijking Openbare orde en veiligheid **12 N**
Integrale veiligheid **30 N**

Op gebied van veiligheid is 2020 goed verlopen. Ondanks de grote inzet die doorlopend geleverd is op de coronamaatregelen en het boerenprotest (extra complex ten tijde van de GRIP4- en de COVID-maatregelen) heeft er op het taakveld Openbare orde en veiligheid een financiële overschrijding plaatsgevonden. Dit nadeel is ondermeer ontstaan door een schade uitkering inzake een claim van een in brand gestoken motto/testkar in de nacht voorafgaand aan de boerenprotesten. Deze schade van € 30.000 werd niet gedekt door de verzekeringsmaatschappij.

Corona maakte dat 2020 een jaar werd van continu herprioriteren, het was een onrustig en hectisch jaar waarbij (voorgenomen) werkzaamheden doorlopend onder druk stonden. Deze druk op de gemeentelijke organisatie werd nog versterkt door de trend dat wij steeds meer gemeentelijk moeten instappen waar de politie door gebrek aan voldoende capaciteit noodgedwongen een terugtrekkende beweging moet laten zien.

Overige afwijkingen **18 V**

2.3 Programma verkeer, vervoer en waterstaat

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma VVW richt zich op het verantwoord en veilig maken van het personen- en goederenverkeer. In dit programma besteden we aandacht aan het aanleggen van infrastructuur en het reguleren en verduurzamen van verkeers- en vervoerstromen. De hoofddoelstellingen van dit programma zijn het verbeteren van het verblijfsklimaat in woongebieden, het handhaven van de bereikbaarheid voor het gemotoriseerd verkeer en het verbeteren van de verkeersstructuur gericht op doorstroming van het verkeer op de verkeersaders.

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

2a Gewenste maatschappelijke effecten

1. Het behouden en verbeteren van de bereikbaarheid van de gemeente De Bilt. Inwoners en bezoekers van de gemeente De Bilt moeten zich veilig en zonder al te veel oponthoud kunnen verplaatsen.
2. Het verbeteren van de verkeersveiligheid.
3. Het stimuleren van langzaam verkeer.
4. Het stimuleren van openbaar vervoer.
5. Het verbeteren van de hoofd- en ontsluitingswegen voor veiligheid en verkeersafwikkeling.

2b Operationele doelstellingen

1. Het nemen van maatregelen en doen van verkeerskundige aanpassingen om de doorstroming op de ontsluitingswegen en de OV-routes te behouden en bevorderen.
2. Het versterken van veilige en zo direct mogelijke fietsroutes.
3. Van de inwoners van de gemeente De Bilt moet tenminste 80% gebruik kunnen maken van OV door een OV-halte in de buurt hebben.

2c Effect indicatoren

Effect indicator	2017	2018	2019	2020
Verkeersveiligheid (alle wegen binnen de gemeente):				
1 Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	20	17	16	14
2 Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	nb	Nb	17	nb

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

3a Activiteiten

1. Verkeer en vervoer

Het jaar 2020 heeft voor mobiliteit in het teken gestaan van veel regionale en landelijke ontwikkelingen, die hun effect hebben op onze gemeente. Voorts was onvoorzien aandacht nodig voor verkeerscirculatie in verband met boerenprotest en veilig winkelen en recreëren voor coronapreventie. Landelijk is na vernietiging van het Tracébesluit Ring Utrecht in 2020 een nieuw tracébesluit genomen. Ambtelijk en bestuurlijk wordt in het overleg met het Rijk geparticipeerd. De planning van het gehele project is opgeschoven, waardoor ook oorzaak van sluipverkeer later weg wordt genomen. Om sluipverkeer tegen te gaan is in 2020 is de camerahandhaving uitgevoerd voor Westbroek en zijn verkeersremmende maatregelen genomen op de Ruijgenhoekse dijk.

Het pakket bovenwettelijke maatregelen Ring Utrecht, voor het verder verminderen van de geluidhinder, zal ook later worden uitgevoerd. Dit is met name nadelig voor de inwoners van Groenekan en De Bilt Zuid.

Regionaal is er inzet geweest op de bereikbaarheid van De Bilt. Er is deelgenomen aan de provinciale en regionale overleggen. Het gaat hierbij om de plannen voor het OV jaarplan, het OV beleidsplan, het toekomstige HOV netwerk, het fietsnetwerk, waaronder de snelfietsroute Amersfoort - Utrecht en de regionale parkeerstrategie. Veel van deze plannen worden mede ontwikkeld in het kader van het REP en U Ned. De regionale ontwikkelingen en de komst van een omgevingsvisie maken actualisatie van mobiliteitsbeleid noodzakelijk. De "Aanpak Herijking GVVP" heeft vertraging opgelopen, maar is wel afgerond en in 2020 aan de raad aangeboden. Vanuit het GVVP 2012 zijn er nog actuele en lopende projecten. De corridor Soestdijkseweg Noord is één van die actuele projecten. De Asserweg is deels heringericht. Voor het andere deel is de bestemmingplanprocedure doorlopen. Het plan voor de invoering van éénrichting verkeer is gereed voor uitvoering. Vanuit mobiliteit is de opgave voor station Bilthoven belangrijk voor de OV functies en lijnen en het fietsnetwerk in De Bilt. Het regionale belang hiervan is onderstreept door aanneming van een Tweede Kamer motie over station Bilthoven en de HOV verbindingen voor de bereikbaarheid van USP Utrecht en Bilthoven. De ruimtelijke plannen rond het station vragen om een bredere afweging in combinatie met woningbouw en bedrijvigheid. De aanpak is daarom verbreed naar een visie op knooppuntontwikkeling voor de "spoorzone".

KADERSTELLELENDE NOTA'S

Nota/plan

- Gemeentelijk Verkeer- en vervoerplan 2012
- Structuurvisie 2012
- Verkeerscirculatieplan De Bilt (2014)
- Mobiliteitsvisie provincie Utrecht (2014)
- Corridor studie Soestdijkseweg (2014)
- Fietsprioriteitenplan (2016)
- OV streefbeeld tot 2020 (Provincie Utrecht)
- Routekaart gemeente De Bilt energieneutraal 2030 (2016)

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Verkeer, vervoer en waterstaat				
		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Verkeer en vervoer	4.547.689	4.817.979	4.457.884
Totaal lasten		4.547.689	4.817.979	4.457.884
Baten	Verkeer en vervoer	654.894	678.494	718.698
Totaal baten		654.894	678.494	718.698
Saldo van Baten en Lasten		3.892.795	4.139.485	3.739.187
Saldo na bestemming reserves		3.892.795	4.139.485	3.739.187

Totaal afwijking Programma Verkeer, vervoer en waterstaat **400 V**

Afwijking Salarislasten **159 V**

Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Overige afwijking Programma Verkeer, vervoer en waterstaat **241 V**

Verkeersbeleid **48 V**

Vanwege de corona pandemie is vertraging ontstaan in de aanpak herijking GVVP. Hierdoor is de ontwikkeling van een nieuwe mobiliteitsvisie niet meer gestart in 2020, maar in 2021

Verkeersvoorzieningen **33 V**

De aanleg van de directe fietsverbinding tussen Melkweg en Noorderkroon via de Weegschaal is vanwege extra overleg belanghebbende uitvoering in 2020 niet mogelijk gebleken. Derhalve verzoeken wij € 25.000 over te hevelen naar 2021.

Verkeer regel installaties **113 V**

De vervanging van de verkeerslichten Biltse Rading hangt samen met uitvoering van het VCP De Bilt. Het bestemmingsplan Asserweg is nog niet in werking is getreden in 2020, tevens is ook de aanpassing van kruispunt Biltse Rading/Blauwkapelseweg incl. vervanging verkeerslichten niet mogelijk geweest in 2020. Derhalve verzoeken wij € 100.000 over te hevelen naar 2021.

Beheer wegen **28 V**

Er zijn hogere inkomsten voor herstel straatwerk van € 28.000.

Gladheidbestrijding **117 V**

Door een zachtere winter is er op dit onderdeel er een onderschrijding ontstaan.

Openbare Verlichting **85 N**

Door het niet invullen van twee specifieke functies zijn deze bezuinigingen (op wegen, openbare verlichting, speelvoorzieningen en groen, door de invoering van assetmanagement, zie begroting 2019) voor 2020 gerealiseerd. Omdat de financiële realisatie van de bezuiniging van € 180.000 plaatsvindt op diverse andere programma's, is er op het onderdeel openbare verlichting sprake van een nadeel (daar staat de taakstelling begroot). Daarnaast is er een voordeel van € 95.000 door uitgestelde vervanging van masten.

Reclame in de openbare ruimte **20 N**

Over 2020 zijn de reclame inkomsten in de openbare ruimte lager uitgevallen.

Overige Verschillen **7 V**

2.4 Programma economie

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het versterken van de economische infrastructuur - met specifieke aandacht voor de sporen uit het Bilts Manifest: kennis, innovatie en recreatie - ten dienste van werkgelegenheid en behoud en zo mogelijk versterking van de vitaliteit van de kernen

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Een sterke concurrentiepositie in en van de regio door het behouden en mogelijk versterken van de ruimtelijk / economische kwaliteiten voor een optimaal ondernemersklimaat, waarbij er specifieke aandacht is voor kennis, innovatie en recreatie. Leefbare en vitale kernen door het behouden en zo mogelijk versterken van detailhandel(centra) als drager en onderdeel van de voorzieningen. Een vitaal platteland met voldoende en nieuwe economische dragers, naast, of in de plaats van de agrarische bedrijvigheid als pijler voor het behoud van het groene en waardevolle buitengebied. Versterking van de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen ondernemers en tussen ondernemers en gemeente gericht op een goede en gedragen economische ontwikkeling. In het Programma Sociaal Domein beschrijven we onze aanpak om inwoners zo goed mogelijk te laten participeren in onze samenleving, ook door deelname aan de arbeidsmarkt. Bij onze plannen voor economie moeten wij rekening houden met deze opdracht.

2a Gewenste maatschappelijke effecten

1. Een sterke concurrentiepositie voor de gemeente en voor de regio met een optimaal ondernemersklimaat door het behouden en versterken van de ruimtelijke/economische vestigingsvoorwaarden, waarbij er specifieke aandacht is voor kennis, innovatie en recreatie.
2. Leefbare en vitale kernen door het behouden en zo mogelijk versterken van detailhandel (centra) als drager en onderdeel van de voorzieningen.
3. Een vitaal platteland met voldoende en nieuwe economische dragers naast of in de plaats van de agrarische bedrijvigheid als pijler voor het behoud van het groene en waardevolle buitengebied.
4. Versterking van de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen ondernemers en tussen ondernemers en gemeente gericht op een goede en gedragen economische ontwikkeling.
5. Bevorderen van de sociale en economische zelfredzaamheid door middel van arbeidsparticipatie.

2b Operationele doelstellingen

1. Ontwikkeling van de Life science as vanaf Berg en Bosch tot aan Utrecht Science Park locatie Utrecht als onderdeel van de science regio in het oosten van Utrecht.
2. Het bieden van voldoende en aantrekkelijke vestigingsmogelijkheden voor bedrijven.
3. Het verbeteren van de economische bereikbaarheid.
4. Het scheppen van voorwaarden voor behoud en versterking van de detailhandelscentra in de gemeente.
5. Het onderzoeken van ruimtelijk beleid voor flexibelere regelingen binnen de centrumbestemming zodat kan worden ingespeeld op de veranderende omstandigheden in de detailhandelsbranche, het ontstaan en voorkomen van leegstand en de gevolgen daarvan voor het functioneren van winkelgebieden.
6. Versterking van de recreatieve en toeristische functie in de gemeente met name gericht op het Noorderpark gebied en het gebied Lage Vuursche en de rol van station Hollandsche Rading daarin als groene knoop.
7. Ruimtelijk mogelijk maken van agrarische nevenfuncties en in het buitengebied passende niet-agrarische functies (positieve lijst agenda Vitaal Platteland).
8. Het gezamenlijk met het bedrijfsleven stimuleren van de economische ontwikkeling in de gemeente.
9. Intensiveren van de contacten met individuele bedrijven door de inzet van de bedrijfscontactfunctionaris als schakel voor de bedrijfsbelangen en de participatieopgave.

2c Effect indicatoren

Effect indicator		2017	2018	2019	2020
1	Funciemenging	49,1	nb	nb	50,2
2	Vestigingen (van bedrijven)	181,8	nb	162,7	196,3
3	Aantal Vestigingen (van bedrijven)	5.450	5.480	4.990	4.990

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

3a Activiteiten

1. Economische ontwikkeling

In samenwerking met het Rijksvastgoedbedrijf is het ontwikkelingsperspectief Schapenweide opgesteld met daarin naast woningbouw 50.000 m² ruimte voor Life Science bedrijvigheid. Het ontwikkelingsperspectief is voor een inspraakreactie eind tweede en begin derde kwartaal voorgelegd voor inspraak van onze inwoners en tijdens een digitale informatiebijeenkomst toegelicht. Tweede helft van 2020 is het USP B gestart met het opstellen van een ontwikkelingsvisie voor het huidige terrein. Eerste 2020 is de Regionale Ontwikkelings Maatschappij (ROM) van start gegaan. Met de ROM en de Economic Board Utrecht (EBU) zijn in U10 verband afspraken gemaakt over een nieuwe samenwerking in een nieuwe convenant voor de periode 2021-2024, dat eind 2020 is voorgelegd voor besluitvorming in de gemeenten. Met de komst van de ROM zijn er regionaal meer mogelijkheden om innovatieve ondernemers te ondersteunen bij bedrijfsontwikkeling, bedrijfsfinanciering en internationale handel. Tevens zijn er meer mogelijkheden om met internationale acquisitie bedrijven naar de regio te halen waaronder Life Science bedrijven voor het USP Bilthoven.

De leegstand van winkels is opgelopen tot 5,1% begin 2019 tot 9,4 % in november 2020. Dit komt vooral door oplevering van een gedeelte van de Kwinkelier, waar de verhuur mede door corona langzamer gaat dan voorzien. Vanuit het winkelstraatbudget is een bijdrage geleverd aan de verbetering van de uitstraling door cofinanciering van plantenbakken en het geschikt maken lantaarnpalen voor kerstverlichting bij winkelcentrum Hessenwegweg/Looydijk. Verder zijn er samen met de winkeliersverenigingen meerdere acties uitgevoerd onder de slogan Wees Loyaal Koop Lokaal. Eind 2020 heeft de provincie Utrecht een nieuwe regeling afgekondigd die voor 2021 meer mogelijkheden geeft voor verbetering samenwerking in winkelcentra.

2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Op 1 kavel na zijn in 2020 de resterende kavels op Larenstein verkocht of is een optieovereenkomst gesloten. De grondexploitatie kon door de resterende kavel en de 3 kavels onder optie nog niet worden beëindigd

3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

In 2020 is wederom reclamebelasting geheven in centrum Bilthoven en winkelcentrum Hessenweg-Looydijk en na inhouding administratieve kosten ter beschikking gesteld aan de twee winkeliersverenigingen.

Vanaf de start van de corona is meer aandacht besteed aan het bedrijvenloket om ondernemers wegwijs te maken in de financiële ondersteuningsregelingen en om uitleg te geven over de corona veiligheidsmaatregelen. Zo zijn in samenwerking met team vergunningen meerdere tijdelijke regelingen gemaakt om ondernemers toch nog enige ruimte te geven te ondernemen. Dit zijn bijvoorbeeld de tijdelijke verruiming van de terrassen, regeling winteroverkappingen voor terrassen en de inpak-, afhaal-, wachttenten regeling voor winkels in de decembermaand. Van de winteroverkappingen regeling kon door de lockdown uiteindelijk geen gebruik worden gemaakt. Voor de Hessenweg is samen met winkeliers een aanpak uitgevoerd om voldoende ruimte voor het 1,5m afstand te houden door informatievoorziening, inperken uitstallingen, verwijderen weesfietsen en verplaatsen fietsenstallingen.

4. Economische promotie

In 2020 is in verband met Corona minder toeristenbelasting uit overnachtingen binnengekomen. Dit is vanuit het rijk gecompenseerd (zie ook coronaparagraaf)

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Nota/plan

- Ruimte voor een Vitaal platteland
- Nota duurzaamheid
- Bilts Manifest (2012)
- Structuurvisie (Life Science as) (2012)
- Nota detailhandel en horeca gemeente De Bilt (2017)
- Bestemmingsplan Larenstein en het Plan van aanpak voor de ontwikkeling van Larenstein van 2005
- Nota Economisch beleid 2020 'Dynamiek binnen groene kaders'
- Bestemmingsplan Rembrandtlaan 2014
- Ruimtelijk economische koers U10 (2017)

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Economie				
		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Economische ontwikkeling	156.567	156.567	136.355
	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.039.885	1.300.657	1.293.145
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	274.573	249.573	179.729
	Economische promotie	26.093	26.093	25.436
Totaal lasten		3.497.118	1.732.890	1.634.665
Baten	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.023.893	1.284.665	1.282.483
	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	58.392	33.392	49.460
	Economische promotie	215.256	163.256	138.230
Totaal baten		3.297.541	1.481.313	1.470.173
Totaal Exploitatie		199.577	251.577	164.492
Saldo na bestemming reserves		199.577	251.577	164.492

Totaal afwijking Economie **87 V**

Afwijking Salarislasten **88 V**

Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Overige afwijking Programma Economie **1 N**

Afwijking Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen **26 V**

Op het product Markten is een voordeel gerealiseerd van € 9.000 als gevolg van hogere precario inkomsten. Bij Overige Handel en ambacht is een voordeel van € 17.000 ontstaan door overige kleine budgetafwijkingen.

Afwijking Economische promotie **25 N**

De toeristenbelastinginkomsten uit overnachtingen zijn door de Corona maatregelen lager uitgevallen. Dit is voor het merendeel gecompenseerd door het Rijk.

2.5 Programma onderwijs

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma gaat over een resultaatgericht en integraal onderwijsbeleid, bestaande uit regulier onderwijs(huisvesting), passend onderwijs, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid en leerplicht.

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

2a Gewenste maatschappelijke effecten

Inwoners van de gemeente De Bilt groeien gezond en veilig op, ontwikkelen en ontplooiën zich maximaal en behalen minimaal een startkwalificatie, mits dit haalbaar is binnen hun mogelijkheden.

2b Operationele doelstellingen

1. Er is sprake van een doorgaande leerlijn van voorschool tot startkwalificatie. Peuters met een VVE-indicatie volgen een kwalitatief goed VVE-programma en er wordt zoveel mogelijk aangesloten op de mogelijkheden voor een leven lang leren.
2. Het in samenwerking met betrokken partijen terugdringen van het aantal thuiszitters en het schoolverzuim met als uiteindelijk doel dat er geen thuiszitters meer zijn.
3. Leerlingen worden opgevangen in voldoende en adequate schoolgebouwen, huisvesting voor kinderopvang en buitenschoolse opvang. De accommodaties voldoen aan wettelijke eisen, rekening houdend met onderwijskundige, maatschappelijke, demografische en bouwkundige ontwikkelingen
4. Jongeren zitten of op school of zijn aan het werk. Jongeren die niet meer naar school gaan, zijn gekwalificeerd voor de arbeidsmarkt en hebben een baan verkregen met behulp van hun eigen leerweg.

2c Effect indicatoren

Effect indicator	2017	2018	2019	2020
1 Absoluut verzuim per 1000 leerlingen	2,0	2,0	1,9	*
2 Relatief verzuim per 1000 leerlingen	25	14	27	*
3 Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers) in procenten.	1,3%	1,4%	1,3%	*
5 Aantal peuters dat een VVE programma volgt.	-	-	52	52
6 Aantal peuters dat gebruik maakt van de regeling 'Aanbod voor Alle Peuters.	-	-	32	18

* De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van DUO en Ingrado (waarstaatjegemeente.nl). Die van 2020 zijn nog niet beschikbaar.
Opmerking: De cijfers over verzuim en voortijdig schoolverlaten hebben betrekking op schooljaar.

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

3a Activiteiten

1. Openbaar basisonderwijs

Het leerlingenaantal van de Kievit (Maartensdijk) bevindt zich op teldatum 1 oktober 2020 weer boven de opheffingsnorm: 67 leerlingen (terwijl de opheffingsnorm op 63 is bepaald).

2. Onderwijshuisvesting

Er is geen nieuw Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) aangeboden en vastgesteld. De aangekondigde landelijke wijzigingen op het vlak van onderwijshuisvesting zijn nog onvoldoende duidelijk om de basis te vormen voor een nieuw IHP. Een nieuw tijdpad zal separaat worden voorgelegd.

De nieuwbouw van de Regenboog is voltooid.

Alleen Berg en Bosch Onderwijs heeft een aanvraag voor een huisvestingsvoorziening ingediend (uitbreiding). Deze is afgewezen, zoals beschreven in de raadsmededeling 2020/50 van 11 december 2020.

3. Onderwijsachterstandenbeleid en leerlingzaken

OAB en peuterspeelzalen:

Per 1 augustus 2020 is het aanbod VVE bij Stichting kinderopvang De Bilt verhoogd naar 16 uur per week. In de laatste maanden van 2020 is de aanbesteding voor VVE per 01-01-2021 geopend en hier kwam wederom Stichting kinderopvang De Bilt als enige aanbieder uit naar voren.

Passend Onderwijs

In de regio Zuidoost Utrecht is in opdracht van de vijf gemeenten en de Samenwerkingsverbanden PO en VO een pilot uitgevoerd in gemeente Utrechtse Heuvelrug, gericht op het terugdringen van het aantal thuiszitters. Deze pilot is eind 2020 afgerond. De vertaling van de opbrengsten naar de andere gemeenten vindt plaats in 2021.

Op basis van een evaluatie zijn de doorbraaktafel jeugdhulp en de doorbraaktafel onderwijs (thuiszitters) verbeterd en op elkaar afgestemd. Waar nodig worden deze tafels gecombineerd.

Volwasseneneducatie

Ten gevolge van de maatregelen vanwege de coronacrisis, is het taalaanbod voor volwassenen grotendeels online gegeven. Dit heeft invloed gehad op de instroom in de maanden april en mei. Sommige cursisten vielen uit doordat de lessen digitaal werden. Positief is dat deze cursisten met Rijkssubsidie een cursus digitale vaardigheden hebben kunnen volgen – waarna ze ook weer konden deelnemen aan het aanbod.

Daarnaast zijn door de regionale procesbegeleider voorbereidingen getroffen voor de nieuwe eisen voor de inzet van WEB-middelen (Wet educatie beroepsonderwijs). Dit heeft geresulteerd in het regionaal programma educatie 2021-2024.

Leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten

2020 was een bijzonder jaar als gevolg van de coronacrisis. In het onderwijs was er sprake van deels fysiek onderwijs en online onderwijs tijdens de sluiting van de scholen. Vanuit leerplicht werd zoveel als mogelijk via beeldbellen contact onderhouden met school, ouders en leerlingen waarover een verzuimmelding was gedaan of waarover een preventieve zorgvraag was gesteld. Incidenteel zijn door de BOA huisbezoeken afgelegd.

De contacten met onderwijs en het CJG hebben zich vooral toegespitst op die leerlingen waarin verzuim en hulpvraag samen komen.

De GGD jeugdgezondheidszorg is ingezet in geval van ontheffingen van de leerplicht, maar vooral ook bij signalen vanuit het onderwijs over 'corona-angst' bij de ouders, waardoor ze hun kinderen niet naar school lieten gaan. Scholen konden een beroep doen op de GGD om gezamenlijk het gesprek aan te gaan met de ouders. Landelijk is afgesproken (vanuit overheid) dat er door leerplicht niet wordt gehandhaafd op het thuishouden van kinderen vanwege deze corona-angst en/of een familielid met gezondheidsrisico's.

Leerplicht heeft de indruk dat de scholen alle leerlingen goed in beeld hebben.

Bij complexe problematiek rond thuiszitters is door leerplicht met wisselend resultaat gebruik gemaakt van de regionale doorbraaktafels onderwijs dan wel jeugdhulp of een combinatie van beiden. Daarnaast is een bijdrage geleverd aan de procesevaluatie van de doorbraaktafels.

Bij een aantal scholen is het Preventief verzuimspreekuur via beeldbellen voortgezet.

Ook in 2020 hebben we de GGD ingezet in samenwerking met het Samenwerkingsverband PO en VO bij verzoeken tot vrijstelling van de leerplicht.

Voortijdig Schoolverlaten

Uit het jaarverslag van het Regionale Meld- en Coördinatiepunt blijkt dat gemeente De Bilt onder het landelijk gemiddelde van voortijdig schoolverlaters zit. Het totale aantal voortijdig schoolverlaters lag wel hoger ten gevolge van de Corona-crisis. Na vaststelling van het jaarverslag over 2019-2020 en gesprekken

met betrokken partners, o.a. CJG, RSD en MENS De Bilt, is een nieuw activiteitenplan opgesteld voor de jaren 2021 en 2022

3b Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Een deel van de beleidsdoelstellingen van dit programma wordt gerealiseerd door samenwerking met andere gemeenten in Zuidoost Utrecht, binnen het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten Utrecht Zuidoost (RMC).

Verbonden partijen	Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen	Risico's
RMC	Realiseren van een sluitende aanpak met betrekking tot voortijdig schoolverlaten.	Geen. (RMC wordt bekostigd door het Rijk)

4 KADERSTELLELENDE NOTA'S

Nota/plan

- Jaarplan Volwasseneneducatie (i.r.t. Regionaal Programma Educatie op grond van Wet Educatie en Beroepsonderwijs, arbeidsmarktregio Utrecht Midden)
- Notitie 'Aanbod voor alle peuters'
- Nota 'Elk kind telt', onderwijsachterstandenbeleid 2017 – 2020

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Onderwijs		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Openbaar basisonderwijs	161.420	161.420	139.822
	Onderwijshuisvesting	3.327.892	3.166.164	3.085.032
	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.356.655	1.366.155	1.167.950
Totaal lasten		4.845.967	4.693.739	4.392.804
Baten	Openbaar basisonderwijs	12.785	12.785	16
	Onderwijshuisvesting	54.981	149.981	190.269
	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	301.000	301.000	311.506
Totaal baten		368.766	463.766	501.791
Totaal Exploitatie		4.477.201	4.229.973	3.891.013
Saldo na bestemming reserves		4.477.201	4.229.973	3.891.013

Totaal afwijking **339 V**

Afwijking Salarislasten **38 V**

Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Afwijking Gemeentelijke gebouwen **38 N**

Toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Overige afwijking Programma Onderwijs **339 V**

Afwijking Openbaar Basisonderwijs **9 V**

Het voordeel heeft met name te maken met een lagere vergoeding aan schoolbesturen inzake gymnastiekonderwijs.

Afwijking Onderwijshuisvesting**146 V**

Aangezien de Regenboogschool in 2020 is opgeleverd en de financiële afronding in 2021 plaatsvindt, is er een voordeel ontstaan op de kapitaallasten. Tevens is er op dit onderdeel een voordeel op de huurinkomsten voor de tijdelijke huisvesting in het Lichtruim.

Afwijking Onderwijsbeleid en leerlingenzaken**184 V****Gemeenschappelijke taken van het onderwijs****31 V**

Op dit onderdeel is er een voordeel ontstaan van € 31.000. Dit heeft te maken met het feit dat er in 2020 geen externe expertise is ingehuurd voor het opstellen van een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP).

Onderwijsachterstandenbeleid**100 V**

Vanaf 2020 hebben we een hogere rijksbijdrage voor uitvoering van VVE. Dit hangt met name samen met de verhoging van het aantal uren/week per kindplaats en verscherpte kwaliteitseisen personeel (stijging kosten per kindplaats). Deze hogere bijdrage gold voor het gehele jaar, maar de wetwijziging met o.a. de urenverhoging ging pas per 1 augustus 2020 in. Onze VVE-aanbieder is op dat moment gestart, daarom zijn de uitgaven voor inzet kindplaatsen VVE 2020 hoger dan in 2019, maar niet zoveel als de stijging van de inkomsten. Van de verkregen rijksbijdrage is € 14.347 nog niet besteed. Er wordt gewerkt met 4 jarige periodes voor deze SPUK, dus dat kunnen we nog in 2021 en 2022 uitgeven. Mocht de bijdrage echter niet worden benut, dan dient terugbetaling aan het rijk plaats te vinden.

Peuterspeelzaalwerk**60 V**

Het voordeel is voornamelijk ontstaan door minder verstrekte subsidies.

Overige verschillen**7 N**

2.6 Programma sport, cultuur en recreatie

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Dit programma omvat zowel voorzieningen en activiteiten op het gebied van sport, kunst, cultuur en cultuurhistorie als het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, onderverdeeld in groen, bomen, speelplaatsen, recreatie, volkstuinen, natuur en landschap.

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

2a Gewenste maatschappelijke effecten

Onze gemeente heeft een rijk en toegankelijk aanbod aan activiteiten en voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en recreatie. Het aanbod stimuleert onze inwoners tot deelname aan en inzet voor activiteiten en levert een maatschappelijke meerwaarde ten behoeve van participatie, leefbaarheid, sociale cohesie, gezondheid en de opgaven in het sociale domein.

Daarnaast realiseert en houdt onze gemeente de openbare ruimte in stand zodat bewoners, ondernemers en bezoekers zich prettig en thuis voelen.

2b Operationele doelstellingen

Sportstimulering

1. Inwoners die onvoldoende sporten en bewegen stimuleren om actiever te worden. Met name kwetsbare doelgroepen zoals mensen met een chronische aandoening of beperking, ouderen en jeugd.
2. Versterken van de sportaanbieders om in te spelen op de actuele vraag.
3. Sporten en bewegen inzetten als middel voor een gezonde leefstijl (Bewegen op Recept).
4. Samenwerken met beleidsterreinen zoals jeugd, gezondheid, onderwijs en de openbare ruimte (Omgevingswet /voldoende buitenspeelruimte).
5. Buurtsportcoaches maken verbindingen tussen sport- en beweegaanbieders en andere sectoren zoals zorg, welzijn, jeugdzorg en primair onderwijs.

Sportaccommodaties

1. Voorwaarden creëren voor het hebben en in stand houden van een evenwichtig aanbod van sportaccommodaties.
2. Het bevorderen van goede kwaliteit van sportaccommodaties.
3. Doelmatig beheren en exploiteren van sportaccommodaties.

Cultuur

1. Er is in onderwijs en vrije tijd sprake van een culturele infrastructuur in de vorm van subsidies, accommodaties, publiek en samenwerking.
2. Door onderlinge samenwerking, afstemming en stimulering wordt een zo groot mogelijk lokaal bereik gerealiseerd onder alle inwoners.
3. De uitvoerders van het culturele veld zorgen voor kwalitatief goed aanbod, advisering, belangenbehartiging en publiciteit.
4. De Biltse samenleving beschikt over (informatie over) kunstvoorwerpen en monumenten die een uiting zijn van de eigen geschiedenis en identiteit.

Bibliotheek

1. De Bilt beschikt over twee bibliotheeklocaties, in Bilthoven en Maartensdijk.
2. Faciliteren van de maatschappelijke kernfuncties uit de Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob).

Openbare ruimte

1. Realisering van de gewenste kwaliteits- en onderhoudsniveaus voor de voorzieningen in de buitenruimte zoals deze zijn vastgelegd in de beheerplannen voor groen, wegen en speelvoorzieningen.
2. Het behouden, versterken en verbeteren van de ecologische hoofdstructuur en het in stand houden van de gemeentelijke bossen en natuurterreinen en het bevorderen van de biodiversiteit.
3. Behoud en herstel van de kenmerkende landschapstypen binnen de gemeente door middel van (het bevorderen van) aanleg, herstel en onderhoud van streekeigen natuur- en landschapselementen
4. Duurzaam beheer van gemeentelijk groen.
5. Veilige, schone speelplekken met speelwaarde.

2c Effect indicatoren

Effectindicator	2017	2018	2019	2020
1 Niet sporters	39%	39%	38,6%	39%

*Er zijn geen landelijk verplichte indicatoren voor kunst- en cultuurbeleid. Samen met de regiogemeenten en het KunstenHuis ontwikkelen we wel eenduidige indicatoren.

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

3a Activiteiten

1. Sportbeleid en activering

Met sportaanbieders is voortdurend gekeken naar het veilig sporten ten tijde van corona. Met veel inzet en creativiteit is het sporten op veel momenten mogelijk gemaakt. Activiteiten voor jeugd zijn buiten grotendeels gecontinueerd.

Het nieuwe aanbod voor ouderen is ivm corona uitgesteld evenals de scholing van vrijwilligers. Dit schuift door naar 2021.

Door corona hadden verenigingen moeite om leden te binden en liepen zij inkomsten mis. Vereniging hebben mede dankzij de landelijke steunmaatregelen wel het hoofd boven water gehouden.

2. Sportaccommodaties

SRO de Bilt bv heeft de exploitatie van zwembad, sporthal Kees Boeke en MFA de Vierstee in 2020 verzorgd. De expertise van SRO kwam bij alle corona maatregelen voor de sport van pas. De dalende inkomsten in het zwembad en De Vierstee door corona heeft SRO met kostenbesparingen en landelijke steunmaatregelen opgevangen. De nieuwbouw sporthal De Bilt is voorbereid. Het meerjarig onderhoudsplan sportparken is voor de begroting 2021 geactualiseerd.

3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Door de coronamaatregelen is in 2020 een groot deel van het cultuuraanbod stil komen te liggen. Met diverse maatregelen bieden wij het cultuurveld een extra vangnet bovenop voorliggende voorzieningen. Informeren, verbinden en regionale afstemming geven wij extra aandacht.

Vanwege de coronasituatie hebben wij met subsidiepartners minder focus gelegd op de verdere uitwerking van doelstellingen, indicatoren en prestatieafspraken in het kader van de herijking van het subsidiebeleid.

Wij hebben ons in 2020 ingezet voor een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de provincie Utrecht over het landelijke programma Cultuureducatie Met Kwaliteit. KunstenHuis, Kunst Centraal en de Biltse scholen werken samen om de regeling lokaal in te vullen.

Eind 2020 zijn de laatste werkzaamheden voor de herinrichting van Beeldenpark Jits Bakker voltooid. Samen met de provincie Utrecht, het Utrechts Landschap en de Stichting Jits Bakker Collectie hebben wij ons voor dit project ingezet.

Het Digitaal (Online) Museum heeft in 2020 de content van de website en samenwerking met lokale partners op succesvolle wijze verder uitgebreid.

Stichting Lokale Omroep De Bilt en Slotstad RTV (Zeist en Bunnik) hebben in 2020 een vervolgstap gezet in de ontwikkeling naar een regionale streekomroep door de samenwerking aan te gaan met de lokale omroep FM90 uit Leersum (Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede).

4. Cultureel erfgoed

In het afgelopen jaar is een aanvang gemaakt met de verankering van cultureel en landschappelijk erfgoed in de omgevingsvisie. Ten behoeve van een degelijke erfgoedkaart als onderlegger van de visie, blijken nog analyses te ontbreken. Het in kaart brengen van cultuurhistorische en landschappelijke waarden en het actualiseren van de bestaande cultuurhistorischewaardenkaart is een speerpunt voor erfgoed en landschap en zetten we voort in 2021. In het afgelopen jaar is de vaart hierin getemperd door de beperkingen van het thuiswerken.

5. Bibliotheek

Eind 2020 zijn wij met de gemeenten Zeist, Bunnik en Soest gestart met een gezamenlijke verkenning van een doorontwikkeling van de bibliotheek. Hiermee hebben wij de eerste stappen gezet naar een uniforme wijze van verantwoorden van prestaties en maatschappelijke effecten.

6. Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Het groenrenovatieplan is vastgesteld, waarbij biodiversiteit één van de uitgangspunten is. Dit jaar (2020) zijn wij begonnen met de uitvoering van het groenrenovatieplan. Wij zijn gestart met de groenrenovatie in De Leijen, omdat de groenrenovatiebehoefte hier het grootst is.

Het ecologisch beheren van bermen en gazons hebben wij uitgebreid om de biodiversiteit te vergroten en natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups aan te trekken. In 2020 is een aanzet gegeven en komende jaren wordt dit verder uitgebreid. Waar nodig iom bewoners.

In 2020 zijn de kaders voor het nieuwe kapbeleid vastgesteld, waarmee in 2021 het nieuwe kapbeleid kan worden vastgesteld.

Het speelruimtebeleidsplan is op 30 januari door de raad vastgesteld. De realisatie van vier wijkoverstijgende speelplekken, meer natuurspeelplekken en het omvormen van ongeveer 40 formele speelplekken met toestellen naar informele natuurspeelplekken zijn belangrijke onderdelen van dit beleid.

Recreatief gezien was het een goed jaar. Door de beperkende Covid-19-maatregelen hebben velen de eigen omgeving en de aanwezige recreatieve mogelijkheden in de regio ontdekt. Daarnaast heeft de mooie zomer ervoor gezorgd dat velen in Nederland op vakantie gingen en hebben we gezien dan de recreatiegebieden goed gevonden worden. Noorderpark-Ruigenhoek is volop in ontwikkeling, dit jaar is op strategische plaatsen recreatieve bebording geplaatst, daarnaast is dit jaar gestart met voorbereidende fase van de realisatie van Golf Centrum Utrecht en zijn werkzaamheden gestart om de BMX-baan om te vormen tot een nieuwe pump-track. Tevens is een folder uitgebracht waarin alle recreatieve mogelijkheden van dit gebied zijn vastgelegd.

3b Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Verbonden partijen	Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen	Risico's
SRO De Bilt bv	SRO De Bilt bv is een joint venture van gemeente De Bilt met NV SRO om met de exploitatie en beheer van de (sport)accommodaties een optimaal rendement te realiseren met afnemende jaarlijkse kosten voor de gemeente De Bilt. De joint venture is per 1 januari 2020 operationeel geworden.	Laag

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Nota/plan

- Bilts Manifest 2010
- Structuurvisie Gemeente De Bilt 2030 'Behoud door ontwikkeling' 2012
- Duurzaamheidprogramma 2015-2018
- Ruimte voor een Vitaal Platteland 2006
- Nota Economisch Beleid 2020 'Dynamiek binnen groene kaders' 2008
- Woonvisie 2013 – 2020
- Visie Westbroek 2010
- Visie Groenekan 2009
- Gebiedsvisie De Bilt West
- Gebiedsvisie De Bilt Zuid
- Nota Grondbeleid 2013
- Uitgangspuntennotitie 'Gemeentelijke Herontwikkelingslocaties' 2016
- Beleidsnotitie grondbeleid en vastgoedbeleid 2018

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Sport, cultuur en recreatie				
		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Sportbeleid en activering	427.571	452.920	368.418
	Sportaccommodaties	3.218.074	3.386.514	3.881.449
	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.085.792	1.127.792	1.117.605
	Musea	262.955	262.955	289.830
	Cultureel erfgoed	87.514	88.698	97.718
	Media	1.036.747	1.036.747	1.044.131
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.870.273	2.785.066	2.617.159
Totaal lasten		8.988.926	9.140.692	9.416.311
Baten	Sportbeleid en activering	31	31	30.001
	Sportaccommodaties	1.280.516	1.794.755	1.973.777
	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	14.038	14.038	22.181
	Cultureel erfgoed	980	980	1.490
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	71.806	71.806	105.343
Totaal baten		1.367.371	1.881.610	2.132.792
Totaal Exploitatie		7.621.555	7.259.082	7.283.519
Baten	Mutaties reserves		0	13.049
Onttrekking aan reserves			0	13.049
Totaal Reserves				-13.049
Saldo na bestemming reserves		7.621.555	7.259.082	7.270.469

Totaal afwijking Programma Sport, cultuur en recreatie (excl.mutatie reserve) 24 N

Afwijking Salarislasten

Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

221 V

Afwijking Gemeentelijke gebouwen

Toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

50 N

Sportbeleid en activering**71 V**

Het voordeel wordt veroorzaakt door lager uitgekeerde subsidies met name samenhangend met het minder gebruik van het zwembad door de waterpolovereniging in verband met corona.

Sportaccommodaties**215 N**

Er was een hoger exploitatietekort op sporthal De Bilt met name door een stijging van de onderhoudskosten. De inkomsten verhuur gymzalen Marie Curieweg en Lichtruim zijn lager mede door corona. Voor het onderhoud sportvelden is extra werk uitbesteed in verband met een vacature (voordeel salarislasten).

Het nadeel komt tevens door een nog af te rekenen teveel ontvangen SPUK-uitkering.

Afwijking Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie**10 N**

Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door kleine verschillen.

Afwijking Musea**29 N**

De kosten voor het Streekarchivaat waren hoger dan begroot. Deze kosten betreffen de gezamenlijke regeling 'Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen'.

Afwijking Cultureel Erfgoed**12 N**

Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door kleine verschillen.

Afwijking Media**7 N****Mediazaken****5 N**

De overschrijding van € 4.900,- wordt veroorzaakt door een incidentele subsidie 2020 aan een stichting. Dit bedrag zou overgeheveld worden uit de stelpost incidentele subsidies 2019.

Overige verschillen**2 N****Afwijking Openbaar groen en (openlucht) recreatie****7 V****Openbaar Groen****49 V**

Wij verwijzen u hiervoor naar de paragraaf Bedrijfsvoering. Daarnaast hebben wij in 2020 een onderzoek uitgevoerd naar onze buitendienst. Daarvoor had u voor 2020 een extra budget van € 90.000 beschikbaar gesteld. De onderzoekskosten bedroegen € 41.445, er resteert derhalve € 48.555. Wij stellen voor dit bedrag over te hevelen naar 2021 en toe te voegen aan het voor dit jaar beschikbaar gestelde budget voor de verdere uitwerking van de onderzoeksresultaten en de implementatie in de organisatie.

Boomverzorging**34 N**

In 2020 waren er meer uitbestede werkzaamheden. O.a. voor snoeiwerk, waardoor er een nadeel is ontstaan.

Overige**8 N****Afwijking Mutaties reserves****13 V**

Een deel van de meerkosten voor sport wordt gedekt uit de reserve sport. Daardoor ontstaat een voordeel.

2.7 Programma sociaal domein

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Dit programma gaat over de wijze waarop de gemeente eraan bijdraagt dat inwoners zo volwaardig mogelijk deel te kunnen nemen aan onze samenleving. Dit betekent gezond opgroeien (jeugdzorg) zelfredzaam zijn (Wmo) en participeren en werken naar vermogen (participatiewet). De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is belangrijk.

Voor de uitvoering van dit programma wordt nauw samengewerkt met de gemeenten in de regio Zuid Oost Utrecht. Met deze gemeenten bestaat een intensieve onderlinge samenwerking waarbij de inkoop van een aantal vormen van zorg en ondersteuning een belangrijk onderdeel is.

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

2a Gewenste maatschappelijke effecten

1. Een inclusieve samenleving waarin iedereen op voet van gelijkheid mee kan doen, niemand wordt buitengesloten en waarbij mogelijkheden, talenten, financiële zelfredzaamheden eigen regie van onze inwoners centraal staan.
2. Iedere inwoner kan zich ontplooien en krijgt daardoor de kans om mee te doen.
3. Volwassenen participeren naar vermogen in de samenleving door deel te nemen aan de arbeidsmarkt dan wel door actief te zijn in vrijwilligerswerk, iedere inwoner draagt zijn steentje bij.
4. Onze jeugdige inwoners groeien gezond en veilig op, ontwikkelen en ontplooien zich maximaal en behalen minimaal een startkwalificatie beroepsonderwijs mits dit haalbaar is binnen hun mogelijkheden.
5. Inwoners met psychische en/of psychosociale problemen of Laag Verstandelijke Beperkingen wonen zelfstandig in de wijk met ondersteuning.
6. Onze inwoners zijn zo lang mogelijk gezond en vitaal en kunnen daardoor, met of zonder ondersteuning, actief meedoen aan de samenleving.
7. Onze inwoners zijn sociaal, financieel en economisch zelfredzaam.
8. Er is sprake van samenhang en integraliteit binnen de gemeentelijke taken van dit programma en afstemming binnen het sociaal domein.

2b Operationele doelstellingen

1. Het versterken van de eigen kracht van inwoners en hun sociale omgeving.
2. Het verminderen van de eenzaamheid van onze inwoners.
3. Het vergroten van de effectiviteit van (informele) hulp en ondersteuning en het verminderen van de inzet van zware vormen van hulp.
4. Het terugdringen van kindermishandeling en huiselijk geweld door meer in te zetten op preventie en vroeg signalering.
5. Uitvoering geven aan het Koersplan Beschermd Wonen.
6. Het vergroten van samenhang en integraliteit bij de uitvoering van de gemeentelijke taken en het daarbij betrekken van de samenwerkingspartners.
7. Het verminderen van inzet van hulp en begeleiding door uitbreiding van maatregelen op het gebied van preventie en vroeg signalering.
8. Het inzetten van burgerparticipatie bij het verder verbeteren van de kwaliteit en de dienstverlening in het sociaal domein.
9. We stimuleren samenwerking bij advisering en maatwerkoplossingen.
10. Inwoners weten waar ze moeten zijn met hun hulpvragen.
11. Het stimuleren van werkgevers om meer passende arbeid aan te bieden.
12. Het zoveel mogelijk voorkomen van schuldenproblematiek bij inwoners.

2c Effect indicatoren

Effect indicator	2017	2018	2019	2020
1 Jongeren van 12 tot en met 21 jaar met delict voor de rechter	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend
2 Kinderen tot 18 jaar in uitkeringsgezin als percentage van alle kinderen tot 18 jaar**	-	-	4%	3%
3 Achterstandsleerlingen van 4 t/m 12 jaar als percentage van alle 4 t/m 12-jarigen	-	-	3,97%	
4 Werkloze jongeren van 16 t/m 22 jaar als percentage van alle 16 t/m 22-jarigen**	-	-	Niet bekend	Niet bekend
5 Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp als percentage van alle jongeren tot 18 jaar	8,1%	-	8,1%	7,5%*** *
6 Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming als % van alle jongeren tot 18 jaar	0,7%	-	0,8%	0,8%*** *
7 Jongeren van 12 t/m 23 jaar met jeugdreclassering als %	0,2%	-	0,2%	0,2%*** *
8 Aantal banen	18.565	18.400	19.580	17.500
9 Netto arbeidsparticipatie, (CBS cijfers lopen een jaar achter)		60%	67,7%	68,1
10 Aantal inwoners (huishoudens) met een bijstandsuitkering (effectief): Bron: RSD	590	550	536	563
11 Percentage werkloze jongeren 16 t/m 22-jarigen; (CBS cijfers lopen een jaar achter)			1%	1%
12 Aantal Lopende re-integratievoorzieningen inwoners van 15 – 64 jaar (aantal per 1000 inwoners), CBS 2 ^{de} kwartaal 2020			Niet bekend	12,3
14 Beweging op de participatieladder re-integratie ***	75%	60%	Niet bekend	Niet bekend
15 Uitstroom uit de bijstand door werk, bron: Dashboard RSD	50	45	65	41
16 Aantal meldingen Sociaal Team Bron: Mens De Bilt	1.500	1.800	2.330	2.126
17 Aantal cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo per 1000 inwoners** Bron: Waar staat je gemeente	85	89	97	84
18 Aantal meldingen huiselijk geweld 18+ bij Veilig Thuis	50	55	19	69,5****

* Per 2017 werken we met landelijke indicatoren. Deze cijfers komen beschikbaar via CBS en Waarstaatjegemeente.nl

** in 2019 zijn wij gestart met nieuwe indicatoren. Bij het invullen van de indicatoren is er een ommissie in 2018 ontdekt en aangepast.

*** Sinds 2020 worden de bijstandsgerechtigden, op grond van hun afstand tot de arbeidsmarkt, ingedeeld in diverse groepen.

**** Cijfers hebben betrekking op 1^e half jaar 2020

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

Een ander jaar

In 2020 bleken niet 1 maar 2 uitdagingen in het sociaal domein centraal te staan. De eerste uitdaging bestond uit de beperkte financiële middelen in combinatie met de toenemende zorgvraag. De tweede uitdaging was de coronacrisis die voor onvoorzien werk zorgde.

Er is ingezet op continuering van zorg, met inachtneming van de RIVM richtlijnen. Scholen en kinderopvanglocaties zijn tijdelijk gesloten waarbij een uitzondering is gemaakt voor kinderen van ouders met een kwetsbaar beroep en kwetsbare kinderen.

Om dit het hoofd te bieden is onder andere contact gezocht met onze sociale partners. Een aantal zagen hun inkomsten wegvallen en zijn daarin gecompenseerd. Organisaties bleken ook over veel creativiteit te beschikken en konden ondanks alle maatregelen toch hun doelgroep bereiken. Weer andere organisaties kregen er juist extra werk bij door de bestrijding van de coronavirus zoals de GGD regio Utrecht, of vanwege het uitvoeren van alle landelijke compensatieregelingen zoals de RDWI.

Bij dit alles is ook een nieuwe manier van werken ontwikkeld, van digitaal lesgeven tot het voeren van hulpverleningsgesprekken via programma's als Teams.

Naast dit alles is er gewerkt aan de inkoop van jeugdzorg en Wmo. We hebben ons voorbereid op de nieuwe Wet Inburgering. Het CJG is inbesteed bij MENS De Bilt en er is een was- en strijkservice opgezet. Er bleef aandacht voor inclusie en er is gewerkt aan een goede manier van omgaan met personen met verward gedrag. We hebben verdere stappen gezet in de transformatie van de jeugdhulp.

Sturen

Om nog meer in control te komen is in 2020 begonnen met de nieuwe inkoop begeleiding Wmo en Jeugdhulp waarbij de voorwaarden voor deelname zijn aangescherpt.

Naar aanleiding van een motie van de raad is, samen met de informele werkgroep van de raad en een aantal maatschappelijke partners, hard gewerkt aan de Biltse aanpak. Met deze aanpak krijgen we nog meer grip op het sociaal domein.

Grip krijgen stond ook centraal in de quickscan over de financiën van het sociaal domein (bureau Raad en Bestuur) en in het onderzoek van de visitatiecommissie van de VNG.

Financiële uitdaging

Om tot een betere balans in de begroting te komen is uitvoering gegeven aan een aantal maatschappelijke business cases en zijn voorbereidingen getroffen voor de maatschappelijke business case was- en stijkservice die startte in 2021.

Zie hiervoor ook de verdere toelichting op het pakket aan maatregelen verspreid over de volgende hoofdstukken.

3a Activiteiten

1. Maatschappelijke business cases (mBC's) en taakstellingen

In 2020 is uitvoering gegeven aan een aantal maatschappelijke businesscases.

Onderstaand wordt hiervan een beknopte beschrijving gegeven.

Besparing maatschappelijke business case (mBC) bewezen preventie

Het project Ouders Lokaal wordt sinds 2017 vanuit het CJG uitgevoerd. Het is gericht op het verstevigen van de informele netwerkstructuur rond opvoeden en opgroeien zodat er informele sociale steun rondom gezinnen ontstaat. Er bleek een behoefte bij veel ouders te zijn om op een 'gewone manier' over opvoeden te praten.

In verband met de coronacrisis zijn activiteiten zoals workshops in 2020 digitaal gegeven. Daar maakte een breed publiek gebruik van. Zo was er bijvoorbeeld het 'Luister Lokaal' voor alle ouders en opvoeders die even wilden sparren met een andere ouder.

Het aantal mensen dat zich aangemeld heeft voor het Maatjesproject is gestegen en die konden allemaal gekoppeld worden omdat er ook een stijging was bij het aantal vrijwilligers.

Besparing maatschappelijke business case (mBC) toegang jeugdhulp

Het Diagnostisch Team (DT) van het CJG doet specialistisch onderzoek. Met het verkregen onderzoeksresultaat geeft het duidelijke adviezen waar ouders direct mee aan de slag kunnen. Vaak is er

dan geen doorverwijzing naar een aanvullend 2e-lijns onderzoeks- of behandeltraject nodig, hooguit lichte hulp door een CJG-professional. Als er wel een verwijzing nodig is, is die veel gericht. Dat alles bespaart kosten en is prettiger voor de gezinnen.

Voor het werk van het Diagnostisch Team van het CJG was in 2020 een intensivering gepland tot een bereik van 72 casussen. Dit zou meer dan een verdubbeling betekenen van het aantal casussen ten opzichte van 2019. Door de coronacrisis was het bereik verminderd met ca. 35%. Hierdoor vallen én de investering én de besparingen lager uit in 2020 dan verwacht.

De goede ervaringen in De Bilt met het Diagnostisch Team worden ook regionaal gebruikt bij de ontwikkeling van een handreiking waarmee de lokale teams scherper aan de voorkant kunnen bepalen of in het kader van de Jeugdwet ondersteuning vanuit de Jeugdhulp passend is.

Besparing maatschappelijke business case (mBC) huishoudelijke hulp

In 2020 is hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de was- en strijkservice die geschikt is als Algemene voorziening in het kader van de Wmo. Hiervoor is samenwerking gezocht met een bedrijf dat al ervaring had in het opzetten van deze service en daarbij gebruik maakt van werknemers die uit de bijstand komen. Met deze manier van werken wordt er gewerkt aan de bezuiniging en worden meer inwoners begeleid naar werk. De start van de was- en strijkservice vindt plaats in 2021.

Procesregisseur Sociaal Domein.

In 2020 is gestart met de functie procesregisseur Sociaal Domein. De, in 2019 door de raad vastgestelde maatschappelijke businesscases, hebben onder andere door de inzet van de procesregisseur verder navolging gekregen. In 2020 is, in samenwerking met de informele raads werkgroep Sociaal Domein vormgegeven aan de Biltse Aanpak. De uitwerking van 'de Biltse Aanpak' moet leiden tot kostenbeheersing in het Sociaal Domein. In 2021 en verder wordt hier uitvoering aan gegeven.

2. Samenkracht en burgerparticipatie

Mantelzorg

Voor de mantelzorgers was 2020 extra zwaar. Het Steunpunt mantelzorg heeft extra aandacht hiervoor gehad door alle mantelzorgers te bellen. Daarnaast is de dag van de mantelzorg op een coronaproof manier gevierd.

De pilot Logeervoorziening van het ministerie van VWS is er anders uit gaan zien door Corona. Waar het eerst stil kwam te liggen is later de zorg weer opgestart en daarnaast is ook een vorm van logeerszorg thuis opgezet. Vanwege corona heeft het ministerie de pilot verlengd en loopt deze door in 2021. Dan zal de evaluatie plaatsvinden.

VN-verdrag Personen met een beperking vastgesteld.

Naast de uitvoering van de speerpunten in de lokale Inclusieagenda 2019-2020, is in 2020 een start gemaakt met het inrichten van inclusieve projecten. Vanuit de werkgroep De Bilt worden 2 projecten, La Plata en de uitvoering van het speelruimtebeleid, ondersteund in het inclusief maken van het project.

Kinderopvang

Naar aanleiding van de sluiting van de kinderopvang door corona, zijn voor een groot aantal locaties (47%) de jaarlijkse toezichtbezoeken vervallen. Er zijn wel 'vinger aan de pols' gesprekken gevoerd en er was signaalgericht toezicht. Van de 97 gastouders is 9% bezocht.

Doorontwikkeling informatievoorziening sociaal domein

In 2020 is veel werk verzet in het verhogen van de kwaliteit van de data in ZorgNed. Dit heeft twee voordelen: Fouten zijn uit het systeem gehaald en hersteld en de data worden betrouwbaar waardoor in de toekomst beter geprognoseerd kan worden en daardoor beter kan worden gestuurd in het Sociaal domein.

In 2020 hebben we de monitor sociaal domein verder ontwikkeld en toegevoegd aan de stukken bij de voorjaarsnota en de najaarsnota.

Grote subsidiepartners dragen bij aan de gemeentelijke problematiek

MENS De Bilt heeft naar aanleiding van gemeentelijke problematiek op haar begroting van 2021 een korting van € 124.500 opgenomen. De voorgenomen korting van € 25.500 op WVT is na de motie van de raad teruggedraaid.

3. Wijkteams

Verdere ontwikkelingen CJG en Sociaal Team.

Er zijn flinke vorderingen gemaakt in het invoeren van coördinatie van zorg in het CJG. Dit gebeurde met medewerking vanuit de Transformatieagenda van de regio ZOU. Coördinatie van zorg draagt eraan bij dat professionals rondom één gezin of huishouden met elkaar samenwerken en elkaar versterken ten behoeve van samenhangende hulpverlening. Bijna alle professionals van het CJG zijn in 2020 in deze nieuwe werkwijze getraind. De implementatie loopt voorspoedig. Voor het Sociaal Team geldt voor coördinatie van zorg dat in 2021 gestart gaat worden met het trainen van de medewerkers.

Ook zijn er vorderingen gemaakt in het regionaal organiseren van Doorbraaktafels voor jeugdigen waarbij er in verband met zeer complexe problematiek geen passende oplossing voorhanden was op de vraag van jeugdigen/ ouders/ opvoeders. In 2020 vond doorontwikkeling plaats en werd er goed gebruik van gemaakt.

Een goed werkend initiatief was ook de aanwijzing van één vaste contact-professional van SAVE bij het CJG. Deze professional werkte gedeeltelijk op locatie van het CJG waardoor er bij casussen, waarbij onveiligheid een grote rol speelt, snel en met korte lijnen ondersteuning geboden kon worden. Door het succes in De Bilt wordt er ook in de andere gemeenten een medewerker van SAVE gepositioneerd in de lokale teams.

Het Sociaal Team heeft, naar aanleiding van het vaststellen van de Biltse Aanpak, de werkprocessen van aanmelding tot aanvraag aangescherpt. Een inwoner meldt zich met een probleem en in een vooronderzoek wordt eerst gekeken wat er in eigen (financiële) kracht opgelost kan worden. Is er geen oplossing in eigen kracht dan wordt er onderzocht wat de voorliggende en algemene voorzieningen als oplossing voor het probleem kunnen betekenen. Als ook dit geen oplossing kan bieden dan wordt de melding doorgezet naar een indicatieadviseur. Deze adviseur onderzoekt welke maatwerkvoorziening de inwoner kan helpen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Met het inzetten van een vooronderzoek wordt sterk aan de poort (uitgangspunt 1 van de Biltse Aanpak) verder uitgewerkt. De coronacrisis heeft invloed gehad op het werk van de toegangsteams. Casussen werden complexer. huisbezoeken waren slechts mondjesmaat mogelijk en telefonische intakes werden geïntroduceerd. Uit landelijke onderzoek inzichten kwam naar voren dat de zorgvraag met name onder jeugdigen was toegenomen. Voor het CJG gold daarnaast dat Corona zorgde voor bovengemiddelde personele uitval. Deze ontwikkelingen hadden een negatieve invloed op de wachttijd voor ondersteuning door het CJG. Gezinnen moesten in 2020 langer wachten dan in 2019, soms tot zo'n drie maanden. Gezinnen met urgente problematiek kregen zoveel mogelijk voorrang.

4. Inkomensregelingen

In 2019 tot maart 2020 was sprake van een aantrekkende economie en afnemende werkloosheid. Tegelijk werd het Verbeterplan en de nieuwe Klantreis van de Regionale Sociale Dienst (RSD) succesvol geïmplementeerd. Hierdoor kreeg de RSD een stevige basis voor een efficiënte en doeltreffende dienstverlening. Dankzij deze ontwikkelingen begon het aantal inwoners met een bijstanduitkering te dalen. De corona-uitbraak raakte de wereld van werk & inkomen hard. De RSD reageerde voortvarend op de ontwikkelingen door bijvoorbeeld de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo) direct beschikbaar te stellen voor gedupeerde Zzp'ers en zelfstandige ondernemers in onze gemeente. Ruim 900 aanvragen uit onze gemeente zijn in 2020 ingediend bij de RSD. De kosten van Tozo 1 & 2 (volgens de voorlopige berekeningen €5.769.519 incl. uitvoeringskosten) worden geheel door het Rijk vergoed. Tozo 3 is begonnen in 2020 maar loopt nog door in het voorjaar 2021. De berekeningen daarvan volgen.

Mede dankzij het steun- en herstel pakket, waaronder Tozo en het Verbeterplan van de RSD is de stijging van ons bestand van bijstandsgerechtigden in 2020 beperkt gebleven tot 5,2% (van 535 in januari naar 563 in december 2020).

Wat de uitkeringslasten betreft, heeft het Rijk ons definitieve gebundelde uitkeringsbudget (BUIG) mede door corona gevolgen verhoogd met €654.049 (ten opzichte van het nader voorlopig budget).

Ook voor de continuïteit van zorgverlening door zorgaanbieders is gebruik gemaakt van de hiervoor bestemde regelingen.

Aanpassingen programma armoedebeleid

Alle voorgestelde aanpassingen zijn doorgevoerd. Programma's voor en ondersteuning rechtstreeks aan de inwoners zijn voortgezet in 2020. Vele partijen hebben op afstand of digitaal inwoners begeleid. Ten gevolge van de Corona-maatregelen is er wel minder U-pas budget uitgegeven dan begroot voor 2020. Vele culturele en sportieve activiteiten konden immers niet doorgaan.

Vorbereidingen op de wet inburgering

In 2020 zijn er in samenwerking met de RDWI en de gemeente in de regio Utrecht voorbereidingen getroffen voor de zachte landing van de nieuwe inburgeringswet die in juli 2021 in werking zou treden. Daarvoor hebben wij in 2020 een budget van €85.253 ontvangen. Aangezien deze wet tot januari 2022 is uitgesteld, vragen wij het ontvangen budget over te hevelen naar 2021.

5. Begeleide participatie

Biga Groep, verantwoordelijk voor SW-medewerkers en arbeidstoeleiding van arbeidsbeperkten was tijdens de eerste lockdown van maart 2020 slechts een paar weken dicht. De werkzaamheden zijn vervolgens met in achtname van de RIVM richtlijnen voortgezet.

Het negatieve financiële effect van corona is in 2020, mede dankzij de Rijkscompensatie en een gezonde financiële bedrijfsvoering, beperkt gebleven. Biga heeft het jaar 2020 met een positief resultaat afgesloten. Uit de Cedris benchmark blijkt dat Biga tot een klein deel van SW bedrijven hoort dat geen tekorten heeft. Dat komt ook omdat wij als een sociale gemeente beschouwd kunnen worden. Onze gemeente biedt in verhouding meer opdrachten aan Biga zodat deze doelgroep voldoende werk heeft. Daardoor verwachten wij een extra bonus te krijgen van het positief resultaat. Hierover wordt, naar verwachting, in de vergadering van aandeelhouders in april 2021 een besluit genomen.

Onze regio (Zuid Oost Utrecht) heeft, dankzij de samenwerking tussen de Regionale Sociale Dienst en Biga meer arbeidsbeperkten in het kader van de banenafpraak en beschut werk naar werk toegeleid ten opzichte van andere gemeenten binnen de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht. Het is, wegens corona, moeilijker geworden om mensen met een indicatie te plaatsen op nieuwe banen, omdat veel werkgevers de toekomst op dit moment te onzeker vinden.

6. Arbeidsparticipatie

De re-integratieactiviteiten zijn tijdens de eerste lockdown volledig stilgelegd.

Een deel van het personeel is ingezet om de Tozo-regeling uit te voeren.

De re-integratie- en participatie activiteiten werden met een korte onderbreking opnieuw opgepakt. Ondanks corona bleek dat veel bijstandsklanten wegens werk zijn uitgestroomd (32% van de totale uitstroom in 2020. In 2019 was dat 42%).

In 2020 hebben wij de financiële gevolgen van de Strategische Kaders Participatiewet betreffende de risicodeling gebundelde uitkeringsbudgetten (BUIG) en de financiering van de lokale activering onderzocht. Op grond daarvan hebben wij een raadsvoorstel opgesteld dat in de eerste helft van 2021 ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Volgens de voorlopige berekeningen heeft onze gemeente in 2021 baat bij de voorgestelde wijziging van de risicodeling. Zoals wij in de raadsmededeling van februari 2021 hebben vermeld, hebben de colleges van de deelnemende gemeenten overeenstemming bereikt om de risicodeling van 2020 met

terugwerkende kracht aan te passen. Op grond van de Najaarsnota van de RSD levert dat onze gemeente een voordeel op van €144.000,-. Bij de eindafrekening wordt het bedrag definitief vastgesteld.

De corona-uitbraak heeft vertragende effecten gehad op een aantal participatieactiviteiten in het kader van lokale initiatieven en projecten als 'Kansrijk vrijwilligerswerk' en 'Kansrijk in de zorg' en een beoogd project in samenwerking met de RSD. Afhankelijk van ontwikkelingen in 2021 denken wij aan een inhaalactie in samenwerking met de RSD om een nieuwe impuls te geven aan de lokale activering van onze bijstandsklanten.

7. Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wmo woonvoorzieningen

De invoering van de het abonnementstarief per 1 januari 2019, de vergrijzing en het daaraan gerelateerde langer thuis wonen werkte door in 2020. Dit is ook bij de woonvoorzieningen terug te zien.

Trapliften

De aanbesteding trapliften samen met de 5 leestroomgemeenten, Zeist en Bunnik heeft per 1 augustus geleid tot een nieuwe leverancier. Gezien de gemaakte afspraken wordt op de middellange termijn verwacht dat het contract leidt tot lagere uitgaven. Op de kostenontwikkeling van trapliften zijn het abonnementstarief en het strak indiceren vanuit het sociaal team van invloed.

Wmo beheerskosten hulpmiddelen

Volgens de afspraken in de overeenkomst vinden vanaf Q2 2020 de toewijzing van cliënten op basis van 50% - 50% bij twee hulpmiddelenspecialisten plaats. Gezien deze verdeling valt er een nadeel te verwachten aangezien één van de aanbieders hogere tarieven hanteert dan de andere aanbieder. Uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek wijzen op goede waardering van een 7,5 voor beide partijen.

8. Maatwerkdienstverlening 18+

Wmo begeleiding en huishoudelijke hulp (Zorg in natura, ZIN)

Het sociaal team heeft ingezet op het scherper indiceren van begeleiding. Aan het eind van het jaar was dit ook in de cijfers terug te zien. Daarnaast is ingezet op continuering van zorg rond Corona. De samenwerking hierin met de partners was goed waardoor onze cliënten goed begeleid zijn in 2020.

Wat betreft hulp bij het huishouden leidt de toename van het aantal cliënten vanwege het abonnementstarief eind 2019/ begin 2020 tot een wachtlijst. Deze wachtlijst is na inzet van de Utrechtse studentenuitzendorganisatie, in onderaannemerschap van de Bilthuysen, weggewerkt.

Wmo regiotaxi (gedeeltelijke) verlening subsidie Provincie

Door corona is er minder gereisd met de regiotaxi. Toch zijn de uitgaven hoger. Dit komt door de continuïteitsbijdrage waardoor de gemeente ook een deel moest betalen van de eigen bijdrage. Daarnaast heeft het nieuwe contract en de daarmee samenhangende overgang van zones naar kilometers voor hogere kosten gezorgd. In augustus is het nieuwe contract ingegaan. Een grote operatie die samen met de provincie goed is afgerond.

9. Maatwerkdienstverlening 18-

Jeugdhulp (ZIN)

Het aantal unieke cliënten met 2e-lijns jeugdhulptrajecten is in 2020 verminderd van 998 naar 867 (peildata 31 december). Dat is een vermindering van ruim 13%. De instroom tot jeugdhulp was lager dan in 2019 (-10%) en de uitstroom hoger (+25%).

Ook qua kosten is er een daling te verwachten in 2020 t.o.v. 2019 van ca. 6% en dat is ruim het dubbele van de lagere last die bij de begroting werd verwacht (toen ca. € 171.000)

De coronacrisis heeft hier zonder meer een grote invloed op gehad. Dat is ook te zien bij het aantal door het CJG verrichte toegangsonderzoeken. In de maanden maart t/m juni daalde dat aantal met 26% ten opzichte van 2019, waarna er in juli en augustus weer een stijging was van 14% en vervolgens tot en met december weer een daling (3%).

Duidelijk minder inzet was er van de meer intensieve jeugdhulpvormen: verblijf en landelijk ingekochte zorg. Duidelijk meer inzet was er bij de dagbehandeling.

Jeugdhulp (pgb)

De kosten van jeugdhulpverstrekingen in de vorm van pgb's zijn in 2020 iets gedaald ten opzichte van 2019.

Het aantal budgethouders pgb-Jeugdwet steeg in 2020 van 43 naar 44 per peildatum 31-12, maar over het hele jaar gezien waren er in 2020 vijf minder cliënten met een pgb dan in 2019.

Regionale inkoop- en contractmanagement

In 2020 is gestart met de regionale aanbesteding jeugdhulp en Wmo, voor de uitvoering in 2021 en verder.

Daartoe zijn onder andere de kwaliteitscriteria aangescherpt.

10. Geëscaleerde zorg 18+ en Geëscaleerde zorg 18-

Op basis van onder andere kritische rapporten van de Inspectie Gezondheidszorg en jeugd zijn belangrijke stappen gezet in 2020 als het gaat om de door ons in (boven) regionaal verband gecontracteerde Gecertificeerde Instellingen jeugdbescherming en jeugdreclassering.

De William Schrikker Stichting heeft zodanige kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd dat een eerdere aanwijzing vanuit de Inspectie is ingetrokken.

Samen Veilig Midden Nederland heeft belangrijke stappen gezet in de uitvoering van de veranderagenda, mede op basis van de klachtenanalyse 2019 en de uitkomsten van de onafhankelijke externe reflectie van het Verwey-Jonker Instituut.

De 6 Utrechtse jeugdhulpregio's hebben een Sturings- en monitoringscyclus ingevoerd om daarmee beter sturing te kunnen geven aan Samen Veilig Midden Nederland. De voortgang van de veranderagenda is hier een vast onderdeel van.

Op basis van de tussentijdse rapportage van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid zijn landelijke afspraken gemaakt over maximum aantal dagen voor het opstellen van een veiligheidstaxatie, het beschikbaar stellen van jeugdbeschermers of jeugdreclasserders, het opstellen van een veiligheidsplan en het starten van een hulpaanbod. Door Samen Veilig Midden Nederland en de Utrechtse regio's werd al grotendeels voldaan aan deze afspraken.

Daarnaast zijn door Samen Veilig Midden Nederland cliënten zonder passend hulpaanbod in kaart gebracht. Met de lokale teams zijn vervolgens afspraken gemaakt om dit alsnog te realiseren.

11. Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Het Rijk en gemeenten spraken eerder af om in 10 jaar tijd te komen tot de doordecentralisatie van Beschermd Wonen. Vanaf 1-1-2023 komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een zogenaamd woonplaatsbeginsel.

In 2020 is door de inzet van een kwartiermaker uitstroom Beschermd Wonen/ Maatschappelijk Opvang regio Zuidoost een eerste slag gemaakt om geschikte woningen vrij te maken voor de doelgroep beschermd wonen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de zorgaanbieders en woningbouwcoöperaties.

In 2020 liepen de diverse contracten beschermd Utrecht met de zorgaanbieders af.

Gezien de onduidelijkheid over de komende veranderingen enerzijds en de wens om langdurige contracten te sluiten anderzijds, is ervoor gekozen om in de inkoop zoveel mogelijk te anticiperen op de ontwikkeling van het beschermd wonen naar het beschermd thuis in de wijk.

Tijdens de aanbestedingsprocedure functioneerde de gemeente Utrecht vanuit haar huidige rol van centrumgemeente als trekker. De uitvoering van de aanbesteding vond plaats in nauwe samenwerking met de regio's (Zuidoost, Lekstroom en West).

De uitkomst van de aanbesteding is dat met diverse zorgaanbieders een contract van 3 jaar (2020, 2021, 2022) met een mogelijke verlenging van 2 jaar is overeengekomen.

Vermindering budget Wet verplichte GGZ (WvGGZ) na invoering

Naast het feitelijke werk dat bij de uitvoering van de WvGGZ hoort, is er in 2020 inspanning geleverd om de inwoner die het betreft centraal te stellen in plaats van de regels. Er werd en wordt hierbij op een zeer constructieve manier met de regio samengewerkt. De WvGGZ bij gemeenten is hiermee goed ingebed.

12. Klant ervaringsonderzoeken Jeugd en WMO

In 2020 is er door corona geen cliënt-ervaringsonderzoek uitgevoerd zoals ook aangegeven door de VNG. Het ministerie is hiervan op de hoogte gebracht. In 2021 wordt het cliëntervaringsonderzoek weer opgepakt.

3b Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Een deel van de beleidsdoelstellingen van dit programma wordt gerealiseerd door samenwerking met andere partijen, volgens de begrotingsvoorschriften (BBV) Verbonden partijen genoemd. Naast de paragraaf Verbonden partijen waar de bestuurlijke en financiële belangen worden vermeld, worden onderstaand de beleidsmatige bijdrage (door de verbonden partij) aan de gemeentelijke doelstelling en de daarmee samenhangende risico's vermeld.

Verbonden partijen	Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen	Risico's
De Gemeenschappelijke Regeling Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (RDWI)	<p>Het zo bedrijfsmatig mogelijk (doen) uitvoeren van de taken van de deelnemende gemeentebesturen op de terreinen van werk en bijstand (incidenteel en periodiek), aanvullende regelingen en de Wet sociale werkvoorziening ('WSW-oud'). De RDWI richt zich daarbij zowel op een efficiënte bedrijfsvoering als op een klantgerichte- en effectieve dienstverlening. Financieel investeert de RDWI in de beheersbaarheid en voorspelbaarheid van de uitgaven.</p> <p>Inwoners die in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering en andere inkomensvoorzieningen zoals bijzondere bijstand en individuele inkomensvoorziening kunnen zich wenden tot de RDWI. Inwoners met een bijstandsuitkering worden begeleid naar de arbeidsmarkt. Inwoners met schuldenproblematiek krijgen de nodige ondersteuning. De RDWI zet zich ook in voor de rechtmatigheid van de verstrekte inkomensvoorzieningen en preventie en vroegsignalering van schulden. Sinds maart 2020 is de RDWI ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo).</p>	<p>Met de komst van de Participatiewet (2015) zijn gemeenten op het gebied van bijstand en re-integratie verantwoordelijk voor meer doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking. Gelijktijdig is sprake van een vermindering van het rijksbudget bedoeld voor re-integratie en de financiële verplichtingen bij de afbouw van de 'WSW-oud'. Een onzekere factor blijft of het rijksbudget ter dekking van de bijstandsuitkeringen voldoende is om de daadwerkelijke uitgaven te dekken. Per 1 januari 2020 is het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz) gewijzigd. Bij kredietverstrekking is het financiële risico voor gemeenten aanzienlijk toegenomen.</p>
Biga Groep B.V.	<p>Het doel van Biga is de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te bevorderen. In het bijzonder mensen met een indicatie sociale werkvoorziening (SW-indicatie).</p> <p>De aandeelhouders zijn de gemeenten Bunnik (3,99%), De Bilt (13,20%), Wijk bij Duurstede (14,88%), Utrechtse Heuvelrug (22,10%) en Zeist (45,83%).</p> <p>Biga heeft een intern bedrijf en werkzaamheden buiten de eigen bedrijfsmuren zoals groenonderhoud en schoonmaakwerkzaamheden. Hiervoor werkt de Biga Groep nauw samen met de Regionale Sociale dienst.</p>	<p>Ondernemersrisico: Door verlies van één of meerder (grote) contracten bij (publieke) bedrijven komt de winstmarge van Biga onder druk te staan. Onvoldoende instroom van nieuwe medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt waardoor de huidige contracten niet met eigen medewerkers kunnen worden nagekomen.</p> <p>Subsidierisico: De afname van de rijkssubsidie op sw-medewerkers belasten we door aan Biga waardoor de winstmarge van Biga onder druk komt te staan.</p>

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Nota/plan

- Subsidieprogramma 2020 op grond van het gemeentelijk subsidiebeleid
- Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2017
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2019
- Transformatienota Wmo 2016-2019
- Transformatieagenda jeugdhulp regio ZOU 2018 – 2020
- Nota Jeugdbeleid
- Een Veilig Thuis (regio ZOU)
- Nota Lokaal arbeidsmarktbeleid De Bilt, vastgesteld 27 febr. 2014
- Nota Lokaal Economisch Beleid 2020 'Dynamiek binnen groene kaders'
- Nota Doe Mee(R), gemeentelijk armoedebeleid, vastgesteld 30 maart 2017
- Raadsbesluit over Toekomst sociale werkvoorziening, vastgesteld 23 april 2015
- Beleidsplan RDWI (onderdeel Begroting en Jaarrekening RDWI)
- Beleidsplan Biga Groep B.V. (onderdeel Begroting en Jaarrekening Biga Groep B.V.)
- Visienota 'Van Bolwerk naar Netwerk' en de Uitvoeringsarrangementen van de GR RDWI, vastgesteld april 2015 door DB RDWI
- Strategische Agenda Utrechtse Werktafel (Arbeidsmarktregio Utrecht Midden, op grond van Participatiewet)
- Convenant 'De Bilt Verbindt'
- Jaarplan Volwasseneneducatie (i.r.t. Regionaal Programma Educatie op grond van Wet Educatie en Beroepsonderwijs, arbeidsmarktregio Utrecht Midden)
- Strategische Kaders Participatiewet 2020 - 2023, vastgesteld op 19 december 2019

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Sociaal Domein				
		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Samenkracht en burgerparticipatie	4.223.828	4.330.883	4.318.711
	Wijkteams	1.903.814	1.961.014	1.766.040
	Inkomensregelingen	10.870.729	19.974.319	16.950.209
	Begeleide participatie	966.334	1.027.334	1.172.132
	Arbeidsparticipatie	928.330	896.330	711.629
	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.230.251	2.278.405	1.889.493
	Maatwerkdienstverlening 18+	9.327.147	9.599.647	9.682.950
	Maatwerkdienstverlening 18-	6.600.132	7.961.061	7.722.994
	Geëscaleerde zorg 18+	88.139	88.139	98.275
	Geëscaleerde zorg 18-	1.000.962	1.180.962	1.103.347
Totaal lasten		38.139.666	49.298.094	45.415.779
Baten**	Samenkracht en burgerparticipatie	122.565	122.565	192.899
	Inkomensregelingen	9.697.151	18.390.741	16.190.934
	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	206.500	206.500	15.847
	Maatwerkdienstverlening 18+	75.000	65.000	83.937
	Maatwerkdienstverlening 18- *	0	0	40.625
	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	5.113
Totaal baten		10.101.216	18.784.806	16.529.354
Totaal Exploitatie		28.038.450	30.513.288	28.886.425
Lasten	Mutaties reserves	0	1.000.000	1.000.000
Toevoeging aan reserves		0	1.000.000	1.000.000
Baten	Mutaties reserves	194.000	1.535.000	1.535.000
Onttrekking aan reserves		194.000	1.535.000	1.535.000
Totaal Reserves		-194.000	-535.000	-535.000
Saldo na bestemming reserves		27.844.450	29.978.288	28.351.425

* Onder maatwerkdienstverlening 18 - is de voorziening Sociaal Domein ad € 900.000 begroot.

** Met ingang van 2019 zijn de volgende baten vervallen binnen programma 6: Wet maatschappelijke ondersteuning (IU) decentralisatie AWBZ naar WMO (IU) en decentralisatie jeugdzorg (IU)

Totaal afwijking Sociaal Domein **1.627 V**

Afwijking Salarislasten **210 V**

Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Afwijking Gemeentelijke gebouwen **32 V**

Toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Overige afwijking Programma Sociaal Domein **1.385 V**

Afwijking Samenkracht en burgerparticipatie **99N**

Opvang Statushouders

154 V

De subsidie Steunpunt Vluchtelingen De Bilt over 2019 is € 35.807 lager vastgesteld. Het betreft een eenmalig voordeel. Daarnaast zijn de middelen ad € 85.253 voor wet inburgering is niet besteed omdat de invoering van de wet uitgesteld is naar 2022.

Via de meircirculaire is een bedrag van € 30.810 ontvangen voor de maatschappelijke begeleiding statushouders. De uitgaven zijn structureel opgenomen in de gemeentelijke begroting. De hoogte van de bijdrage is wisselend. Het betreft een eenmalig voordeel.

Mantelzorgwaardering	42 N
Er is voor gekozen om de kosten voor de mantelzorgwaardering 2020 op het boekjaar 2020 te laten drukken. Vanaf 2021 is de waardering afgeschaft. In voorgaande jaren drukten de kosten van de waardering op het boekjaar volgend op de uitgifte van de waardering. Dus uitgifte bonnen in november 2020 druk op de uitgave 2021. Dit betekent voor 2020 dat er 2 x maal kosten waardering drukken op het boekjaar. Zowel de bonnen uit 2019 als de bonnen uit 2020.	
Algemene voorziening jeugdhulp	217 N
Het betreft eenmalig nadeel op de inhuurlasten CJG medewerkers.	
Kinderopvang beleid	27 N
De stijging heeft te maken met een toename van het aantal sociaal medische indicaties (SMI). In 2021 vinden bijsturingsmaatregelen plaats om de kostenstijging te beperken.	
Overige	34 V
Afwijking Wijkteams	450 V
Eerstelijnsloket Jeugdhulp	422 V
Het betreft een eenmalig voordeel door de lagere bedrijfsvoeringskosten.	
Diagnostisch Team	27 V
Het betreft lagere lasten Maatschappelijke Business cases Diagnostisch team en Bewezen preventie. Er vindt nog een correctie boeking plaats met fcl alg voorziening jeugdhulp en fcl eerstelijnsloket Jeugdhulp.	
Overige	1 V
Afwijking Inkomensregelingen	787 V
Gebundelde uitkeringen	470 V
De gebundelde uitkeringen zijn ten opzichte van de najaarsnota met 295.000 gestegen. Dat is het gevolg van 5,2% toename van het aantal inwoners die een beroep hebben gedaan op de bijstandsuitkering. Ons definitieve gebundelde budget is in 2020 ten opzichte van het nader voorlopige budget met 650.000 gestegen.	
Bijzondere Bijstand	174 V
Dit voordeel is voornamelijk ontstaan doordat de lasten voor de Collectieve aanvullende zorgkosten verzekering (CAZ) van € 195.000 elders zijn geboekt. Daarnaast is er een lichte daling van aanvragen voor bijzondere bijstand € 40.000.	
Gemeentelijk armoede beleid	143 V
Ten gevolge van de Corona-crisis zijn de uitgaven via de U-pas door minima lager uitgevallen dan begroot. Het betreft een eenmalig voordeel. Zie ook de paragraaf budgetoverheveling m.b.t. de het meenemen van dit eenmalige voordeel naar 2021. De verwachting is dat er in 2021 meer middelen nodig zijn om de gevolgen van de Corona-crisis op te vangen.	
Afwijking begeleide participatie	202 N
Sociale werkvoorziening	202 N
Vanwege de bezuiniging op de BIGA is het budget WSW structureel verlaagd met € 100.000. Daarnaast en is een deel van de lasten agv Coronasteunmaatregelen voor de uitvoering WSW abusievelijk niet hier begroot € 48.000. Wij zijn met andere aandeelhouders van Biga in gesprek voor een bonus/malus systematiek, omdat wij slechts 13% van de aandelen in Biga hebben, terwijl wij in vergelijking met andere aandeelhouders veel opdrachten (ongeveer 34%) aan Biga gunnen. Wij hopen u hierover te kunnen informeren in de najaarsnota 2021.	

Afwijking arbeidsparticipatie	142 V
Participatiebudget	127 V
De kosten participatie vallen lager uit. Het aantal re-integratie projecten is lager geweest in 2020. Daarnaast is een deel van het personeel ingezet op TOZO. Zie ook de paragraaf budgetoverheveling m.b.t. het bedrag van € 25.000.	
Apparaatskosten RDWI	15 V
Tov de gewijzigde begroting 2020 heeft gemeente en lagere bijdrage aan de RDWI. Dat is veroorzaakt door en hogere begroting bij de De Bilt en door het effect van de herverdeling apparaatskosten. De verdeling van de apparaatskosten RDWI wordt aan het eind van het jaar aangepast naar de definitieve verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op de verhouding van de werkelijke budgetten BUIG en Wsw 2020. Het totale bedrag apparaatskosten van de RDWI verandert niet.	
Afwijking Maatwerkvoorzieningen (WMO)	167 V
Uitgaven maatwerkvoorzieningen WMO zijn € 167.000 lager dan begroot. Dit komt met name door het niet doorgaan van uitgaven in verband met woonvoorzieningen De extra middelen die aangevraagd zijn bij de najaarsnota zijn nog niet uitgegeven.. Deze worden besteed begin 2021. Zie ook de paragraaf budgetoverheveling. En minder lasten aan hulpmiddelen.	
Afwijking Maatwerkdienstverlening 18+	45 N
De afwijking van 60.000 komt door meer indicaties huishoudelijke hulp 8% in 2020.	
Afwijking Maatwerkdienstverlening 18-	203 V
Door minder gebruik van jeugdzorg is er sprake van een onderschrijding van 202.000. De onderschrijving is een minder verwijzingen als gevolg van de corona pandemie.	
Afwijking Geëscaleerde zorg 18- en 18+	42 V
Dit is het gevolg van lagere personeelslasten op dit onderdeel en lagere kosten dan geraamd voor de uitvoering van SAVE/VT 18- en Veilig Thuis 18+.	
Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor de uitvoering van SAVE/VT 18-.	
Afwijking Geëscaleerde zorg 18-	12 V
Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor de uitvoering van Veilig Thuis 18+.	

2.8 Programma volksgezondheid en milieu

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma richt zich op het in stand houden en verder verbeteren van een duurzame, veilige en gezonde woon- en werkomgeving met een zo laag mogelijke belasting voor het milieu en toekomstige generaties. Ook richt het zich op een gezonde leefstijl van onze inwoners. Het omvat taken op het gebied van volksgezondheid, water (afval-hemel- en grondwater), milieubeheer, afval en begraafplaatsen. Uitvoering van deze taken kan alleen door middel van een integrale aanpak onder meer door een nauwe betrokkenheid van de burgers en de verbonden partijen.

In het programma Sociaal Domein beschrijven we onze aanpak om inwoners zo goed mogelijk te laten participeren in onze samenleving. Omdat we willen dat inwoners het gevoel hebben erbij te horen en daadwerkelijk mee te kunnen doen. Want participatie komt het welzijn en de sociale- en economische zelfredzaamheid van inwoners ten goede en heeft zo impact op de gezondheid. Andersom zorgt een goede gezondheid er ook voor dat er langer sprake is van zelfredzaamheid. Ook bij onze plannen voor Volksgezondheid en Milieu moeten wij rekening houden met deze opdracht.

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

2a Gewenste maatschappelijke effecten

1. Onze inwoners voelen zich gezond, zijn veerkrachtig en hebben het vermogen zich aan te passen en de eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.
2. Een duurzame en gezonde woon- en werkomgeving met een zo laag mogelijke belasting voor het milieu.
3. Het verzachten van klimaatverandering door minder broeikasgassen uit te stoten en het tegengaan van de effecten van klimaatverandering.
4. Doelmatige, veilige en maatschappelijk verantwoorde afvoer van afval- en hemelwater en een goed beheer van (grond)water.
5. Bijdragen aan een circulaire economie waarbij het maximaliseren van hergebruik van producten en grondstoffen centraal staat.
6. Doelmatig en respectvol beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen.

2b Operationele doelstellingen

1. Onze inwoners volgen een bewust gezonde leefstijl, dit geldt zowel voor jeugdigen, volwassenen en ouderen als laag- en hoogopgeleiden;
2. Terugdringing van schadelijk alcoholgebruik in het algemeen en specifiek bij 16 – 18 jarigen;
3. Versterking van de mentale weerbaarheid van onze inwoners, met specifieke aandacht voor senioren, mensen met een (lichamelijke en/of verstandelijke) beperking, mensen met chronische aandoeningen en jeugdigen. Het belang van mantelzorgers wordt hierbij niet vergeten.
4. Optimale en functionele instandhouding van het rioolstelsel.
5. Vermindering van de hoeveelheid regenwater in het rioolstelsel.
6. Verbetering samenwerking provincie, waterschappen en regiogemeenten op het gebied van watertaken.
7. Optimale organisatie van geluid-, lucht- en bodemtaken.
8. Realisatie van de landelijke doelstelling betreffende het afval- en grondstoffenbeleid en bereiken van een afvalscheidingspercentage van 75% in 2020, dit komt overeen met maximaal 105 kg restafval per inwoner per jaar. Door meer scheiding aan de bron is het geen afval meer, maar een waardevolle grondstof.
9. Tegengaan van verspilling van voedsel. Als onderdeel van onze inkomensregelingen hebben we afspraken met de Voedselbank. Overbodig voedsel wordt zo niet weggegooid maar komt beschikbaar aan inwoners die tijdelijk in een moeilijke financiële positie verkeren.
10. Verzorgen van voldoende capaciteit en goede dienstverlening op de gemeentelijke begraafplaatsen.

2c Effect indicatoren

Effectindicator	2017	2018	2019	2020	
1 Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	206	156	148	163	
2 Hernieuwbare elektriciteit	nb	nb	Nb	Nb	
3 Percentage kinderen met overgewicht (cijfers 1 x per 4 jaar gemeten via monitor GGD) leeftijd: 5-6 .	6%	-	7%	-	
4 Percentage kinderen met overgewicht (cijfers 1x per 4 jaar gemeten via monitor GGD) leeftijd 10 - 11	10%	-	11%	-	
5 Percentage volwassenen met ernstig Overgewicht (cijfers 1 x per 4 jaar gemeten via monitor GGD)	-	-	-	-	
6 Percentage volwassenen en ouderen met ernstig Overgewicht (cijfers 1 x per 4 jaar gemeten via monitor GGD)	-	-	-	-	
Effect indicator	1990 (Basisjaar)	2016	2020	2030	2050 (klimaat akkoord)
7 CO ² uitstoot	2.733 ton	3.195 ton	2.050 ton	1.340 ton	137 ton

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

3a Activiteiten

1. Volksgezondheid

GGD jeugdgezondheidszorg heeft extra ingezet op het motiveren van ouders in de kern Maartensdijk om hun kinderen te laten vaccineren (DKTP, BMR).

We hebben gezorgd voor aansluiting op de zogenaamde Gezonde Leefstijl Interventies (GLI) die worden uitgevoerd door eerstelijns gezondheidsorganisaties zoals huisartsen, fysiotherapeuten, diëtisten en buurtsportcoaches. We zorgden voor aansluiting van de activiteiten van buurtsportcoaches en sportvoorzieningen op de activiteiten van de eerste leefstijlteams die in onze gemeente inmiddels zijn opgericht en actief zijn.

In U10 verband zetten we ons in voor een gezonde en inclusieve regio. Daartoe is de citydeal Health Hub ondertekend in 2016. Vanaf 2018 heeft de samenwerking de vorm gekregen van een organisatie netwerk dat prangende maatschappelijke opgaven op het brede gebied van gezondheid en welzijn verkent om ze op te kunnen pakken in verbinding met economie. Er is afgesproken in drie coalities (wijkgerichte preventie, arbeidsmarkt en digitalisering) aan de slag te gaan om alvast te beginnen en te doen wat kan en nodig is. Het onderdeel preventie is onder andere gericht op het bevorderen van een gezonde start en leefstijl (o.a. veilig en gezond opgroeien en bevorderen sport en bewegen en voorlichting over gezonde voeding, roken, alcohol, drugs en medicatie). Met onze inzet voor de leefstijlinterventies sluiten we hierop aan. Tot slot heeft de GGD regio Utrecht volop ingezet op het bestrijden van de coronacrisis door middel van onder andere het uitvoeren van bron- en contactonderzoek en het organiseren van teststraten. De kosten die dit met zich heeft meegebracht, worden betaald door de Rijksoverheid en drukken niet op de gemeentebegroting.

2. Riolering/watertaken

Riolering/watertaken

In 2020 hebben we, op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en uitgevoerde rioolinspecties, de volgende riool vervangingen uitgevoerd: Pluierenlaan, Zwanenlaan, Vinkelaan, Obrechtlaan. De riool vervanging in de Molenwiek en de Bovenkruier is gestart, vanwege de omvang van het werk zal dit in 2021 afgerond worden.

In het kader van duurzaamheid is de afvoer van het hemelwater in de Versteeglaan afgekoppeld.

Netwerk Klimaat en Water (NWK)

De Regionale Adaptatie Strategie (RAS) is afgerond. In deze RAS spreken alle partners uit de regio Utrecht de ambitie uit om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn. Binnen het netwerk werken we in een aantal werkgroepen. Vijf hiervan vallen direct onder ons Netwerk, één onder de provincie en één onder de VRU.

Wij bepalen als netwerk Water en Klimaat welke regionale projecten we de komende jaren te doen hebben en hoe we de partners regionaal kunnen ondersteunen om lokaal hun maatregelen te nemen.

3. Afvalinzameling

In de lockdowns als maatregel tegen COVID-19 zijn veel inwoners gaan opruimen. Dit betekende veel meer grof vuil om op te halen door onze afvalinzamelaar en grote drukte op de milieustraat. Omdat daar ook maar beperkt bezoekers konden worden toegelaten ontstonden er lange rijen voor de poort. Met verkeersregelaars en extra inzet van medewerkers hebben we dit in goede banen weten te leiden. Ook het thuiswerken zorgde voor meer huisvuilaanbod en hogere kosten voor inzameling en verwerking.

De proeven met de GF(T)-inzameling bij hoogbouw hebben we ondanks alles wel kunnen starten. De eerste reacties waren enthousiast, we hebben nog geen cijfermatige resultaten waar conclusies uit te trekken zijn.

Ook hebben wij het geplande onderzoek naar onze buitendienst kunnen uitvoeren, in goede samenwerking met de onderzoekers en onze medewerkers. Op basis van de resultaten hebben we onder andere besloten om de milieustraat in eigen beheer te houden. Komend jaar werken we plannen uit om circulariteit en dienstverlening hier verder te ontwikkelen.

4. Milieubeheer

Milieubeheer

De uitvoering wettelijke taken zijn onveranderd gebleven. Wel bereidt de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) zich voor op de invoering Omgevingswet vanaf 2022 die veranderingen met zich meebrengt voor de uitvoering. Zo wordt een aantal taken van het Rijk naar gemeenten overgedragen zoals bodemtaken. Daarnaast worden bestuursorganen met de invoering van de Omgevingswet verplicht te zorgen voor een uniform handhavingsbeleid en handhavingssamenwerking.

Een voorbeeld van een niet wettelijke beleidstaak is deelname aan het Schone Lucht Akkoord. Voor deelname heeft de ODRU een startnotitie en een voorstel voor een "quickscan" in 2020 opgesteld.

In 2020 is aan de ODRU mandaat verleend voor de afhandeling van enkelvoudige omgevingsvergunningen milieu.

Er zijn in 2020 15% minder producten en adviezen geleverd dan was begroot. Er was met name een daling op gebied van Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM) adviezen en het afhandelen van meldingen of vergunningen. De oorzaak hiervan was dat er minder ruimtelijke ontwikkelingen waren dan verwacht. Het aantal informatieverzoeken was stijgende, met name bodeminformatieverzoeken door o.a. makelaars. Als gevolg van de COVID-19 maatregelen konden festivals (zoals het Soendafestival) geen doorgang vinden en zijn hiervoor minder uren gemaakt dan waren opgenomen in het uitvoeringsprogramma. De werkzaamheden op gebied van toezicht en handhaving zijn wegens de twee "lockdowns" anders uitgevoerd, namelijk veel administratief toezicht en alleen wanneer mogelijk fysieke bedrijfsbezoeken.

5. Begraafplaatsen

Vanuit de resultaten uit het onderzoek naar onze buitendienst hebben we ook besloten om taken op de begraafplaatsen in eigen beheer te blijven uitvoeren. Dit jaar werken we plannen uit om dit in bemensing en machinepark mogelijk te maken

3b Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Een deel van de beleidsdoelstellingen van dit programma wordt gerealiseerd door samenwerking met andere partijen, volgens de begrotingsvoorschriften (BBV) Verbonden partijen genoemd. Naast de paragraaf Verbonden partijen waar de bestuurlijke en financiële belangen worden vermeld, wordt onderstaand de beleidsmatige bijdrage (door de verbonden partij) aan de gemeentelijke doelstelling en de daarmee samenhangende risico's vermeld.

Verbonden partijen	Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen	Risico's
Gemeenschappelijke regeling Gezondheids Dienst regio Utrecht	De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht behartigt zaken die van belang zijn voor de openbare gezondheidszorg. Het gaat daarbij om die onderdelen van de gezondheidszorg en het openbaar bestuur die zich richten op het voorkomen van ziekten (collectieve preventie) en de bescherming en bevordering van de gezondheidszorg van de gehele bevolking of groepen binnen de bevolking.	Gemiddeld, zie paragraaf verbonden partijen.
Afvalverwijdering Utrecht	Het doel van deze gemeenschappelijke regeling is het verzorgen van een doelmatige en verantwoorde uitvoering van het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.	Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. De kans op tegenvallers is niet groot doordat de tarieven in meerjarige contracten zijn vastgelegd.
Commissie milieuhygiëne voor het luchtvaartterrein Hilversum	Overleg te voeren en voorlichting te geven omtrent de milieuhygiëne rond het luchtvaartterrein Hilversum.	geen
Vuilstortplaats Maarsbergen	Met deze gemeenschappelijke regeling worden de belangen behartigd van de deelnemende gemeenten, die bestaan uit het voorkomen en zoveel mogelijk beperken van schadelijke effecten op het fysieke milieu ter plaatse en in de omgeving van de gesloten stortplaats te Maarsbergen.	geen
Omgevingsdienst regio Utrecht	De ODRU werkt samen met gemeenten aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving voor inwoners en bedrijven. Dit wordt gedaan met een breed scala aan producten en diensten op het terrein van o.a. bodem, bouw- en woningtoezicht, vergunningen en meldingen, geluid en lucht, klimaat, energie en duurzaamheid, natuur- en milieueducatie, ruimtelijke ordening en toezicht en handhaving.	laag

4 KADERSTELLENDENOTA'S

Nota/plan

- Gezondheidsnota 2016 – 2020, Bewust en Gezond De Bilt
- Afvalinzamelingsplan 2016-2020
- Beheersverordening begraafplaatsen 2011
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020
- Duurzaamheidsagenda gemeente De Bilt 2020-2022

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Volksgezondheid en Milieu				
		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Volksgezondheid	1.615.237	1.689.328	1.743.451
	Riolering	5.571.137	5.568.137	4.832.755
	Afval	4.404.093	4.541.101	4.988.279
	Milieubeheer	1.302.744	1.243.404	1.077.758
	Begraafplaatsen en crematoria	308.854	309.595	290.019
Totaal lasten		13.202.065	13.351.565	12.932.263
Baten	Volksgezondheid	9.000	9.000	6.000
	Riolering	5.236.047	5.236.047	5.235.133
	Afval	4.725.176	4.725.176	4.777.926
	Milieubeheer	81.120	21.780	20.900
	Begraafplaatsen en crematoria	481.007	481.007	388.759
Totaal baten		10.532.350	10.473.010	10.428.718
Totaal Exploitatie		2.669.715	2.878.555	2.503.544
Baten	Mutaties reserves	238.126	238.126	12.173
	Onttrekking aan reserves	-238.126	-238.126	-12.173
Totaal Reserves		-238.126	-238.126	-12.173
Saldo na bestemming reserves		2.431.589	2.640.429	2.460.711

Totaal afwijking Volksgezondheid en Milieu (excl mutatie reserve) 375 V

Afwijking Salarislasten 130 V
Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Afwijking Gemeentelijke gebouwen 14 N
Toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Overige afwijking Programma Volksgezondheid en Milieu 259 V

Afwijking Volksgezondheid 57 N
Dit wordt verklaard door een overschrijding ten gevolge van kosten corona kinderopvang en indexering bijdragen GGD. En anderzijds door een onderschrijding uitvoering gezondheidsbeleid, controle kinderopvang, legionellabestrijding.

Afwijking Riolering 604 V
Het voordeel wordt met name veroorzaakt door lagere investeringen, dit heeft tot gevolg een lagere toerekening van het BTW compensatiefonds aan de algemene dekkingsmiddelen. Dit veroorzaakt een voordeel op het onderdeel riolering, maar een nadeel op de algemene dekkingsmiddelen.

Afwijking Afval 390 N
Afvalinzameling 388 N
Op afvalverwerking en stortkosten is een overschrijding ontstaan van € 301.000. Hierdoor vallen ook de overige verrekeningen (BTW compensatiefonds) richting de algemene dekkingsmiddelen € 87.000 hoger uit. Dit veroorzaakt een nadeel op het onderdeel afval, maar een voordeel op de algemene dekkingsmiddelen.

Ten aanzien van vergoedingen voor inzameling, sortering en verwerking van verpakkingsafval heeft het Ministerie van Financiën een landelijke uitspraak gedaan dat deze vergoedingen met terugwerkende kracht (2015 t/m 2019) door de gemeenten dienen te worden belast met btw. Over de naheffing zal boeterente betaald moeten worden, dit komt voor de gemeente De Bilt uit op ongeveer € 40.000. Bij de najaarsnota is dit bedrag door u beschikbaar gesteld. De naheffing is echter nog niet in 2020 ontvangen. Derhalve verzoeken wij u om het budget over te hevelen naar 2021.

Afvalstoffenheffing en Reinigingsrecht

32 N

Het nadelig verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door kleine negatieve verschillen binnen dit taakveld.

Overige afwijkingen

30 V

Afwijking Milieubeheer

235 V

Milieubeleid

103 V

De ODRU heeft in 2020 om verschillende redenen niet alle taken volledig uitgevoerd. Er was met name een daling op gebied van Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM) adviezen en het afhandelen van meldingen of vergunningen. De oorzaak hiervan was dat er minder ruimtelijke ontwikkelingen waren dan verwacht. Het aantal informatieverzoeken was stijgende, met name bodeminformatieverzoeken door o.a. makelaars. Als gevolg van de COVID-19 maatregelen konden festivals (zoals het Soendafestival) geen doorgang vinden en zijn hiervoor minder uren gemaakt dan waren opgenomen in het uitvoeringsprogramma. De werkzaamheden op gebied van toezicht en handhaving zijn wegens de twee "lockdowns" anders uitgevoerd, namelijk veel administratief toezicht en alleen wanneer mogelijk fysieke bedrijfsbezoeken. Dit levert een voordeel van € 103.000 op de jaarrekening.

Duurzaamheid

132 V

In het kader van de bijdrage van de gemeente De Bilt aan de RES zijn wij al begin 2020 gestart met het participatietraject. Als gevolg van de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus hebben wij het participatietraject na de zomer van 2020 pas weer opgepakt en dat traject loopt door in 2021. Bovendien hebben wij in 2020 een bedrag ontvangen van € 8.400 van de SSW als bijdrage in de kosten voor de technische voorbereiding van de proefwijk aardagsvrij Brandenburg. In dit project is de SSW een van de stakeholders. Daarbovenop hebben wij van de provincie een bedrag van € 12.500 ontvangen, het gaat hierbij om de restitutie van een subsidieregeling (nul-op-de-meter woningen).

Afwijking Begraafplaatsen en crematoria

133 N

De al enige jaren terug ingezette trend om te cremieren in plaats van te begraven lijkt steeds sneller te gaan. Ondanks het forse aantal meer overledenen vorig jaar door de corona-crisis, zijn er toch minder begrafenissen geweest op onze begraafplaatsen, slechts 85. Een aantal jaar geleden lag het gemiddelde nog boven de 100. Ook wordt er meer en meer afstand gedaan van rechten op graven waardoor er minder onderhoudsgelden binnen komen.

Afwijking mutaties reserves

226 N

De kosten voor riolering zijn dit jaar achtergebleven waardoor de begrote onttrekking uit de reserve vrijwel niet nodig is.

2.9 Programma volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma spreekt zich uit over de volkshuisvestelijke vraagstukken en de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente De Bilt. Het combineert sectoraal beleid met facetbeleid. Als sectoraal beleid richt de volkshuisvesting zich op het zo goed als mogelijk voorzien in de woningbehoefte van inwoners en van woningzoekenden in de gemeente De Bilt. Als facetbeleid richt het ruimtelijk beleid zich op de coördinatie van de overheidsactiviteiten in de diverse sectoren van de gemeentelijke organisatie met het oog op de ruimtelijke consequenties van deze activiteiten. Ruimtelijke ordening is gericht op een evenwichtige belangenafweging van de ruimtelijke gevolgen en initiatieven.

Zowel binnen het onderdeel wonen als het onderdeel ruimtelijke ordening stellen wij kaders meer en meer participatief op. In het onderdeel wonen met bewoners(organisaties) en corporaties, in het onderdeel ruimtelijke ordening met de burgers wiens belangen door ruimtelijke ontwikkelingen worden geraakt.

2 WAT WILDEN WE BEREIKEN?

Kern van programmaonderdeel volkshuisvesting is het zo goed als mogelijk voorzien in de woningbehoefte van inwoners van de gemeente De Bilt en de zorg voor een veilige, gezonde, bruikbare en energiezuinige woon- en leefomgeving. De druk op de woningmarkt in De Bilt en de regio is groot. Dit vertaalt zich in hoge prijzen voor koopwoningen, lange wachttijden voor (sociale) huurwoningen en een beperkte doorstroming. Niet iedereen is in staat om zelfstandig passende woonruimte te vinden. Wij hebben extra aandacht voor starters, ouderen en kwetsbare groepen en voor de vitaliteit van de kleine kernen. Daarbij streven wij naar een optimale inzet en verdeling van de voorraad. Wij participeren hiertoe in de regionale huisvestingsverordening en maken afspraken met de corporaties met bezit in de gemeente. Bij nieuwbouwontwikkelingen nemen wij bij eigen grond een initiërende rol; bij zelfrealisatie door derden een regisserende en/of begeleidende rol waarbij wij gebruik maken van het ruimtelijk- en grondinstrumentarium en particuliere overeenkomsten.

Met het programmaonderdeel ruimtelijke ordening trachten we een duurzame ontwikkeling te borgen en de zes kernkwaliteiten van de gemeente zoals verwoord in het Bilts Manifest: krachtige kernen, historische landschappen, hoogwaardige kennis, centrale ligging, ruimte en groen en topser in sport - te versterken. Daarnaast hebben we zorg voor participatie, biodiversiteit, klimaatadaptatie en energietransitie; opgaven waarvan de urgentie sinds het opstellen van de Structuurvisie is toegenomen.

2a Gewenste maatschappelijke effecten

1. Een veilige, gezonde, bruikbare, energiezuinige leefomgeving, waarin inwoners en woningzoekenden graag wonen.
2. Een woningvoorraad die aansluit op de woningbehoefte.
3. Een gedifferentieerde opbouw van wijken.
4. Een rechtvaardige verdeling van schaarse woningen die voorzien in de woningbehoefte van hen die niet zelfstandig een woning kunnen vinden.
5. Versterking van de kleine kernen.
6. Het bieden van inspiratie voor en richting geven aan de toekomstige inrichting van de gemeente De Bilt langs de sporen innovatie, creatie, recreatie en vitalisering, uitgaande van de zes kernkwaliteiten.
7. Het behouden en versterken van de kernkwaliteiten van de gemeente waarbij de verschillende belangen (wonen, economie, duurzaamheid (inclusief klimaatadaptatie en energietransitie), leefbaarheid, bereikbaarheid, natuur, landschap en recreatie) zorgvuldig worden afgewogen.
8. Het actief betrekken van inwoners, initiatiefnemers, maatschappelijke partners en andere belanghebbenden bij de totstandkoming van de keuzes die gemaakt gaan worden op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, energietransitie, klimaatbestendigheid en stedelijke ontwikkeling.

2b Operationele doelstellingen

1. Toetsing vergunningaanvragen aan wettelijke criteria voor veilig, gezond, bruikbaar en energiezuinig.
2. Terugdringen van energiegebruik, CO² –emissie en het gebruik van aardgas in woningen.
3. De realisatie van nieuwe woonvormen en experimenten.
4. Aanwijzen van locaties voor nieuwbouw van woningen met oog voor de differentiatie op het niveau van de wijk en/of kern.
5. Realiseren van gemiddeld 30% van de te realiseren woningen sociaal en 10% tot 20% middel dure huur.
6. Het inzetten op oplossingen zodat (kwetsbare) inwoners op een prettige en verantwoorde wijze (zelfstandig) kunnen blijven wonen.
7. Het faciliteren van een rechtvaardige woonruimteverdeling.
8. Het verbeteren van de doorstroming binnen de woningmarkt.
9. Het vergroten van de huisvestingsmogelijkheden voor jonge gezinnen in de groene kernen.
10. Uitwerking geven aan de zes speerpunten uit de structuurvisie:
 - a. het landschap als duurzame onderlegger
 - b. een sterk sociale cohesie
 - c. zes kernen met een eigen gezicht
 - d. de Life science As als groene loper van De Uithof
 - e. goede bereikbaarheid en leefbaarheid
 - f. een recreatief buitengebied van formaat
11. Aanvullend uitwerking geven aan de speerpunten: participatie, biodiversiteit, klimaatadaptie, energietransitie. Voor elk ruimtelijk ontwikkeltraject vindt op basis van een goede ruimtelijke ordening, zorgvuldige participatie en belangenafweging plaats waarvoor de kaders van de structuur- en omgevingsvisies ruimte en houvast bieden.
12. Participeren in regionaal en provinciaal ruimtelijk beleid daar waar deze aansluit bij de gemeentelijke beleidsambities en duurzame stedelijke ontwikkeling
13. Stimuleren van (particuliere) initiatieven en zoveel mogelijk de ruimte geven wanneer deze aansluiten bij de gemeentelijke beleidsambities en duurzame stedelijke ontwikkeling
14. Integrale, flexibele en vraaggerichte gebiedsontwikkeling voorsortierend op de nieuwe Omgevingswet die naar het zich laat aanzien in 2022 in werking treedt
15. Actuele en gedigitaliseerde bestemmingsplannen voor het gehele grondgebied

2c Effect indicatoren

Effectindicator	2017	2018	2019	2020
1 Gemiddelde WOZ waarde (x €1.000)	344	359	395	421
2 Nieuw gebouwde woningen	-	-	6,1	6,6
3 Demografische druk	87,7%	88,5%	89%	90,2%
4 Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	735,00	720,00	766,00	757,00
5 Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	929,00	911,00	964,00	954,00

3 WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

3a Activiteiten

1. Implementatie omgevingswet en omgevingsvisie De Bilt

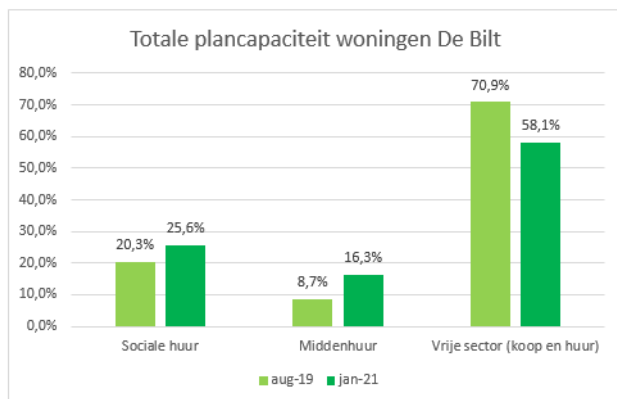
Uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet in het voorjaar van 2020 van januari 2021 naar januari 2022 heeft geleid tot een herschikking van werkzaamheden en daarmee budgetten. Wij hebben uw raad hierover op 26 juni 2020 [Mededelingenblad 2020/26] geïnformeerd, en aangekondigd dat we bij u een verzoek zullen doen per de jaarrekening om, in het licht van deze verschuiving, het in 2020 niet bestede budget over te hevelen naar 2021.

2. Wonen algemeen

Na een herstart bijeenkomst in januari 2020 heeft uw raad in juni een voorstel vastgesteld voor de verdere inrichting van het participatieproces "Samen werken aan wonen". Dit proces draait op volle toeren en zal medio 2021 afgerond worden met een advies van, door en voor onze inwoners en stakeholders. Dit

is het grootste participatie traject in onze gemeente in jaren. We nemen hierin als gemeente een andere rol.

Naar aanleiding van de beleidskeuze om ontwikkelaars te laten meewerken aan de realisatie van sociale- en middenhuur en de inzet op meer woningen voor deze doelgroepen op onze eigen grond, is inmiddels een verschuiving zichtbaar in de plancapaciteit.

Als gemeente beheren en exploiteren wij woonwagendstandplaatsen in de kernen De Bilt en Maartensdijk. In Maartensdijk hebben wij 2 woonwagens in eigendom. In 2020 hebben wij onderhoud uitgevoerd voor 1 woonwagen en 1 was-/doucheruimte.

Naast het algemene woonbehoefte onderzoek hebben we de behoefte aan woonwagendstandplaatsen in kaart laten brengen. Dit hebben wij openbaar gemaakt, zodat het kan dienen als input voor het participatietraject rond wonen. Daarnaast is het input voor actualisatie van het woonbeleid.

De gemeente overweegt het beheer van de standplaatsen in de toekomst in één hand te brengen. Dit is nog niet geëffectueerd in 2020 maar zal naar verwachting in 2021 plaatsvinden.

We hebben ervoor gekozen om het behandelen van aanvragen om woonurgentie in eigen beheer vorm te geven, waarbij wij zelf een nieuwe medewerker in dienst hebben genomen.

In 2020 hebben wij deelgenomen aan een pilot met inzet van het Huurteam in onze gemeente. Het Huurteam is een onafhankelijk team waar huurders advies kunnen krijgen over bijvoorbeeld een te hoge huurprijs, achterstallig onderhoud, servicekosten, andere misstanden of adviesvragen. Gemeente Utrecht is al langere tijd actief bezig om malafide verhuurders te identificeren en hun wanpraktijken te stoppen. De veronderstelling was dat dit mogelijk een waterbed effect zou kunnen hebben en dat zij hun activiteiten zouden verplaatsen naar omringende gemeenten. Vanuit het rijk werd geld beschikbaar gesteld om het Huurteam ook in de omringende gemeenten in te zetten. Van dat aanbod hebben we gebruik gemaakt. Het Huurteam heeft in 2020 diverse zaken in De Bilt behandeld. Er zijn vooralsnog geen signalen van structureel actieve malafide verhuurders bekend. Afhankelijk van de resultaten en kosten overwegen wij een vervolg aan de inzet van het Huurteam.

2020 was als gevolg van corona een moeilijk jaar voor veel huurders. De verwachting was dat veel mensen in de financiële problemen zouden komen en dat huurachterstanden zouden oplopen. Wat we zien is dat het aantal reguliere huurachterstanden weliswaar is toegenomen, maar dat de gemiddelde achterstand per huurder is afgenomen. Dit is onder andere het gevolg van de keuze van SSW om het beleid ten aanzien van betalingsregelingen te versoepelen vanuit het streven om mensen duurzaam te huisvesten. Maatregelen die SSW neemt zijn er op gericht om de drempel tot het accepteren van hulp te verlagen.

SSW heeft, conform het landelijke beleid, een coulance beleid ingevoerd voor huurders die door de coronamaatregelen te maken kregen met een inkomensterugval. Dit beleid bestaat uit maatwerk en een langere termijn voor een betalingsregeling. Daarnaast ontruimt SSW in principe geen woningen tijdens de

coronaperiode. Wel zijn er twee ontruimingen geweest van garages en één ontruiming wegens het vertrek van de huurder met de noorderzon. Alle andere ontruimingen zijn on hold gezet.

We zien verder een toename van sociale huurders die onder bewind zijn gekomen.

3. Strategische relaties

Corporaties

Woningbouwcorporatie De Key heeft Villa Sandwijck verkocht aan Stadsherstel Utrecht N.V. Dit is weliswaar geen woningbouwcorporatie, maar de woningen zijn wel behouden voor de sociale huursector. De woningen zullen onder gelijkblijvende condities in de woongroep vorm verhuurd worden. Daarmee zijn er nog slechts 3 corporaties actief in onze gemeente.

U10/U16

De aanvragen voor een bijdrage uit de regionale flexpool zijn gehonoreerd tot en met april 2021. Het honoreren van de bijdrage voor de periode daarna is nog afhankelijk van de voortgang. De gemeente De Bilt heeft een bijdrage ontvangen voor het projectleiderschap Spoorzone en Samen werken aan wonen.

In 2020 is een start gemaakt met het regionaal programmeren. Het regionaal programma moet input geven aan het provinciale programma. Opname in het provinciale programma is voorwaarde voor goedkeuring van bestemmingsplannen/omgevingsplannen van de gemeente. De gemeente de Bilt heeft haar lopend programma en wenselijke locaties als input gegeven voor het regionaal programma. Daarbij is de locatie 'rond Maartensdijk' voor een pre-toets voorgedragen aan de provincie.

Momenteel lopen op de verschillende bestuursniveaus processen van visie- en planvorming. Deze processen lopen gedeeltelijk parallel en gedeeltelijk volgtijdelijk. Meer dan voorheen is beleidsvorming een iteratief proces in netwerkverband. Dit stelt eisen aan het schakelend vermogen van ons college en uw raad. Bovenal vraagt het manoeuvreerruimte voor ons college binnen kaders door uw raad vastgesteld

Voor De Bilt zijn de volgende processen van direct belang:

De Provinciale omgevingsvisie en interimverordening

Ontwerp POVI en ontwerp interim verordening zijn 2020 vastgesteld.

Het regionaal economisch perspectief

De contour voor het REP is in 2020 vastgesteld
Regionaal programmeren.

Het regionaal programma voor wonen en werken

Het regionaal programma voor wonen en werken is eind 2020 opgestart. Het regionaal programma vormt input voor het provinciaal programma voor wonen en werken.

De omgevingsvisie De Bilt

Het proces om te komen tot een regionale omgevingsvisie is in 2020 opgestart

De omgevingswet staat voor participatie in beleidsvormingsprocessen van een bestuursorgaan. Idealiter begint het voor de Bilt bij de omgevingsvisie (GOVI). Vanuit de omgevingsvisie geeft de Bilt input in het REP/IRP. Het REP/IRP geeft input in de provinciale omgevingsvisie (POVI) en de provinciale omgevingsvisie in de nationale omgevingsvisie (NOVI). De realiteit laat het tegenovergestelde zien. Het rijk stelt de NOVI vast, de provincie de POVI, de regio het REP/IRP en tot slot de gemeente de GOVI. Lagere bestuurlagen participeren in de besluitvorming van hogere bestuurlagen zonder dat zij zelf een omgevingsvisie hebben vastgesteld. Dat betekent dat een aantal keuzes al zijn gemaakt of moeten worden gemaakt voordat de GOVI wordt opgesteld. Dat beperkt de ruimte voor besluitvorming in de GOVI.

4. Vergunningverlening

Geen beleidsmatige afwijkingen

5. Uitvoering geven aan de structuurvisie en nadere visievorming op deelaspecten

In 2020 is de projectgroep omgevingsvisie van start gegaan. De omgevingsvisie zal een breder bereik hebben dan het ruimtelijke domein. Zo krijgt gezondheid daarin een plek. De landschapsvisie wordt onderdeel van de omgevingsvisie, hier komen we op terug bij het onderdeel over te hevelen budgetten.

6. Ruimtelijke plannen en gemeentelijke initiatieven

In 2020 zijn de bestemmingsplannen Buitenplaats Persijn, , Burg. De Withstraat, Dorpsweg 32-34, Tolakkerweg 138, Voordorpsedijk 67, Asserweg en Larenstein 1^e herziening vastgesteld. Tegen de 2 laatst genoemde plannen lopen nog beroepsprocedures bij de Raad van State.

In het kader van het actualiseren van bestemmingsplannen is verder in 2020 gewerkt aan de bestemmingsplannen 1^e herziening Buitengebied De Bilt Noord Oost en Parapluplan Stedenbouwkundige bepalingen.

Ook is gewerkt aan diverse partiële herzieningen als gevolg van (particuliere) initiatieven, zoals: De Kwinkelier, Jachtlaan, Ridderhof, Melkweg 3, Tuinstraat 3, Utrechtseweg 341 (Verwelius), Tolakkerweg 254, Brandweerkazerne Westbroek. Met een groot aantal plannen dient nog te worden gestart.

Voorbeelden hiervan zijn: gemeentelijke achterblijvende locaties, Van der Valk hotel, Van Wijnenlocatie, Schuurmanlocatie, Eyckensteinsesseeg en de Twisslaan.

Daarnaast is een aantal wijzigingsplannen in 2020 vastgesteld, zoals: Achterweteringseweg 30. Kon. Wilhelminaweg 259, Ensahlaan 2a en Rubenslaan 17.

Door de toekomstige Omgevingswet is de actualiseringsplicht (niet ouder dan 10 jaar) van bestemmingsplannen komen te vervallen. Onze huidige bestemmingsplannen voldoen aan de eisen om in het kader van het overgangsrecht als omgevingsplan te worden aangemerkt. Hierdoor is het zwaartepunt bij gemeentelijke en particuliere ontwikkelingen / bestemmingsplannen komen te liggen, welke kosten niet ten laste van de actualisering van bestemmingsplannen komen.

De Omgevingswet zal (vermoedelijk) op 1-1-2022 in werking treden. Gevolg is dat het begrote bedrag in 2020 voor slechts ongeveer een kwart deel is uitgegeven. Ook voor komend jaar zal dit gelden. Zoals in de Najaarsnota al is aangegeven worden alleen uitvoeringskosten gemaakt voor bestemmingsplannen die vóór 1-1-2022 als ontwerp ter inzage worden gelegd.

7. Particuliere Initiatieven

In aansluiting op het vorenstaande zijn anterieure overeenkomsten gesloten als dekking voor het kostenverhaal voor de genoemde plannen van particuliere initiatiefnemers. In samenhang daarmee wordt een zakelijke beschrijving gepubliceerd van de gesloten overeenkomsten.

Ook in 2021 worden de plannen voorzien van een anterieure overeenkomst.

Per plan wordt beoordeeld of een bijdrage verschuldigd is in een van de fondsen wonen (volkshuisvestingsfonds), landschap en mobiliteit. Deze bijdragen worden afgedragen als plannen onherroepelijk zijn.

Het aantal particuliere initiatieven is de afgelopen jaren sterk toegenomen en heeft in 2020 een extra impuls gekregen door het traject Samen Werken aan Wonen. Het aantal verzoeken om principe uitspraken is zo groot dat de gemeente met de beschikbare capaciteit niet in staat is binnen de termijnen die zij zich daarvoor gesteld heeft, de verzoeken af te handelen. In 2021 zal de systematiek voor het behandelen van principe verzoeken worden doorgelicht. Daarbij zal naast een positieve grondhouding, de beschikbare capaciteit van de ambtelijke organisatie leidend zijn.

8. Grondexploitatie

In 2019 is gekozen voor situationeel grondbeleid. De inzet van ons eigen vastgoed in projecten is daar een voorbeeld van. Net als onze inzet voor de plannen van particuliere initiatiefnemers.

Vanuit het vastgoedbeleid is in 2020 gewerkt aan

- kostenbeheersing, door o.m. actief het (kostenloze) gebruik van panden te beëindigen en voorbereiding van de sloop van in onbruik geraakte panden.
- Genereren van incidentele opbrengsten uit verkoop van niet-strategisch vastgoed

Aanscherping van de interne procedures en protocollen leiden tot het meer inbedden van de gewenste kwaliteitsimpuls die wij in gang hebben gezet voor de gehele organisatie. Voor Vastgoedbeleid resulteert

dit onder meer in bundeling van beheersactiviteiten en is het jaarlijkse onderhoudsprogramma doelmatiger vorm gegeven.

Voor informatie over de verschillende projecten en de daarbij behorende grondexploitaties, vindt u terug in het jaarlijkse projectenboek.

9. Duurzaamheid

In de paragraaf Duurzaamheid van deze jaarrekening staat opgenomen op welke wijze we als gemeente onze duurzaamheidsambities hebben gerealiseerd.

3b Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Verbonden partijen	Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen	Risico's
Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)	De ODRU werkt samen met gemeenten aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving voor inwoners en bedrijven. Dit wordt gedaan met een breed scala aan producten en diensten op het terrein van o.a. bodem, bouw- en woningtoezicht, vergunningen en meldingen, geluid en lucht, klimaat, energie en duurzaamheid, natuur- en milieueducatie, ruimtelijke ordening en toezicht en handhaving.	laag

4 KADERSTELLENDENOTA'S

Nota/plan

- Structuurvisie provincie Utrecht
- Actie agenda woningmarkt 2018-2021
- Bilts Manifest 2010
- Aanvullend woonbeleid 2016
- Structuurvisie Gemeente De Bilt 2030 'behoud door ontwikkeling' 2012
- Ruimte voor een Vitaal Platteland 2006
- Nota Economisch Beleid 2020 "Dynamiek binnen groene kaders" 2008
- Woonvisie 2013 - 2020
- Visie Westbroek 2010
- Visie Groenekan 2009
- Gebiedsvisie De Bilt West
- Gebiedsvisie De Bilt Zuid
- Nota Grondbeleid 2013
- Duurzaamheidsagenda gemeente De Bilt 2020-2022
- Welstandsnota
- Groenstructuurplan

5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN

Programma: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Ruimtelijke ordening	1.544.674	1.808.445	1.316.499
	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.937.368	7.947.033	7.639.212
	Wonen en bouwen	1.946.013	1.989.038	1.983.579
Totaal lasten		9.428.055	11.744.516	10.939.290
Baten	Ruimtelijke ordening		0	-1.800
	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.877.171	7.887.253	9.362.984
	Wonen en bouwen	1.050.117	1.050.117	887.559
Totaal baten		6.927.288	8.937.370	10.248.743
Totaal Exploitatie		2.500.767	2.807.146	690.546
Lasten	Mutaties reserves		555.814	555.814
Toevoeging aan reserves			555.814	555.814
Baten	Mutaties reserves		787.542	787.542
Onttrekking aan reserves			787.542	787.542
Totaal Reserves			-231.728	-231.728
Saldo na bestemming reserves		2.500.767	2.575.418	458.818

Totaal afwijking Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing **2.117 V**

Afwijking Salarislasten **120 N**

Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Afwijking Gemeentelijke gebouwen **132 N**

Toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Overige afwijking Programma Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing **2.369 V**

Afwijking Ruimtelijke ordening **390 V**

Structuurplannen/visies **38 V**

Het voordeel komt door € 37.827 dat in 2020 bedoeld was voor de landschapsvisie. Het aspect landschap is integraal onderdeel geworden van de omgevingsvisie. Het opstellen van de omgevingsvisie loopt gedurende de jaren 2020, 2021 en 2022.

Structuurplannen/visies (Vitaal platteland) **32 N**

Het nadeel is een gevolg van hogere uitgaven inzake externe expertise

Bestemmingsplannen **95 V**

Een bedrag van € 95.000 dat in 2020 bedoeld was voor aanpassingen van diverse bestemmingsplannen. Door de toekomstige Omgevingswet is de actualiseringsplicht (niet ouder dan 10 jaar) van bestemmingsplannen komen te vervallen. Onze huidige bestemmingsplannen voldoen aan de eisen om in het kader van het overgangsrecht als omgevingsplan te worden aangemerkt. Hierdoor is het zwaartepunt bij gemeentelijke en particuliere ontwikkelingen / bestemmingsplannen komen te liggen, welke kosten niet ten laste van de actualisering van bestemmingsplannen komen.

De Omgevingswet zal (vermoedelijk) op 1-1-2022 in werking treden. Gevolg is dat het begrote bedrag in 2020 voor slechts ongeveer een kwart deel is uitgegeven. Ook voor komend jaar zal dit gelden. Zoals in de Najaarsnota al is aangegeven worden alleen uitvoeringskosten gemaakt voor bestemmingsplannen die vóór 1-1-2022 als ontwerp ter inzage worden gelegd.

Geo informatie **23 V**

De implementatie van de BRO, basisregistratie ondergrond, hadden we vorig jaar willen uitvoeren. Helaas heeft dit wat vertraging opgelopen. Inmiddels zijn we nu wel gestart met deze werkzaamheden. Sweco

heeft inmiddels hiervoor opdracht gekregen. Wij zullen deze 23K hieraan uitgeven. Derhalve verzoeken wij u om dit budget over te hevelen naar 2021.

Omgevingswet

309 V

Het uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet in het voorjaar van 2020 van januari 2021 naar januari 2022 heeft geleid tot een herschikking van werkzaamheden: een deel van de werkzaamheden is verschoven van 2020 naar 2021. Wij hebben uw raad hierover op 26 juni 2020 [Mededelingenblad 2020/26] geïnformeerd, en aangekondigd dat we bij u een verzoek zullen doen per de jaarrekening om, in het licht van deze verschuiving, het in 2020 niet bestede budget van € 309.000 over te hevelen naar 2021

Herontwikkelingslocaties (VG en AGL)

38 N

Het nadeel wordt veroorzaakt door lasten met betrekking tot herontwikkeling en/of verkoop van de verschillende objecten.

Overige afwijkingen

5 N

Afwijking Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

1.856 V

Het voordeel wordt veroorzaakt door een vrijval van de verliesvoorziening grondexploitaties van € 295.738 (Bilthoven Centrum € 246.917 en de Werkschuit € 48.821). Tevens is er voor € 1.548.638 aan tussentijdse winstneming verantwoord met betrekking tot de bouwgronden, Melkweg, Van Everdingen en de Holsblokkenweg. Daarnaast was de tussentijdse winstneming op Larenstein € 2.111 te hoog ingeschat. Verder is er ook sprake van een aantal overige kleine voordelige verschillen van € 14.000

Afwijking Wonen en bouwen

123 V

Woningexploitatie (VG)

108 N

Het nadeel wordt veroorzaakt door lasten met betrekking tot herontwikkeling en/of verkoop van de verschillende objecten.

Woonruimte zaken

189 V

In 2020 zijn eerder verstrekte startersleningen overgebracht naar de balans conform voorschriften BBV. Dit levert voor 2020 een éénmalig voordeel op van € 148.000. De aflossingen zullen echter de komende jaren ook via deze balanspost verlopen wat in de exploitatie een nadeel oplevert van € 25.806.

Verder is er een voordeel uit een bijdrage uit de flexpool U10 van € 19.000 ivm inhuur voor diverse woonbouw locaties.

Voor divers onderzoek rondom de totstandkoming van de nieuwe woonvisie hadden we een budget gereserveerd. De woonvisie is doorgeschoven naar 2021, daarom stellen wij voor om het restantbudget van € 22.000 door te schuiven naar 2021.

Woonwagens

30 V

In 2018 heeft de minister van BZK een beleidskader voor gemeentelijk woonwagengebeleid vastgesteld. Gemeenten moeten volgens dit beleidskader het aantal woonwagendplaatsen in lijn brengen met de (lokale) behoefte. De gemeenten moeten in beeld brengen hoe groot de behoefte aan standplaatsen in hun gemeente is. Vooruitlopend op de evaluatie was er reeds melding gemaakt van een behoefte aan middelen en bijbehorende voorzieningen. Hiervoor is er door uw raad in 2020 een bedrag van € 30.000 ter beschikking gesteld. 1 woonwagen zal moeten worden gerenoveerd en een ander worden gesloopt. Deze werkzaamheden zullen echter pas in 2021 worden uitgevoerd, waardoor wij u verzoeken om het bedrag over te hevelen naar 2021.

Overige afwijkingen

12 V

2.10 Overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Programma: Algemene dekkingsmiddelen				
		Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Lasten	Overhead	11.396.218	11.749.587	11.852.094
	Treasury	-757.567	-757.567	-855.338
	OZB woningen	607.750	607.750	603.069
	Belastingen overig	1.647	1.647	3.273
	Overige baten en lasten	396.650	596.650	267.994
Totaal lasten		11.644.698	12.198.067	11.871.092
Baten	Overhead	401.736	401.736	451.050
	Treasury	634.823	299.823	296.504
	OZB woningen	8.373.161	8.143.161	8.279.548
	OZB niet-woningen	3.676.253	3.676.253	3.541.068
	Belastingen overig	478.321	478.321	464.433
	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	52.389.032	53.407.802	53.952.346
	Overige baten en lasten	2.134.778	2.134.778	1.429.315
Totaal baten		68.088.104	68.541.874	68.414.265
Totaal Exploitatie		-56.443.406	-56.343.807	-56.543.173
Lasten	Mutaties reserves	523.165	2.475.358	2.475.358
Toevoeging aan reserves		523.165	1.535.449	2.475.358
Baten	Mutaties reserves	86.676	3.353.967	3.353.967
Onttrekking aan reserves		86.676	3.353.967	3.353.967
Totaal Reserves		436.489	-878.609	-878.609
Saldo na bestemming reserves		-56.006.917	-57.222.416	-57.421.781

Totaal afwijking Programma algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien **199 V**

Afwijking Salarislasten **722 N**
Toelichting zie paragraaf bedrijfsvoering

Afwijking Gemeentelijke gebouwen **32 V**
Toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Overige afwijking Programma algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien **889 V**

Afwijking Overhead **637 V**
Communicatie **25 N**
Door Corona is er extra inzet gepleegd op communicatie.

Accountancy **43 N**
Bij de controle was er sprake van meerwerk.

Bedrijfsvoering **305 V**
Dit betreft met name detachingsopbrengsten die niet waren begroot. Voor 2021 zijn deze wel just meegenomen in de begroting. Ook is er minder ingehuurd op het programma Fundament op Orde door inzet van 'eigen' mensen.

Huisvesting	97 V
Minder gebruik van het gemeentehuis heeft geleid tot lagere kosten. Dit betreft o.a. schoonmaak. Ook op verzekeringen hebben we een voordeel.	
Personeel en organisatie	83 N
De overgang naar eHRM heeft extra inzet gevraagd van personeel en externe adviseurs.	
ICT en informatievoorziening	332 V
Betreft uitgaven voor ICT, doorontwikkeling zaaksysteem en archief. Vanwege te weinig capaciteit van de organisatie zijn niet alle plannen uitgevoerd. Voor het archief stellen we voor om het resterende budget ad € 45.000 door te schuiven naar 2021 om de werkzaamheden af te ronden.	
Opleidingen	38 V
Er zijn minder opleidingen gevolgd.	
Overige	16 V
Treasury	94 V
Treasury	94 V
Rentelasten op langlopende leningen zijn lager en we hebben rente ontvangen op kortlopende leningen.	
OZB en Overige Belastingen	10 N
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	545 V
Algemene uitkering	545 V
De raming is gebaseerd op de meicirculaire 2020, die is verwerkt bij de najaarsnota 2020. De werkelijke boeking van de algemene uitkering is gebaseerd op de stand van de decembercirculaire 2020. In de september- en decembercirculaire 2020 zijn extra middelen opgenomen naar aanleiding van de tweede en derde compensatiepakket corona. Tegenover de extra baten als gevolg van deze compensatiepakketten staan ook extra lasten op verschillende programma's. Ons voorstel is om het verschil tussen de extra middelen voor, en de extra lasten als gevolg van corona te storten in de reserve corona.	
Overige baten en lasten	377 N
Voorziening dubieuze debiteuren	327 N
Onder andere door getroffen betalingsregelingen, als één van de maatregelen ter bestrijding van de gevolgen van de coronapandemie, is de ouderdom van de vorderingen aanzienlijk toegenomen. Daarom is er een bedrag toegevoegd aan de voorziening voor dubieuze debiteuren.	
Overige verschillen	50 N
De overige verschillen is een combinatie van nadeel door een lagere toerekening van BTW aan riolering als gevolg van lagere investeringen (-€ 0,6 mln.), een voordeel door BTW suppleties over vorige jaren verminderd met naheffingen(€ 0,17 mln), een voordeel door lagere kosten voor bovenformatieven (€ 0,28 mln.) en het feit dat de post onvoorzien niet is aangesproken (€ 0,10 mln).	

Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Hieronder worden de aan de Algemene dekkingsmiddelen gelieerde verbonden partijen vermeld. Naast de paragraaf Verbonden partijen waar de bestuurlijke en financiële belangen worden vermeld, wordt onderstaand de beleidsmatige bijdrage (door de verbonden partij) aan de gemeentelijke doelstelling en de daarmee samenhangende risico's vermeld.

Verbonden partijen	Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen	Risico's
Vitens n.v.	Exploitatie van een drinkwaterbedrijf.	
N.V. Bank Nederlandse gemeenten	Het aanbieden van financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang, tegen zo laag mogelijke kosten.	Geen
Belastingen samenwerking gemeenten en Hoogheemraadschap Utrecht	De behartiging van het belang van het goed en doelmatig verrichten van uitvoerende taken op het gebied van gemeentelijke belastingen en de wet WOZ.	Geen
Regionale ict dienst	Het openbaar lichaam is ingesteld met als doel het uitvoeren van taken die toezien op het garanderen van de continuïteit en kwalitatief adequate dienstverlening op het terrein van ICT en de hiervoor benodigde middelen, waaronder soft- en hardware voor de deelnemers aan de RID.	De doelstellingen zoals bij de oprichting waren vastgesteld zijn in 2017 gerealiseerd. Eind 2017 heeft het algemeen bestuur van de RID een toekomstvisie vastgesteld. Nu er stabiliteit in de organisatie en in de systemen is bereikt, kan de RID voortbouwen naar een dienstverlener die meegroeit en inspelt op de wensen van de deelnemende gemeenten. De RID gaat zich in de periode 2018-2022 doorontwikkelen naar een 'flexibele en servicegerichte leverancier van informatiseringsoplossingen voor de deelnemers' in plaats van een operationele beheerorganisatie.

3 Paragrafen

3.1 Inleiding

De paragrafen geven als het ware een “dwarsdoorsnede” van de rekening, gezien vanuit een bepaald perspectief en zijn daarmee een belangrijke aanvulling op de informatie over de financiële positie. Zij beogen een weergave te zijn van de realisatie op de betreffende onderdelen en handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen. Aangezien uw raad kaders stelt en controleert, is het van belang dat u inzicht heeft in, en overzicht heeft over, deze onderwerpen. Doel van de paragrafen is dan ook uw raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

In de eerste paragraaf, Lokale heffingen, wordt ingegaan op de gemeentelijke belastingen. In 4.2, Weerstandsvermogen, lichten we de financiële positie van de gemeente toe en de risico's die de gemeente loopt. Paragraaf 4.3, Onderhoud kapitaalgoederen, gaat in op de onderhoudstoestand en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, kunstwerken en dergelijke. In de paragraaf Verbonden partijen, 4.4, komen alle samenwerkingsverbanden van de gemeente aan bod. De paragraaf Financiering, 4.5, beschrijft de wijze waarop de gemeente De Bilt omgaat met haar financiële vermogenswaarden. De besturing en de beheersing van de bedrijfsprocessen binnen de gemeentelijke organisatie en ook het toezicht hierop en de verantwoording hierover worden toegelicht in paragraaf 4.6, Bedrijfsvoering. Het grondbeleid van de gemeente De Bilt wordt beschreven in paragraaf 4.7 Grondbeleid. De paragraaf Welzijnssubsidies geeft inzicht in het door de gemeente gevoerde beleid omtrent de verlening van welzijnssubsidies. In de laatste paragraaf, Toezichtindicatoren, doet het college op hoofdlijnen verslag van de wijze waarop zij alle medebewindstaken heeft uitgevoerd.

3.2 Lokale heffingen

De lokale lastendruk bestaat uit de belastingen en heffingen die de gemeente De Bilt aan de inwoners van de gemeente in rekening brengt om de algemene voorzieningen in stand te houden. Het gaat hierbij om de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing, het rioolrecht en de hondenbelasting.

Tarievenbeleid

Bij de begroting worden jaarlijks de tarieven voor de onroerendezaakbelastingen (OZB), afvalstoffenheffing en het rioolrecht vastgesteld. Ons beleid is erop gericht om de inkomsten uit de onroerendezaakbelasting ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar aan te passen aan het verwachte inflatiepercentage. Voor het jaar 2020 is de OZB-opbrengst met 1,4% verhoogd. Aan de bepaling van de tarieven inzake het rioolrecht ligt het in 2015 vastgestelde verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan ten grondslag. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op de inkomsten die nodig zijn om de inzameling van afvalstoffen kostendekkend te kunnen realiseren.

Dit heeft voor 2020 tot de volgende tarieven geleid:

Tarief in €	2019	2020	Vershil
OZB Woningen (in % van de economische waarde)	0,1104%	0,1028%	-0,0076%
Afvalstoffenheffing (éénpersoons)	138,00	141,00	3,00
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	267,00	273,00	6,00
Rioolrecht	258,00	240,00	-18,00

Baten

De geraamde inkomsten uit de lokale heffingen bedroegen in 2020 € 21 miljoen voor onze gemeente. In werkelijkheid is ook € 21 miljoen gerealiseerd. De vaststelling van de tarieven is gebaseerd op noodzakelijk geachte inkomsten. Dit om enerzijds de inzameling van afvalstoffen en het onderhoud van de riolering kostendekkend te kunnen realiseren, anderzijds om voldoende dekking te genereren om de bij de begroting voorgenomen voorzieningen in stand te houden of te leveren. In onderstaande tabel zijn de geraamde en de werkelijke inkomsten opgenomen.

Heffing in €	Jaarrekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Jaarrekening 2020	Vershil
OZB Gebruikers	1.426.245	1.441.887	1.355.658	-86.229
OZB Eigenaren	10.401.876	10.377.527	10.464.959	87.432
Rioolrecht	5.482.033	5.120.221	5.079.061	-41.160
Afvalstoffenheffing	3.975.632	4.084.327	4.059.532	-24.795
TOTAAL	21.285.786	21.023.962	20.959.209	-64.753

Ontwikkeling Lastendruk

De lastendruk is berekend op basis van de vastgestelde tarieven voor 2020. Hierbij maken we een onderscheid tussen de lastendruk huur- en koopwoningen. In de onderstaande tabellen vindt u een weergave van de ontwikkeling van de lastendruk in de jaren 2018 tot en met 2020.

LASTENDRUK- ONTWIKKELING VOOR HUURDERS	2018		2019		2020	
	Meerpersoons huishouden	Eenpersoons huishouden	Meerpersoons huishouden	Eenpersoons huishouden	Meerpersoons huishouden	Eenpersoons huishouden
OZB	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
Rioolrecht	252,00	252,00	258,00	258,00	240,00	240,00
Afvalstoffenheffing	255,00	132,00	267,00	138,00	273,00	141,00
Lastendruk	507,00	384,00	525,00	396,00	513,00	381,00
Verandering lastendruk in euro's	-9,60	-8,40	18,00	12,00	-12,00	-15,00

LASTENDRUK- ONTWIKKELING VOOR HUISEIGENAREN	2018		2019		2020	
	Meerpersoons huishouden	Eenpersoons huishouden	Meerpersoons huishouden	Eenpersoons huishouden -	Meerpersoons huishouden	Eenpersoons huishouden
OZB	406,03	406,03	436,08	436,08	432,79	432,79
Rioolrecht	252,00	252,00	258,00	258,00	240,00	240,00
Afvalstoffenheffing	255,00	132,00	267,00	138,00	273,00	141,00
Lastendruk	913,03	790,03	961,08	832,08	945,79	813,79
Verandering lastendruk in euro's	-12,57	-11,37	48,05	42,05	-15,29	-18,29

Om de ontwikkeling van de lastendruk te kunnen berekenen, gebruiken wij sinds 2019 de gemiddelde WOZ-waarde. Voor het belastingjaar 2018 (peildatum 1/1/2017) € 359.000, voor het jaar 2019 (peildatum 1/1/2018) € 395.000 en voor het belastingjaar 2020 (peildatum 1/1/2019) € 421.000.

De inwoners met een meerpersoonshuishouden van de gemeente De Bilt hebben in het jaar 2020 bij een gemiddelde WOZ-waarde een lastendruk van € 945,79. Deze lastendruk is meer afgenomen dan in de begroting was voorzien. Dat wordt veroorzaakt doordat de gemiddelde WOZ-waarde minder (6,6%) is gestegen dan voorspeld (9%).

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerendezaakbelastingen vormen voor de gemeente de belangrijkste belastingeninkomsten. Met de opbrengst hiervan dekt de gemeente de lasten van een deel van de gemeentelijke voorzieningen. De tarieven worden uitgedrukt in een percentage van de economische waarde, dat wordt vastgesteld op grond van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Het beleid van uw raad is dat de OZB-opbrengst alleen stijgt met het inflatiepercentage tenzij alle andere opties tot opbrengstverhoging, besparingen of bezuinigingen onhaalbaar zijn gebleken.

OZB-TARIEVEN % VAN DE ECONOMISCHE WAARDE	Woningen		Niet-woningen	
	Eigenaren		Gebruikers	Eigenaren
2018	0,1131%		0,2117%	0,2646%
2019	0,1104%		0,2229%	0,2787%
2020	0,1028%		0,2292%	0,2865%

OZB-tarieven in de provincie Utrecht

OZB-TARIEVEN PROVINCIE UTRECHT	
OZB-Tarieven	2020
Zeist	0,0697
Utrecht	0,0772
De Ronde Venen	0,0800
Renswoude	0,0830
Soest	0,0836
IJsselstein	0,0908
Bunschoten	0,0922
Nieuwegein	0,0942
De Bilt	0,1028
Stichtse Vecht	0,10353
Leusden	0,1040
Woudenberg	0,1042
Veenendaal	0,1045
Baarn	0,1059
Houten	0,1100
Utrechtse Heuvelrug	0,1135
Eemnes	0,1147
Vijfheerenland	0,1151
Woerden	0,1152
Amersfoort	0,1235
Montfoort	0,1245
Rhemen	0,1271
Oudewater	0,1300
Lopik	0,1363
Bunnik	0,1441
Wijk bij Duurstede	0,1495
Utrecht gemiddeld	0,1077

Bron: Coelo

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend. De tarieven zijn ten opzichte van het jaar 2019 met 2,2% gestegen.

Rioolheffing

De tarieven van het rioolrecht zijn gebaseerd op het waterverbruik en worden trapsgewijs opgebouwd. Hiermee wordt het principe "de vervuiler betaald" beter toegepast, waarmee de belastingplichtigen invloed kunnen uitoefenen op de hoogte van hun aanslag rioolrecht, waardoor zij ook aangemoedigd worden tot bewuster waterverbruik. Het meest voorkomende tarief was in 2020 € 240,00 (2019 € 258,00). Het batige saldo in de kosten en opbrengsten van rioolrecht wordtgestort in de reserve riolering.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen. De totale opbrengst in 2020 bedraagt € 297.000. De gehanteerde tarieven zijn hieronder vermeld.

Tarieven in €	2019	2020
1 ^e hond	99,6	100,80
Elke volgende hond	199,2	201,60
Hondenkennel	398,4	403,20

Toeristenbelasting

De tarieven worden per persoon per nacht gehanteerd en bestaan uit:

Tarieven in €	2019	2020
Logiesverstrekkende accommodaties	1,58	2,20
Overige verblijfsvormen	0,96	0,98

Forensenbelasting

De belasting wordt berekend over de WOZ-waarde in het economisch verkeer van de vakantiewoningen en bedraagt indien deze:

Tarieven in €	2019	2020
Niet meer is dan € 50.000,	€ 101,60	€ 104
Meer is dan € 50.000, doch niet meer is dan € 100.000,	€ 240,00	€ 246
Meer is dan € 100.000, doch niet meer is dan € 150.000,	€ 299	€ 306
Meer is dan € 150.000, doch niet meer is dan € 200.000,	€ 359	€ 368
Meer is dan € 200.000, doch niet meer is dan € 300.000,	€ 419	€ 429
Meer is dan € 300.000, doch niet meer is dan € 400.000,	€ 479	€ 490
Meer is dan € 400.000	€ 540	€ 553

De totale gezamenlijke opbrengsten van de toeristen- en forensenbelasting is € 138.000. Dat is door de coronacrisis fors minder dan primitief begroot.

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt per vestiging geheven. Het tarief is in 2020 gestegen en bestaat uit een vast bedrag van € 187,01 en voor zover de waarde meer bedraagt dan € 100.000 wordt het vaste bedrag verhoogd met € 1,87 per € 1.000 waarde. De heffing bedraagt maximaal € 1.122,09 per vestiging. De opbrengst van ruim € 79.000 van de reclamebelasting wordt, na aftrek van administratieve kosten, uitsluitend benut voor het centrumfonds.

Kwijtscheldingen

Binnen onze gemeente kunnen minder draagkrachtige burgers in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. In principe kan onder voorwaarden kwijtschelding worden verleend voor rioolrecht, afvalstoffenheffing en hondenbelasting (alleen de eerste hond). Bij kwijtschelding past de gemeente een inkomens- en vermogenstoets toe.

KWIJTGESCHOLDEN BELASTING	2020 Totaal begroot	2020 Totaal werkelijk
Afvalstoffenheffing	167.218	173.502
Rioolheffing	172.645	206.814
Hondenbelasting	14.414	29.791
Totaal	354.277	410.107

Uitvoering Belastingtaken

Sinds het jaar 2014 verzorgt de 'Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht', de BghU, voor gemeente De Bilt de uitvoering van de verordeningen Onroerende Zaakbelastingen, Reclamebelasting, Rioolrechten, Afvalstoffenheffing en Hondenbelasting, alsmede de uitvoering van de kwijtscheldingsregeling en de Wet Waardering Onroerende Zaken. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst gesloten, op basis van een gemeenschappelijke regeling. De gemeenschappelijke regeling bestaat uit de volgende deelnemende partijen: de gemeenten Utrecht, De Bilt, Bunnik, Houten, Lopik, Nieuwegein, Zeist, Utrechtse Heuvelrug, Stichtse Vecht en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Definitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de aanwezige en noodzakelijke weerstandscapaciteit. De aanwezige weerstandscapaciteit beslaat de middelen die de gemeente tot zijn beschikking heeft om in de komende vier jaar (on)voorzien ontwikkelingen op te vangen. De noodzakelijke weerstandscapaciteit wordt bepaald door de gemeentelijke risico's. Hierin worden alleen de financieel kwantificeerbare risico's betrokken. De gemeente loopt zowel financiële als immateriële risico's. Risico's ten aanzien van het gemeentelijk imago of ten aanzien van de kwaliteit zijn niet of zeer lastig financieel te kwantificeren. Deze komen dan ook niet tot uiting in de noodzakelijke weerstandscapaciteit.

Beleidskaders

Met de Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft de gemeente haar risicomanagement vormgegeven. Een risico is het financiële gevolg van een onzekere gebeurtenis met (gewenste of ongewenste) gevolgen voor de gemeente. Deze gevolgen kunnen beleidsmatig en/of financieel zijn. Deze onderkende risico's kunnen de realisatie van de beleidsdoelstellingen in de begroting 2021, de meerjarenbegroting 2022 - 2025 en de grond- en investeringsprojecten beïnvloeden. Bij het weerstandsvermogen ligt de focus op de financiële gevolgen van deze risico's. Het is een maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komen. Het weerstandsvermogen wordt bepaald aan de hand van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit komt overeen met de noodzakelijke middelen om alle risico's op te vangen. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt bepaald door de beschikbare vrije reserves, de ruimte voor bezuinigingen binnen de huidige begroting en de inkomensverhogende maatregelen die de gemeente kan doorvoeren. De inkomensverhogende maatregelen worden bij de bepaling daarvan beperkt tot het niveau die worden opgelegd aan een artikel 12 gemeente..

Voor de financiële vertaling van de onderkende risico's is – met inachtneming van de ingezette beheersmaatregelen – een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich in de komende 10 jaar kan voordoen en de (minimale en maximale) financiële impact die deze gebeurtenis dan zal hebben op de gemeente. Alleen risico's met:

- een resterende gemiddelde impact groter dan € 50.000;
- een resterende kans dat het risico zich in werkelijkheid voordoet groter is dan 5%; en
- de kans maal de impact minimaal € 10.000 bedraagt

worden meegenomen in de noodzakelijke weerstandscapaciteit. Bij het in kaart brengen van de risico's is onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele risico's. De structurele risico's worden tweemaal meegenomen zodat deze weloverwogen binnen de toekomstige begrotingen kunnen worden opgevangen. Het risicoprofiel wordt bepaald met behulp van een Monte Carlo simulatie per risico. Bij de bepaling van het profiel wordt een betrouwbaarheidspercentage van 95% gehanteerd.

In de nota Weerstandsvermogen is als kader gesteld dat het weerstandsvermogen minimaal 1 moet bedragen. Hierbij is als randvoorwaarde aangegeven dat de risicoreserve minimaal 50% van het risicoprofiel moet bedragen. Op basis van de incidentele en structurele risico's worden de noodzakelijke incidentele en structurele weerstandscapaciteit bepaald en afgezet tegen de aanwezige incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit inkomensverhogende maatregelen zoals belastinginkomsten (hogere belastingen), extra legesinkomsten bij bestaand beleid en structurele bezuinigingsruimte binnen de begroting. Incidentele weerstandscapaciteit beslaat het vrije vermogen zoals de vrije reserve, risicoreserve, stille reserves (te verkopen vastgoed en aandelen) en incidentele bezuinigingsruimte binnen de begroting.

Getroffen maatregelen

De gemeente schat op basis van huidig inzicht voor een aantal processen kosten in. Op basis van deze inschattingen worden voorzieningen aangehouden. Zo heeft de gemeente voorzieningen getroffen voor dubieuze debiteuren, verlieslatende grondexploitaties, kosten voor voormalig collegeleden en

personeelsleden en voor onderhoudsegalisatie. Per 31 december 2020 werd circa € 9,4 mln. aangehouden in voorzieningen.

VOORZIENINGEN (x €1.000)	2016	2017	2018	2019	2020
Voorziening voor bestaande verplichtingen	156	462	366	849	290
Onderhoudsegalisatie	1.287	1.144	1.139	1.671	1.133
Dubieuze debiteuren	226	215	614	809	1.125
Grondexploitaties	10.000	10.000	9.162	7.136	6.840
Door derden beklemde middelen	9	9	9	9	9
TOTAAL VOORZIENINGEN	11.678	11.830	11.290	10.474	9.397

De voorzieningen dubieuze debiteuren en grondexploitaties worden op de balans direct in mindering gebracht op de activa waarop deze voorziening betrekking heeft. De voorzieningen voor specifieke verplichtingen zoals voor oud collegeleden, voormalig personeel en onderhoudsegalisatie worden gerubriceerd onder vreemd vermogen.

De voorziening Grondexploitaties wordt aangehouden om de verwachte verliezen op het Centrumplan en De Werkschuit af te wikkelen. Naar het huidige inzicht tendeeft het verlies op het Centrumplan naar circa € 6,8 mln. en De Werkschuit naar circa € 68.000.

Een aantal risico's is verzekerd. Het gaat om de volgende zaken:

- Politieke molestverzekering voor bestuurders en ambtenaren (excl. brandweer);
- Gemeentelijke aansprakelijkheid personen- en zaakschade;
- Collectieve rechtsbijstandsverzekering voor gemeenteambtenaren;
- Bouw- en montageverzekering (CAR-verzekering); en
- Verzekeringen voor de gemeentelijke voertuigen, gemeentelijke gebouwen waaronder sportaccommodaties, dorpshuizen en scholen (brandverzekering), machinebreuk verzekering (zwembad), verzekering voor kunstwerken (en transport / verblijf tentoonstellingen) en instrumenten/apparatuur.

De kosten voor deze verzekeringen zijn binnen de begroting gedekt. In de jaarrekening 2020 is hiervoor € 108.910 verantwoord.

Daarnaast is jaarlijks een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 105.000. Deze middelen worden ingezet om onvoorziene ontwikkelingen af te dekken.

Gemeentelijke Reserves

De gemeentelijke reserves kunnen, indien zij niet bestemd zijn voor specifieke uitgaven, worden aangewend voor het opvangen van onvoorziene gebeurtenissen. De reserves bedroegen per 31 december 2020 na (voorgenomen) bestemming circa € 24,4 mln. Dit is incl. de voorgestelde door te schuiven budgetten. Bij de voorgenomen verwerking van het resultaat worden deze budgetten onttrokken aan dit resultaat en wordt het restant toegevoegd aan de diverse reserves. Per 31 december 2025 bedraagt het totaal van de reserves naar verwachting gezamenlijk circa € 24,4 mln.

RESERVES (x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vrije reserve	3.374	3.897	3.997	4.003	4.784	5.629	6.206
Resultaat (na bestemming)	0	4.061	5	782	844	578	1.291
Risicoreserve*	12.037	12.600	14.184	14.184	14.184	14.184	14.184
Bestemmingsreserves	5.343	3.874	3.961	3.023	2.936	2.849	2.762
TOTAAL AAN RESERVES	20.755	24.432	22.148	21.991	22.749	23.240	24.444

*) Risicoreserve is inclusief de reserve Grondexploitaties en Sociaal Domein.

In bovenstaand overzicht is de dynamische ontwikkeling van het gemeentelijke vermogen conform de jaarrekening 2020, de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022–2025 weergegeven. De begrote onttrekkingen en stortingen inclusief het voorlopige resultaat zijn per jaargang in bovenstaand overzicht verwerkt. Bij de bestemming van dit begrote resultaat is ervan uitgegaan dat dit geheel wordt toegevoegd of onttrokken aan de vrije reserve. Daarnaast is tevens veronderstelt dat de reserve Corona en

Organisatieontwikkeling binnen twee jaar conform doel zijn besteed. Aangezien de begroting voor het Sociaal Domein en de Grondexploitaties zijn vastgesteld op basis van de verwachte ontwikkelingen, komen de onvoorziene ontwikkelingen tot uiting in de gemeentelijke risico's en bepalen daarmee mede de noodzakelijke hoogte van de weerstandscapaciteit. Deze onvoorziene ontwikkelingen zullen worden opgevangen binnen de reserves Grondexploitatie en Sociaal Domein. Dit betekent dat beide reserves onderdeel zijn van de beschikbare weerstandscapaciteit. Ook de crisis- en herstelreserve Covid-19 dekt risico's af die op korte of lagere termijn worden voorzien. Toch is ervoor gekozen om deze geen onderdeel te laten zijn van de weerstandscapaciteit, omdat de reserve wordt aangewend als dekking voor het crisis- en herstelplan. De meeste onderdelen daarvan zijn niet meegenomen in het risicoprofiel van de gemeente.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen: de incidentele en de structurele capaciteit.

De incidentele capaciteit

Incidentele capaciteit is het vermogen om eenmalige tegenvallers op te vangen zonder dat dit invloed heeft op het gemeentelijke beleid. De vrij beschikbare reserves bestaan uit:

1. De vrij aanwendbare reserves;
2. De vrij aan te wenden ruimte binnen bestemmingsreserves (Risicoreserve, Reserve Grondbedrijf en Reserve Sociaal Domein);
3. De stille reserves;
4. Incidentele bezuinigingsmaatregelen; en
5. Verwachte winst op grondexploitaties

De vrije reserve

Onder vrij aanwendbare reserves wordt verstaan die reserves waar de raad in eerste aanleg geen specifieke beleidsbestemming aan heeft gekoppeld. Voor deze paragraaf praten we over:

De Vrije Reserve

De stand per 31 december 2020 was circa € 3,9 mln. Op basis van voorgestelde bestemming zal de vrije reserve na bestemming toenemen tot € 4 mln. Naar huidig inzicht zal de stand van de reserve per 31 december 2025 toenemen tot ruim € 7,5 mln. (incl. resultaat 2025). Hierbij is verondersteld dat het begrote jaarlijkse resultaat in de jaren 2022 tot en met 2025 (in totaal € 3,5 mln.) volledig wordt toegevoegd aan de vrije reserve.

Doelstelling: De vrije (algemene) reserve wordt gebruikt voor de afwikkeling van exploitatietekorten dan wel overschotten. Ze heeft een bufferfunctie en wordt uitsluitend aangewend voor ongedekte eenmalige lasten.

De vrij aan te wenden ruimte binnen bestemmingsreserves

De gemeente heeft drie vrij aan te wenden bestemmingsreserves binnen haar eigen vermogen om onvoorziene (niet begrote) ontwikkelingen op te vangen. Dit betreffen de risicoreserve, de reserve Sociaal Domein en de reserve Grondexploitatie. Tezamen bedragen deze reserves per 31 december 2020 dik € 12,6 miljoen. Daarnaast wordt voorgesteld om circa € 0,8 mln. toe te voegen aan de reserve grondexploitaties en circa € 0,8 mln. aan de reserve Sociaal Domein. De reserves Sociaal Domein en Grondexploitaties zullen worden aangewend voor overschrijdingen binnen het sociaal domein en onvoorziene ontwikkelingen binnen het grondbedrijf. De gemeente loopt grote risico's bij zowel de jeugdzorg als de WMO als gevolg van de coronacrisis. Ook verwachten wij extra lasten bij inkomensondersteuning. Enerzijds door wetwijzigingen en anderzijds door toenemende aanvragen inkomensondersteuning als gevolg van de verwachte economische terugval. Tevens voorzien wij risico's binnen het grondbedrijf welke worden afgedekt door de reserve Grondbedrijf. De genoemde risico's zijn onderdeel van het risicoprofiel. De gemeente voorziet op korte termijn geen wijziging in de risicoreserve.

De risicoreserve (incl. reserve Sociaal Domein en Grondbedrijf) is momenteel toereikend om de incidentele risico's van de gemeente af te dekken.

De stille reserves

Tot de stille reserves worden gerekend de deelnemingen en bezittingen welke niet noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering of realisatie van programmadoelstellingen en waarvan de reële waarde bij directe verkoop hoger is dan de boekwaarde. Voor de meeste deelnemingen van de gemeente is de economische waarde niet te bepalen, omdat de aandelen van deze ondernemingen niet op een (inter)nationale markt verhandeld worden.

Bijna alle gemeentelijke (onroerende) bezittingen zijn noodzakelijk voor de bedrijfsvoering of worden ingezet om beleidsdoelstellingen te realiseren. De gemeente bezit echter nog enkele oud bedrijfspanden, schoolpanden en woningen. Deze worden verkocht of op korte termijn ontwikkeld. De gemeente bezit momenteel nog vier woningen waarvan reeds één is verkocht en in 2021 wordt overgedragen. Twee woningen worden voorlopig nog niet verkocht. Ook de meeste oud bedrijfspanden en schoolpanden worden niet verkocht. Hiermee speelt de gemeente in op eventuele ontwikkelingen in de directe omgeving van deze woningen en panden. De verkoopwaarde van direct verkoopbare woningen en panden zijn meegenomen als stille reserve.

Hiermee resteert een stille reserve van circa € 0,465 mln.

Incidentele bezuinigingsmaatregelen

De ruimte binnen de begroting voor bezuinigingen zonder dat dit invloed zal hebben op het gemeentelijk beleid wordt als nihil ingeschat, derhalve wordt alleen het begrote positieve resultaat (na de vastgestelde aanvullende maatregelen) als ruimte binnen de begroting 2021 en meerjarenbegroting aangeduid. Het begrote resultaat loopt op van bijna € 0,8 mln. in 2022 tot bijna € 1,3 mln. in 2025. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen worden deze positieve resultaten (fictief) toegevoegd aan de vrije reserve (incidenteel weerstandsvermogen).

Verwachte winst op grondexploitaties

Binnen de gemeente zijn meerdere bouwgronden in exploitatie. Op twee van deze exploitaties wordt een verlies verwacht. Deze verliezen zijn afgedekt door de voorziening grondbedrijf. Op de overige zes exploitaties wordt winst behaald, ook nadat zowel in 2019 als in 2020 een deel van deze winst, conform BBV, is genomen. De verwachte opbrengsten worden als incidentele weerstandscapaciteit aangemerkt.

Naar huidig inzicht zal de gemeente circa € 1,6 mln. aan verwachte winst op de lopende grondexploitaties realiseren.

De structurele capaciteit

De structurele capaciteit bestaat uit de middelen die blijvend ingezet kunnen worden om tegenvallers in de begroting op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het meerjarig gemeentelijk beleid.

Het betreft de volgende middelen:

1. de post voor onvoorziene uitgaven;
2. de ruimte binnen de begroting (structurele bezuinigingsmogelijkheden en structureel begrotingsresultaat); en
3. de onbenutte belastingcapaciteit

Onvoorziene uitgaven (jaarlijks € 105.000 beschikbaar in de begroting)

Deze post wordt gebruikt voor eenmalige onvoorziene ontwikkelingen die niet zijn begroot.

De ruimte binnen de begroting

De begrote budgetten zijn volledig noodzakelijk om de noodzakelijke werkzaamheden uit te voeren om de uitvoerings- en beleidstaken te realiseren. Voor aanvullende (structurele) bezuinigingen zal het gemeentelijk beleid moeten worden aangepast. Derhalve wordt de structurele ruimte binnen de begroting op nihil ingeschat.

Onbenutte belastingcapaciteit

Hiermee wordt bedoeld de ruimte tussen de feitelijke belastingopbrengsten en heffingen en de opbrengsten die de gemeente zou moeten opleggen wanneer de uitgangspunten van artikel 12 van de

Financiële Verhoudingswet van toepassing zijn. Artikel 12 is van toepassing op gemeenten die extra financiële ondersteuning krijgen van het Rijk. De uitgangspunten van artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet zijn:

- alle rechten, heffingen en leges moeten kostendekkend zijn vastgesteld; en
- het tarief voor de OZB moet zijn vastgesteld op 120% van het gemiddelde gewogen tarief voor de OZB uit het voor-orig jaar (het begrotingsjaar minus 2)

Normering art. 12 Gemeentelijke belastingen, rechten en heffingen	Theoretische Opbrengst	Gemeente De Bilt	Onbenutte bel.cap.
Gemiddelde gewogen OZB-opbrengst	18.046.906	12.639.160	5.407.746
Rioolrechten	5.215.922	5.212.000	3.922
Afvalstoffenheffing	4.721.164	4.720.000	1.164
Leges	2.251.376	1.822.092	429.284
Onbenutte belastingcapaciteit:	30.235.368	24.393.252	5.842.116

Uit bovenstaande berekening blijkt dat de gemeente € 5,8 mln. aan onbenutte belastingcapaciteit heeft. Dit is bijna 24% van de gemeentelijke belasting, rechten, heffingen en leges in de begroting 2021. De belastingcapaciteit komt door de relatief hoge WOZ-waarde binnen de gemeente De Bilt. De woningen zijn niet alleen relatief duur in gemeente De Bilt. Ook de prijsstijging van de woningen binnen de gemeente is hoger dan in de rest van Nederland. Het gevolg is dat ondanks de gemeentelijke lastenstijging, de belastingdruk nog steeds circa € 5,4 mln. (circa 43%) onder het artikel 12 niveau ligt. De rioolrechten en afvalstoffenheffing worden kostendekkend vastgesteld (eventueel met een onttrekking aan de egaliseringsreserve). Uit de laatste studie naar de kostendekkendheid van de leges, bleek een ruimte van circa € 0,5 mln. Bij de aanvullende maatregelen is hiervan € 100.000 ingevuld. Hiermee blijft circa € 0,4 mln. aan belastingcapaciteit beschikbaar.

Conclusie

De totale weerstandscapaciteit van de gemeente bedraagt op basis van de jaarrekening 2020 en de begroting 2021 (incl. meerjarenbegroting 2022 – 2025) is circa € 29,4 miljoen.

WEERSTANDSCAPACITEIT	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Onvoorzien			105	105	105	105	105
Onbenutte belasting- en heffingscapaciteit				5.842	5.842	5.842	5.842
Structurele weerstandscapaciteit	0	0	105	5.947	5.947	5.947	5.947
Vrije reserves	3.374	3.897	3.997	4.003	4.784	5.629	6.206
Resultaat		4.061	5	782	844	578	1.291
Risicoreserve	11.359	11.359	11.359	11.359	11.359	11.359	11.359
Reserve Sociaal Domein*		563	1.325	1.325	1.325	1.325	1.325
Reserve grondexploitatie	678	678	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Resultaat lopende grondexploitatie**			898	1.525	1.589	1.589	1.589
Stille reserve	320	465	465	465	465	465	465
Incidentele weerstandscapaciteit	15.731	21.023	19.549	20.958	21.866	22.443	23.734
Totale weerstandscapaciteit	15.731	21.023	19.654	26.906	27.813	28.391	29.681

In bovenstaande tabel is de structurele en incidentele weerstandscapaciteit inzichtelijk gemaakt. Het totaal van beiden is de totale gemeentelijke weerstandscapaciteit.

De gemeente heeft een onbenutte belastingcapaciteit (€ 5,8 mln.) van 24%. In 2025 beschikt de gemeente over € 21,7 mln. aan inzetbare reserves (incl. begroot resultaat 2025) en € 2,1 mln. aan verwachte winst op activa (grondexploitatie en verkoopbare woningen).

Risicoprofiel

Het Coronavirus (Covid-19) houdt de wereld sinds begin 2020 in haar greep. Dit geldt ook voor de gemeente De Bilt. Deze pandemie heeft naast de impact op de volksgezondheid verstrekkende gevolgen voor de economie en het welbevinden van de burgers, maar ook op de gemeentelijke uitgaven. De gemeentelijke uitgaven in 2020 zijn verantwoord in deze jaarrekening, maar de uiteindelijke (financiële) gevolgen van deze pandemie zijn nog onzeker. De kosten die voortvloeien uit de 2^e en 3^e golf slaan deels of geheel neer in 2021. Hoe groot de maatschappelijke gevolgen zijn, is niet in te schatten. Veel van de gevolgen zijn niet financieel uit te drukken. Wel is zeker dat de zorgkosten in de gemeente verder onder druk zullen komen, ondanks dat de extra kosten voor jeugdzorg, WMO-zorg en participatie moeilijk zijn in te schatten. Ook het ziekteverzuim is grotendeels als gevolg van de pandemie, sterk toegenomen. De gevolgen voor de sportverenigingen en cultuurinstellingen zijn niet te overzien, maar de verachting is wel dat deze fors zullen zijn. Zeker is dat deze pandemie op korte en langere termijn (grote) invloed heeft op de gemeentelijke begroting en kosten. Om nut, noodzaak en kosten zo goed mogelijk te managen, heeft het college een crisis- en herstelplan uitgewerkt. Hiermee stelt het college een eerste tranche middelen ter beschikking om de hoogste nood in de maatschappij te ledigen. Ook acht het college het niet ondenkbaar dat, nadat de huidige crisis onder controle is, de komende 10 jaar nogmaals een gezondheids crisis uitbreekt. De financiële impact van zo'n crisis en de kans dat deze zich voor zal doen, zijn niet in te schatten. Toch is hier, bij het opstellen van het risicoprofiel van de gemeente, voor het eerst rekening mee gehouden.

Bij de berekening van het risicoprofiel is de onderstaande kansverdeling aangehouden.

Omschreven als	Geschatte kans dat het risico zich in werkelijkheid voor zal doen
Zeer onwaarschijnlijk	5%
Onwaarschijnlijk	10%
Uitzonderlijk	30%
Mogelijk	50%
Aannemelijk	70%
Waarschijnlijk	90%
Zeer waarschijnlijk	95%

Bij de bepaling van het gemeentelijk risicoprofiel zijn alle gemeentelijke bedrijfsactiviteiten en -processen beoordeeld op mogelijke risico's. Op basis van deze beoordeling is de onderstaande tabel samengesteld. In deze tabel zijn alle ons bekende risico's, die de realisatie van de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022 - 2025 kunnen beïnvloeden, opgenomen. In totaal zijn 175 risico's onderkend. In de berekening van het risicoprofiel (RP) zijn alle risico's individueel meegenomen. Deze risico's zijn samengevoegd in clusters. Zo zijn de algemene risico's voortvloeiend uit de coronacrisis en het risico op een nieuwe pandemie samengevoegd met crisisbeheersing, onder 5. Crisisbeheersing.

Alle benoemde risicoclusters in onderstaande tabel beslaan veelal meerdere risico's. De maximum impact per cluster beslaat het totaal van de afzonderlijke risico's die hieronder vallen. De minimale impact en de kans is een inschatting op basis van de onderkende risico's binnen dat cluster. Het weergegeven risico in € per cluster is het totaal van het berekende risicobedrag van de onderkende risico's binnen dat cluster. Wel is onderscheid gemaakt in risico's waarbij de impact structurele dan wel incidentele gevolgen heeft. In het totale risicoprofiel zijn de structurele risico's tweemaal meegenomen, zodat de gemeente hier weloverwogen op kan anticiperen. Elk individueel risico is berekend op basis van de ingeschatte kans; en de verwachte minimum en maximum impact.

BEKENDE RISICO'S MET GESCHAT PROFIEL PER 31-12-2020		Min.	Max.	Kans	S/I	Structureel	Incidenteel
BEDRIJFSVOERINGSRISICO'S							
1	Compliance (voldoen aan wet- en regelgeving) en Integriteit	0,10	0,30	Onwaarschijnlijk	I	0,02	-
2	Personeels en organisatierisico's	0,50	4,66	Aannemelijk	I/S	1,74	0,27
3	Juridische risico's	-	0,40	Aannemelijk	I	0,16	-
4	Bezuinigingen	0,50	1,00	Zeer onwaarschijnlijk	I/S	0,01	0,21
5	Fiscale claims	0,01	0,63	Waarschijnlijk	I	0,35	-
6	Crisisbeheersing	0,80	2,30	Zeer waarschijnlijk	I	0,89	-
7	In- en externe fraude	0,10	0,30	Mogelijk	I	0,15	-
8	Informatiebeveiliging / datalekken / onbevoegd aanwezig	0,10	1,20	Uitzonderlijk	I	0,23	-
RISICO'S BIJ BELEIDSVORMING							
1	Naleving beleid / procedures door (externe) uitvoerders	0,10	0,50	Mogelijk	I	0,24	-
2	Beleidsvorming onzorgvuldig (misbruik / oneigenlijk gebruik)	0,01	0,10	Uitzonderlijk	I	0,02	-
BELEIDSRISICO'S							
1	Onderhoud Openbare Ruimte	0,10	0,90	Mogelijk	I	0,32	-
2	Decentralisatie Rijkstaken	0,10	2,47	Aannemelijk	I	1,02	-
3	Wet Maatschappelijke Ondersteuning						
	- Begeleiding	0,10	0,75	Waarschijnlijk	I/S	0,27	0,29
	- Huishoudelijke hulp	0,19	0,40	Mogelijk	I/S	0,17	0,13
4	Jeugdzorg	0,50	1,08	Waarschijnlijk	I/S	0,43	0,28
5	Uitvoering Participatiewet (BIGA)	0,10	0,71	Waarschijnlijk	I/S	0,08	0,07-
6	RDWI	0,02	0,07	Zeer waarschijnlijk	S	-	0,05
7	Inkomensondersteuning (incl. tekort BUIG)	0,10	1,35	Waarschijnlijk	I/S	0,02	1,03
8	Onderwijshuisvesting	0,10	1,30	zeer onwaarschijnlijk	I/S	0,38	0,17
9	Wettelijke zorgplicht Openbaar Onderwijs (faillissement stichting)	0,40	1,00	Zeer onwaarschijnlijk	I	0,04	-
10	Veiligheid -> tereudreiging	0,10	0,60	Onwaarschijnlijk	I	0,17	-
11	Algemene uitkering (normeringssystematiek; lagere rijksuitgaven 1%; 2%)	0,52	1,81	Zeer waarschijnlijk	I/S	0,35	0,512
12	Risico op geraamde belastingen en bedrijfsvoering BghU	0,12	0,39	Waarschijnlijk	I	0,05	-
13	PPS constructie Zwembad, KeesBoekhal en Vierstee	0,04	1,14	Zeer onwaarschijnlijk	I/S	0,11	0,02
14	Nieuwbouw sport en culturele voorzieningen	0,02	0,04	Mogelijk	I/S	0,01	0,02
15	Brandweerkazernes (Westbroek, Maartensdijk, Groenekan en De Bilt)	0,12	0,16	Waarschijnlijk	S	-	0,12
16	Overige openeinde financiering (leerlingenvervoer ect. Excl sociaal domein)	0,05	0,10	Aannemelijk	I	0,08	-
17	Omgevingsdienst regio Utrecht	0,10	0,30	Mogelijk	S	-	0,10
18	Regionale ICT Dienst	0,10	0,20	Zeer waarschijnlijk	S	-	0,17
19	Uitvoering Subsidieverordening	0,01	0,05	Onwaarschijnlijk	S	-	0,01
20	Aangevraagde subsidies	0,10	1,79	Mogelijk	I	0,30	-
21	Vergunningverlening	0,10	0,30	Aannemelijk	I	0,17	-
22	Bestemmingsplannen	0,10	0,20	Aannemelijk	I	0,11	-
23	Invoering omgevingswet	0,10	0,30	Mogelijk	I	0,11	-
EIGENDOMSRIISICO 'S							
1	Bodemverontreiniging	0,50	1,00	Onwaarschijnlijk	I	0,08	-
2	Brand, storm en noodweer bedrijfsgebouwen	0,10	2,00	Zeer onwaarschijnlijk	I	0,07	-
3	Storing hard- en software en informatieschade	0,20	3,50	Zeer onwaarschijnlijk	I	1,14	-

BEKENDE RISICO'S MET GESCHAT PROFIEL PER 31-12-2020		Min.	Max.	Kans	S/I	Structureel	Incidenteel
4	Schade aan openbare ruimte en of voorzieningen (onverz.)	0,10	1,70	Uitzonderlijk	I	0,52	-
5	Vermissing waardedocumenten / Niet vernietigen oude reisdocumenten	1,00	1,50	Zeer onwaarschijnlijk	I	0,08	-
6	Vandalisme / (moedwillige) vernieling gem. bezittingen	0,05	0,20	Mogelijk	I	0,08	-
7	Diefstal/overval/inbraak	0,10	0,20	Onwaarschijnlijk	I	0,02	-
GRONDEXPLOITATIES EN PROJECTEN							
1	Centrumplan Bilthoven	0,40	1,60	Zeer waarschijnlijk	I	1,04	-
2	De Melkweg	0,20-	0,06	Zeer waarschijnlijk	I	0,04	-
4	Larenstein	0,11	0,24	Zeer waarschijnlijk	I	0,11	-
5	Van Everdingen	0,01	0,01	Mogelijk	I	0,01	-
6	Akoteh	0,01	0,03	Mogelijk	I	0,01	-
7	Werkschuit	0,02	0,04	Aannemelijk	I	0,02	-
8	Hummeloord	0,01	0,03	Aannemelijk	I	0,02	-
9	Holsblokkenweg	0,00	0,01	Waarschijnlijk	I	0,00	-
10	Ontwikkeling locaties van derdern	0,10	0,50	Zeer waarschijnlijk	I	0,21	-
11	Achtergebleven locaties	1,00-	0,91-	Waarschijnlijk	I	0,81-	-
AANSPRAKELIJKHEIDSRISICO'S							
1	Achtere vang constructie Corporaties	0,95	4,75	Zeer onwaarschijnlijk	I	0,15	-
2	Gewaarborgde geldleningen	0,02	0,09	Zeer onwaarschijnlijk	I	0,00	-
3	(Wettelijke) aansprakelijkheid	0,01	1,00	Onwaarschijnlijk	I	0,08	-
4	Legionellabacterie	0,10	0,50	Zeer onwaarschijnlijk	I	0,02	-
5	Planschadeclaims	0,10	3,15	Aannemelijk	I	1,06	-
TOTAAL RISICO'S GEMEENTE DE BILT		8,2	50,1			11,96	3,29

Als elk risico zich eenmaal voordoet, zal de gemeente minimaal € 8,2 mln. en maximaal € 50,1 mln. moeten opvangen. Investerings die meerjarig nut verschaffen binnen de gemeente, worden geactiveerd. Bij de bepaling van het risicoprofiel van de gemeente zijn voor de risico's op investeringen de (extra) kapitaallasten meegenomen in het structurele risicoprofiel.

Bepaling risicoprofiel

Het risicoprofiel van de gemeente is gebaseerd op een Monte Carlo simulatie per risico's. De gemeente wil een relatief grote zekerheid hebben dat – wanneer het risico zich voordoet – dit in voldoende mate binnen het gemeentelijk risicoprofiel is meegenomen. Daarom is voor een zekerheid van 95% gekozen. Het gemeentelijk risicoprofiel komt op basis van deze uitgangspunten in totaal uit op circa € 18,5 mln. (eenmaal het totaal van de incidentele risico's en tweemaal het totaal van de structurele risico's). Bij de jaarrekening 2019 was het risicoprofiel nog € 21,1 mln.

Alle risico's overziend zijn de onderstaande risico's het grootst:

1. Bedrijfsvoeringsrisico's risicoprofiel € 2,86 mln.
De bedrijfsvoeringsrisico's beslaan met name ziekte, eigen risicodragers WGA en WW, kwantitatieve en / of kwalitatieve onderbezetting, overschrijding inhuur budget, contract- en inkooprisico's, renterisico's, debiteurenbeheer, ICT-risico's, juridische risico's en de gevolgen van de coronacrisis op de bedrijfsvoering.
2. Centrumplan Bilthoven risicoprofiel € 1,04 mln.
Het betreft met name de volgende risico's: onvoorzien kostenstijging, lagere grondopbrengsten Poortgebouw en Driehoek, overschrijding plankosten, ongedekte beheerkosten in de huidige begroting en onvoorzien claims.
3. Uitkering gemeentefonds risicoprofiel € 0,86 mln.
Het risico op de uitkering gemeentefonds wordt voornamelijk negatief beïnvloed door de aanstaande herverdeling van het gemeentefonds. Deze stond voor 2021 gepland, maar is voorlopig met 1 jaar uitgesteld. Op basis van de laatste informatie zal de gemeente De Bilt tussen de € 0,40 en € 0,65 mln minder ontvangen in 2022. Daarnaast heeft de regering tijdelijk (t/m 2023) € 300 mln. toegevoegd

aan het jeugdhulpbudget. In afwachting van de uitkomsten van het landelijk onderzoek naar de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp in relatie tot de Rijksbijdrage, is dit budget – conform huidige richtlijnen – structureel begroot.

4. Fiscale claims risicoprofiel € 0,35 mln.
De fiscale risico's hebben betrekking op de aangifte van btw, vennootschaps en loonbelasting. De gemeente raakt fiscaal steeds beter in control. De gemeente heeft ten aanzien van enkele fiscale aspecten een verschil van mening met de belastingdienst. De gemeente verwacht ten aanzien hiervan binnenn 1 a 2 jaar meer duidelijkheid. Ook voorziet de gemeente dat binnenkort vennootschapsbelasting moet worden betaald over de winst op grondexploitaties.
5. Decentralisatie Rijkstaken risicoprofiel € 1,02 mln.
Dit betreft een aantal risico's binnen het sociaal domein die noch specifiek betrekking hebben op de WMO noch op de Jeugdwet. Denk hierbij aan: foutieve indicatie, onvoldoende onderlinge afstemming bij gezinsproblematiek, afwijking bestuur en of indicatiespecialisten van het beleid als gevolg van (maatschappelijke) druk, door budgettaire beperkingen nemen de zorgkosten in de toekomst toe, echter het grootste risico is de verwachte vertraging in de realisatie van de bezuiniging als gevolg van corona.
6. WMO risicoprofiel € 0,86 mln.
Risico's binnen de WMO betreffen met name: zorgtaken voor zorgverzekeraars die binnen de WMO worden opgevangen, verdere toename van de zorgvraag als gevolg van de abonnementstarief en met name door de gevolgen van corona (incidenteel dan wel structureel), door de toenemende druk op zelfredzaamheid neemt de zorgvraag en ondersteuning bij het sociaal team toe en de ontwikkeling van de zorg-CAO.
7. Jeugdzorg risicoprofiel € 0,71 mln.
De risico's binnen de jeugdzorg betreffen met name: extra kosten als gevolg van nieuwe cluster1-clients (verhuizing gezin), de ontwikkeling van de zorg-CAO en uitgestelde zorg als gevolg van corona. Omdat de gemeente een zorgplicht heeft, blijkt dat sturing op de kosten weerbarstig is.
8. Crisisbeheersing risicoprofiel € 0,89 mln.
In de afgelopen jaren is de gemeente ten aanzien van beheersing van crises op meerdere fronten uitgedaagd. Demonstraties en de coronacrisis heeft de gemeente het hoofd moeten bieden. Dit zijn risico's die de gemeente niet binnen haar begroting had afgedekt. Op korte termijn zal handhaving en beheersing van de corona-pandemie nog de nodige extra inzet met zich meebrengen. Het is niet ondenkbaar dat in de loop van komende jaren nogmaals een demonstratie zal plaatsvinden en ook de mogelijkheid op een andersoortige pandemie wordt niet uitgesloten.
9. Inkomensondersteuning risicoprofiel € 0,68 mln.
Het risico bestaat dat de gemeentelijke middelen voor inkomensondersteuning en armoedebeleid als gevolg van de crisis en de doorgevoerde wetwijzigingen, ontoereikend zijn. In het verleden waren de beschikbare middelen voor inkomensondersteuning voor langere tijd ontoereikend. De laatste jaren bleef de gemeentelijke inkomensondersteuning binnen de beschikbare budgetten. Dit was grotendeels het gevolg van de toegenomen werkgelegenheid, echter door de huidige crisis kan dit op (korte) termijn omslaan.
10. Storing hard- en of software en informatieschade risicoprofiel € 0,23 mln.
Door een storing – al of niet door een virus – in de hard- en of software kunnen enerzijds de gemeentelijke werkzaamheden worden verstoord, maar kan ook de vastgelegde informatie ernstig worden beschadigd of gegijzeld.
11. Schade aan openbare ruimte en of openbare voorzieningen risicoprofiel € 0,32 mln.
Het betreft herstelkosten bij schades.
12. Schoolgebouwen risicoprofiel € 0,55 mln.
De gemeente De Bilt heeft in de afgelopen jaren meerdere scholen gerealiseerd. In de loop van de afgelopen jaren heeft de belastingdienst landelijk steeds meer gemeenten aangesproken op de verwerking van de BTW bij de bouw van onderwijsgebouwen. Dit heeft tot diverse arresten en uitspraken geleid. Als gevolg hiervan heeft de belastingdienst ook in De Bilt vragen gesteld over de wijze van BTW verwerking en overdracht van basisscholen. Dit kan leiden tot een naheffing.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen is het verhoudingsgetal tussen de beschikbare en noodzakelijke weerstandscapaciteit; het risicoprofiel. In onderstaande tabel is het incidentele en structurele weerstandsvermogen weergegeven. In de nota weerstandsvermogen is door de raad vastgesteld dat het

integrale weerstandsvermogen niet onder de 1 mag komen. Hierin zijn geen normen gesteld aan het incidentele dan wel het structurele weerstandsvermogen.

In miljoenen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Begroting 2021
Risicoprofiel	21,1	18,6	18,5	19,0
– structureel	4,4	3,7	3,3	4,4
– incidenteel	12,2	11,1	12,0	10,2
Weerstandscapaciteit	31,51	22,69	29,68	31,67
– structureel	4,24	1,11	5,95	5,87
– incidenteel	16,21	16,99	23,73	13,20
Weerstandsvermogen	1,49	1,22	1,60	1,66
– structureel	0,96	0,30	1,81	1,33
– incidenteel	1,33	1,53	1,98	1,30

*) Bij de bepaling van de structurele weerstandscapaciteit wordt voortaan (vanaf jaarrekening 2020) eenmaal de belastingcapaciteit meegenomen. Bij de bepaling van het integrale risicoprofiel wordt tweemaal het structurele risicoprofiel meegenomen, zodat de gemeente wel overwogen op eventuele ontwikkelingen kan reageren.

Uit bovenstaande tabel is het structurele, incidentele en totale risicoprofiel voor de jaren 2019, 2020 en 2021 afgezet tegen de structurele, incidentele en totale weerstandscapaciteit in deze jaren. Het blijkt dat de gemeentelijke structurele risico's afnemen en de structurele weerstandscapaciteit sterk toeneemt, waardoor het structurele weerstandsvermogen stijgt. De incidentele risico's blijven nagenoeg gelijk ten opzichte van het afgelopen jaar. Echter door de stijging van het incidentele weerstandscapaciteit neemt het weerstandsvermogen sterk toe.

Gemeentelijke kengetallen

- De netto schuldquote (al dan niet gecorrigeerd voor verstrekte leningen) geeft de verhouding weer van de gemeentelijke schulden ten opzichte van de gemeentelijke inkomsten. Dit geeft een indicatie van de schuldenlast van de gemeente.
- De solvabiliteitsratio (eigen vermogen gedeeld door het totaal van de passiva) geeft inzicht in de mate waarin de gemeente haar bezettingen financiert met eigen vermogen en daarmee aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.
- De grondexploitatie geeft de verhouding weer tussen de geactiveerde waarde van de bouwgrond op de balans en de totale (geraamde) baten van de gemeenten. Dit geeft een indicatie van het risico dat de gemeente loopt met haar grondexploitaties.
- De structurele exploitatieruimte geeft de structurele ruimte tussen de structurele baten en lasten in verhouding tot de totale baten, weer. Zolang de structurele exploitatieruimte positief is, ontvangt de gemeente voldoende structurele baten om alle structurele lasten af te dekken.
- De belastingdruk laat zien met hoeveel % de belastinginkomsten kunnen stijgen zonder de artikel 12 norm te overschrijden. Artikel 12 wordt toegekend aan gemeenten die extra financiële steun van het Rijk ontvangen wanneer blijkt dat de gemeente de financiële lasten niet meer kan dragen.

Kengetal	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Biltse norm
Netto schuldquote	97,20%	74,00%	73,70%	77,10%	100,00%
Netto schuldquote minus verstrekte leningen	87,50%	73,70%	73,60%	77,10%	90,00%
Solvabiliteitsratio	16,50%	18,10%	20,10%	15,70%	20,00%
Grondexploitatie (voorraadquote)	8,40%	2,80%	4,00%	-2,40%	8,00%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	1,9%	3,6%	-0,60%	2,00%
Belastingdruk (volgens ministeriële regeling)	125,20%	133,30%	127,80%	127,50%	-
Weerstandsvermogen	1,16	1,49	1,60	1,66	1

De begrote kengetallen voor de begroting 2021 zijn niet gecorrigeerd voor de gevolgen van de aanvullende maatregelen.

De netto schuldquote neemt ten opzichte van de jaarrekening 2019 weer iets toe. Dit komt door nieuwe leningen en lagere inkomsten. De inkomsten in 2019 waren voor een groot deel incidenteel (verkoop bouwgrond). De solvabiliteitsratio neemt toe tot boven de 20% en daarmee sinds jaren weer boven de Biltse norm. Wel staat de ratio voor 2021 weer onder druk. De voorraadquote van de Grondexploitatie stijgt tot 4% (de totale boekwaarde van bouwgronden in exploitatie beslaan circa 4% van de gemeentelijke inkomsten). Door nieuwe exploitaties op te starten neemt de boekwaarde op de balans toe waardoor de voorraadquote stijgt. De structurele exploitatieruimte is verder versterkt ten opzichte van 2019. De begroting 2021 lijkt zeer negatief, maar hierin zijn de aanvullende maatregelen die samen met de begroting zijn vastgesteld, niet verwerkt. Hierdoor slaat het negatieve percentage om in een positief percentage. Het gemeentelijk weerstandsvermogen is relatief sterk. Dit is een direct gevolg van de stijging van de WOZ-waarde en de aanpassing van het OZB-tarief op deze stijging, toename van de gemeentelijke reserves en een lichte afname van de gemeentelijke risico's.

Conclusie

Het weerstandsvermogen neemt bij de jaarrekening 2020 verder toe. De gemeentelijke schulden stabiliseren terwijl het gemeentelijk vermogen toeneemt. In de afgelopen jaren hebben de toenemende (begrote) kosten binnen het sociaal domein de overige uitgaven binnen de gemeente deels verdrongen. Door de Biltse aanpak is dit proces afgestopt en ontstaat er ruimte voor de overige noden binnen de Biltse samenleving.

De financiële positie van de gemeente is het afgelopen jaar verder versterkt na het voorzichtige herstel in de afgelopen jaren. Ondanks deze positieve ontwikkelingen blijft de gemeentelijke financiële positie broos.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente De Bilt heeft ongeveer 4.000 hectare aan openbare ruimte in beheer. In die openbare ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor al die activiteiten heeft de openbare ruimte kapitaalgoederen voor de volgende bestemmingen:

- Infrastructuur (wegen, water, riolering, kunstwerken)
- Voorzieningen (groen en sportfaciliteiten)
- Gebouwen en hulpmiddelen (tractie, brandweer, onderwijs)

De gemeente moet al haar kapitaalgoederen onderhouden. Voor het stellen van een kader ten behoeve van de kwaliteitseisen en hiervoor te maken kosten stellen wij beheerplannen op. Er zijn beheerplannen voor de volgende groepen voorzieningen:

- Wegen
- (Civiele) Kunstwerken
- Verkeersregelinstallaties
- Riolering
- Openbaar groen
- Bomen
- Tractie
- Gemeentelijke sportparken
- Gemeentelijke gebouwen
- Onderwijshuisvesting

Deels zijn deze beheerplannen gericht op regulier repeterend onderhoud en cyclische beheerprocessen, zoals voor het groenonderhoud, boombeheer en klein, dagelijks onderhoud aan wegen, riolering en gebouwenonderhoud. Andere plannen zijn meer gericht op vervanging en renovatie, zoals het Gemeentelijk Rioleringsplan en het Wegenbeheersplan. Ten aanzien van deze plannen is de volgende specifieke informatie te geven:

Wegen, kunstwerken en verkeersinstallaties

Onderdeel wegen

Volgens de wet moet de gemeente zorgen voor een goede staat van onderhoud van het gemeentelijk wegennet. Daarom moet het wegennet aan minimale eisen voldoen. Hiervoor worden de gebruikelijke richtlijnen van het CROW (nationaal kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte) gehanteerd.

Het kwaliteitsniveau brengen we tweejaarlijks via visuele inspecties in kaart. De laatste fysieke inspecties zijn in 2020 uitgevoerd en in het wegenbeheersysteem verwerkt zodat we de meerjarenplanning voor wegen hebben kunnen actualiseren en op het beheerplan riolering en andere (beheer)activiteiten zijn afgestemd. Dit is belangrijk vanwege de efficiëntie en heeft een kostenbesparende effect.

In 2020 zijn voor het wegbeheer, naast reguliere onderhoudswerkzaamheden zoals overlagingen en herstratingen, de volgende projecten uitgevoerd:

- Gezichtslaan
- Asserweg
- Obrechtlaan
- Pluvierenlaan
- Versteeglaan
- Molenweg
- Bovenkruier

Onderdeel civiele kunstwerken

De gemeente De Bilt heeft circa 25 kunstwerken zoals bruggen en viaducten. Het kwaliteitsniveau voor het onderhoud aan kunstwerken is gelijk aan het CROW-niveau 'basis'. Vanuit de regulier beschikbare budgetten worden hiertoe maatregelen getroffen. Wanneer instandhouding met onderhoudsmaatregelen

niet meer mogelijk of realistisch is, dienen we tot vervanging over te gaan. Uit de inspectie blijkt ook dat de civiele kunstwerken achterstallig onderhoud en gevaar tonen.

Onderdeel verkeersregelinstallaties en verkeersvoorzieningen

De raamovereenkomst voor beheer en onderhoud van verkeersregelinstallaties (VRI) zal onderdeel uit gaan maken van een raamovereenkomst voor beheer en onderhoud van openbare verlichting. Daarom is in 2020 een raamovereenkomst voor VRI's afgesloten die slechts loopt tot Q2 2021.

Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

Eén van de doelstellingen van het beheerplan rioleringen is het doelmatig beheer en onderhoud van de (vuil)waterafvoer in de gemeente. Een groot deel van het rioolstelsel in onze gemeente is vlak na de tweede wereldoorlog aangelegd en loopt nu tegen het einde van de levensduur. Daarom zal veel riolering in de komende 10 à 20 jaar moeten worden vervangen. Het accent zal de komende jaren dan ook liggen op vervanging van verouderde riolering. Bij de rioolheffing wordt uitgegaan van kostendekkendheid. De Wet Gemeentelijke Watertaken regelt de zorgplicht voor afval-, hemel- en grondwaterbeheer. Het gemeentelijk beleid ligt vast in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

Eind 2015 is, via het GRP 2016-2020, het beleid ten aanzien van waterbeheer voor een periode van 5 jaar opnieuw vastgesteld.

In 2020 hebben we, op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en uitgevoerde rioolinspecties, de volgende rioolvervangingen uitgevoerd:

- Pluvierenlaan
- Zwanenlaan
- Obrechtlaan
- Vinkenlaan

Molenwiek / Bovenkruier zijn de werkzaamheden gestart, maar vanwege de omvang van het werk vindt de afronding plaats in 2021.

In het kader van duurzaamheid is de afvoer van het hemelwater in de Versteeglaan in Groenekan afgekoppeld.

Openbaar groen

Het beheer van het openbaar groen is gebaseerd op het beeldkwaliteitsplan en vindt plaats volgens deze vastgestelde kwaliteitsniveaus.

Voor renovaties wordt waar mogelijk aangesloten op geplande reconstructieprojecten in het kader van wegen- en rioleringenbeheer en ruimtelijke projecten.

Begin dit jaar is het groenrenovatieplan vastgesteld om op een gestructureerde en planmatige manier om te gaan met achterstallige groenvakken. Dit jaar zijn wij met de uitvoering van dit plan gestart in de wijk De Leijen, omdat de groenrenovatiebehoefte hier het grootst is.

In 2020 is op de volgende plekken beplanting geroid. Begin 2021 wordt de nieuwe beplanting aangelegd.

Bilthoven

- Schelpenpad
- Berlagelaan
- Iepenlaan
- Eikvaren
- Hendrick de Keijserkwartier

Op de volgende plekken is nieuw groen aangelegd of gerenoveerd:

Bilthoven

- Melkweg
- Vinkenplein
- Korhoenlaan

De Bilt

- Professor Doctor T.M.C. Asserweg

Groenekan

- Versteeglaan

Maartensdijk

- Prinsenlaan

In totaal is circa 12.000 m2 groen gerooid, gerenoveerd, nieuw aangeplant of ingezaaid.

In 2020 is de actie om restgroen te verkopen aan inwoners verder voortgezet. Het afgelopen jaar hebben 13 aantal transacties plaatsgevonden waarbij 620 m2 is verkocht voor een bedrag van in totaal €98.575.

Tractie

Op basis van de resultaten van het onderzoek naar de buitendienst hebben we onder andere besloten om deze te behouden en de taken uit te breiden. Dit jaar werken we dit besluit verder uit en wordt duidelijk welke tractiemiddelen nodig zijn bij deze taken en welke investeringen we daarop moeten plegen.

Gemeentelijke gebouwen

In 2020 zijn enkele gebouwen verkocht te weten Prof.dr.TMC Asserweg 8 de Bilt, Burg.de Withstraat 2 en 2a de Bilt en Koningin Wilhelminastraat 1 Maartensdijk, in 2021 zal volgens planning het grootste deel van ons niet-strategisch vastgoed verkocht zijn.

De Vierstee, zwembad Brandenburg en de Kees Boekehal zijn per 1 januari 2020 ondergebracht in beheer bij de SRO.

Voor het planmatig aanpakken van het onderhoud is er in 2020 een nieuw MJOP gemaakt welke jaarlijks wordt aangepast/verfijnd.

In 2020 is besloten om alle gemeentelijke gebouwen zelfstandig te administreren onder het juiste taakveld, met als gevolg financiële verschuivingen voor de beheerskosten over de verschillende programma's. In het totaal zijn de reguliere uitgaven binnen het begrote bedrag gebleven. Daarnaast zijn in december 2020 2 gemeentelijke gebouwen verkocht. Op deze 2 gebouwen zat een boekwaarde voor totaal € 190.857. Deze zijn in 1 keer afgeboekt, waardoor er een nadeel is ontstaan op de beheerskosten.

Afwijking gemeentelijke gebouwen per programma	Begroot	Werkelijk	Restant
Burger, bestuur en ondersteuning	211.918	136.228	75.690
Veiligheid	148.169	167.929	-19.760
Onderwijs	205.904	243.897	-37.993
Sport, cultuur en recreatie	463	49.970	-49.507
Sociaal Domein	-14.870	-46.381	31.511
Volksgesondheid en milieu	69.819	83.812	-13.993
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-42.751	89.723	-132.474
Algemene Dekkingsmiddelen	118.057	86.296	24.451
Totaal	696.709	811.474	-122.075

Sportparken

In 2014 is het beheerplan 'Gemeentelijke sportparken' geactualiseerd. Het beheerplan geeft inzicht in de manier waarop de gemeente de sportvelden onderhoudt. Het onderhoud aan de sportvelden is in belangrijke mate uitbesteed. In het beheerplan zijn de budgetten voor groot onderhoud opgenomen waaronder renovaties van velden en vervangen van de toplagen van velden. Het meerjarig onderhoudsplan sportparken is in 2020 geactualiseerd waarbij op basis van keuringen meerdere investeringen een jaar of twee jaar zijn doorgeschoven.

Onderwijshuisvesting

Er is geen nieuw Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) aangeboden en vastgesteld. De aangekondigde landelijke wijzigingen op het vlak van onderwijshuisvesting zijn nog onvoldoende duidelijk

om de basis te vormen voor een nieuw IHP. Een nieuw tijdpad zal separaat worden voorgelegd. (tekst overgenomen uit Programma 5, Onderwijs).

De nieuwbouw van de Regenboog is voltooid.

Overzicht onderhoudsuitgaven 2020A	
In 2020 zijn de volgende uitgaven gedaan ten laste van de onderhoudsvoorzieningen. De voorzieningen zijn toereikend voor toekomstige uitgaven.	
	Werkelijk 2020
Gebouwen	
Brandweercentrales	33.151
Gemeentehuis	69.762
Dorpshuis Westbroek	21.835
De Vierstee	10.688
Groendepot/kwekerij	553
Kinderboerderijen	151
Afvaldepot	2.964
Begraafplaatsen	27.876
Sporthal de Bilt	24.655
Sporthal Kees Boeke	695
Monumenten	1.631
Peuterspeelzalen	7.469
IJsbaan	2.000
Woningen	94.234
Woonwagens	14.548
Zwembad	582
Overige gebouwen	29.318
	342.112
Wegen	2.087.551
Totaal onderhoudsuitgaven	2.429.663
Krediet riolering	1.973.639
Budget verkeersregelinstanties	8.227
Budget openbaar groen	1.038.778
Budget tractie	322.929

3.5 Financiering

In de paragraaf Financiering wordt de uitvoering van de financieringsfunctie binnen de gemeente De Bilt uiteengezet. De uitvoering is gebonden aan de wettelijke voorschriften zoals opgenomen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido). In de Financiële Verordening van de gemeente zijn deze verder uitgewerkt. Deze kaders zijn verder gedetailleerd in het treasurystatuut van de gemeente De Bilt. Hierin is beschreven hoe de gemeente de financiële middelen stuurt, beheerst en controleert.

In het treasurystatuut is geregeld dat aan de hand van de liquiditeitenplanning eventuele nieuwe leningen worden aangetrokken. Hierbij is het doel om slechts de uiterst noodzakelijke middelen te lenen gedurende de periode dat dit daadwerkelijk nodig is. Hiermee worden de rentekosten zoveel mogelijk beperkt.

Rentevisie

Bij het ontstaan van een tijdelijk liquiditeitstekort is het goedkoper om een kortlopende geldlening aan te trekken. Daarom worden er pas langlopende geldleningen aangetrokken als de kasgeldlimiet gedurende drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden.

De lange termijnrente, gebaseerd op 10 jaars euro benchmark bedroeg eind 2020 +/- 0,05%. Hiermee blijft het lange termijn rentepercentage onder het huidige interne rentepercentage van 1,5%.

Ter voorkoming van een te risicovolle financieringspositie zijn wettelijke normen vastgelegd, uitgedrukt in de kasgeldlimiet en de risiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt het maximale bedrag aan kortlopende geldleningen dat een gemeente mag aantrekken. Het uitgangspunt voor de kasgeldlimiet is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan korte termijnfinanciering (< 1 jaar). Juist voor korte termijn financiering kan het renterisico aanzienlijk zijn. Indien blijkt dat de kasgeldlimiet gedurende een periode van drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden, dient een deel van de kortlopende schuld te worden omgezet in een langlopende schuld. Wanneer de kortlopende rente lager is dan de rente voor langlopende geldleningen, zal uiteraard zoveel mogelijk met kortlopende geldleningen worden gewerkt. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van de jaarbegroting en geldt voor het hele jaar. De gemeente mag de kortlopende schuld niet verder laten oplopen dan 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming. Voor 2020 betekent dit een limiet van € 8.750.502. De gemeente mag dus korte termijnfinanciering aantrekken tot dit bedrag.

OVERZICHT KASGELDLIMIET	1 ^e periode 2020	2 ^e periode 2020	3 ^e periode 2020	4 ^e periode 2020
Gemiddeld saldo	-7.248.112	-3.365.515	-2.577.209	-4.599.699
Kasgeldlimiet	8.750.502	8.750.502	8.750.502	8.750.502
Ruimte onder de kasgeldlimiet	1.502.390	5.384.986	6.173.293	4.150.803
Overschrijding van de kasgeldlimiet				

Renterisiconorm

Van renterisico is sprake indien er onzekerheid bestaat rond toekomstige renteniveaus. Deze situatie doet zich op de volgende momenten voor:

- Bij geldleningen met een variabele rente
- Indien een toekomstige financieringsbehoefte nog niet afgedekt is
- Bij naderende renteaanpassingen van leningen

Voor renterisico's is in de wet Fido eveneens een norm gesteld. Deze renterisiconorm stelt een limiet aan het risico over de langetermijnfinanciering (opgenomen leningen met een looptijd groter of gelijk aan 1 jaar). Het doel van deze norm is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten, welke consequenties kunnen hebben voor de financiële positie. Aldus bevordert de wet Fido een solide financieringswijze bij openbare lichamen. De norm stelt dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

De renterisiconorm 2020 bedroeg 20% van € 102.947.080 = € 20.589.416. Onderstaand een overzicht van het verloop van de renterisiconorm:

VERLOOP RENTERISICONORM	2020
Te betalen aflossingen (a)	9.150.000
Totale lasten in de begroting	102.947.080
Vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm (b)	20.589.416
Ruimte t.o.v. de norm (b – a)	11.439.416

Rentelasten en renteresultaat

		werkelijk 2020
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.558.179,71
b	De externe rentebaten (idem) -/-	-17.294,15
	Saldo rentelasten en rentebaten	1.540.885,56
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend -/-	184.937,64
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend -/-	0
c3	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend +/+	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.355.947,92
d1	Rente over eigen vermogen +/+	0
d2	Rente over voorzieningen +/+	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.355.947,92
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) -/-	2.228.580,36
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	872.632,44

De omslagrente was voor 2020 bepaald op 1,5%. De toe te rekenen rente is 1,29% van het activa totaal. Ten opzichte van de gehanteerde rente valt het renteresultaat binnen de marges.

Geldstromen

Mutaties liquiditeiten 2020			
Categorie	Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
11	Salarissen en sociale lasten	15.645.560	
21	Belastingen	575.349	
221	Belastingen op producenten		-12.088.545
222	Belastingen op huishoudens		-5.375.895
31	Grond	62.692	-223.967
32	Duurzame goederen	2.921.498	-4.847.030
33	Pachten		-443.967
341	Sociale uitkeringen in natura	14.234.132	
342	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura		-138.817
351	Ingeleend personeel	4.584.020	
352	Uitgeleend personeel		-701.656
36	Huren		-1.638.288
37	Leges en andere rechten		-6.021.703
38	Overige goederen en diensten	22.551.068	-7.645.235
431	Inkomensoverdrachten - Rijk	236.961	-63.745.394
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	22.751.963	-25.524
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	3.497.478	-143.129
438	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	5.251.732	-85.214
446	Kapitaaloverdrachten - overige overheden		
448	Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	410.506	
51	Rente	1.558.180	-18.789
52	Dividend		-277.715
	Subtotaal	94.281.138	-103.420.868
Balansposten	Aflossing geldleningen UG		-38.000
Balansposten	Aflossing geldleningen OG	9.150.000	
Balansposten	Herfinanciering UG	468.000	
Balansposten	Herfinanciering OG		
Balansposten	Kasgeldleningen		-2.000.000
Balansposten	Investeringen	6.127.571	
Balansposten	Betalingen tlv voorziening	4.230.000	
	Subtotaal	19.975.571	-2.038.000
Totaal	cashflow tekort 2020	8.797.842	

Kredietrisico (leningen uitgezette gelden)

Naast bovengenoemd renterisico loopt onze gemeente ook kredietrisico op de door ons uitgeleende gelden en de door ons, aan plaatselijke verenigingen en instellingen gegarandeerde geldleningen.

Per 31 december 2020 bedraagt het totaalbedrag aan uitgezette leningen € 768.000. Dit betreft de verstrekking van een viertal leningen.

Financiering (leningen portefeuille)

Het totaal van de aangetrokken geldleningen is ultimo 2020 € 72.925.000. In 2020 is aan reguliere aflossingen een bedrag van € 9.150.000 voldaan.

FINANCIERINGSOVERSCHOT	01-01-2020	31-12-2020
Immateriële vaste activa	942	970
Materiële vaste activa	102.013	102.878
Financiële vaste activa	925	1.355
TOTAAL VASTE ACTIVA (A)	103.880	105.203
Reserves*	21.780	25.530
Voorzieningen	2.528	1.432
Langlopende geldleningen	82.075	72.925
TOTAAL VASTE PASSIVA (B)	106.383	99.887
SALDO FINANCIERING (A-/-B)	-2.503	5.316

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), is onze huisbankier. De dienstverlening verloopt naar tevredenheid.

Kasbeheer

Het beleid van onze gemeente is dat vorderingen tijdig worden geïnd volgens een vaste procedure (gemeentelijke leidraad invordering). Zogenaamde dubieuze debiteuren beoordelen we op basis van kosten/baten analyse en op juridische haalbaarheid waarna invordering via de gerechtsdeurwaarder plaatsvindt, dan wel de invordering oninbaar wordt verklaard. Voor de (dwang)invordering van belastingdebiteuren maken we sinds de samenwerking met Utrecht in het kader van de belastingen gebruik van de faciliteiten van de BghU. Voor de ingekomen facturen (crediteuren) streven wij ernaar om de facturen binnen 21 dagen te betalen.

Op basis daarvan is er in 2020 voor een bedrag van € 16.195,25 aan dubieuze debiteuren ten laste van de voorziening afgeboekt.

Gemiddelde afhandelingstermijn facturen

In 2020 bedroeg de gemiddelde afhandelingstermijn van facturen 25 dagen. 77% van alle binnengekomen facturen betalen we binnen de wettelijke termijn van 30 dagen. Hiervan betalen we 28% binnen 15 dagen en 48% tussen de 15 en 30 dagen.

3.6 Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

Organisatieontwikkeling is een continu proces, waarin gaandeweg op basis van de ervaringen uit de praktijk wordt bijgestuurd. 2020 stond in het teken van verder verstevigen en beter bestendigen van de basis. Doel hiervan is om helderheid te krijgen met elkaar over de doelen, resultaten, inspanningen en middelen die nodig zijn om ons werk te kunnen doen.

Ook is er een visie gevormd waarmee we ons in 2020 zijn gaan richten op het creëren van Focus en Ruimte binnen onze organisatie. Focus in het werk door planmatiger te werken en keuzes te maken in (politieke) prioriteiten. Hierdoor ontstaat er ruimte bij onze medewerkers om te groeien, te leren en te evalueren. Ruimte voor creativiteit en aandacht voor elkaar. Zo willen we nog beter, gestuurd vanuit maatschappelijke opgaven en gemeentelijke ambities, op een integrale, gebiedsgerichte wijze, invulling geven aan de realisatie van ons beleid. Zo creëren we maatschappelijke waarde, financiële waarde en medewerkerswaarde.

Vanuit de visie Focus en Ruimte werken we langs 4 verschillende sporen aan organisatieontwikkeling:

1. Het verbeteren van het planmatig werken
2. Het verbeteren van de (ambtelijke) sturing in de organisatie
3. De ontwikkeling naar kleinere en herkenbare teams
4. Hoe doen wij het met elkaar?

Deze focus en ruimte is nodig binnen onze organisatie om de medewerkers gezond en vitaal te houden. En om onze organisatie wendbaar te houden zodat we kunnen inspelen op de veranderingen uit de omgeving.

In 2020 zijn we vooral bezig geweest met de voorbereiding op de organisatie-ontwikkeling. Zo is er gewerkt aan de nieuwe teams, die in 2021 van start zijn gegaan. Zijn de processen die worden geraakt door de wijzigingen in kaart gebracht en zijn veel gesprekken gevoerd met de organisatie. De uitvoering van de verandering is voorzien in 2021.

HR Ontwikkelingen

De implementatie van een nieuw e-HRM systeem die eind 2019 gestart is, is in 2020 afgerond. Deze implementatie heeft uiteindelijk langer geduurd dan van te voren verwacht, maar het systeem You Force is sinds begin 2021 operationeel. Van de 8 regionale partners die mee hebben gedaan aan de aanbesteding is het systeem inmiddels bij 4 van de 8 in de beheerfase terecht gekomen en bevindt zich de implementatie van de andere 4 zich in de afrondende fase.

De langer durende implementatie heeft financiële gevolgen gehad. Dit vertaalde zich onder andere in de inhuur van een extern projectleider en inhoudelijk specialist. De extra kosten zijn ondervangen in het totale budget van de bedrijfsvoering.

In 2020 heeft geen integrale meting plaatsgevonden van de werkbeleving, omdat dit iedere twee jaar wordt gedaan, en het in 2021 weer op de agenda staat. Wel zijn diverse tussentijdse metingen gedaan onder het personeel op specifieke onderwerpen. Zo is er een enquête geweest op hoe men de thuiswerkperiode beleeft, en wat de werkgever zou kunnen doen om onze medewerkers te helpen om zo gezond en vitaal mogelijk door de Covid-crisis te komen. Er zijn diverse vervolgcacties ingezet als de inzet van een onafhankelijk coach, extra aandacht voor de inrichting van de thuiswerkplek en de inzet van extra HR-aandacht voor vitaliteit en arbozaken. Dit vindt zijn vervolg ook in 2021.

Formatie, formatieruimte en vacatures

Onderstaand overzicht geeft de begrote formatie, de actuele formatie en de actuele bezetting weer op 31 december 2020.

FORMATIE/BEZETTING	Begroting 2020	Formatie 31-12-2020	Bezetting 31-12-2020
Ambtelijke organisatie	233,44 fte	218,16 fte	193,42 fte
Bestuur en Griffie	6,88 fte	6,88 fte	7,18 fte
Totaal organisatie	240,32 fte	225,04 fte	200,6 fte

De formatie is sinds het opmaken van de begroting 2020 gedaald. Dit is het gevolg van tussentijdse besluiten die nog niet bekend waren ten tijde van het opmaken van de begroting. Denk hierbij bijv. aan de overheveling van team Accommodaties naar de SRO.

Het overzicht formatie-bezetting laat zien dat er circa 25 fte aan formatieruimte niet bezet is op 31 december 2020. Dit is niet hetzelfde als actuele vacatureruimte. De formatieruimte omvat verschillende componenten:

Formatieruimte waarop 'vaste' bezetting wenselijk is

In 2020 is actief geworven op moeilijk vervulbare functies. Dit is succesvol geweest. Desondanks is dit vooralsnog niet terug te zien in de letterlijke bezettingscijfers omdat er ook uitstroom heeft plaatsgevonden. In 2020 zijn in totaal 23 nieuwe medewerkers gestart en zijn er 22 medewerkers uitgestroomd. De uitstroom werd veroorzaakt door beweging op de arbeidsmarkt, zowel als natuurlijk verloop wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Op 31 december 2020 stonden er 6 vacatures daadwerkelijk open.

Snipperruimte

Door parttime contracten ontstaat soms snipperruimte, ofwel ruimte tussen de formatie en de actuele bezetting. Deze ruimte (ruim 2,5 fte in 2020) wordt financieel benut door inhuur te kunnen plegen voor bijvoorbeeld vervanging door ziekte.

Geblokkeerde formatieruimte

Op bepaalde formatieruimte wordt niet geworven voor vaste medewerkers omdat er sprake is van een voorgenomen privatisering of uitbesteding van de werkzaamheden. Op deze functies wordt momenteel ingehuurd.

Ook als de functie onderwerp van gesprek is om op termijn anders in te richten, wordt tijdelijk ingehuurd in plaats van vast geworven in afwachting van besluitvorming. Dit had onder andere betrekking op de functies in de buitendienst, waar in de loop van 2020 op basis van een onderzoek naar toekomstscenario's is besloten om de buitendienst in eigen beheer te optimaliseren. Dit geldt ook voor functies waarbij de consequenties van aanstaande wetgeving nog niet geheel duidelijk is, zoals de Wet kwaliteitsborging bouw en Omgevingswet.

Op 31 december 2020 betreft dit ongeveer 17 fte.

Inhuur ten behoeve van continuïteit van dienstverlening en organisatieontwikkeling

In gevallen waarin een vacature moeilijk te vervullen is, bij langdurig verzuim of bij zwangerschaps-/ouderschapsverlof, kan het noodzakelijk zijn om te vervangen middels inhuur, gezien het belang van continuïteit van dienstverlening. Inhuur vindt plaats binnen de financiële kaders van de ruimte in het salarisbudget. In 2020 is dit budget overschreden met € 36.000. Dit is verklaarbaar door het hoge ziekteverzuim.

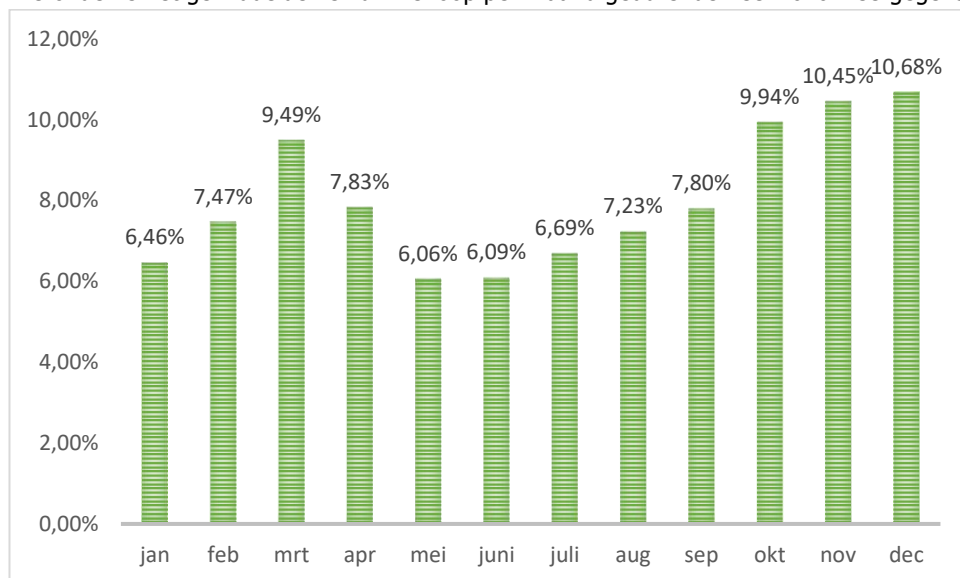
Verzuim

Het jaar 2020 stond voor heel de wereld in het teken van de Covid-19 crisis. Ook binnen onze organisatie waren de effecten van de pandemie voelbaar en terug te zien in een stijging van het verzuimpercentage. Niet alleen omdat medewerkers zelf wegens Corona uitvielen, maar vooral vanwege het opnieuw moeten zoeken naar een werk-privé balans, het vastlopen in re-integratie wegens het niet op het werk kunnen verschijnen, maar ook vastlopen in het werkpakket wegens eenzaamheid, zorgen en depressie. Het verhoogde ziekteverzuim is een grote zorg, waar wij als werkgever binnen onze mogelijkheden adequaat op handelen. Hoog verzuim, hoog verloop, een krappe arbeidsmarkt en een beperkt budget vragen om voortdurende aandacht voor de optimale inzetbaarheid van onze medewerkers.

In 2020 is naast Covid-gerelateerde maatregelen ook in zijn algemeenheid meer aandacht geschonken aan vitaliteit en verzuim binnen onze organisatie. Zo is geïnvesteerd in de samenwerking met onze nieuwe arbo dienst Zorg van de Zaak. Ook is ingezet op individuele coaching, op manieren om in verbinding te blijven met elkaar en op welzijn en voorzieningen op de werkplek thuis. Dit blijft een continu proces wat onze verhoogde aandacht houdt.

Het cumulatieve verzuimpercentage over heel het jaar 2020 is 7,77%. Met een gemiddelde meldingsfrequentie van 0,67 en een gemiddelde verzuimduur van 11,3 dagen.

Hieronder is het gemiddelde verzuimverloop per maand gedurende heel 2020 weergegeven.

Voor vervanging bij ziekte is geen budget geraamd. Deze kosten worden gedekt vanuit het formatiebudget.

Salarislasten

Met ingang van 2020 maken we gebruik van Raet voor de personeelsadministratie. Hiermee kunnen we de salarislasten per medewerker, per taakveld vastleggen in de financiële administratie. Op welk programma de kosten van een medewerker drukken is afhankelijk van de functie van de medewerker. De toewijzing van de salarislasten van een bepaalde functie staat gedefinieerd in het formatieplan.

Voor 2020 werden de totale salarislasten nog verdeeld volgens een vaste verdeling over de verschillende programma's. Bij de totstandkoming van de begroting voor 2020 is deze vaste verdeling gehanteerd. Doordat er voor de begroting een andere systematiek is gebruikt dan voor de realisatie hebben we afwijkingen op de verschillende programma's.

In 2020 was er een bedrag van € 18.052.000 begroot voor salarissen. Dit is inclusief de salarissen/vergoedingen voor raadsleden en het college. De totale lasten bedroegen € 18.088.000. Een overschrijding van € 36.000.

De afwijkingen per programma zijn als volgt:

Programma	Begroting	Realisatie	Saldo
Bestuur en Ondersteuning	2.659	2.676	-16
Veiligheid	900	923	-23
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	924	751	173
Economie	278	190	88
Onderwijs	313	275	38
Sport, Cultuur en Recreatie	1.313	1.088	226
Sociaal Domein	2.009	1.799	210
Volksgezondheid en Milieu	995	865	130
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	2.352	2.472	-120
Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien	6.307	7.029	-722
TOTAAL	18.052	18.088	-36

Getallen x € 1.000

Informatievoorziening en digitale dienstverlening

Het jaar 2020 was zeker op het gebied van de digitale dienstverlening en de informatievoorziening een bijzonder jaar. Nadat de uitwerking van de Covid'19 pandemie vanaf maart 2020 in Nederland in volle hevigheid voelbaar werd, konden wij voor onze dienstverlening terugvallen op de inzet en investeringen die wij in de afgelopen jaren hadden gedaan. In programma 1 van deze jaarrekening gaan wij verder in op de extra impuls die wij daarbij hebben gegeven aan onze digitale dienstverlening.

De Covid'19 pandemie en de gevolgen daarvan hebben ons ook gesteld voor vragen waarop wij versneld een antwoord moesten vinden. In de begroting 2020 hadden wij rekening gehouden met de implementatie van het Office365 platform. De noodzaak om thuis te kunnen werken en de mogelijkheid om te kunnen videovergaderen met wisselende partners, was de reden om die implementatie te versnellen. De Regionale ICT Dienst Utrecht heeft deze implementatie technisch mogelijk gemaakt door een basisinrichting beschikbaar te stellen.

Vooruitlopend op de integrale aanpak voor het tijd- en plaatsafhankelijk werken, hebben wij binnen de bedrijfsvoeringsmiddelen geïnvesteerd in een beperkt aantal mobiele devices. De noodzaak om ook na afloop van de Covid'19 pandemie tijd- en plaatsafhankelijk te kunnen werken is evident. Samen met de Regionale ICT Dienst Utrecht en de deelnemers hebben wij daartoe de definitieve inrichting, functionele eisen, mobiele devices en beveiligings- en toegankelijkheidsaspecten uitgewerkt. In het jaar 2021 en verder investeren wij structureel in dit tijds- en plaatsafhankelijk werken met moderne mobiele devices en een applicatielandschap dat aan deze functionele eisen en wensen voldoet. Wij geven daarmee ook invulling aan de wens om ons applicatielandschap en onze werkwijzen te harmoniseren.

Om het democratisch besluitvormingsproces digitaal doorgang te laten vinden hebben wij vanaf maart 2020 versneld het veilig videovergaderen voor college en gemeenteraad ingevoerd. Ook hebben wij de mogelijkheden voor inwoners om digitaal te kunnen participeren bij gemeentelijke ontwikkelingen in het fysieke en sociale domein geconcretiseerd in een digitaal participatieplatform.

Bij het vervangen van applicaties beogen wij zoveel mogelijk samen met andere gemeenten in de regio in te kopen. Wij beperken daarmee de complexiteit in het beheer en verhogen onze slagkracht. In 2020 hebben wij samen met gemeente Bunnik onze applicatie voor de Basisregistratie objecten vervangen. Met de gemeente Wijk bij Duurstede hebben wij de inwinning van GEO-informatie aanbesteed. Hiermee bewerkstelligen wij een zo slank en beheersbaar mogelijk applicatielandschap.

Een aantal wettelijke ontwikkelingen op het gebied van digitale dienstverlening is onder invloed van de Covid'19 pandemie vertraagd. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is tot 1 januari 2022 uitgesteld. Dit bood een mogelijkheid voor het merendeel van de deelnemende gemeenten in de RID Utrecht over te stappen op dezelfde applicaties.

Naar aanleiding van de constatering begin 2020 van het interbestuurlijk toezicht van de provincie Utrecht dat het informatie- en archiefbeheer onvoldoende op orde is, heeft uw raad bij de voorjaarsnota een

bedrag van €90.000,- beschikbaar gesteld. In lijn met de constatering van het interbestuurlijk toezicht hebben wij een visie op digitaal informatiebeheer en een plan van aanpak opgesteld, waarmee wij ons papieren archiefbeheer zullen afbouwen. Voorts hebben wij een deel van de achterstand in ons papieren archief weggewerkt. In 2021 en verder zal dit plan verder worden uitgevoerd.

Bij de zaakgerichte manier van dienstverlening hebben wij in 2020 de processen verder gedigitaliseerd. Een verdergaande afstemming tussen de financiële administratie en het zaakstelsel is voorbereid. Daarnaast hebben wij de mogelijkheid ontwikkeld om officiële documenten rechtsgeldig digitaal te ondertekenen. Wij zijn daardoor steeds beter in staat processen van aanvraag tot afhandeling en archivering volledig digitaal af te handelen.

De versterkte behoefte aan digitale oplossingen, de constatering van het interbestuurlijk toezicht over ons archief- en informatiebeheer en het gebrek aan vaste, navolgbare werkwijzen, heeft onze focus op procesoptimalisatie gelegd. Onder organisatieontwikkeling leest u meer over de vier sporen om meer focus en ruimte te creëren.

Privacybescherming

Bij de verwerking van persoonsgegevens staat respect voor de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene(n) voorop. Voorkomen moet worden dat er onnodige of te vergaande inbreuken worden gemaakt. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) biedt hiervoor sinds 2018 het wettelijk kader. In de regio Zuid-Oost Utrecht werken de gemeenten samen om het privacybeleid vorm te geven. Wij hebben ook twee functionarissen gegevensbescherming aangesteld. In 2020 beoogden wij het Regionale beleid verder te intensiveren.

Wij hebben gezamenlijk één Governance Risk & Compliance applicatie aangeschaft, waarmee wij beter continu zicht hebben op de gebieden privacy en informatieveiligheid in control zijn. Ook hebben wij in 2020 de formatie opgehoogd met 0.5 fte voor een privacy-officer.

In 2019 hebben wij via een zelfevaluatie onderzoek gedaan naar het goed en betrouwbaar functioneren van de organisatie op het gebied van gegevensbescherming en privacy. In 2020 hebben we niet structureel kunnen werken aan algemeen competentie verhogende maatregelen bij medewerkers. Complicerende factoren die hiervoor verantwoordelijk zijn, waren de landelijke maatregel om thuis te werken om de verspreiding van COVID-19 te beperken, het anders moeten samenwerken, de toegenomen complexiteit van digitale informatievoorziening alsook wisselingen in de ambtelijke privacy-organisatie. Het gevolg is dat kwetsbaarheden en kansen op incidenten zijn toegenomen. Hierdoor loopt gemeente De Bilt een groter risico op het niet naleven van de bescherming van privacy.

Informatiebeveiliging

Het jaar 2020 begon met een beveiligingsincident dat alle gebruikers van dit systeem raakte. Het Citrix systeem, dat benodigd is voor o.a. het inloggen op de werkplek van thuis uit, bevatte een kwetsbaarheid die door hackers misbruikt kon worden. In samenwerking met de RID Utrecht heeft de gemeente tijdig maatregelen kunnen treffen waardoor geen schade als gevolg van de kwetsbaarheid is geleden. Wel konden medewerkers tijdelijk niet meer gebruik maken van de digitale omgeving.

Wat betreft overige (potentiele) beveiligingsincidenten zijn er voor het jaar 2020 geen ernstige gevolgen te melden. De incidenten die zich hebben voorgedaan zijn tijdig opgelost of gemitigeerd en bedrijfsvoering heeft er geen schade door opgelopen. De alertheid van medewerkers heeft daar zeker aan bijgedragen.

In maart kregen we te maken met het COVID-19 virus met als gevolg dat thuiswerken de norm werd. Dit bracht met zich mee dat het aandachtsgebied meer kwam te liggen bij de veiligheid van digitale hulpmiddelen ten behoeve van online samenwerken zoals video-vergaderen.

Afgelopen jaar was het eerste jaar dat de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht is en het eerste jaar dat deze gebruikt werd als grondslag van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) en de daaraan gekoppelde audits. Voor de ENSIA ronde 2019 en de ronde 2020 is respectievelijk de verantwoordingsfase en de beantwoordingsfase tijdig afgerond.

3.7 Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een financieel en/of bestuurlijk belang heeft. Deze partijen doen taken voor de gemeente, maar op enige afstand. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) hanteert de volgende indeling;

- Gemeenschappelijke regelingen
- Vennootschappen en coöperaties
- Stichtingen en verenigingen
- Overige Verbonden

Beleidsvoornemens/ontwikkelingen

Gemeenschappelijke regelingen dienen in hun begroting en jaarstukken uitgebreide informatie op te nemen over inhoudelijke ontwikkelingen en hun bijdrage aan de realisatie van gemeentelijke doelstellingen. Voor andere rechtspersonen worden verschillende instrumenten gehanteerd om voldoende informatie te verkrijgen over hun bijdrage aan de programmadoelen in de gemeentebegroting. Te denken valt daarbij aan statuten, vergaderstukken, overeenkomsten en subsidievoorwaarden.

De gemeente participeert, naast deelname in verbonden partijen, in diverse andere samenwerkingsverbanden. Waar relevant, zijn deze in de programmabegroting en in de jaarstukken benoemd, om aan te geven dat ambities en beleid in de context van intergemeentelijke samenwerking worden ontwikkeld en/of gerealiseerd.

Lijst Verbonden partijen

De lijst Verbonden partijen wijkt af van de in de begroting 2019 gepresenteerde lijst. De paragraaf Verbonden partijen heeft dit jaar een uniforme insteek gekregen die conform het BBV is. Deze uitwerking heeft extra nadruk gelegd op wanneer we moeten spreken van een verbonden partij. Er zijn partijen bestempeld als verbonden partij die dit niet (meer) zijn. Deze partijen zijn voor de volledigheid nog wel genoemd in deze paragraaf in de tabel samenwerkingsverbanden, maar worden conform het BBV niet meer genoemd in de uitgebreide lijst van Verbonden partijen.

Verbonden partijen	Soort
Afvalverwijdering Utrecht	Gemeenschappelijke Regeling
BghU (Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht)	Gemeenschappelijke Regeling
Biga groep B.V.	Vennootschap
GGD regio Utrecht	Gemeenschappelijke Regeling
Gasdistributie Zeist en Omstreken (GZO)	Gemeenschappelijke Regeling
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Vennootschap
Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)	Gemeenschappelijke Regeling
Recreatieschap Stichtse Groenlanden	Gemeenschappelijke Regeling
Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen	Stichting
Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI)	Gemeenschappelijke Regeling
Regionale ICT Dienst (RID)	Gemeenschappelijke Regeling
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	Gemeenschappelijke Regeling
Vitens N.V.	Vennootschap
SRO De Bilt B.V.	Vennootschap

Samenwerkingsverbanden	Soort
Commissie milieuhygiëne voor het luchtvaartterrein Hilversum	Samenwerkingsverband
Platform Middelgrote Gemeenten	Overlegplatform
U10	Overlegplatform
Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied	Gemeenschappelijke Regeling
Vuilstortplaats Maarsbergen	Gemeenschappelijke Regeling
Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	Vereniging
Stuurgroep Kromme Rijnlandschap	Samenwerkingsverband
Halt Regio Utrecht	Stichting
Bureau Regionale Veiligheidsstrategie (RVS): regiovoorzieningen	Stichting
Regio Zuidoost Utrecht (ZOU)	Samenwerkingsverband

Verdieping Verbonden partijen

Naam	Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht		
Vestigingsplaats	Soest		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang	Deelname wethouder A.E. Brommersma in AB		
Doelstelling/ Openbaar belang	Het openbaar lichaam heeft tot doel in het belang van de deelnemers een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze van overslag, transport en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen en grondstoffen en andere categorieën van afvalstoffen.		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 19.771	€ 27.844
	Eigen vermogen	€ 494.290	€ 696.111
	Vreemd vermogen	€ 17.382.897	€ 22.327.385
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 165.612
Risico's	Het risico op tegenvallers in de afvalverwerking zijn in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de AVU becijferd op € 17,00 per ton huishoudelijk restafval. In 2020 bedroeg dit tonnage voor De Bilt 6.571, waarmee de risico's geraamd kunnen worden op € 111.707. Kans op tegenvallers is uiterst klein. De overslag, transport en afvalverwerking is tot en met 2026 zeker gesteld. Ook de tarieven kunnen geen onverwachte tegenvallers opleveren. Deze staan vast en kunnen uitsluitend worden aangepast door middel van een jaarlijkse indexering. Voorts worden bij het sluiten van de overeenkomsten de operationele risico's contractueel bij de opdrachtnemer neergelegd.		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	€ 1.536.547		
Programma	Volksgezondheid en milieu		
Deelnemende partijen	Alle gemeenten binnen provincie Utrecht		

Naam		BghU: Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang	De wethouder financiën heeft zitting in het algemeen bestuur		
Doelstelling/ Openbaar belang	De BghU is in het leven geroepen om op een maatschappelijk aanvaardde bedrijfseconomische manier onze belastingen te heffen en innen en de hoogte van de WOZ waarden van alle onroerende zaken vast te stellen		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 39.019,10	€ 71.386,95
	Eigen vermogen	€ 729.329,00	€ 1.427.739,00
	Vreemd vermogen	€ 18.279.516,00	€ 4.077.659,00
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 939.870
Risico's	Geen		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	€ 755.000		
Programma	Algemene dekkingsmiddelen		
Deelnemende partijen	Gemeenten Bunnik, Houten, Lopik, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse heuvelrug, Zeist en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden		

Naam		Biga Groep b.v.	
Vestigingsplaats	Zeist		
Rechtsvorm	Biga groep BV bestaat uit drie vennootschappen: 1. Biga Groep B.V.: dienstverlening aan de vijf aandeelhoudende gemeenten 2. Biga B.V.: dienstverlening overige afnemers 3. Biga Participatie B.V.: arbeidsparticipatie voor de nieuwe doelgroepen die vallen onder de Participatiewet		
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Werk en inkomen zit in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA), omdat de gemeente De Bilt sinds 2016 mede eigenaar is van Biga B.V.		
Doelstelling/ Openbaar belang	Doelstelling van Biga is om de uitvoering van de taken, die voortvloeien uit de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de Participatiewet, efficiënt te organiseren in de regio Kromme Rijn Heuvelrug. Hiermee kunnen kwetsbare mensen en arbeidbeperkten zich ontwikkelen naar een passende baan.		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2019	31-12-2019
	Financieel belang gemeente	€ 1.140.000	€ 1.283.000
	Eigen vermogen	€ 9.408.000	€ 10.691.000
	Vreemd vermogen	€ 2.365.000	€ 2.109.000
	Resultaat 2019 verbonden partij		€ 1.283.000
Risico's	In de begroting waren als risico's opgenomen: Het verlies van contracten, onvoldoende instroom van de nieuwe doelgroep en een afname van de Rijkssubsidie veroorzaakt door de geleidelijke afbouw van de WSW.		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	In 2019 bedroeg de bijdrage aan de Biga (via de RDWI) € 70.000 en € 1.027.000 voor WSW.		
Programma	Sociaal domein		
Deelnemende partijen	De aandeelhoudende gemeenten; Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist		

Naam		GGD regio Utrecht	
Vestigingsplaats	Zeist		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang	Namens het college neemt de portefeuillehouder Volksgezondheid deel aan het Algemeen Bestuur GGDrU		
Doelstelling/ Openbaar belang	De belangenbehartiging van de deelnemers op het gebied van openbare gezondheidszorg.		
Kerncijfers	Bedrag x 1000 op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 147	€ 151
	Eigen vermogen	€ 4.232	€ 5.143
	Vreemd vermogen	€ 15.980	€ 40.667
	Resultaat 2020 verbonden partij	€ 2.264 inclusief mutaties in reserves. € 910 exclusief mutaties in reserves.	
Risico's	<p>Op basis van de risico-inventarisatie jaarrekening 2020 bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit €1.000.000. De beschikbare weerstandscapaciteit is €2.598.516. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 2,599. Hiermee zijn de genoemde risico's financieel afdoende afgedekt.</p> <p>Op basis hiervan zou de conclusie getrokken kunnen worden dat de algemene reserve (te) ruim is. In de vergadering van het algemeen bestuur van 2 december 2020 is een geactualiseerd ombuigingsplan geagendeerd en vastgesteld. In dit ombuigingsplan is een geprognosticeerd verloop van de algemene reserve over de periode 2020-2025 opgenomen. Daaruit blijkt dat de algemene reserve in deze periode terugloopt naar een saldo van circa €821.000. Dit saldo ligt rondom het minimum niveau van de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de huidige risico-inventarisatie.</p>		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	Op basis van de begrotingswijziging 1 2020 GGDrU €1.512 K.		
Programma	Sociaal domein		
Deelnemende partijen	Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, de Bilt, de Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.		

Naam		Gasdistributie Zeist en Omstreken (in liquidatie)	
Vestigingsplaats	Zeist		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Financiën is lid Algemeen Bestuur.		
Doelstelling/ Openbaar belang	Het volledig, zowel juridisch als financieel, afhandelen van de in 2001 plaatsgevonden verkoop van de activa van het GZO aan Eneco.		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020*
	Financieel belang gemeente	Verhouding gemiddelde gasopbrengst over de jaren 1990 t/m 1999 van voormalige gemeente De Bilt ten opzichte van de andere deelnemende gemeenten.	Verhouding gemiddelde gasopbrengst over de jaren 1990 t/m 1999 van voormalige gemeente De Bilt ten opzichte van de andere deelnemende gemeenten.
	Eigen vermogen	€ 28.213	€ 15.043
	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
	Resultaat 2020 verbonden partij	€ -/-13.170	
Risico's	Geen		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	€ 0		
Programma	Algemene Dekkingsmiddelen		
Deelnemende partijen	Gemeenten Bunnik, Utrechtse Heuvelrug en Zeist.		

* Jaarrekening 2020 nog niet beschikbaar, cijfers gebaseerd op raming

Naam		N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder en heeft hierdoor stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.		
Doelstelling/ Openbaar belang	De BNG draagt door gespecialiseerde dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers. De BNG is de huisbankier van gemeente De Bilt.		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 546.683	€ 546.683
	Eigen vermogen	€ 4.887.000.000	€ 5.097.000.000
	Vreemd vermogen	€ 144.802.000.000	€ 155.262.000.000
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 221.000.000
Risico's	Geen		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	€ 0		
Programma	Programma Algemene dekkingsmiddelen		
Deelnemende partijen	De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap.		

Naam		Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang	De wethouder met milieu in portefeuille neemt deel aan het algemeen bestuur van de ODRU		
Doelstelling/ Openbaar belang	De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht, ODRU, is een regeling tussen colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. De ODRU werkt samen met de gemeenten aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving voor inwoners en bedrijven. Dit wordt op een maatschappelijk bewuste manier gedaan. Dit wordt gedaan met een breed scala aan producten en diensten op het terrein van o.a. bodem, bouw- en woningtoezicht, vergunningen en meldingen, geluid en lucht, klimaat, energie en duurzaamheid, natuur- en milieueducatie, ruimtelijke ordening en toezicht en handhaving.		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 99.737	€ 65.994
	Eigen vermogen	€ 1.749.771	€ 1.157.790
	Vreemd vermogen	€ 7.699.971	€ 7.863.561
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 125.764
Risico's	Het streven is erop gericht om de totale kosten van het uitvoeringsprogramma van de ODRU niet meer te laten bedragen dan de gemaakte kosten in 2018. Voor de uitvoering van taken is een dienstverleningsovereenkomst (voor onbepaalde tijd) gesloten. Wanneer de ODRU onvoldoende inkomsten heeft om wettelijke taken uit te voeren dan hebben de deelnemende gemeenten een financieel risico.		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	€ 964.042		
Programma	Volksgezondheid en Milieu in combinatie met Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
Deelnemende partijen	Gemeenten Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Utrechtse Heuvelrug, Renswoude, Rhenen, Veenendaal, Stichtse Vecht, Vijfheerenlanden, Woerden, Wijk bij Duurstede en Zeist.		

Naam		Recreatieschap Stichtse Groenlanden	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang	Een wethouder is lid van het Dagelijks bestuur en twee raadsleden zijn lid van het Algemeen bestuur.		
Doelstelling/ Openbaar belang	Deze gemeenschappelijke regeling is ingesteld ter behartiging van het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 60.820	€ 60.539
	Eigen vermogen	€ 4.744.151	€ 4.722.266
	Vreemd vermogen	€ 6.396.646	€ 5.312.878
	Resultaat 2020 verbonden partij		-€ 192.368
Risico's	Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL) heeft financieel gezien een roerig jaar achter de rug. Dit jaar is door het dagelijks bestuur aangegeven dat de situatie met uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN) niet langer houdbaar is. Er is gestart met een onderzoek naar het opheffen van RMN en het onderbrengen van de uitvoerende taken in bijvoorbeeld een centrum-organisatie. Daarnaast wordt onderzocht of de gemeenschappelijke regeling blijft bestaan of dat hiervoor een andere samenwerkingsvorm gekozen moet worden. Deze onderzoeken lopen nog door tot eind 2021, we verwachten dan meer duidelijkheid over de organisatie en financiën te hebben.		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	€ 39.167		
Programma	Sport, cultuur en recreatie		
Deelnemende partijen	Gemeenten De Bilt, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Utrecht, Woerden, IJsselstein en de provincie Utrecht		

Naam		Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen	
Vestigingsplaats	Breukelen		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling met Centrumgemeente		
Bestuurlijk belang	Deelname burgemeester in het algemeen bestuur		
Doelstelling/ Openbaar belang	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het beheren van de ingevolge artikel 12, eerste lid, van de Archiefwet 1995 in de archiefbewaarpplaats berustende archiefbescheiden van de gemeente 2. Toezicht op het beheer van archiefbescheiden die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarpplaats 3. Stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op het gebied van lokale en regionale geschiedenis 		
Kerncijfers	Bedrag op	01-01-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 26.409	€ 2.603
	Eigen vermogen	€ 108.235	€ 10.533
	Vreemd vermogen	€ 285.286	€ 355.375
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 15.596
Risico's	Gemeente Weesp gaat samengevoegd worden met gemeente Amsterdam (2024-2026). De andere deelnemers doen samen met het RHCVV een scenarioverkenning voor de toekomst van de gezamenlijke regeling. Hierdoor zou het voortbestaan van deze gemeenschappelijke regeling in gevaar kunnen komen.		
Bijdrage volgens jaarstukken	€ 250.247		
Programma	Sport, cultuur en recreatie		
Deelnemende partijen	Gemeenten Stichtse Vecht (Centrumgemeente), De Ronde Venen, Weesp en De Bilt		

Naam		Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI)	
Vestigingsplaats	Zeist		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling		
Bestuurlijk belang	Wethouder financiën in AB en DB en wethouder werk en inkomen in het AB		
Doelstelling/ Openbaar belang	Het zo bedrijfsmatig mogelijk (doen) uitvoeren van de taken van de deelnemende gemeentebesturen op de terreinen van de Participatiewet, aanvullende regelingen, schulddienstverlening, BBZ en de Wet sociale werkvoorziening ('WSW-oud'). De RDWI richt zich daarbij zowel op een efficiënte bedrijfsvoering als op een klantgerichte - en effectieve dienstverlening. Inwoners met een bijstandsuitkering en/of met een indicatie voor sociale werkvoorziening, banenafpraak en beschut werk worden begeleid naar regulier werk op de arbeidsmarkt.		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 195.000	€ 362.234
	Eigen vermogen	€ 1.167.720	€ 2.970.482
	Vreemd vermogen	€ 8.616.334	€ 13.298.999
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 1.737.513
Risico's	<p>Sinds de Participatiewet (2015) zijn gemeenten op het gebied van bijstand en re-integratie verantwoordelijk voor meer doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking.</p> <p>De komst van de Participatiewet gaat gepaard met een vermindering van het rijksbudget dat is bedoeld voor re-integratie en de financiële verplichtingen bij de afbouw van de 'WSW-oud'.</p> <p>Een onzekere factor blijft of het rijksbudget ter dekking van de bijstandsuitkeringen voldoende is om de daadwerkelijke uitgaven te dekken. De economische ontwikkelingen en de veranderende behoeften van de arbeidsmarkt zijn andere factoren die de participatie kunnen beïnvloeden.</p>		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	In 2020 bedroeg de bijdrage aan de RDWI € 20.512.323.		
Programma	Sociaal domein		
Deelnemende partijen	Gemeenten Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist.		

Naam		Regionale ICT Dienst Utrecht (RID)	
Vestigingsplaats	Doorn		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.		
Bestuurlijk belang	Alle deelnemers zijn vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. Namens gemeente De Bilt heeft de burgemeester zitting.		
Doelstelling/ Openbaar belang	<p>Het is voor een goede publieke dienstverlening aan onze inwoners noodzakelijk dat wij kunnen vertrouwen op onze infrastructuur. Deze infrastructuur wordt beschouwd als een strategisch bedrijfsmiddel. Zonder dit bedrijfsmiddel is het niet goed mogelijk te voldoen aan de eisen die worden gesteld op het gebied van dienstverlening, informatievoorziening en informatieveiligheid.</p> <p>De RID ondersteunt dit door het beheren en ondersteunen van de deelnemende partijen met een betrouwbare ICT dienstverlening en informatievoorziening adequaat in te vullen.</p>		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 25.323	€ 14.413
	Eigen vermogen	€ 156.000	€ 87.000
	Vreemd vermogen	€ 4.700.000	€ 5.350.000
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 23.000
Risico's	Bij ontbinding of liquidatie van de GR is bepaald in art. 32 van de GR dat een liquidatieplan wordt opgesteld dat voorziet in de verplichtingen van de gemeenten ter zake de financiële gevolgen van de ontbinding, alsmede een verdeling van alle rechten en verplichtingen van de GR onder de deelnemers.		
Bijdrage volgens jaarstukken	€ 1.329.000		
Programma	Algemene dekkingsmiddelen		
Deelnemende partijen	Gemeenten Baarn, Bunnik, De Bilt, Soest, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede, alsmede de Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn en Heuvelrug.		

Naam		Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	
Vestigingsplaats	Utrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang	De Veiligheidsregio wordt door het algemeen bestuur (AB VRU) geleid. In het AB VRU hebben alleen de burgemeesters zitting. Uit het AB wordt een dagelijks bestuur gekozen		
Doelstelling/ Openbaar belang	De Veiligheidsregio dient het algemene veiligheidsbelang van alle inwoners van de provincie. De regeling richt zich op het grootschalig optreden van brandweer en de grootschalige inzet van medische zorg bij branden/incidenten/calamiteiten en rampen. De veiligheidsregio's zijn bij Wet geformaliseerd (Wet Veiligheidsregio's).		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 406.819	€ 528.929
	Eigen vermogen	€ 13.081.000	€ 18.114.000
	Vreemd vermogen	€ 44.366.000	€ 46.131.000
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 2.511.000
Risico's	Eventuele toekomstige bijstellingen in het materieel- en personeelsbeheer- en spreidingsplan kan mogelijk leiden tot financiële consequenties.		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	In 2020 is de bijdrage van De Bilt begroot op € 2.588.284. De werkelijke bijdrage van De Bilt in 2019 is € 2.582.508.		
Programma	Veiligheid		
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten in de provincie Utrecht.		

Naam		Vitens N.V.	
Vestigingsplaats	Zwolle		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder Financiën is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.		
Doelstelling/ Openbaar belang	Uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2019	31-12-2019*
	Financieel belang gemeente	€ 42.050 (circa 0,725%) aandelen	€ 42.050 (circa 0,725%) aandelen
	Eigen vermogen	€ 533.300.000	€ 533.300.000
	Vreemd vermogen	€ 1.233.500.000	1.293.000.000
	Resultaat 2019 verbonden partij		€ 11.100.000
Risico's	Vitens beheert de risico's door borging van kennis in de organisatie en, waar nodig, beheersmaatregelen te treffen.		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	€ 0		
Programma	Algemene Dekkingsmiddelen		
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in de provincies Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Noord-Holland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in de provincies Drenthe en Noord-Holland alsmede de provincie Utrecht.		

* Vitens NV is een privaatrechtelijke verbonden partij. De meest recente beschikbare cijfers zijn vermeld.

Naam		SRO De Bilt bv	
Vestigingsplaats	Amersfoort		
Rechtsvorm	BV		
Bestuurlijk belang	De wethouder financiën heeft zitting in het AVA		
Doelstelling/ Openbaar belang	SRO De Bilt bv is in het leven geroepen om op een maatschappelijk aanvaarde bedrijfseconomische manier onze (sport)accommodaties te exploiteren.		
Kerncijfers	Bedrag op	1-1-2020	31-12-2020
	Financieel belang gemeente	€ 10.000	€ 30.000
	Eigen vermogen	€ 20.000	€ 60.000
	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
	Resultaat 2020 verbonden partij		€ 175.000
Risico's	In 2020 positief resultaat		
Bijdrage volgens begroting / jaarstukken	€ 501.634		
Programma	Sport		
Deelnemende partijen	Gemeente De Bilt en Nv SRO		

3.8 Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze waarop het grondbeleid wordt ingezet om gemeentelijke beleidsdoelen te realiseren. Daarnaast wordt ingegaan op vastgoedbeleid waarvan een belangrijk onderdeel de portefeuillestrategie is die het college heeft vastgesteld en waarvan we met de uitvoering zijn gestart

Het grond- en vastgoedbeleid van de gemeente De Bilt

Grondbeleid en eigendom van gemeentelijk vastgoed zijn geen zelfstandige doelen, maar bieden instrumenten en mogelijkheden om andere beleidsdoelen te (kunnen) realiseren. In 2020 is de aandacht uitgegaan naar uitvoering van het in 2019 vastgestelde Vastgoedbeleid. Speerpunten daarvan zijn: verkoop van niet-strategisch vastgoed, meerjarenplanning voor onderhoud gebouwen, sloop van objecten om ruimte vrij te maken voor herontwikkeling, verbetering van de vastgoedadministratie.

De portefeuillestrategie

De kern van de portefeuillestrategie bestaat uit:

1. Herontwikkeling van grond en/of gebouwen die niet strategisch zijn, en die na herontwikkeling afgestoten kunnen worden
2. Waardebehoud van vastgoed dat aangemerkt is als strategisch. Het op een planmatige wijze onderhouden en een concrete invulling geven aan verduurzaming van de gebouwen en betere toegankelijkheid.
3. Adequaats beheer en exploitatie en het benutten van mogelijkheden om het beheer en exploitatie van maatschappelijk vastgoed over te dragen aan een professionele organisatie.

De wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd

Met de inzet van gemeentelijke eigendommen, is de gemeente actief bepalend bij de keuze van een ontwikkelstrategie. Voor de planvorming en inhoudelijke ontwikkelkeuzes richt de gemeente zich rechtstreeks tot de omgeving voor afstemming. Locaties waar de gemeente eigendommen heeft, zijn ondergebracht in projecten. De financiële en ruimtelijke kaders voor herontwikkeling worden per project ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Het gemeentelijk eindresultaat kan een bouwplan of bouwproject zijn waarvan de realisatie aan een te selecteren marktpartij wordt overgelaten.

De strategische vastgoedportefeuille wordt onderhouds-technisch op orde gebracht. Na het bereiken van een adequate onderhoudsstaat, wordt de exploitatie en het beheer waar mogelijk overgedragen. Het onderhoud en beheer van de eerste drie gebouwen, te weten de Vierstee, de Kees Boekehal en het nieuwe zwembad is reeds overgedragen aan SRO bv De Bilt.

Gemeentelijke grondexploitaties/bouwplannen

De volgende projecten hadden in 2020 een grondexploitatie:

1. Centrumgebied Bilthoven
2. De Melkweg
3. Holsblokkenweg
4. Bedrijvenpark Larenstein
5. De Werkschuit
6. Hummeloord
7. Van Everdingen
8. Akoteh

In 2020 zijn er geen grondexploitaties afgesloten

Verliesvoorziening

Om de risico's binnen de grondexploitaties op te kunnen vangen hebben wij in het verleden voorzieningen getroffen voor de verlieslatende exploitaties Centrumplan en De Werkschuit. Uit de jaarlijkse actualisatie van de exploitatieberekeningen in het kader van deze jaarrekening blijkt dat de huidige verliesvoorziening voor een bedrag van € 295.738 te hoog is ingeschat. Naar huidige inzicht zal het verwachte verlies voor

Bilthoven Centrum uitkomen op € 6.772.258 en voor De Werkschuit € 68.168. Dit betekent een vrijval van € 295.738.

Parameters grondexploitatie

In grondexploitaties wordt per 31-12-2020 met de volgende parameters gerekend:

Parameters grondexploitatie	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Mutatie
Rekenrente	2,90%	1,80%	-1,10%
Opbrengsteninflatie	0,00%	Variabel	X
Kosteninflatie	2,00%	2,00%	0,00%

Boekwaardeverloop

De boekwaarde (per 31-12-2020) is de stand van het grondexploitatie-project waarbij alle historische gemaakte investeringen en gerealiseerde opbrengsten gesaldeerd zijn. In de jaarrekening wordt teruggekeken naar behaalde resultaten van afgelopen boekjaar. Voor de grondexploitatie is daarmee de boekwaarde gewijzigd waarin afgelopen jaar geboekte kosten en opbrengsten zijn verwerkt. In onderstaand schema is het verloop van de boekwaardes van de verscheidene grondexploitaties opgenomen.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeer- dering	Vermin- dering	Winst- uitname	Boekwaarde 31-12-2020
Bedrijvenpark Larenstein	2.811.504	175.421	1.111.454	-2.111	1.873.360
Centrumgebied Bilthoven	8.789.169	1.480.816	702.349		9.567.636
Melkweg	-2.294.332	1.490.275	349.893	782.507	-371.443
Boslaan 32 (Van Everdingen)	248.098	18.866	1.433.884	704.321	-462.599
Sperwerlaan (Akoteh)	91.322	17.365	0	0	108.687
Beatrixlaan 1 (De Werkschuit)	625.063	57.708	0	0	682.771
Aeolusweg 14 (Hummeloord)	3.494	32.444	0	0	35.938
Holsblokkenweg	0	49.787	226.230	61.810	-114.633
TOTAAL ONDERHANDEN WERK	10.274.318	3.322.682	3.823.810	1.546.527	11.319.717

Toelichting:

- Vermeerderingen zijn geboekte kosten.
- Verminderingen zijn geboekte opbrengsten.
- Een speciaal onderdeel in de boekwaarde is de tussentijdse winstneming. De gemeente is verplicht volgens BBV-regelgeving om via de Percentage-of-Completion-methode een deel van de gerealiseerde winst te nemen.

Mutaties resultaten grondexploitaties

In onderstaande tabel wordt het verwachte resultaat van de grondexploitaties per 1-1-2021 vermeld. Tevens wordt de hoeveelheid nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten na 1-1-2021 getoond.

Omschrijving	Balans-waarde 31-12-2020	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)
Bedrijvenpark Larenstein	1.873.360	645.230	2.591.826	-73.236
Centrumgebied Bilthoven	2.795.379	2.113.553	4.908.932	0
Melkweg	-371.443	597.664	459.598	-233.377
Boslaan 32 (Van Everdingen)	-462.599	129.672	21.005	-353.932
Sperwerlaan (Akoteh)	108.687	9.692	452.596	-334.217
Beatrixlaan 1 (De Werkschuit)	614.603	200.396	815.000	0
Aeolusweg 14 (Hummeloord)	35.938	151.674	808.599	-620.987
Holsblokkenweg	-114.633	116.658	3.176	-1.151
TOTAAL ONDERHANDEN WERK	4.479.292	3.964.539	10.060.732	-1.616.900

Rapportering

De toelichting, wijzigingen en planontwikkelingen van (onder meer) de grondexploitatie-projecten worden een keer per jaar in de vorm van een projectenboek als voortgangsrapportage aan de raad aangeboden. De actualisatie van de financiële resultaten van de projecten (grondexploitatie) worden eenmaal per jaar bij de jaarrekening ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Winstprognose

Voor de nog lopende grondexploitaties zijn de volgende eindresultaten berekend:

Resultaat grondexploitaties	Netto contante waarde		Eindwaarde	
	1-1-2021	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Larenstein	67.023			71.125
Bilthoven Centrum	-6.509.158		-6.772.128	
Melkweg	207.872	212.029		
Van Everdingen	1.037.502	1.058.252		
Akoteh	327.664	335.861		
Werkschuit	-65.521		-68.168	
Hummeloord	452.697		470.986	
Holsblokkenweg	61.727	62.961		

Particuliere bouwplannen en kostenverhaal

Niet alleen de gemeente (her-)ontwikkelt gronden en gebouwen om er projecten te realiseren. In De Bilt zijn veel particuliere eigenaren die een verzoek indienen om hun grond te herontwikkelen. Daarvoor is veelal een planologische procedure benodigd. Als gemeente wordt hieraan medewerking verleend onder door ons college vastgestelde voorwaarden. De kosten die hiervoor gemaakt worden, worden verhaald op de betreffende particuliere initiatiefnemer. Deze heeft hier immers profijt van. Afspraken over dit kostenverhaal worden vastgelegd in een anterieure overeenkomst.

Elk particulier initiatief wordt getoetst aan onze gemeentelijke beleidsdoelen. Omdat niet elk project aan door ons gestelde beleidsdoelen kan voldoen, hebben wij drie bestemmingsreserves vorm gegeven voor:

- sociale woningbouw/ huisvestingsfonds
- infrastructuur
- landschap

In de Nota Kostenverhaal is vastgelegd op welke wijze het kostenverhaal berekend wordt en afdrachten in de genoemde fondsen worden berekend. Eenmaal per jaar wordt bij de vaststelling van de Jaarrekening aan de raad een voorstel gedaan om de ontvangen middelen in te zetten voor de aangemerkte doelen/projecten.

Het overeenkomen van een opdracht voor een van de drie fondsen, leidt tot een stapsgewijze ontvangst van de bijdragen van particulieren:

1. De particuliere initiatiefnemer stemt in met het voldoen van een bijdrage in de exploitatielasten van de gemeente, het reguliere wettelijk kostenverhaal. Dit wordt voldaan vóórdat het planologisch besluit door ons college of uw raad wordt vastgesteld.
2. Indien het door de particulier verzochte planologische besluit onherroepelijk is en juridisch niet meer kan worden aangevochten, dan vindt de afdracht plaats in het door u ingestelde fonds.

Voorgenomen afgestemde afdrachten in 2020:

Adres	Afdracht	Fonds	Geplande ontvangst
Albert Cuyplaan 60	12.000	Volkshuisvestingsfonds	2021
Hessenweg 109-115	40.000	Volkshuisvestingsfonds	2022
Schubertlaan 8-10	24.000	Volkshuisvestingsfonds	2022
C. de Haasweg 6	150.000	Landschap	2022

De streefdatum van geplande ontvangst is afhankelijk van het moment waarop de planologische beslissing onherroepelijk wordt. Indien procedures gevoerd worden, kan deze datum verschuiven.

3.9 Duurzaamheid

De klimaatambities die aan de basis liggen van het klimaatakkoord en de klimaatwet zijn niet nieuw. Nieuw zijn wel het tempo waarin de doelstellingen gerealiseerd moeten worden en de bijdrage die decentrale overheden daaraan moeten leveren.

Klimaatakkoord

Door het instemmen met het nationale klimaatakkoord op 29 november 2019 hebben alle gemeenten zich geconformeerd aan de doelen en de uitwerking van het klimaatakkoord. Tevens zijn hiermee door de rijksoverheid middelen ter beschikking gesteld voor de jaren 2020 en 2021 voor het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie warmte (TVW).

Wat wilden wij bereiken?

Klimaatmitigatie (Het verzachten van klimaatverandering door minder broeikasgassen uit te stoten). Wij hebben in september 2020 een positieve beschikking voor de RRE-subsidie ontvangen. Van deze toegekende gelden (€ 90.000) worden van maart 2021 t/m december 2021 1000 koopwoningen voorzien van gepersonaliseerd isolatie en verduurzamingsadvies.

In november 2020 hebben wij een tweede subsidieaanvraag ingediend voor de RREW-regeling. De energiebesparing is dit keer niet alleen bedoeld voor de bewoners van koopwoningen maar ook voor huurwoningen. We verwachten in maart 2021 te vernemen of en voor welk bedrag we van deze regeling gebruik kunnen maken.

Tevens hebben wij in 2020 samen met de energiecoöperaties een traject ingezet om in 2021 te starten met een gemeentelijke inkoop actie voor zon op particuliere daken.

Klimaatadaptatie (Het tegengaan van de effecten van klimaatverandering)

Naast klimaatadaptatie in de openbare ruimte hebben wij ook aandacht voor klimaatadaptatie in de niet-openbare binnenkerse ruimte. Hierom zijn wij aangesloten bij Stichting Steenbreek. De Stichting Steenbreek zet zich in om de leefomgeving te vergroenen, samen met gemeenten, provincies, waterschappen, projectontwikkelaar, woningbouwcorporaties, kennis- en onderwijsinstellingen en andere betrokken maatschappelijke organisaties.

In Steenbreek de Bilt werken Groei&Bloei De Bilt en IVN De Bilt samen met ons. In 2020 zijn drie bijeenkomsten georganiseerd.

Op 21 januari was de eerste informatieavond in het HF Witte centrum. Hier konden tuineigenaren geïnspireerd worden om hun tuin biodiverser en klimaatadaptiever in te richten. Het plan was om samen met Groei en Bloei enkele tuinen te vergroenen, dit is door coronacrisis niet meer doorgegaan.

Op 16 juni was de eerste onlineavond specifiek voor het inrichten van een tuin in het nieuw op te leveren project 'Hof van Bilthoven' 30% van de nieuwe bewoners was aanwezig om zich voor oplevering van de woning alvast te laten inspireren voor een functionele klimaatadaptieve tuin. Tijdens de week van de duurzaamheid hebben wij dezelfde inspiratiesessie nogmaals online georganiseerd, nu voor alle inwoners van De Bilt.

Circulaire economie (herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waarde vernietiging te minimaliseren).

Zwerfafval weer beschikbaar maken voor recycling door het te verzamelen en correct te scheiden is ook onderdeel van de circulaire economie. In 2020 is het geld van de zwerfafvalvergoeding toegekend aan Sportief in het groen, voor het project 'Plog it up de Bilt'. Hierdoor was er in De Bilt.

weer een georganiseerde World Clean Up Day op 19 september 2020. Ook verzorgt Plog it up De Bilt nu de langdurige en eenmalige uitleen van zwerfafvalgrijpers. Hierdoor ligt deze taak niet meer bij de gemeentewerf.

Het voorkomen van afval is ook een onderdeel van de circulaire economie. Wat in 2019 startte als pilot, het beschikbaar stellen van de 'neem gerust je eigen verpakking mee' stickers van Zero Waste NL is gecontinueerd in 2020. Uiteindelijk zijn ruim 200 stickers verspreid in onze gemeente. Winkeliers kunnen met deze sticker laten zien dat mensen welkom zijn met hun eigen bakje of zakje om zo afval te besparen. Ook communiceren wij vanaf 2020 hier duidelijker over

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In juni 2020 heeft de raadde concept Regionale Energiestrategie U-16 (RES) vastgesteld. Hiermee is de eerste stap gezet op weg naar een regionale duurzame elektriciteitsopgave in de RES. Voor de uitwerking van het Biltse aandeel in de RES hebben wij in 2020 3 bijeenkomsten georganiseerd voor stakeholders en 3 bijeenkomst voor inwoners (2 digitale en 1 fysieke). Daarnaast hebben wij het burgerpanel gevraagd naar hun mening over duurzaamheid. Het participatietraject zetten wij in 2021 voort. Hiermee is ook het vaststellen van de bijdrage van De Bilt aan de RES verschoven naar 2021.

De tweede belangrijke pijler van ons duurzaamheidsbeleid is het opstellen van de Transitievisie Warmte (TVW). Voorafgaand aan de opstelling heeft uw raad ingestemd met een startnotitie. Op basis van de uitgangspunten uit deze notitie stellen wij de transitievisie op.

Samen met onze stakeholders (BENG!, de SSW, en het waterschap HDSR) hebben wij een rijkssubsidie aangevraagd voor het aardgasvrijmaken van de wijk Brandenburg. De aanvraag is helaas niet gehonoreerd. Maar wij zullen nogmaals een subsidieaanvraag indienen in 2021. Het ecologisch beheren van bermen en gazons hebben wij uitgebreid om de biodiversiteit te vergroten en natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups aan te trekken.

De week van de duurzaamheid was ook het startschot voor de oprichting van de werkgroep biodiversiteit o.l.v. Samen voor De Bilt. De oprichting van deze werkgroep was inbegrepen in de subsidie voor de week van de duurzaamheid 2020 van Duurzaam de Bilt. In 2021 gaan we vast meer van deze werkgroep horen.

In 2019 besloten wij tot het laten uitvoeren van een onderzoek naar de kansen voor een bouwkringloop in onze gemeente. In 2020 zijn de materiaalstromen en optionele locaties en samenwerkingsverbanden in kaart gebracht. Waar wij in eerste instantie positief waren bleek dat een rendabele bouwkringloop op regionaal niveau haalbaarder. Op dit moment wordt daar financiering voor gezocht. Deze gesprekken hebben wel het circulaire denken bij verschillende ondernemers aangewakkerd. Als de winkels in 2021 weer open mogen zal in een bouwmarkt in onze gemeente schapruimte worden ingeruimd voor hergebruikte materialen.

4 Overzicht baten en lasten in de jaarrekening

4.1 Recapitulatiestaat

Overzicht baten en lasten per programma

	Begroting Primitief 2020	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020
Programma: Burger, Bestuur en Ondersteuning			
Totaal lasten	4.772.117	4.845.902	4.752.958
Totaal baten	1.907.238	1.933.789	1.988.983
Saldo voor mutaties reserves	2.864.879	2.912.113	2.715.405
Programma: Veiligheid			
Totaal lasten	3.880.779	3.972.818	4.050.470
Totaal baten	33.100	23.100	34.097
Saldo voor mutaties reserves	3.847.679	3.949.718	4.016.374
Programma: Verkeer, vervoer en waterstaat			
Totaal lasten	4.547.689	4.817.979	4.457.884
Totaal baten	654.894	678.494	718.698
Saldo voor mutaties reserves	3.892.795	4.139.485	3.739.187
Programma: Economie			
Totaal lasten	3.497.118	1.732.890	1.634.665
Totaal baten	3.297.541	1.481.313	1.470.173
Saldo voor mutaties reserves	199.577	251.577	164.492
Programma: Onderwijs			
Totaal lasten	4.845.967	4.693.739	4.392.804
Totaal baten	368.766	463.766	501.791
Saldo voor mutaties reserves	4.477.201	4.229.973	3.891.013

	Begroting Primitief 2020	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020
Programma: Sport, cultuur en recreatie			
Totaal lasten	8.988.926	9.140.692	9.416.311
Totaal baten	1.367.371	1.881.610	2.132.792
Saldo voor mutaties reserves	7.621.555	7.259.082	7.283.519
Programma: Sociaal Domein			
Totaal lasten	38.139.666	49.298.094	45.415.779
Totaal baten	10.101.216	18.784.806	16.529.354
Saldo voor mutaties reserves	28.038.450	30.513.288	28.886.425
Programma: Volksgezondheid en Milieu			
Totaal lasten	13.202.065	13.351.565	12.932.263
Totaal baten	10.532.350	10.473.010	10.428.718
Saldo voor mutaties reserves	2.669.715	2.878.555	2.503.544
Programma: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Totaal lasten	9.428.055	11.744.516	10.939.290
Totaal baten	6.927.288	8.937.370	10.248.743
Saldo voor mutaties reserves	2.500.767	2.807.146	690.546
Programma: Algemene dekkingsmiddelen			
Totaal lasten	11.644.698	12.198.067	11.871.092
Totaal baten	68.088.104	68.541.874	68.414.265
Saldo voor mutaties reserves	-56.443.406	-56.343.807	-56.543.173
SALDO LASTEN	102.947.080	115.796.262	109.863.516
SALDO BATEN	103.277.868	113.199.132	112.516.185
SALDO VOOR MUTATIES RESERVES	-330.788	2.597.130	-2.652.669
Totaal storting in reserves (lasten)	523.165	4.292.914	4.292.914
Totaal onttrekking reserves (baten)	518.802	5.914.635	5.701.731
Saldo van de onttrekkingen uit en stortingen in de reserves	4.363	-1.621.721	-1.408.817
SALDO NA MUTATIES RESERVES	-326.425	975.409	-4.061.486

4.2 Incidentele baten en lasten en structurele reservemutaties

In overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de jaarrekening een 'overzicht van de incidentele baten en lasten'. In dit overzicht dient per programma de afzonderlijke posten te worden gespecificeerd. Het betreft de posten die het resultaat incidenteel beïnvloeden ten opzichte van het structurele beeld. Normale budgetverschillen op structureel bestaand beleid worden hierbij niet meegenomen. Daarnaast zijn technische wijzigingen die geen invloed hebben op het saldo, buiten beschouwing gelaten. Ook zijn (incidentele) overboekingen tussen reserves buiten beschouwing gelaten. In het overzicht zijn de incidentele afwijkingen uit de kadernota, nota van actualisatie, de bestuursrapportages en afzonderlijke raadsvoorstellen opgenomen.

Overzicht van incidentele baten en lasten

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	Incidentele lasten		Incidentele baten	
	Begroot na wijziging	Rekening 2020	Begroot na wijziging	Rekening 2020
CORONA				
Programma Burger, Bestuur en Ondersteuning				
Verkoop snippergroen		31.100		87.000
Verkoop gebouwen		27.981	1.200.000	1.161.300
Programma Veiligheid				
Schade uitkering testkar		30.000		
Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat				
Vrijval voorziening Ondertunneling Leijenseweg				349.650
Project "Realisatie dynam. Fietsverlichting N237"	119.800	73.200		
Programma Economie				
Programma Onderwijs				
Huurinkomsten Lichtruim tijdelijke huisvesting			95.000	156.500
Programma Sport, Cultuur en Recreatie				
SPUK			100.000	74.460
Verkoop gebouwen		6.562		
Programma Sociaal Domein				
Programma Volksgezondheid en Milieu				
Bestuurlijke boete KDV				6.000
Subsidie Extern advies warmtetransitie				20.660
Programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening En Stedelijke Vernieuwing				
Tussentijdse winstneming project Melkweg, Van Everdingen en de Holblokkenweg				1.548.638
Verlaging verliesvoorziening verlieslatende exploitaties (GREX Bilthoven Centrum en De Werkschuit)				295.738
Vrijval Startersleningen			25.350	148.381
Verkoop gebouwen		64.721		
Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien				
	119.800	233.564	1.420.350	3.848.327

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

In overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de jaarrekening een 'overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves'.

Toevoeging aan de reserves	Rekening 2020
Programma Burger, Bestuur en Ondersteuning	0
Programma Veiligheid	0
Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat	0
Programma Economie	0
Programma Onderwijs	0
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	0
Programma Sociaal Domein	0
Programma Volksgezondheid en Milieu	0
Programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	0
Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien	
Vrije reserve	1.185.233
	1.185.233

Onttrekking aan de reserves	Rekening 2020
Programma Burger, Bestuur en Ondersteuning	0
Programma Veiligheid	0
Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat	0
Programma Economie	0
Programma Onderwijs	0
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	0
Programma Sociaal Domein	0
Programma Volksgezondheid en Milieu	
Egalisatiereserve Riolering	238.126
Programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	0
Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien	
Vrije reserve	1.025.084
Reserve Afrondende nieuwbouw gemeentehuis	67.616
Reserve Investeringen gemeentewerf	19.060
	1.349.886

4.3 Beloning gemeentelijke topambtenaren

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente De Bilt van toepassing zijnde regelgeving:

De algemene maximum bezoldigingsnorm in 2020 is vastgesteld op € 209.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Naar aanleiding van het normenkader rondom de WNT gaat het voor de gemeente De Bilt om de volgende gegevens:

Gegevens 2020 <i>bedragen x € 1</i>	T.B.W.M. van der Torre	R. van Netten	E. de Leeuw
Functie(s)	Griffier	Gemeente-secretaris	Wnd. Gemeente-secretaris
Duur dienstverband	1-1 t/m 31-12	1-5 t/m 31-12	1-1 t/m 30-04
Omvang dienstverband (in fte)	0,89	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.915	78.221	27.724
Beloningen betaalbaar op termijn	15.529	13.536	5.897
Totaal bezoldiging	106.444	91.757	33.621
Toepasselijk WNT-maximum	178.667	134.549	66.633

* E. de Leeuw is waarnemend gemeentesecretaris geweest in de periode van 01-01 t/m 30-04-2020.

Gegevens 2019 <i>bedragen x € 1</i>	T.B.W.M. van der Torre	E. de Leeuw
Functie(s)	griffier	Wnd. Gemeente-secretaris
Duur dienstverband	1-1 t/m 31-12	5-11 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	0,89	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	78.879	15.015
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	12.919	2.426
Totaal bezoldiging	91.798	17.441
Toepasselijk WNT-maximum	172.440	29.639

Overeenkomstig de WNT dienen de jaarlijkse vergoedingen die uitkomen boven het normbedrag van € 209.000 (o.b.v. fulltime dienstverband) teruggevorderd te worden. Uit het overzicht blijkt dat die wettelijke norm niet is overschreden.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

5 Balans en toelichting

5.1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Jaarverslaggeving voorschriften

Bij het opstellen van het jaarverslag en de jaarrekening zijn de voorschriften en regels van het Besluit Begroting en Verantwoording gehanteerd. Deze voorschriften en regels zijn op gedetailleerd niveau beschreven en toegelicht in de Financiële Verordening zoals die in 2020 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijving en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten voor onderzoek en ontwikkeling kunnen onder voorwaarden worden geactiveerd indien:

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren;
- de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Afschrijving van kosten voor onderzoek vindt plaats naar rato van de verwachte opbrengsten, doch maximaal in 5 jaar.

De afschrijvingsduur van de afsluitkosten van opgenomen geldleningen is maximaal gelijk aan de looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend. Alle investeringen worden geactiveerd, dus ook die met een maatschappelijk nut. In afwijking daarvan worden kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde niet geactiveerd.

1. Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke

investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

2. Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of geheel worden gedaan voor riolering, het inzamelen van afval of andere zaken waarop op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet heffing kan worden geheven dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in deze aparte categorie.

3. Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De materiële vaste activa met maatschappelijk nut worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

	Aantal jaar
Nieuwbouw gebouwen	40
Rioleringen in zandgrond	60
Drukriool en rioleringen in veengrond	25
Renovatie, restauratie en aankoop gebouwen	25
Technische installaties in gebouwen	15
Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen	15
Zware transportmiddelen; aanhangwagens; machines; werktuigen; apparatuur; gereedschappen	10
Bestelauto's; personenauto's; lichte motorvoertuigen	8
Automatiseringsapparatuur	5
Kantoorapparatuur	3
Gronden en terreinen	niet

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden als volgt gewaardeerd:

- Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgprijs van de aandelen, eventueel verminderd met een voorziening voor duurzame waardevermindering;
- Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen tegen nominale waarde, eventueel verminderd met een voorziening voor duurzame waardevermindering;
- Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen;
- De overige tot de financiële vaste activa behorende vorderingen (o.a. schuldinschrijvingen) worden gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Toelichting

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

Kapitaalverstrekkingen aan:

- Deelnemingen
- Gemeenschappelijke regelingen
- Overige Verbonden partijen

Langlopende leningen aan:

- Openbare lichamen
- Deelnemingen

- Woningbouwcorporaties
- Overige Verbonden partijen

Overige langlopende leningen

- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet FIDO en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als financieel vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke (rentetypische) looptijd. Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Flottende activa

1. Voorraden en onderhanden werken

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden. De grond- en hulpstoffen zijn gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde.

De als Onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Toelichting

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- Grond- en hulpstoffen
 - Niet in exploitatie genomen bouwgronden
 - Overige grond- en hulpstoffen
- Onderhanden werken (waaronder bouwgronden in exploitatie)
- Gereed product en handelsgoederen
- Vooruitbetalingen

2. Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Toelichting

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- Vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- Verstrekte kasgeldleningen
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- Overige vorderingen
- Overige uitzettingen

Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet FIDO te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten. Het onderscheid tussen beiden is komen te vervallen. Voor zover op grond van het treasury statuut effectenbezit niet is toegestaan, dan wel niet aanwezig, kan dit in de toelichting uiteengezet worden.

3. Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen.

Vaste passiva

1. Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen, die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

2. Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. Rubricering onder de vlottende passiva is niet toegestaan.

3. Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4. Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de paragraaf met betrekking tot de financiering is nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Met betrekking tot de eigen bijdrage op grond van de Wmo worden de volgende uitgangspunten aangehouden: Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, beschermd wonen of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door deze systematiek te kiezen voor het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, bepaalt de wetgever in feite, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Opbrengsten

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

5.2 Balans per 31 december 2020

(bedragen x €1.000)

Activa			31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa	Immateriële vaste activa	Kosten onderzoek en ontwikkeling	308	942
	Totaal Immateriële vaste activa		308	942
	Materiële vaste activa	Investerings met een economisch nut	57.599	69.941
		Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	44.759	31.137
		Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	991	936
	Totaal Materiële vaste activa		103.349	102.013
	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	549	549
		Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	0	0
		Leningen aan deelnemingen	38	76
		Overige langlopende leningen	768	300
		Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	0	0
	Totaal Financiële vaste activa		1.355	925
Totaal Vaste activa			105.012	103.880
Vlottende activa	Voorraden	Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)	4.479	3.138
		Gereed product en handelsgoederen	7	6
	Totaal Voorraden		4.487	3.144
	Vorderingen	Vorderingen op openbare lichamen	5.575	7.228
		Overige vorderingen	4.120	4.090
	Totaal Vorderingen		9.695	11.318
	Liquide middelen	Kas, bank en giro	5	8
	Totaal Liquide middelen		5	8
	Overlopende activa	Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.079	2.060
	Totaal Overlopende activa		2.079	2.060
Totaal Vlottende activa			16.265	16.531
Eindtotaal			121.278	120.411

(bedragen x €1.000)

Passiva			31-12-2020	31-12-2019
Vaste passiva	Eigen vermogen	Algemene reserve	3.897	3.214
		Bestemmingsreserves		
		Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven	1.863	1.888
		Overige bestemmingsreserves	14.610	14.595
		Gerealiseerd resultaat	4.061	2.082
	Totaal Eigen vermogen		24.432	21.780
	Voorzieningen	Voorzieningen	1.398	2.528
	Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	Onderhandse leningen van banken en overige financiële instellingen	72.925	82.075
Totaal Vaste passiva			98.756	106.383
Vlottende passiva	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Overige kasgeldleningen	6.000	4.000
		Banksaldi	129	1.988
		Overige schulden	6.303	3.160
	Totaal Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		12.432	9.148
	Overlopende passiva	Overlopende passiva	10.090	4.880
Totaal Vlottende passiva			22.522	14.028
Eindtotaal			121.278	120.411

5.3 Toelichting op de balans

Vaste activa

Overzicht verloop immateriële vaste activa

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2019	Her- rubricering	Inves- teringen	Desinvest- eringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	942	-662	76	-1	20	30	308
TOTAAL IMMATERIELE ACTIVA	942	-662	76	-1	20	30	308

In de onderstaande tabel is het verloop met betrekking tot de "lopende" projecten voor het boekjaar 2020 weergegeven.

Omschrijving	herrubricering	Inves- teringen	Desinvest- teringen	Bijdragen van derden
Leyenseweg 38		38.253		30.000
Voorber.krediet Natuurontwikk.Twisslaan/Gr'kansewg		24.997		
Voorbereid.kred.Herontwikk.Huidige locatie zwembad		12.571		
Holsblokkenweg Westbroek		-38.482	-1.033	
HF Witte Centrum (voorbereidingskrediet)		39.158		
AGL - Versteeglaan	-56.265			
AGL - Jan Steenlaan 34 (Rataplan)	-89.709			
AGL - Gregoriuslaan 10 (Theresia)	-87.989			
AGL - Jasmijnstraat 6	-92.975			
AGL - Burg. de Withstraat 2-2A	-35.171			
AGL - Groenekanseweg 21	-155.686			
AGL - Groenekanseweg 32 ('t Nijepoortje)	-144.418			
	-662.213	76.496	-1.033	30.000

Herrubricering

Bovengenoemde objecten stonden gerubriceerd als immateriële activa, daar deze locaties onderdeel uitmaakten van het project achterblijvende locaties. Dat is gecorrigeerd, omdat deze locaties worden verkocht of nog niet worden ontwikkeld. De verkochte locaties zijn afgewaardeerd en de nog niet verkochte locaties overgeheveld naar gebouwen en gronden. Het project Versteeglaan wordt verantwoord onder de gronden en terreinen en de overige projecten onder de bedrijfsgebouwen (economisch nut).

Overzicht verloop materiële vaste activa

MATERIËLE VASTE ACTIVA (bedragen x 1000)	Boekwaarde 31-12-2019	Her rubricering	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2020
INVESTERINGEN MET ECONOMISCH NUT								
Gronden en terreinen	1.551	56						1.607
Woonruimten	3				1			2
Bedrijfsgebouwen	47.739	606	3.045		1.839	701		48.850
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.427	-11.270			515			3.642
Vervoermiddelen	152				57			95
Machines, apparaten en installaties	3.626		303		589			3.340
Overige materiële vaste activa	1.443	-1.372			8			62
	69.941	-11.980	3.348		3.008	701		57.599
INVESTERINGEN MET ECONOMISCH NUT waarvoor heffingen worden geheven								
Bedrijfsgebouwen	984				42			943
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	29.931	11.226	1.974		944			42.187
Vervoermiddelen	57				27			31
Machines, apparaten en installaties	131				26			105
Overige materiële vaste activa	34	1.372	93		5			1.495
	31.137	12.599	2.067		1.043			44.759
INVESTERINGEN IN DE OPENBARE RUIMTE MET MAATSCHAPPELIJK NUT								
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	936	44	310		45	252		991
	936	44	310		45	252		991
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	102.013	528	5.915		4.096	954		103.349

Overzicht verloop gronden en terreinen

Omschrijving	Her rubricering	Inves- teringen	Desinves- teringen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen
AGL - Versteeglaan	56.265				
	56.265				

Overzicht verloop bedrijfsgebouwen

Omschrijving	Her-rubricering	Inves-teringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afwaarde-ringen
AGL - Burg. de Withstraat 2-2A	35.171	-35.171			
AGL - Gregoriuslaan 10 (Theresia)	87.989	56.365			
AGL - Groenekanseweg 21	155.686	-155.686			
AGL - Groenekanseweg 32 ('t Nijepoortje)	144.418	23.171			
AGL - Jan Steenlaan 34 (Rataplan)	89.709				
AGL - Jasmijnstraat 6	92.975	81.923			
Brandweerpost Maartensdijk - Renovatie		151.964		701.396	
Brandweerpost Tienhoven-Westbroek - Nieuwbouwfusie		126.820			
VRU locatie Leijenseweg Bilthoven		-102.222			
De Regenboog - nieuwbouw		2.793.832			
Nieuwbouw Zwembad		34.309			
Renovatie De Vierstee		-89.227			
Asbestsanering Renovatie De Vierstee		158.876			
	605.949	3.044.955		701.396	

Herrubricering

Bovengenoemde objecten stonden gerubriceerd als immateriële activa. Dit is gecorrigeerd. Het project Versteeghlaan wordt verantwoord onder de gronden en terreinen en de overige projecten onder de bedrijfsgebouwen (economisch nut). De investeringen in deze ontwikkelingen (Gregoriuslaan, Jasmijnstraat, Jan Steenlaan en Groenekanseweg) beslaan alleen plan- en beheerskosten. De nieuwbouw van De Regenboog is in 2020 technisch afgerond. De laatste bijdrage van stichting Delta is ontvangen. De financiële afhandeling met het bouwbedrijf moet nog worden gedaan. Derhalve kan het krediet nog niet worden afgesloten. De belastingdienst heeft een uitspraak gedaan op de door ons ingediende bezwaarschriften met betrekking tot de renovatie van De Vierstee. Hierdoor kan dit krediet worden afgesloten.

Overzicht verloop grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Omschrijving	Inves-teringen	Desinves-teringen	Bijdragen van derden	Afwaarde-ringen
Maatschappelijk nut				
Prof dr T M C Asserweg	309.717			
Jan Steenlaan e.o. - Veilige fietsroute			252.448	
	309.717		252.448	
Economisch nut - heffingen				
Riolering Pluvierenlaan - Zwanenlaan	494.052			
Riolering Den Dolder - AWZI	207.688			
Riolering Westbroek - nieuwbouw	1.045			
Riolering Ambachtstraat	83.478			
Riolering Vinkelaan	101.263			
Riolering Diverse aanpassingen 2020	592.684			
Riolering Leyenseweg	23.155			
Beschoeiingen watergangen	12.246			
Riolering Afkoppelen Melkweg e.o.	5.855			
Riolering Looydijk West - Asserweg	104.061			
Grondwatermeetnet 2020	24.335			
Riolering Molenwiek/Bovenkruier	301.732			
Afkoppelen Versteeglaan	2.207			
Riolering Obrechtlaan	13.860			
Riolering Korhoenlaan	5.978			
	1.973.639			
	2.283.357		252.448	

Het overgrote deel betreft vervanging riolering. De Prof. Dr. M.C. Asserweg is doorgetrokken. De bijdrage van € 252.448 bedraagt de afrekening van de toegezegde subsidie voor de aanleg van een veilige fietsroute op de Jan Steenlaan.

Daarnaast heeft bij deze rubriek ook een herrubricering plaatsgevonden. Een aantal investeringen in de riolering zijn verschoven van investeringen met economisch nut naar investeringen met economisch nut waarvoor heffingen worden geheven.

Overzicht verloop machines, apparaten en installaties

Omschrijving	Inves- teringen	Desinves- teringen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen
Vervanging verlichting gemeentehuis	227			
Techniek doorontwikkeling zaakgericht werken	8.657			
Hulpmiddelen WMO 2020	294.190			
	303.073			

Jaarlijks worden de verstrekte hulpmiddelen voor de Wmo (electrische rolstoelen, scootmobiel etc.) geactiveerd en gedurende de gebruiksduur afgeschreven.

Overzicht verloop overige materiële vaste activa

Omschrijving	Inves- teringen	Desinves- teringen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen
Afvalinzamelingsplan	92.862			
	92.862			

Het afvalinzamelingsplan is in 2020 afgerond. Bovendien is dit activum verschoven van investeringen met economisch nut naar investeringen met economisch nut waarvoor heffingen worden geheven.

Overzicht verloop financiële vaste activa

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (bedragen x 1000)	Boekwaarde 31-12-2019	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrijving/ Aflossing	Waarde- vermindering	Boekwaarde 31-12-2020
KAPITAALVERSTREKKING AAN						
Deelneming	549					549
Gemeenschappelijke regelingen	0					0
Overige verbonden partijen						
	549					549
LENINGEN AAN						
Openbare lichamen						
Woningbouwcorporaties						
Deelnemingen	76			38		38
Overige verbonden partijen						
	76			38		38
OVERIGE LANGLOPENDE LENINGEN						
Langlopende u/g geldleningen	300	833		366		768
Uitzettingen in 's Rijks schatkist rentetypische looptijd > 1 jaar						
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier rentetypische looptijd > 1 jaar						
Overige uitzettingen rentetypische looptijd > 1 jaar						
	300	833		366		
TOTAAL FINANCIËLE VASTE ACTIVA	925	833		404		1.355

Kapitaalverstrekkingen

Deelneming

De gemeente is in het bezit van aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten, Vitens, Biga en de SRO. De aandelen vertegenwoordigen een gezamenlijke nominale waarde van € 549.061.

Leningen

Deelnemingen

Het betreft hier een achtergestelde lening aan Vitens met een restantbedrag van € 38.000. Dit wordt in 2021 volledig afgelost.

Overige langlopende leningen

Langlopende u/g geldleningen

In 2020 is een lening van € 600.000 beschikbaar gesteld aan Stichting Delta. Daarnaast zijn in 2020 de SVN-leningen op de balans opgenomen voor € 233.381. In de afgelopen jaren werden deze betalingen ten onrechte ten laste van de exploitatie gebracht. Van deze startersleningen is inmiddels € 160.000 afgelost. De totale lening met betrekking tot de erfpachtuitgifte is voor € 199.503 afgelost. Ook zijn er in 2020 nog een drietal kleinere aflossingen geweest.

Flottende activa

Voorraden

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
ONDERHANDEN WERK (W.O. BOUWGR. IN EXPLOITATIE)		
Onderhanden werk (w.o. bouwgr. in exploitatie)	11.320	10.274
Voorziening grondexploitaties	-6.840	-7.136
	4.480	3.138
GEREED PRODUCT EN HANDELSGOEDEREN		
Gereed product en handelsgoederen	7	6
TOTAAL VOORRADEN	4.487	3.144

Overzicht verloop bouwgrond in exploitatie

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeer- dering	Vermin- dering	Winst- uitname	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening verlieslatend complex	Balans- waarde 31-12-2020
Bedrijvenpark Larenstein	2.811.504	175.421	1.111.454	-2.111	1.873.360	0	1.873.360
Centrumgebied Bilthoven	8.789.169	1.480.816	702.349		9.567.636	6.772.257	2.795.379
Melkweg	-2.294.332	1.490.275	349.893	782.507	-371.443	0	-371.443
De Leijen Zuid (woon- zorgcomplex)	0	0	0	0	0	0	0
Boslaan 32 (Van Everdingen)	248.098	18.866	1.433.884	704.321	-462.599	0	-462.599
Sperwerlaan (Akoteh)	91.322	17.365	0	0	108.687	0	108.687
Beatrixlaan 1 (De Werkschuit)	625.063	57.708	0	0	682.771	68.168	614.603
Aeolusweg 14 (Hummeloord)	3.494	32.444	0	0	35.938	0	35.938
Holsblokkenweg	0	49.787	226.230	61.810	-114.633	0	-114.633
TOTAAL ONDERHANDEN WERK	10.274.318	3.322.682	3.823.810	1.546.527	11.319.717	6.840.425	4.479.292

De grootste mutaties betreffen reguliere ontwikkelingen binnen de grondexploitaties, voornamelijk Bedrijvenpark Larenstein, Centrumgebied Bilthoven, de Melkweg en de Boslaan 32. Daarnaast is er in 2020 gestart met een nieuwe grondexploitatie aan de Holsblokkenweg. Op basis van de mate waarin de verschillende projecten zijn gerealiseerd, is op drie bouwgronden een tussentijdse winst genomen van in totaal € 1.548.638. Op de grondexploitatie Larenstein is een correctie toegepast op de winstneming van voorgaande jaren van € 2.111.

Voor de onderbouwing van de geraamde nog te maken kosten, opbrengsten en eindresultaat zoals bedoeld in artikel 52d van het BBV (besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid.

Omschrijving	Balans-waarde 31-12-2020	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)
Bedrijvenpark Larenstein	1.873.360	645.230	2.591.826	-73.236
Centrumgebied Bilthoven	2.795.379	2.113.553	4.908.932	0
Melkweg	-371.443	597.664	459.598	-233.377
De Leijen Zuid (woon-zorgcomplex)	0	0	0	0
Boslaan 32 (Van Everdingen)	-462.599	129.672	21.005	-353.932
Sperwerlaan (Akoteh)	108.687	9.692	452.596	-334.217
Beatrixlaan 1 (De Werkschuit)	614.603	200.396	815.000	0
Aeolusweg 14 (Hummeloord)	35.938	151.674	808.599	-620.987
Holsblokkenweg	-114.633	116.658	3.176	-1.151
TOTAAL ONDERHANDEN WERK	4.479.292	3.964.539	10.060.732	-1.616.900

Verliesvoorziening bouwgrond in exploitatie

De actualisatie van de grondexploitaties heeft geleid tot aanpassing van de verliesvoorziening. Per 1-1-2020 werd een verliesvoorziening aangehouden voor twee verlieslatende exploitaties:

1. Centrumgebied Bilthoven	€ 7.019.175
2. De Werkschuit	€ <u>116.989</u>
Totaal	€ 7.136.164

In 2020 is de voorziening vervolgens aangepast omdat, na actualisatie blijkt dat de te verwachte verliezen voor het Centrumgebied en De Werkschuit lager uitvallen. Per 31-12-2020 word een verliesvoorziening aangehouden voor:

1. Centrumgebied Bilthoven	€ 6.772.257
2. De Werkschuit	€ <u>68.168</u>
Totaal	€ 6.840.425

Vorderingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
OPENBARE LICHAMEN		
Btw-vorderingen	5.057	5.450
Belastingvorderingen via BghU	518	1.778
	5.575	7.228
UITZETTINGEN IN 'S RIJKS SCHATKIST MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD < 1 JAAR		
Schatkistbankieren	0	0
	0	0
OVERIGE VORDERINGEN		
Rekening-courantverhoudingen		
Debiteuren algemeen	5.245	4.899
- Voorziening dubieuze debiteuren	-1.125	-809
	4.120	4.090
TOTAAL VORDERINGEN < 1 JAAR	9.695	11.318

Uitzettingen in 's Rijksschatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijksschatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden.

Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 250.000.

De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		2020			
(1)	Drempelbedrag	772.103			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	376	665	191	474
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	396	107	581	298
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag					
		2020			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	102.947			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	102.947			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	772.103			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	34.211	60.532	17.616	43.572
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	376	665	191	474

Liquide middelen

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Banksaldi	0	0
Kassaldi	3	3
Kruisposten	2	6
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN	5	8

De kassaldi zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar.

Overlopende activa

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Nog te ontvangen posten	1.370	1.200
Vooruitbetaalde bedragen	728	860
TOTAAL OVERLOPENDE ACTIVA	2.079	2.060

Uitsplitsing nog te ontvangen posten

	Bedrag
ODRU (niet gebruikte uren voorschot programma)	130.332,50
Zwerfafval (subsidie)	30.315,00
leges en precario zaakstelsel (nog op te leggen)	191.276,98
BGHU (Toeristenbelasting, OZB, afvalheffing, rioolrecht)	417.132,32
Algemene Uitkering (decembercirculaire)	299.808,00
Dividend BNG 2019	277.714,71
Bijdrage flexpool	19.000,00
Overige (kleine) nog te ontvangen bedragen	4.595,44
Totaal	1.370.174,95

De vooruitbetaalde kosten zijn iets lager dan vorig jaar.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
ALGEMENE RESERVE		
Algemene reserve	3.897	3.214
SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE	3.897	3.214
BESTEMMINGSRESERVES		
Voor egalisatie van tarieven	1.863	1.888
Overige bestemmingsreserves	14.610	14.595
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	16.474	16.483
Gerealiseerd resultaat	4.061	2.082
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	24.432	21.779

Algemene reserve

De algemene reserve is een vrije reserve en wordt gebruikt voor de afwikkeling van de exploitatietekorten dan wel -overschotten. Ze heeft een bufferfunctie en wordt doorgaans aangewend voor eenmalige lasten. De toename van de reserve is het gevolg van de begrote toevoeging in 2020 en de resultaatsbestemming van het jaar 2019.

Bestemmingsreserves

Voor egalisatie van tarieven

Dit zijn mutaties in de reserve riolering en de reserve sport. Bij de reserve riolering zijn de mutaties het gevolg van het dekkingsplan van 2020. Daar is de reserve riolering ingezet om de tarieven gematigd te laten stijgen.

De onttrekking uit de reserve sport is het gevolg van de hogere onderhoudskosten op sportaccommodaties dan geraamd. Deze kosten zijn aan de reserve sport onttrokken.

Overige bestemmingsreserves

De stortingen en onttrekkingen zijn conform de begroting. De resultaatsbestemming is conform het raadsbesluit bij de jaarstukken 2019. De onttrekkingen afronding nieuwbouw gemeentehuis en investeringen gemeentewerf zijn ter dekking van de afschrijvingen op het gemeentehuis en de gemeentewerf. Bij de najaarsnota is besloten tot de onttrekking van € 635.000 aan de reserve Sociaal domein en de onttrekking van € 160.000 aan de reserve Corona.

Overzicht verloop reserves

Reserves	Saldo		Verloop 2020		Verminderen i.v.m. afschrijving op activa	Saldo 31-12-2020
	31-12-2019	Resultaat bestemming 2019	Storting	Onttrekking		
Algemene reserve						
Vrije reserve	3.214.098	1.185.233	523.165	1.025.084		3.897.412
Totaal algemene reserve	3.214.098	1.185.233	523.165	1.025.084	0	3.897.412
Voor egalisatie van tarieven:						
Egalisatiereserve riolering	1.875.292			12.173		1.863.119
Egalisatiereserve sport	13.049			13.049		0
Subtotaal egalisatiereserves tarieven	1.888.341	0	0	25.223	0	1.863.119
Overige bestemmingsreserves:						
Risicoreserve	11.359.134					11.359.134
Grondexploitatie	909.539	-231.728				677.811
Infrastructuur	0					0
Sociale woningbouw/ Huisvestingsfonds	0					0
Landschap	0					0
Speelplaatsen	13.560					13.560
Afrondende nieuwbouw gemeentehuis	819.028				67.616	751.412
Kunstvoorwerpen	18.806					18.806
Investerings gemeentewerf De Bilt	148.769				19.060	129.709
Culturele evenementen	21.200					21.200
Reserve Sociaal Domein	1.097.587	100.000		635.000		562.587
Reserve Fiscaliteiten	207.470	166.960				374.430
Corona	0	600.000		160.000		440.000
Duurzaamheid (revolving fund)	0	261.742				261.742
Totaal bestemmingsreserves	14.595.093	896.974	0	795.000	86.676	14.610.391
Totaal Reserves	19.697.532	2.082.207	523.165	1.845.307	86.676	20.370.921

Voorzieningen

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Voor bestaande verplichtingen	257	849
Voor (onderhouds) egalisatie	1.133	1.671
Voor door derden beklemde middelen (specifieke aanwending)	9	9
TOTAAL VOORZIENING	1.398	2.528

Bovenstaand overzicht wordt toegelicht in onderstaand overzicht.

Overzicht verloop voorzieningen

Voorzieningen	Saldo 31-12-2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2020
Voor bestaande verplichtingen:					
Wachtgeld verplichting college	100.210		54.570	5.556	40.084
APPA pensioen College	343.500			343.500	0
Personele verplichtingen	404.979	113.215		301.469	216.725
Subtotaal bestaande risico's	848.689	113.215		650.525	311.379
Voor(onderhouds)egalitatie:					
Wegenbeheer	336.388	1.768.588		2.087.551	17.425
Openbare Verlichting	383.373			228.673	154.700
Gebouwenbeheer	529.049	376.210		342.113	563.146
Kunstonderhoud	7.233		7.233		0
Meerjarig Onderhouds Plan onderwijs	414.484			16.850	397.634
Subtotaal egalisatievoorzieningen	1.670.527	2.144.798	7.233	2.675.187	1.132.905
Voor door derden beklemde middelen					
Uitbreiding kinderopvang	8.704				8.704
Subtotaal door derden beklemde middelen	8.704				8.704
Totaal voorzieningen	2.527.920	2.258.013	61.803	3.325.712	1.398.419

Bestaande verplichtingen

De gemeente heeft afgelopen jaar € 343.500 onttrokken aan de voorziening APPA pensioen College en overgemaakt aan de uitvoerder. Hiermee zijn de toekomstige lasten en het beheer overgedragen aan deze uitvoerder en wordt de voorziening opgeheven. Afgelopen jaar is € 301.469 onttrokken aan de voorziening personele verplichtingen voor betalingen aan voormalig personeel. Het beleid is erop gericht om voormalig personeel binnen 2 jaar naar ander werk te begeleiden. Op basis van de achtergrond, opleiding en specifieke kennis van de voormalig medewerkers waarvoor een bedrag is opgenomen in de voorziening, is dit naar de mening van de gemeente een reële inschatting. De hoogte van de voorziening is derhalve gebaseerd op het bedrag voor de resterende duur van de individuele verplichtingen met een maximum van 2 jaar. Om de voorziening op niveau te brengen is € 113.215 gestort. De voorziening komt hiermee op een bedrag van € 216.725. Het maximale risico ligt ca. € 160.000 hoger.

Om te voorzien in de noodzakelijke kosten voor het achterstallig onderhoud van gebouwen heeft een extra storting plaatsgevonden. Hiermee zijn de toekomstig voorziene kosten afgedekt. De voorziene middelen voor kunstonderhoud vallen vrij bij de jaarrekening.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
ONDERHANDSE LENINGEN		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	72.925	82.075
TOTAAL VASTE SCHULD	72.925	82.075

Overzicht verloop vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Omschrijving (bedragen x €1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeer- dering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2019	Rentelast boekjaar
Onderhandse leningen Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	82.075	0	9.150	72.925	1.554
	82.075	0	9.150	72.925	1.554

De aflossingen zijn binnen de exploitatie (€ 5,8 mln.) en door toename van de vlottende schulden opgevangen.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Overige kasgeldleningen	6.000	4.000
Banksaldi	129	1.988
OVERIGE SCHULDEN		
Crediteuren	5.236	3.155
Overige schulden	103	5
SUBTOTAAL OVERIGE SCHULDEN	5.339	3.160
TOTAAL NETTO-VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD < 1 JAAR	11.468	9.148

In 2019 heeft de gemeente haar kortlopende schulden grotendeels geconsolideerd. Hierdoor zijn de kasgeldleningen relatief laag zonder dat nieuwe langlopende leningen aan zijn getrokken. Wel zijn de openstaande crediteuren verdubbeld. Ook de overige schulden zijn met € 0,1 mln. toegenomen.

Overlopende passiva

Omschrijving (bedragen x € 1000)	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	10.589	4.880
Voorschotbedragen Europese overheidslichamen		
Voorschotbedragen Rijk	448	
Voorschotbedragen overige overheidslichamen	52	
TOTAAL OVERLOPENDE PASSIVA	11.089	4.880

In totaal is bijna voor € 10,6 mln. aan nog te betalen opgenomen. De hoogte wordt voor een groot deel veroorzaakt door de hoogte van nog te betalen facturen uit het sociale domein.

Verloop voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving (bedragen x €1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terug- betalingen	Boekwaarde 31-12-2020
Europese overheidslichamen					
Het Rijk					
- SPUK		173.166			173.166
- Subsidie Westelijke doorfietsroute		275.000			275.000
		448.166			488.166
Overige Nederlandse overheidslichamen					
- Restant subsidie fietsverlichting Uppsalapad		45.563			45.563
- subsidie 75 jaar vrijheid		6.000			6.000
		51.563			51.563
		499.730			499.730

5.4 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Garantstellingen

De afgegeven directe garantieverstrekkings bedroegen per 31 december 2020 € 1.493.878 (31 december 2019 € 1.760.503).

De afgegeven garantieverstrekkings via waarborgfondsen bedroegen € 99.762.768 en de hypothecaire leningen met gemeentegarantie € 675.595 (de afgegeven garantieverstrekkings via waarborgfondsen en de hypothecaire leningen met gemeentegarantie bedroegen per 31 december 2019 gezamenlijk € 101.932.240).

Huurverplichtingen

Voor het Berg en Boschonderwijs is door de gemeente De Bilt tijdelijk een extra voorziening ingezet als gevolg toename van het aantal leerlingen. Aangezien er in de regio overleg wordt gevoerd over mogelijke spreiding van de leerlingen is afgesproken om voor een tijdelijke uitbreiding van de huisvestingscapaciteit te kiezen. Er is een kortlopend huurcontract afgesloten met een huurwaarde na 31 december 2020 van € 47.000 (op jaarbasis). Daarnaast geldt er een langlopend huurcontract voor Het Lichtruim (t.b.v. het onderwijs) van € 650.000, waarin ook het Berg en Boschonderwijs is ondergebracht.

Groenonderhoud, straatreiniging, afvalinzameling en openbare verlichting

Voor het onderhoud van berm en watergangen zijn verplichtingen aangegaan met derde partijen, welke nog voor 1 jaar doorlopen. De waarde van deze verplichtingen voor de gemeente bedraagt € 145.000. Hetzelfde geldt ook voor afvalinzameling waarop een verplichting rust voor 2 jaar ten bedrage van € 2.040.000. Voor het sportveldenonderhoud zijn verplichtingen aangegaan voor 1 jaar voor een bedrag van € 96.500. Voor het onderhoud van de openbare verlichting loopt een verplichting tot eind 2021 met een waarde van € 250.000. Ook voor het reinigen van kolken loopt een verplichting tot eind 2021 voor een bedrag van 200.000. Voor het onderhoud aan pompen en gemalen zijn we verplichtingen aangegaan tot 2024 voor een bedrag van € 570.000. Voor de bestrijding van de eikenprocessierups zijn we ook verplichtingen aangegaan tot 2024 voor een bedrag van € 280.350. Per saldo heeft de gemeente De Bilt € 3.581.850 aan toekomstige verplichtingen jegens derden in verband met afvalinzameling en onderhoud van berm en waterwegen, openbare verlichting, sportvelden, kolken, pompen en gemalen.

Leasecontracten

De huur van de koffieautomaten van Overwijk koffiesystemen bedraagt € 5.490 per jaar. Het contract eindigt op 30-09-2025. De resterende contractwaarde per 31 december 2020 is € 26.137,50

Verlof- en vakantiedagen

Op basis van het gemiddeld uurloon tarief van de medewerkers is de waarde van het verlof per 31 december 2020 € 1.237.000.

Single Information Single Audit (SISA)

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021								
FI N	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZ K	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik Gemeenten	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 90.000	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05	Aard controle R Indicator: C1/06	Alleen invullen bij akkoord ministerie.				
1	2019-628147	€ 0	Ja					
	Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)				
Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10					
1	2019-628147							

OC W	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/04</i>	
			€ 207.051	€ 89.709	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bedrag	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/08</i>				
1	060310 Gemeente De Bilt	€ 0	060310 Gemeente De Bilt	€ 0				
len W	E2 7B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
			Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E27B/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E27B/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E27B/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E27B/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E27B/05</i>
			1	Bl16.LMW01	€ 0	€ 0		
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)		

				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie		Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoord en	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10	
		1	BI16.LMW01			Deze projecten zijn buiten de SiSa bijlage om aan de provincie Utrecht verantwoord middels separate verklaringen in 2017		
EZ K	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
		1	EAW-20-00190784	€ 19.340	€ 19.340	Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05					
			Nee					
SZ W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06

			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZ W	G2 A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet tot aal 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
			Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord worden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte en werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte en werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte en gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
		1	060310 Gemeente De Bilt	€ 7.529.796	€ 213.436	€ 597.817	€ 1.372	€ 49.460
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte en gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12
		1	060310 Gemeente De Bilt	€ 122	€ 225.536	€ 2.159	€ 0	€ 195.447

SZ W	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_ge meentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/13</i>	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsid ie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/14</i>					
			1	060310 Gemeente De Bilt	€ 0				
			Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekk ing (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoeksk osten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)									
<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/07</i>									
SZ W	G3 A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_tot aal 2019 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T- 1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekk ing (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) kapitaalverst rekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	

SZ W	G4	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05	Aard controle R Indicator: G3A/06	
		1	060310 Gemeente De Bilt	€ 88.920	€ 16.500	€ 15.545	€ 9.139	€ 101.951	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004			
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08	Aard controle R Indicator: G3A/09	Aard controle R Indicator: G3A/10			
		1	060310 Gemeente De Bilt						
			Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalversterking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalversterking (overig)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)								
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
V W S	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			Aard controle R. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 198.655	€ 121.907				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08			
			1 Gemeente de Bilt	€ 76.748	€ 69.628	€ 7.120	€ 0	
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11			

V W S	H8	Regeling Sportakkoord	1	Gemeente de Bilt	€ 76.748	38,63%		
				Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
				Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
			<i>Aard controle R Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	
				€ 27.850				Ja

6 Controleverklaring

7 Overzicht bijlagen

Bijlage 1	Reserves en voorzieningen	163
Bijlage 2	Doorgeschoven kredieten	166
Bijlage 3	Af te sluiten kredieten	167
Bijlage 4	Ombuigingen	168
Bijlage 5	Analyse begrotingsrechtmatigheid	169
Bijlage 6	Kerngegevens	170
Bijlage 7	Samenstelling Bestuur	171
Bijlage 8	Dashboard	173
Bijlage 9	Taakvelden	177
Bijlage 10	Verplichte beleidsindicatoren	179

Bijlage 1 Reserves en voorzieningen

Reserves	Omschrijving	2020	2019
Algemene reserve			
Vrije reserve	De vrije reserve wordt gebruikt voor de afwikkeling van de exploitatietekorten dan wel –overschotten. Ze heeft een bufferfunctie en wordt doorgaans aangewend voor eenmalige lasten	3.897.412	3.214.098
Als gevolg van de resultaatsbestemming 2019 is per saldo € 683.314 aan de algemene reserve toegevoegd.			
Egalisatiereserve			
Egalisatiereserve riolering	Uitvoering geven aan het door de raad vastgestelde Gemeentelijk rioleringsplan. Via deze reserve vindt een tariefegalitatie van het rioolrecht plaats	1.863.119	1.875.292
Ter egalitatie van het rioolrecht heeft in 2020 een onttrekking van € 12.173 plaatsgevonden.			
Egalisatiereserve sport	Indien in enig jaar de kapitaallasten die samenhangen met de vervanging van velden lager of hoger uitvallen, dient het verschil gestort of onttrokken te worden in/uit de egalisatiereserve sport. Dezelfde systematiek wordt gehanteerd bij het jaarlijks onderhoud.	0	13.049
Er is in 2020 een bedrag van € 13.049 onttrokken en daarmee is de reserve leeg.			
Overige bestemmingsreserves			
Risicoreserve	De reserve is bedoeld voor onvoorziene situaties: bijvoorbeeld calamiteiten die niet afgedekt worden door verzekeringsgelden of andere reserves en voorzieningen. Ook onverhoopt negatieve rekeningresultaten kunnen aan deze reserve worden onttrokken.	11.359.134	11.359.134
In 2020 is er geen mutatie op deze reserve geweest.			
Grondexploitaties	Het afdekken van gemeentelijke risico's van grondexploitaties en grondbeleid.	677.811	909.539
Als gevolg van de resultaatsbestemming 2019 is per saldo € 231.728 aan deze reserve onttrokken.			
Investerings gemeentewerf	Dekking van de kapitaallasten betreffende de investeringen gemeentewerf.	129.709	148.769
Met ingang van 2009 worden de kapitaallasten betreffende de investeringen gemeentewerf jaarlijks gedekt door middel van een onttrekking aan de reserve investeringen gemeentewerf. In 2019 heeft een onttrekking van € 19.060 plaatsgevonden. De reserve is voldoende in omvang om de toekomstige onttrekkingen op te vangen.			
Afrondende nieuwbouw gemeentehuis	Dekking van de afschrijvingskosten van nieuwbouw van de publiekshal.	751.412	819.028
Met ingang van 2007 worden de kapitaallasten betreffende de investering nieuwbouw publiekshal jaarlijks gedekt door middel van een onttrekking aan de reserve afrondende nieuwbouw gemeentehuis. In 2019 is € 67.616 onttrokken. De reserve is voldoende in omvang om de toekomstige onttrekkingen op te vangen.			
Kunstvoorwerpen	Het doel van de reserve is het vormen van een reserve voor de aankoop van kunst of het geven van een kunstopdracht. Ook kan de reserve gebruikt worden bij een kostbare renovatie. Van de regeling wordt gebruikt gemaakt bij een geschikte gelegenheid, bijvoorbeeld afronding van een ruimtelijk plan, viering of als de gemeente een kunstwerk wordt aangeboden waarvan de aankoop een lokaal belang heeft.	18.806	18.806
In 2020 is er geen mutatie op de reserve kunstvoorwerpen geweest.			
Speelplaatsen	Financiering van de lopende investeringen om het speelplaatsenbestand in overeenstemming te brengen met het vastgestelde speelruimteplan en de wettelijke voorschriften in het attractiebesluit.	13.560	13.560
In 2020 is er geen mutatie op de reserve Speelplaatsen geweest.			
Reserve culturele evenementen	Het dekken van door de burgemeester en wethouders te verlenen subsidies voor het houden van grotere culturele evenementen en initiatieven waarvoor de subsidiering via de stelpost incidentele activiteiten van het Welzijnsprogramma niet voldoet.	21.200	21.200
In 2020 is er geen mutatie op de reserve Culturele evenementen geweest.			
Reserve Sociaal Domein	Deze reserve is bedoeld om schokeffecten, vanwege plussen en minnen in het sociaal domein, te dempen in de gemeentebegroting.	562.587	1.097.587
Naar aanleiding van de resultaatsbestemming bij de jaarstukken 2019 is per saldo €100.000 aan deze reserve onttrokken. Bij de najaarsnota 2020 heeft de raad besloten nog eens €441.000 aan deze reserve te onttrekken voor het niet realiseren van een maatschappelijke businesscase.			
Reserve Fiscaliteit	De reserve is bedoeld om fiscaal in control te zijn en te blijven.	374.430	207.470
Als gevolg van de resultaatsbestemmign 2019 is er € 166.960 gestort in deze reserve.			

Reserves	Omschrijving	2020	2019
Reserve Corona	De reserve is ingesteld bij de jaarstukken 2019 om de mogelijke financiële gevolgen van de coronacrisis op te vangen.	440.000	0
Bij de najaarsnota 2020 heeft de raad besloten €160.000 te gebruiken voor de extra kosten door corona bij de afvalverwijdering.			
Reserve Duurzaamheid	De reserve is ingesteld bij de jaarstukken 2019 en is bedoeld om als revolvong fund te fungeren voor duurzaamheidsinitiatieven.	261.742	0
Als gevolg van de resultaatsbestemmign 2019 is er € 261.742 gestort in deze reserve.			

Voorzieningen	Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
Voor bestaande verplichtingen			
Wachtgeldverplichting collegeleden	Dekking van de wachtgeldverplichtingen van college.	40.084	100.210
Aanwending € 5.556, vrijval € 54.570			
APPA pensioen College	Dekking van het hiaat in de kapitaalopbouw van de pensioenen voor wethouders en ex-wethouders met wachtgeld	0	343.500
De gemeente heeft afgelopen jaar € 343.500 onttrokken aan de voorziening APPA pensioen College en overgemaakt aan de uitvoerder. Hiermee zijn de toekomstige lasten en het beheer overgedragen aan deze uitvoerder en wordt de voorziening opgeheven.			
Personele verplichtingen	Dekking van de kosten van voormalig personeel.	216.725	404.979
Afgelopen jaar is € 301.469 onttrokken aan de voorzieningen personele verplichtingen voor betalingen aan voormalig personeel. Om de voorziening op het niveau te brengen voor toekomstige verplichtingen is € 113.215 gestort. Hiermee zijn de toekomstige kosten voor bijna alle voormalige personeelsleden afgedekt.			
Voor (onderhouds) egalisatie			
Wegenbeheer	De voorziening dient ter egalisatie en kredietvorming voor respectievelijk de jaarlijkse en lange termijnkosten van het wegenbeheer.	17.425	336.388
In 2020 is € 2.087.551 onttrokken en € 1.768.588 toegevoegd aan deze voorziening.			
Voor (onderhouds) egalisatie			
Gebouwenbeheer	De voorziening dient ter egalisatie van de kosten van het beheerplan gemeentelijke gebouwen en woningen.	563.146	529.049
In 2020 is € 342.113 onttrokken en € 376.210 toegevoegd aan de voorziening.			
Kunstonderhoud	Instandhouding van de bestaande kunst.	0	7.233
In 2020 is deze voorziening vrijgevallen.			
Openbare Verlichting	De voorziening dient ter egalisatie van onderhouds-en vervangingskosten voor de openbare verlichting.	154.700	383.373
In 2020 is € 228.673 onttrokken aan deze voorziening.			
Meerjarig Onderhoudsplan onderwijs	Egaliseren van de onderhoudskosten van de schoolgebouwen.	397.634	414.484
In 2020 is € 16.849 onttrokken aan deze voorziening.			
Voor door derden bekleemde middelen			
Uitbreiding Kinderopvang	De voorziening is bestemd voor het herstructureren van het peuterspeelzaalwerk.	8.704	8.704
In 2020 heeft geen onttrekking of toevoeging plaatsgevonden.			

Bijlage 2 Doorgeschoven kredieten

In onderstaande tabel zijn de kredieten weergegeven welke in 2020 nog niet zijn afgesloten.

Doorgeschoven kredieten

Omschrijving / Toelichting	Restant krediet 1-1-2020	Mutaties in 2020	Restant krediet 31-12-2020
Brandweerpost Maartensdijk - Renovatie	1.325.000,00	148.391,42	1.176.608,58
Het project loopt door in 2021			
Brandweerpost Tienhoven-Westbroek - Nieuwbouwfusie	748.000,00	126.820,24	621.179,76
Het project loopt door in 2021			
Prof dr T M C Asserweg	534.821,00	309.717,37	225.103,63
Het project loopt door in 2021			
Vervanging verlichting gemeentehuis	156.920,00	226,59	156.693,41
Het project loopt door in 2021			
Techniek doorontwikkeling zaakgericht werken	53.687,00	8.656,83	45.030,17
Het project loopt door in 2021			
Riolering Pluvierenlaan - Zwanenlaan	600.000,00	494.051,54	105.948,46
Afronding van dit project vindt plaats in 2021			
Riolering Westbroek - nieuwbouw	50.000,00	1.045,00	48.955,00
Het project loopt door in 2021			
Riolering Diverse aanpassingen 2020	639.159,00	592.684,31	46.474,69
Afronding van dit project vindt plaats in 2021			
Riolering Afkoppelen Molenweg	450.000,00	0,00	450.000,00
Het project loopt door in 2021			
Beschoeiingen watergangen	100.000,00	12.246,28	87.753,72
Het project loopt door in 2021			
Riolering Afkoppelen Melkweg e.o.	95.000,00	5.855,00	89.145,00
Het project loopt door in 2021			
Riolering Westelijke doorfietsroute (subsidie)	50.000,00	0,00	50.000,00
Het project loopt door in 2021			
Voorber.krediet Achterblijv.locaties Gem.Accommodatie	97.184,00	0,00	97.184,00
Het project loopt door in 2021			
De Regenboog - nieuwbouw	3.133.043	2.092.436	1.040.607
Financiële afronding van dit project vindt plaats in 2021			
Voorber.krediet Natuurontwikk.Twisslaan/Gr`kanseweg	-15.323,00	24.997,25	-40.320,25
Betreft een nadere uitwerking van de motie Natuurontwikkeling Twisslaan/Groenekanseweg waarbij de ruimtelijke mogelijkheden in samenspraak met belanghebbende en omwonenden nader worden onderzocht om uiteindelijk te komen tot een nadere uitwerking en eventuele verkoop van het gebied. Het project loopt door in 2021			
Voorbereid.kred.Herontwikk.Huidige locatie zwembad	304.601,00	12.570,87	292.030,13
Het project loopt door in 2021			
HF Witte Centrum	-29.917,00	39.158,01	-69.075,01
Het project loopt door in 2021			

Bijlage 3 Af te sluiten kredieten

In onderstaande tabel zijn de kredieten weergegeven welke in 2020 zijn afgesloten.

Afgesloten kredieten

Omschrijving / Toelichting	Restant krediet 1-1-2020	Mutaties in 2020	Restant krediet 31-12-2020
Jan Steenlaan e.o. - Veilige fietsroute	-248.590	-252.448	3.858
Hulpmiddelen WMO 2020	400.000	294.190	105.810
Riolering Den Dolder – AWZI	200.000	207.688	-7.688
Riolering Ambachtstraat	83.932	83.478	454
Riolering Vinkenlaan	100.000	101.263	-1.263
Riolering Leyenseweg	25.000	23.155	1.845
Riolering Looydijk West – Asserweg	100.000	104.061	-4.061
Grondwatermeetnet 2020	25.000	24.335	665
Investeringen brandweercentrales	-100.625	-102.222	1.597
Nijepoort Exploitatieplan Versteeglaan	47.330	0,00	47.330
Nieuwbouw Zwembad	39.236	34.309	4.927
Renovatie De Vierstee	-89.227	-89.227	0
Asbestsanering Renovatie De Vierstee	158.877	158.876	1
Riolering Molenwiek/Bovenkruier	300.000	301.732	-1.732
Afkoppelen Versteeglaan	2.483	2.207	276
Riolering Obrechtlaan	19.689	13.860	5.829
Riolering Korhoenlaan	6.117	5.978	139
Afvalinzamelingsplan	91.305	92.862	-1.557
Verplaatsingsbijdrage kinderdagverblijf	140.000	0	140.000
Holsblokkenweg Westbroek	-212.449	-37.449	-175.000

Bijlage 4 Ombuigingen

In de onderstaande tabel wordt het totaal aan ombuigingen voor 2020 weergegeven.

Maatregelen	2020	2021	2022	2023	2024
Incidentele baten verkoop vastgoed	1.200.000	700.000			
Onroerende zaakbelasting	600.032	600.032	600.032	600.032	600.032
Onderzoek optimaliseren gebruik lichtruim	0	0	500.000	500.000	500.000
Opschorten storting revolving fund	200.000	0	0	0	0
Maatschappelijke Businesscase buitendienst	-90.000	-40.000	300.000	300.000	300.000
Aanpassingen programma armoedebeleid	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Grote subsidiepartners dragen bij aan de gemeentelijke problematiek	0	150.000	150.000	150.000	150.000
Beperken openingstijden Gemeentewinkel	75.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Groenonderhoud minder intensiveren	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Vermogenspositie Biga	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Teamcoach minder		80.000	80.000	80.000	80.000
Ontwikkelingen GGD begroting 2020	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
Subsidie tafeltje dekje wordt gestopt (per motie afgevoerd voor 2020-2021)	0	0	60.000	60.000	60.000
Uitfaseren "Opstap"	30.000	57.000	57.000	57.000	57.000
Stoppen met de GGD maatwerkdienstverlening	0	0	53.000	53.000	53.000
Budget innovatieve subsidies schrappen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Toeristenbelasting	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Inzet voor- en vroegschoolse opvang (VVE) maximaliseren op Rijksbijdrage	37.000	37.000	37.000	37.000	37.000
Minder aanvullende exploitatiesubsidie vluchtelingenwerk	27.700	0	0	0	0
Volledig afbouwen subsidie aan hospice Demeter	0	26.000	26.000	26.000	26.000
College	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
Gemeenteraad (De raad heeft deze bij amendement geschrapt)	0	0	0	0	0
Verminderen innovatiebudget Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Buurtsportcoaches	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Vermindering budget Wet verplichte GGZ (WvGGZ) na invoering	0	0	14.722	15.111	15.111
Abonnementen en licenties vakbladen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Verminderen budget adviesraad sociaal domein	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Stoppen met de subsidie aan Stichting Boogh	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Inkoop en contractmanagement	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Afstoten Jagtlust	0	P.M.	0	0	0
Stoppen met de subsidie aan Stichting Speelgoedleenderij	0	1.400	1.400	1.400	1.400
Oplopende transformatietaakstelling sociaal domein (begroting 2019)	-500.000	-700.000	-800.000	-900.000	-900.000
Besparing maatschappelijke business case (mBC) bewezen preventie	91.119	111.292	111.292	111.292	111.292
Besparing maatschappelijke business case (mBC) toegang jeugdhulp	246.440	246.440	246.440	246.440	246.440
Besparing maatschappelijke business case (mBC) huishoudelijke hulp	61.041	158.481	158.481	158.481	158.481
Verwacht besparingspotentieel nog uit te werken mBC's	101.401	183.787	283.787	383.787	383.787
Taakstelling regelingen sociaal domein (kadernota 2020)	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Heroverwegingen lokaal arbeidsmarktbeleid	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Vermindering budget intensieve begeleiding statushouders	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Totaal	2.742.232	2.428.932	2.696.654	2.697.043	2.697.043

(Wordt) Gerealiseerd in 2020

In uitvoering in 2020

Niet realiseerbaar in 2020

Bijlage 5 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Kostenoverschrijdingen op programmaniveau die **geen** gevolgen hebben voor het rechtmatigheidsoordeel:

- worden geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct daaraan gerelateerde inkomsten;
- zijn passend binnen het bestaande beleid, maar konden niet tijdig worden signaleerd;
- zijn niet eerder gesignaleerde open einde regelingen
- zijn bekend geworden bij het opmaken van de jaarrekening nadat de overhead is toegerekend, mits op de kostenplaatsen geen overschrijdingen voorkomen en past binnen het geformuleerde beleid;
- zijn na het verantwoordingsjaar pas als onrechtmatig beschouwd (o.a. a.g.v. controles);
- zijn het gevolg van een hoger investeringsbedrag in een voorgaand jaar.

Kostenoverschrijdingen op programmaniveau die **wel** gevolgen hebben voor het rechtmatigheidsoordeel:

- zijn passend binnen het bestaande beleid maar zijn ten onrechte niet tijdig signaleerd;
- zijn niet passend binnen het bestaande beleid en is geen begrotingswijziging voor ingediend;
- zijn gevolg van een activiteit die achteraf als onrechtmatig moet worden beschouwd en geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar;
- zijn het gevolg van een hoger investeringsbedrag in het jaar van investeren.

In onderstaand overzicht wordt aangegeven aan welk van bovengenoemde oorzaken de overschrijding is toe te wijzen:

PROGRAMMA'S	Begrote lasten na wijziging 2020	Lasten uit Rekening 2020	Verschil	Geen gevolg	Wel gevolg
Programma burger, bestuur en ondersteuning	4.845.902	4.597.272	248.630	*	
Programma veiligheid	3.972.818	4.050.470	-77.652	b	
Programma verkeer, vervoer en waterstaat	4.817.979	4.137.321	680.658	*	
Programma economie	1.732.890	1.634.665	98.225	*	
Programma onderwijs	4.693.739	4.392.804	300.935	*	
Programma sport, cultuur en recreatie	9.140.692	9.377.311	-236.619	b	
Programma sociaal domein	49.298.094	44.911.403	4.386.691	*	
Programma volksgezondheid en milieu	13.351.565	12.922.263	429.302	b	
Programma volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	11.744.516	10.904.117	840.397	*	
Overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	12.198.067	11.543.296	654.771	*	
Storting in reserves	4.292.914	4.292.914	0	*	
	120.089.176	112.763.836	7.325.338		

Programma Veiligheid

Dit nadeel is ontstaan door een schade uitkering inzake een claim van een in brand gestoken 'motto/tekstkar' in de nacht voorafgaand aan de boerenprotesten. Deze schade van € 30.000 werd niet gedekt door de verzekeringsmaatschappij.

Programma Sport, cultuur en recreatie

Het nadeel wordt veroorzaakt door een nog af te rekenen SPUK uitkering. Tevens is er op dit taakveld sprake van een hogere subsidie, lagere pachttopbrengsten en hogere kosten uitbestede werkzaamheden.

Programma Volksgezondheid en milieu

Op afvalverwerking en stortkosten is een overschrijding ontstaan van € 301.000. Dit voornamelijk een gevolg van het thuiswerken in verband met COVID-19

Bijlage 6 Kerngegevens

	Werkelijk 31-12-2018	Werkelijk 31-12-2019	Begroot 01-01-2020	Werkelijk 31-12-2020
A. Sociale structuur				
Aantal inwoners	42.785	43.136	43.029	43.383
Waarvan 0-19 jaar	9.974	10.075	10.044	10.115
Waarvan 20-64 jaar	22.656	19.671	22.765	22.818
Waarvan 65 jaar en ouder	10.194	13.390	10.220	10.450
Aantal periodieke uitkeringsontvangers	2514	2.528	2.593	2.880
Waarvan op grond van: bijstandsuitkering	543	489	514	531
Waarvan op grond van: WAO (WIA, WAO,WAZ,Wajong)	1344	1.510	1.510	1.490
Waarvan: WW	579	490	520	520
Waarvan op grond van: IOAZ en IOAW	48	39	43	32
Aantal minderheden	1516	1560	5.518*	2.130
B. Fysieke structuur				
Oppervlakte gemeente in ha.	6.627	6713	6.713	6713
Waarvan Binnenwater	83	110	101	101
Totale aantal verblijfsobjecten	23.108	23.138	23.122	23.212
Waarvan woonfunctie	19.865	19.897	19.884	19.967
Waarvan kantoor/winkel/industrie functie	1058	1.052	1.053	1.068
Waarvan logiesfunctie	456	463	457	466
Lengte van de wegen in meters	198.000	220.500	242.907	242.887
Waarvan binnen de bebouwde kom	169.200	153.500	184.065	160.645**
Waarvan buiten de bebouwde kom	28.800	67.000	58.842	82.242**
Aantal ha openbaar groen	222	373	383	220***
Waarvan stedelijke beplanting	90	158	147	144
C. Financiële structuur				
Uitgaven per inwoner	2.204	2.642	2.538	2.632
Inkomsten per inwoner	2.238	2.689	2.546	2.726
Opbrengst OZB-belasting per inwoner	255	274	280	273
Uitkering uit het gemeentefonds per inwoner	1.104	1.195	1.185	1.244
Vaste schuld per inwoner	1.641	1.903	1.907	1.681
Geactiveerde kapitaaluitgaven per inwoner	2.339	2.408	2.446	2.421
Leningen aan derden per inwoner	6	7	8	18
Waarvan voor woningbouw	0	0	0	0
Beleggingen	13	13	19	13
Voorzieningen per inwoner	35	59	35	33
Eigen vermogen per inwoner	465	505	446	589

* Dit aantal stijgt want we maken in begroot 2020 geen onderscheid in niet-westerse en westerse migranten

**Verskil weglengtes begroot - werkelijk Binnen en buiten kom. Ten onrechte zijn weglengtes in de kom meegeteld die buiten de kom geteld moesten worden. Hierdoor is het aantal meter weg binnen de kom veel kleiner dan begroot en het aantal meter weg buiten de kom veel groter dan begroot. Per saldo wel ongeveer gelijk.

***Verskil ha openbaar groen. Begroot - werkelijk. In de begroting is vermoedelijk particulier bos deels meegeteld.

Bijlage 7 Samenstelling Bestuur

Samenstelling Gemeenteraad van De Bilt

Voorzitter: mr. S.C.C.M. Potters

Griffier: drs. T.B.W.M. van der Torre

De gemeenteraad van De Bilt bestaat uit 27 leden, In deze raadsperiode, die loopt van 2018 tot 2022, zitten er 12 politieke fracties in de raad. Op volgorde van grootte:

Namens VVD:

Drs. J.L.H. de Jong Schouwenburg, J.F. van Lemmen, Jhr. ing. C.F.C.T.M. van Nispen tot Sevenaer, E. Dalmeijer, drs. ing. C.J.H.M. Lelivelt

Namens GroenLinks:

Drs. H.C.A. Zandvliet, mr. A.M. 't Hart, drs. E.M. van der Aa, drs. I.M.M. Oude Lenferink

Namens D66:

J. Hoevers, dr. M. van Weele, J.F. van Brakel, ir. G.J. de Zwart

Namens Beter De Bilt:

W.H.F. van de Veerdonk, ing. J. Muijsson

Namens CDA:

D.A.W. de Groot BBA, M.F.A.M. Koren BEc, A. Muijs

Namens Forza De Bilt:

P. Schlamilch, K.C.M. Brekelmans

Namens PvdA:

K. Hagedoorn, drs. G. Schoor

Namens SGP:

J.F. Slootweg

Namens Bilts Belang:

E.J.F. den Hertog

Namens SP:

M.H.O. Boer

Namens ChristenUnie:

Dr. T.G. Aalbers

Namens Fractie Brouwer:

Dr. ir. C. Brouwer

Samenstelling en portefeuillevreiding College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente De Bilt

De heer S.C.C.M. Potters (burgemeester)

Portefeuille: bestuurlijke coördinatie, internationale betrekkingen, openbare orde en veiligheid, brandweer, toezicht en handhaving, communicatie/voorlichting, bedrijfsvoering (exclusief dienstverlening)

De heer J.A.E. Landwehr (wethouder, loco-burgemeester) VVD

Portefeuille: verkeer en mobiliteit, ruimtelijke ordening (inclusief vergunningen voor particuliere initiatieven), omgevingswet (betreft implementatie), recreatie en toerisme, project centrumplan Bilthoven, gebiedswethouder: Bilthoven (inclusief beheer openbare ruimte)

Mevrouw A.E. Brommersma (wethouder, 2e loco-burgemeester) Groen Links

Portefeuille: duurzaamheid (energietransitie particuliere bouw, energieopwekking, circulaire economie), burgerparticipatie, werk en inkomen, maatschappelijke ondersteuning en welzijn, natuur- en milieu, coördinatie beheer openbare ruimte, gebiedswethouder: De Bilt (inclusief beheer openbare ruimte)

De heer D.M.P.G. Smolenaers (wethouder, 3e loco-burgemeester) D66

Portefeuille: financiën (incl. grondbeleid), wonen, beheer vastgoed en accommodaties, duurzaamheid (energietransitie gemeentelijke en sociale bouw), kunst en cultuur, project herontwikkeling gemeentelijke locaties, gebiedswethouder: Groenekan en Hollandsche Rading (inclusief beheer openbare ruimte)

Mevrouw M.C.T. Bakker-Smit (wethouder, 4e loco-burgemeester) CDA

Portefeuille: economie, jeugdbeleid en jeugdzorg, sport en gezondheid, onderwijs, dienstverlening, gebiedswethouder: Maartensdijk en Westbroek (inclusief beheer openbare ruimte)

Mevrouw E. de Leeuw (tot mei 2020)

Waarnemend gemeentesecretaris

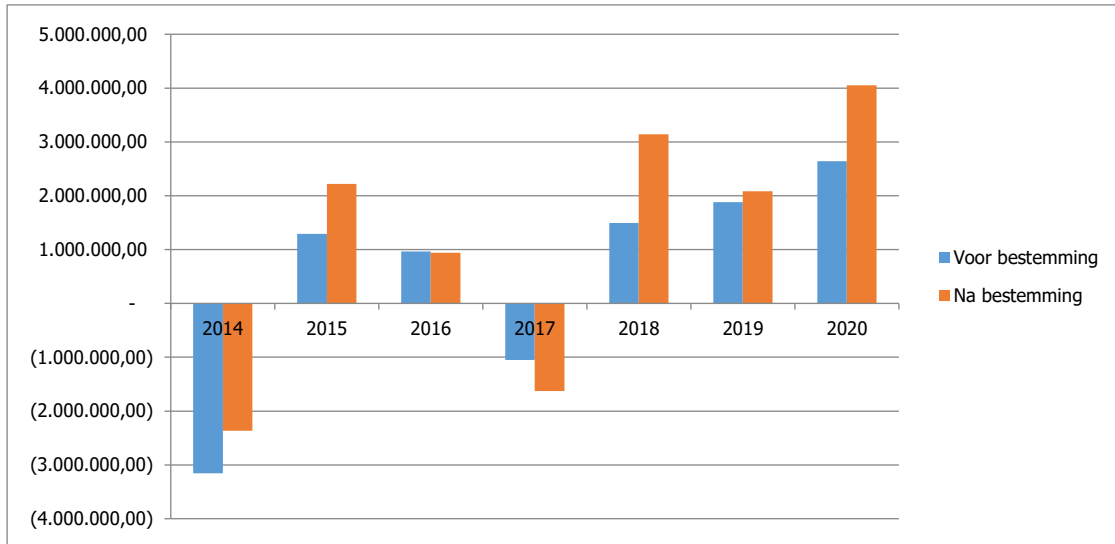
De heer R. van Netten (vanaf mei 2020)

Gemeentesecretaris

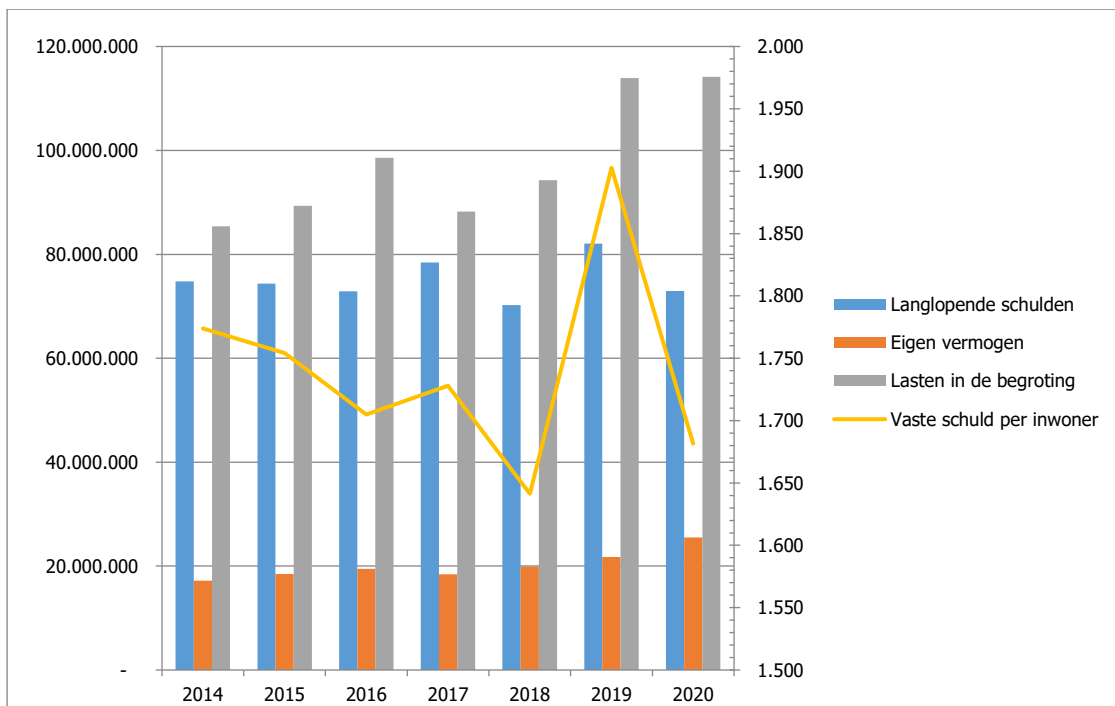
Bijlage 8 Dashboard

Dit dashboard bevat de belangrijkste financiële jaarcijfers en -indicatoren van de Gemeente. Uit de grafieken kunt u de meerjarige trend aflezen.

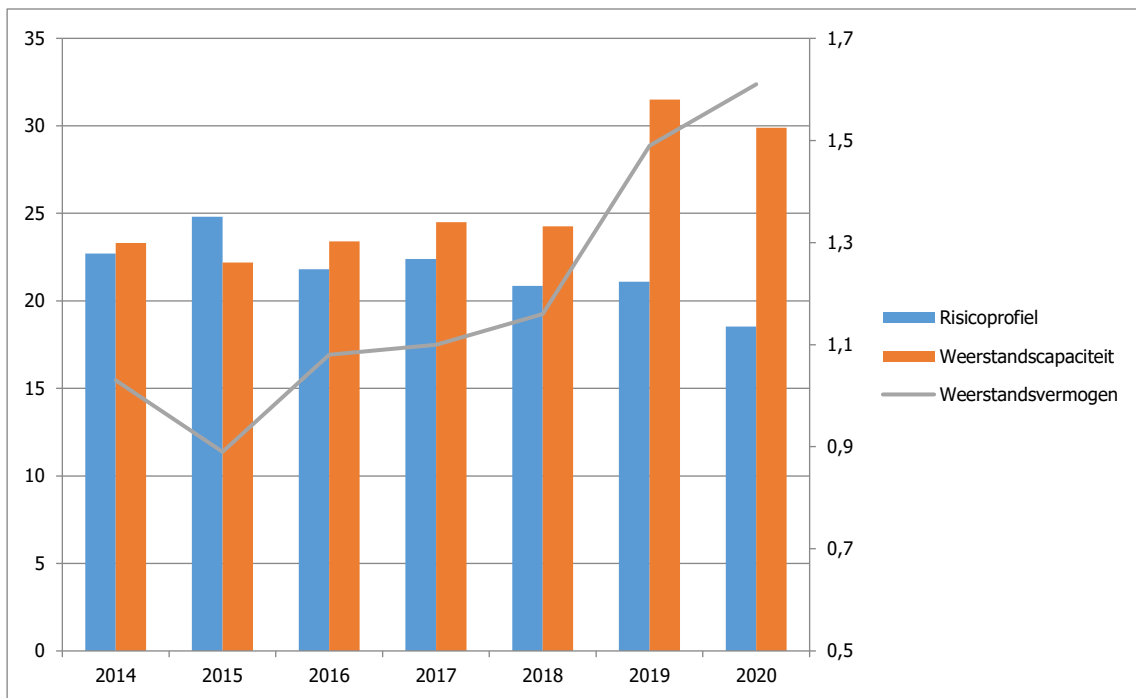
Figuur 1 Ontwikkeling saldo

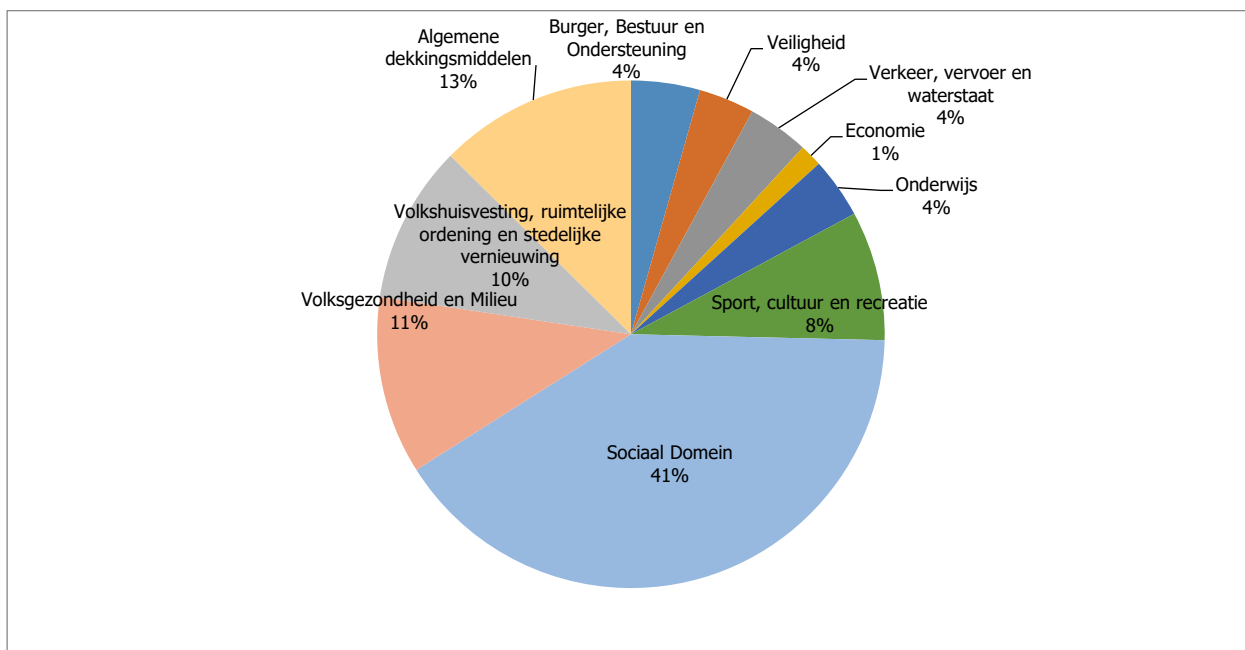
Figuur 2 Ontwikkeling eigen vermogen en vreemd vermogen

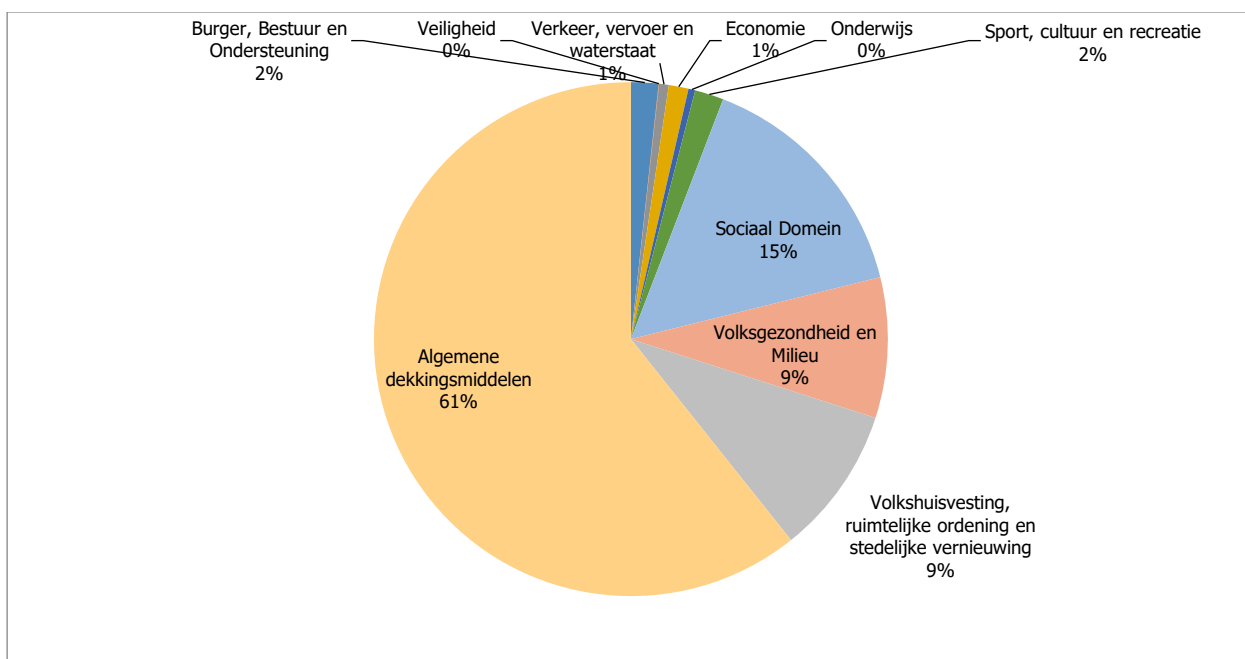
Figuur 3 Ontwikkeling risicoprofiel en weerstandscapaciteit

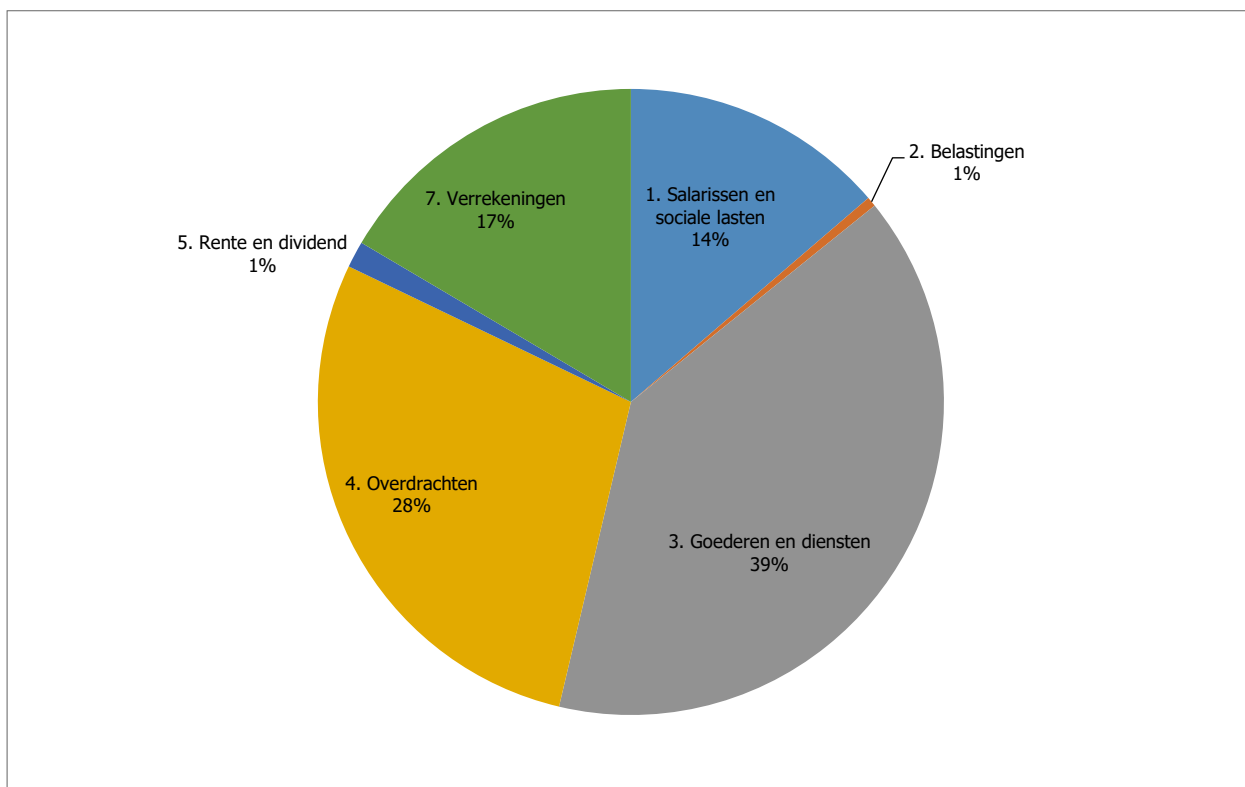
Figuur 4 Lasten per programma

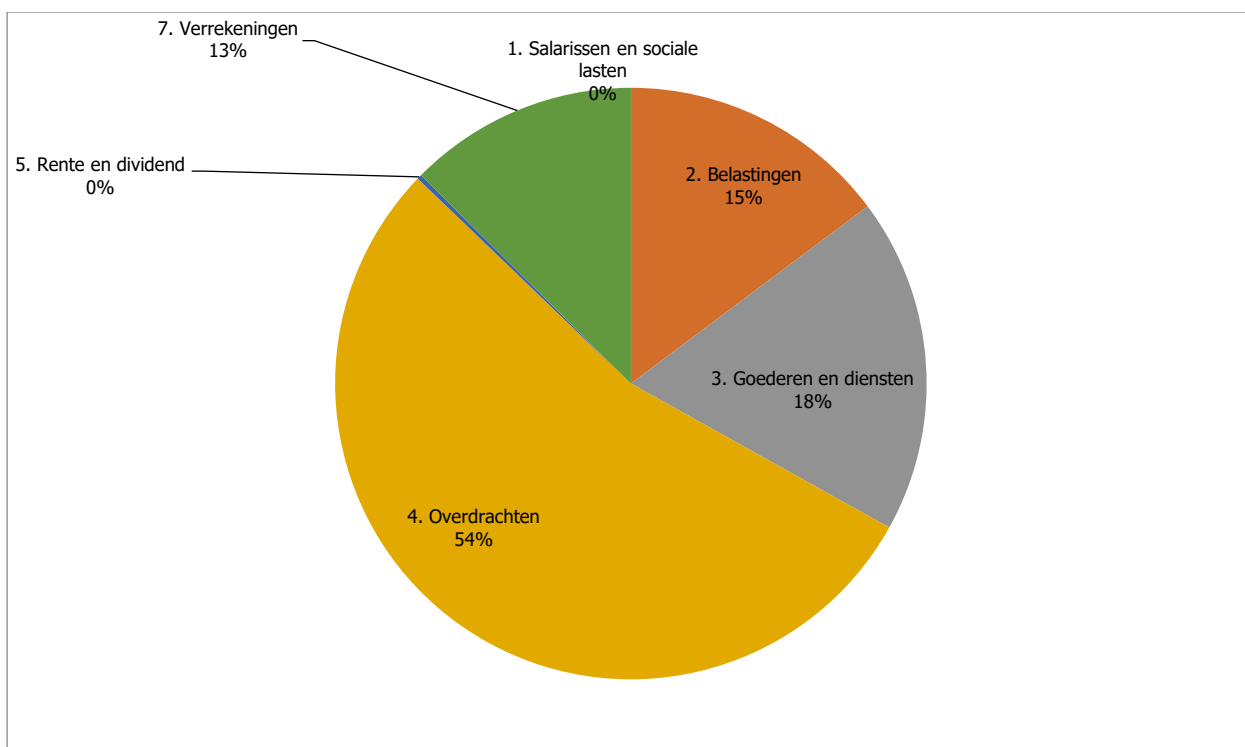
Figuur 5 Baten per programma

Figuur 6 Gemeentelijke lasten naar soort

Figuur 7 Gemeentelijke baten naar soort

Bijlage 9 Taakvelden

De verdeling van de baten en lasten over de taakvelden is als volgt:

Taakveld		Primitief		Begroot na wijz		werkelijk	
		U	I	U	I	U	I
0.0 - Bestuur en ondersteuning	0.1 Bestuur	€ 2.364.770		€ 2.359.501		€ 2.362.217	€ 94.139
	0.2 Burgerzaken	€ 650.314	€ 436.739	€ 650.314	€ 436.739	€ 736.893	€ 443.188
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ 1.757.033	€ 1.470.499	€ 1.836.087	€ 1.497.050	€ 1.653.848	€ 1.500.227
	0.4 Overhead	€ 11.396.218	€ 401.736	€ 11.749.587	€ 401.736	€ 11.852.094	€ 451.050
	0.5 Treasury	-€ 757.567	€ 634.823	-€ 757.567	€ 299.823	-€ 855.338	€ 296.504
	0.61 OZB woningen	€ 607.750	€ 8.373.161	€ 607.750	€ 8.143.161	€ 603.069	€ 8.279.548
	0.62 OZB niet-woningen		€ 3.676.253		€ 3.676.253		€ 3.541.068
	0.64 Belastingen overig	€ 1.647	€ 478.321	€ 1.647	€ 478.321	€ 3.273	€ 464.433
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		€ 52.389.032		€ 53.407.802		€ 53.952.346
	0.8 Overige baten en lasten	€ 396.650	€ 2.134.778	€ 596.650	€ 2.134.778	€ 267.994	€ 1.429.315
	0.10 Mutaties reserves	€ 523.165	€ 518.802	€ 4.292.914	€ 5.914.635	€ 4.292.914	€ 5.701.731
0.11 Resultaat van de rekening van baten / lasten	€ 326.425		-€ 939.909	€ 35.500	€ 4.061.486		
Totaal 0.0 - Bestuur en ondersteuning		€ 17.266.405	€ 70.514.144	€ 20.396.974	€ 76.425.798	€ 24.978.450	€ 76.153.549
1.0 - Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ 2.928.369		€ 2.927.408		€ 2.926.303	€ 12.326
	1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 952.410	€ 33.100	€ 1.045.410	€ 23.100	€ 1.124.168	€ 21.771
Totaal 1.0 - Veiligheid		€ 3.880.779	€ 33.100	€ 3.972.818	€ 23.100	€ 4.050.470	€ 34.097
2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1 Verkeer en vervoer	€ 4.547.689	€ 654.894	€ 4.817.979	€ 678.494	€ 4.457.884	€ 718.698
Totaal 2.0 - Verkeer, vervoer en waterstaat		€ 4.547.689	€ 654.894	€ 4.817.979	€ 678.494	€ 4.457.884	€ 718.698
3.0 - Economie	3.1 Economische ontwikkeling	€ 156.567		€ 156.567		€ 136.355	
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 3.039.885	€ 3.023.893	€ 1.300.657	€ 1.284.665	€ 1.293.145	€ 1.282.483
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 274.573	€ 58.392	€ 249.573	€ 33.392	€ 179.729	€ 49.460
	3.4 Economische promotie	€ 26.093	€ 215.256	€ 26.093	€ 163.256	€ 25.436	€ 138.230
Totaal 3.0 - Economie		€ 3.497.118	€ 3.297.541	€ 1.732.890	€ 1.481.313	€ 1.634.665	€ 1.470.173

4.0 - Onderwijs	4.1 Openbaar basisonderwijs	€ 161.420	€ 12.785	€ 161.420	€ 12.785	€ 139.822	€ 16
	4.2 Onderwijshuisvesting	€ 3.327.892	€ 54.981	€ 3.166.164	€ 149.981	€ 3.085.032	-€ 190.269
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 1.356.655	€ 301.000	€ 1.366.155	€ 301.000	€ 1.167.950	€ 311.506
Totaal 4.0 - Onderwijs		€ 4.845.967	€ 368.766	€ 4.693.739	€ 463.766	€ 4.392.804	€ 501.791
5.0 - Sport, cultuur en recreatie	5.1 Sportbeleid en activering	€ 427.571	€ 31	€ 452.920	€ 31	€ 368.418	€ 30.001
	5.2 Sportaccommodaties	€ 3.218.074	€ 1.280.516	€ 3.386.514	€ 1.794.755	€ 3.881.449	€ 1.973.777
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 1.085.792	€ 14.038	€ 1.127.792	€ 14.038	€ 1.117.605	€ 22.181
	5.4 Musea	€ 262.955		€ 262.955		€ 289.830	
	5.5 Cultureel erfgoed	€ 87.514	€ 980	€ 88.698	€ 980	€ 97.718	€ 1.490
	5.6 Media	€ 1.036.747		€ 1.036.747		€ 1.044.131	
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 2.870.273	€ 71.806	€ 2.785.066	€ 71.806	€ 2.617.159	€ 105.343
Totaal 5.0 - Sport, cultuur en recreatie		€ 8.988.926	€ 1.367.371	€ 9.140.692	€ 1.881.610	€ 9.416.311	-€ 2.132.792
6.0 - Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 4.223.828	€ 122.565	€ 4.330.883	€ 122.565	€ 4.318.711	€ 192.899
	6.2 Wijkteams	€ 1.903.814		€ 1.903.814		€ 1.766.040	
	6.3 Inkomensregelingen	€ 10.870.729	€ 9.697.151	€ 19.534.319	€ 18.390.741	€ 16.950.209	€ 16.190.934
	6.4 Begeleide participatie	€ 966.334		€ 1.027.334		€ 1.172.132	
	6.5 Arbeidsparticipatie	€ 928.330		€ 1.103.330		€ 711.629	
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 2.230.251	€ 206.500	€ 2.278.405	€ 206.500	€ 1.889.493	€ 15.847
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 9.327.147	€ 75.000	€ 9.832.647	€ 65.000	€ 9.682.950	€ 83.937
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	€ 6.600.132		€ 8.018.261		€ 7.722.994	€ 40.625
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	€ 88.139		€ 88.139		€ 98.275	€ 5.113
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	€ 1.000.962		€ 1.180.962		€ 1.103.347	
Totaal 6.0 - Sociaal Domein		€ 38.139.666	€ 10.101.216	€ 49.298.094	€ 18.784.806	€ 45.415.779	€ 16.529.354
7.0 - Volksgezondheid en milieu	7.1 Volksgezondheid	€ 1.615.237	€ 9.000	€ 1.689.328	€ 9.000	€ 1.743.451	€ 6.000
	7.2 Riolering	€ 5.571.137	€ 5.236.047	€ 5.568.137	€ 5.236.047	€ 4.832.755	€ 5.235.133
	7.3 Afval	€ 4.404.093	€ 4.725.176	€ 4.541.101	€ 4.725.176	€ 4.988.279	€ 4.777.926
	7.4 Milieubeheer	€ 1.302.744	€ 81.120	€ 1.243.404	€ 21.780	€ 1.077.758	€ 20.900
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	€ 308.854	€ 481.007	€ 309.595	€ 481.007	€ 290.019	€ 388.759
Totaal 7.0 - Volksgezondheid en milieu		€ 13.202.065	€ 10.532.350	€ 13.351.565	€ 10.473.010	€ 12.932.263	€ 10.428.718
8.0 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1 Ruimtelijke ordening	€ 1.544.674		€ 1.808.445		€ 1.316.499	€ 1.800
	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	€ 5.937.368	€ 5.877.171	€ 7.631.033	€ 7.571.253	€ 7.639.212	-€ 9.362.984
	8.3 Wonen en bouwen	€ 1.946.013	€ 1.050.117	€ 1.989.038	€ 1.050.117	€ 1.983.579	-€ 887.559
Totaal 8.0 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		€ 9.428.055	€ 6.927.288	€ 11.428.516	€ 8.621.370	€ 10.939.290	€ 10.248.743
Eindtotaal		€ 103.796.670	€ 103.796.670	€ 118.833.267	€ 118.833.267	€ 118.217.916	€ 118.217.916

Bijlage 10 Verplichte beleidsindicatoren

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid		
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,03
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	4,46
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 262,87
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	12,53%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	9,99%
6	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	146
7	1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,9
8	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,7
9	1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,8
10	1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	5,3
11	3. Economie	Funciemenging	%	50,2
12	3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	196,3
13	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	1,9
14	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	27
15	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,3
16	5. Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	%	38,6
17	6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	776,3
18	6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1
19	6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	3
20	6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	68,5
21	6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1
22	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	316,2
23	6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	172,5
24	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	7,5
25	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,8
26	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,2
27	6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	660
28	7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	119,8
29	7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	3,1
30	8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	421
31	8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	6,1
32	8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	Demografische druk	%	69,1
33	8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	777
34	8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	985

